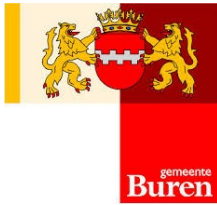

Bundel van de Voorbespreking I van 11 september 2018

- 1 VOORBESPREKING I - raadzaal
- 1.1 Inspreken burgers/belanghebbenden (interactief) over al dan niet geagendeerde onderwerpen: 20.00 - 20.15 uur
- 1.2 Besluitenlijst voorbespreking van 3 juli 2018
 - 11177 Besluitenlijst voorbespreking 3 juli 2018
- 1.3 Bedrijfsactiviteiten Orgamebo: 20.15 - 20.45 uur
 - Dossier 513 voorblad
 - RV 874 Bedrijfsactiviteiten Orgamebo
 - 2018.07.31 Ruimtelijke onderbouwing Burensestraat 2
- 1.4 Verklaring van geen bedenkingen Bulksestraat 1 in Ingen, uitbreiding bouwhoogte bedrijfsgebouw: 21.00 - 21.30 uur
 - Dossier 487 voorblad
 - RV 868 Bulksestraat 1 in Ingen uitbreiding bouwhoogte bedrijfsgebouw
 - Bijlage - Eerder raadsbesluit van 18 april 2017
 - Bijlage - GRO Bouwhoogte bedrijfsbebouwing
- 1.5 Oprichten Gemeenschappelijke regeling voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland: 21.45 - 22.15 uur
 - Dossier 500 voorblad
 - RV 872 Oprichten Gemeenschappelijke regeling voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland
 - Goedkeuringsbesluit Europese Commissie 10 april 2018
 - Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland
 - Operationele kosten gemeenschappelijke regeing en Risicoprofiel exploitatie
 - Achtergronddocument Breedbandnetwerk Rivierenland
 - Brief Glasvezel Buitenaf
 - Reactie op brief Glasvezel Buitenaf

Besluitenlijst Voorbespreking I

Datum 03-07-2018
Tijd 20:00 – 21:45
Locatie Liendenzaal
Voorzitter S. van Alfen
Griffier G. van Droffelaar

J.W. Lammers, Gemeentebelangen
Mw. N.H.A.F. van Doremalen, VVD
A. Warmer, PvdA
H. Zaaijer en C. de Lange, PCG
A. Zwarteveen, PvdD
Mw. F.C. Veenis-Missler, CDA
Mw. A. van Zijl-Hoek, D66

Genodigden J.A. de Boer, S.T. Klein-de Jong, D. Russchen en G.J. Keller,
portefeuillehouders

Ambtelijke ondersteuning Mw. A. Robijn-de Jonge en R. van Nifterik, medewerkers team Financiën,
W. van Beem, plv. griffier

1 VOORBESPREKING 1 – Liendenzaal

1.1 Inspreken burgers/belanghebbenden (interactief) over al dan niet geagendeerde onderwerpen: 20.00 – 20.15 uur

Besluit

N.v.t.

1.2 Besluitenlijsten voorbespreking van 5 en 12 juni 2018

Besluit

Vastgesteld.

1.3 Jaarstukken 2017: 20.15 – 21.00 uur

Besluit

N.v.t.

Toelichting

Toezeggingen college:

- inzicht in uren/kosten ambtelijke ondersteuning woningbouwprojecten;
- inbrengen in werkgroep sociaal domein in hoeverre budgetbeheer in control is;
- nadere toelichting overhevelingsbudgetten, investeringen en resultaatbestemmingen;
- separaat voorstel herbestemming vrijkomende gelden investering brug plantsoen Buren;
- toelichting opbouw ratio weerstandsvermogen i.r.t. accountantsrapportage;
- nadere onderbouwing aanschaf softwarepakket beheer vastgoed;
- toelichting stijging toeristenbelasting;
- raadsinformatiebrief privacywetgeving en informatieveiligheid.

1.4 Kadernota 2019: 21.00 – 21.45 uur

Besluit

N.v.t.

Toelichting

Toezeggingen college:

- toelichting verkoop kavel plan Hooghendijck;
- nadere onderbouwing financiering onderhoud brug Tollewaard (i.r.t. eerder besluit gemeenteraad).

Vastgesteld in voorbespreking I van 11 september 2018

Namens de voorzitter van de voorbespreking,
De griffier,

G. van Droffelaar

Voorbespreking I

Dossiernummer	513
Extern Zaak ID	Z.005514
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 september 2018
Agendapunt	1.3
Omschrijving	Bedrijfsactiviteiten Orgamebo: 20.15 – 20.45 uur
Organisatieonderdeel	Ruimte – Ruimtelijke Ontwikkeling
Eigenaar	Huijgen, J.
Portefeuillehouder	

Bijlagen
RV 874 Bedrijfsactiviteiten Orgamebo
2018.07.31 Ruimtelijke onderbouwing Burensestraat 2

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	20 augustus 2018
Collegevergadering	23 augustus 2018
Agendacommissie	30 augustus 2018
Voorbespreking I	11 september 2018
Agendacommissie	13 september 2018

Voorgesteld besluit

Het principebesluit te nemen om in te stemmen met de bedrijfsactiviteiten van Orgamebo BV, zijnde transport van en handel in agrarische hulpmaterialen en restproducten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
25 september 2018	RV/18/00874 Z.005514	

Voorstel ingebracht door J.R. Huijgen
Portefeuillehouder S.T. Klein-de Jong
Begrotingsprogramma en
taakveld

Onderwerp **Bedrijfsactiviteiten Orgamebo**

Geacht raadslid,

Voorgesteld besluit
Het principebesluit te nemen om in te stemmen met de bedrijfsactiviteiten van Orgamebo B.V. zijnde transport van, en handel in, agrarische hulpmaterialen en restproducten;

Samenvatting van het voorstel

Orgamebo B.V. exploiteert een mestverwerkingsbedrijf en mest- en fouragehandel aan de Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath. Deze activiteiten zijn ter plaatse al enige tijd (sinds 2016) aanwezig. De activiteiten zijn opgestart zonder omgevingsvergunning maar werden onder vigeur van een gedoogbeschikking van de provincie gedoogd. De gemeenteraad besloot op 13 maart 2018 de benodigde Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) niet af te geven, waarna Orgamebo een nieuw plan heeft opgesteld. Het betreft transport van, en handel in, agrarische hulpmaterialen en restproducten. Het plan levert ruimtelijke kwaliteitswinst op en voldoet aan het VAB-beleid. Wij vragen u daarom het principebesluit te nemen om in te stemmen met de beoogde ontwikkeling. Indien uw raad hiermee instemt kan de initiatiefnemer een vergunningaanvraag indienen, waarna de formele vergunningprocedure volgt. Wij vragen u nu enkel een principebesluit te nemen; het is nog geen definitief besluit. Naar aanleiding van de vergunningaanvraag zullen wij u verzoeken akkoord te gaan met de ontwikkeling middels de afgifte van een VVGB op het nieuwe plan.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader? Orgamebo B.V. exploiteert een mestverwerkingsbedrijf en mest- en fouragehandel aan de Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath. Deze activiteiten zijn ter plaatse al enige tijd (sinds 2016) aanwezig. De activiteiten zijn opgestart zonder omgevingsvergunning maar werden onder vigeur van een gedoogbeschikking van de provincie gedoogd. De provincie gold als bevoegd gezag voor de gehele inrichting in verband met de aanwezige mestverwerkingsinstallatie. Orgamebo vroeg vervolgens een omgevingsvergunning aan voor de activiteiten. Daarvoor was de afgifte van een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) door de gemeenteraad noodzakelijk. De gemeenteraad besloot op 13 maart 2018 de ontwerp VVGB niet af te geven vanwege strijdigheid met het VAB-beleid (vrijkomende agrarische bebouwing) en een goede ruimtelijke ordening. Door de provincie is met Orgamebo afgesproken dat de mestverwerking (opslag en verwerking van dierlijke mest) stapsgewijs wordt teruggebracht en per 1 oktober 2018 in zijn geheel eindigt.

Nu heeft Orgamebo het plan opgevat om haar bedrijfsvoering aan te passen. Dit gewijzigde plan ziet u in via de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing. Ook dit plan is strijdig met het vigerend bestemmingsplan, dat enkel een intensieve veehouderij ter plaatse toestaat. Orgamebo is voornemens om voor het afwijken van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning aan te vragen. De verandering van het nieuwe plan ten opzichte van het vorig plan ligt met name in het feit dat het onderdeel mestverwerking volledig komt te vervallen terwijl het onderdeel fouragehandel (zijnde handel in agrarisch aanverwante producten) overeind blijft. Het bouwplan uit de eerdere aanvraag blijft ook overeind. Het college legt dit gewijzigde plan van Orgamebo bij wijze van principeverzoek nu eerst voor aan uw raad. Orgamebo vraagt pas een omgevingsvergunning aan als u aangeeft het gewijzigd plan in principe ruimtelijk aanvaardbaar te vinden. Het college vraagt u dus een principebesluit te nemen. Dit is geen definitief besluit op grond waarvan de initiatiefnemer de beoogde bedrijfsactiviteiten op kan starten. Het doel van een dergelijk principeverzoek is om voorhand in te kunnen schatten wat het plan behelst, zodat eenieder - raadsleden, omwonenden en ondernemer - zich een oordeel kunnen vormen over de haalbaarheid van het plan, wanneer dit in deze vorm formeel wordt ingediend als vergunningaanvraag. Er is namelijk (nog) geen sprake van een aanvraag om omgevingsvergunning. In die zin is er dus nog geen sprake van een wettelijke WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) omgevingsvergunningprocedure op grond van de Awb (Algemene wet bestuursrecht). Qua beleidskader dient het voorliggend initiatief getoetst te worden aan het VAB-beleid (vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing), zie onder punt 6.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Het effect is tweeledig. Enerzijds levert de aanpassing van het planologisch juridisch regime een gereduceerde milieu-impact op ten opzichte van het huidige regime. Uiteindelijk wordt de nu geldende bestemming die intensieve veehouderij toestaat namelijk wegbestemd indien u instemt met de beoogde ontwikkeling. Een verleende omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing wordt altijd opgenomen in het eerstvolgende veegplan (bestemmingsplan) dat dan voor die locatie het huidige bestemmingsplan vervangt. De gronden zullen dan een bestemming "Bedrijf – agrarisch verwant" krijgen. De vestiging van een intensieve veehouderij is dan niet meer mogelijk. Uit milieuhygiënisch oogpunt betekent dit een verbetering van de lokale situatie gelet op de milieu impact die een intensieve veehouderij heeft op haar omgeving. Denk hierbij aan geur- en ammoniakuitstoot.

Anderzijds levert de realisatie van de beoogde ontwikkeling een betere landschappelijke inpassing op. Als gevolg van het VAB-beleid worden agrarische opstallen, die het landschap ontsieren, gesloopt en vindt er nieuwbouw plaats. Deze nieuwbouw wordt, ook als gevolg van het VAB-beleid, landschappelijk ingepast. Er ontstaat zo een situatie die milieukundig minder impact heeft op de omgeving (als wat planologisch nu is toegestaan) en beter is ingepast in het landschap.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Vanuit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zijn er geen nadelen of risico's. Van een grotere verkeersstroom in vergelijking met de verkeersstroom die een intensieve veehouderij van een omvang die onderhavige locatie mogelijk maakt is evenmin sprake. Zie ook de verhandeling hieromtrent in de ruimtelijke onderbouwing. Overigens zal het verkeer afwikkelen via de Roodakker en niet via de Burensestraat. Dit wordt zo afgesproken met de initiatiefnemer, verankerd in de overeenkomst en opgenomen als voorwaarde in de vergunning. Planologisch wordt dit geborgd door een aanduiding op de verbeelding van het daaropvolgend veegplan.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Dan blijft de huidige bestemming (intensieve veehouderij) ongewijzigd. Indien uw raad niet instemt met het gewijzigd plan zal Orgamebo al haar bedrijfsactiviteiten (naast de mestverwerking dus ook de fouragehandel) op korte termijn (moeten) staken. Er ligt dan een mogelijkheid om een intensieve veehouderij op te starten op dezelfde locatie.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Van toepassing zijnde beleidskader betreft het VAB beleid. Qua functionaliteit voldoet de beoogde ontwikkeling aan het kader. Voor wat betreft de bouwregels uit het VAB-beleid lijkt er sprake te zijn van een strijdigheid. Met toepassing van maatwerk, zoals in het VAB-beleid aangegeven, kan medewerking worden verleend. De strijdigheid is namelijk van planologisch ondergeschikte betekenis.

Voor agrarisch verwante bedrijven geldt namelijk dat de omvang van het hergebruik van gebouwen (hieronder wordt ook nieuwbouw verstaan) 100% mag zijn. Voor wat betreft de vierkante meters wordt er in onderhavig plan minder teruggebouwd dan er gesloopt wordt, maar bedraagt de inhoud meer dan die van de bestaande bebouwing. Dit wordt veroorzaakt doordat er hoger teruggebouwd wordt dan de bestaande (te slopen) opstallen. Het VAB-beleid schrijft voor dat de inhoud van de nieuwe bebouwing niet meer mag bedragen dan de bestaande (te slopen) bebouwing. Op dit punt is het voorliggend plan strijdig met het VAB-beleid. Echter schrijft het VAB-beleid ook voor dat qua maatvoering de reguliere bouwmogelijkheden uit het bestemmingsplan gelden. Voorliggend plan komt aan deze maatvoering (dus ook de hoogtebepalingen) tegemoet. In de huidige situatie is (ten behoeve van de intensieve veehouderij) geen gebruik gemaakt van de maximale bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Dit betekent dat een vergunningaanvraag voor een grotere stal ten behoeve van de intensieve veehouderij conform de bouwmogelijkheden uit het huidige bestemmingsplan verleend *moet* worden. Als *daarna* voorliggend plan wordt ingediend, wordt wel direct voldaan aan de bouwregels die het VAB-beleid stelt. Een situatie die heeft kunnen ontstaan omdat, zoals gezegd, nooit gebruik gemaakt is van de maximale bouwmogelijkheden. Voor dergelijke uitzonderlijke gevallen is de mogelijkheid van maatwerk opgenomen in de VAB-regeling.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Indien u besluit medewerking te verlenen aan het initiatief kan initiatiefnemer na de raadsvergadering een vergunningaanvraag indienen. Het College zal dan de gemeenteraad om afgifte van een VVGB verzoeken en vervolgens besluiten het ontwerp van de vergunning ter inzage te leggen. De wettelijke uitgebreide procedure (met een duur van 26 tot 32 weken) gaat dan van start. Dit is exclusief eventuele opschortingen (hoger beroep bij Raad van State).

Er vindt geen evaluatie plaats van dit voorstel. De aanvraag om omgevingsvergunning (die wordt ingediend indien u besluit in principe in te stemmen met de beoogde ontwikkeling) betreft een uitvoeringshandeling van een procedure die wettelijk vast ligt. De Omgevingsdienst Rivierenland handelt de vergunningsaanvraag verder af. Die procedure omvat de wettelijke mogelijkheden van inspraak (zienswijzen), bezwaar en beroep.

8. Financiën

Met Orgamebo wordt (ten tijde van de vergunningaanvraag) een overeenkomst gesloten. Kosten als bijvoorbeeld planschade (die overigens niet zijn te verwachten) worden afgewenteld op de initiatiefnemer.

9. Communicatie

We informeren de initiatiefnemer over de besluitvorming. Initiatiefnemer kan, indien de besluitvorming ten gunste is van onderhavig initiatief, dan een vergunningaanvraag indienen. Het ter inzage leggen van de vergunning publiceren we digitaal in de Stad Buren, op de website en via de landelijke voorziening: www.ruimtelijkeplannen.nl

10. Burgerparticipatie

Door Orgamebo is een avond georganiseerd voor omwonenden. Er heeft een presentatie plaatsgevonden waarbij het plan is toegelicht.

De wettelijke procedure (ten tijde van de vergunningaanvraag) kent de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen.

11. Deregulering

Van deregulering is geen sprake. Ook is er geen sprake van het toevoegen van extra regels.

12. Achtergrondinformatie

Geen.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Ruimtelijke onderbouwing

Inlichtingen bij:

Naam	J.R. Huijgen
Afdeling	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
25 september 2018	RV/18/00874	

Onderwerp Bedrijfsactiviteiten Orgamebo

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 23 augustus 2018;

besluit:

Het principebesluit te nemen om in te stemmen met de bedrijfsactiviteiten van Orgamebo B.V. zijnde transport van, en handel in, agrarische hulpmaterialen en restproducten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 25 september 2018

De griffier,	De voorzitter,
G. van Droffelaar	J.A. de Boer MSc

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

OMGEVINGSVERGUNNING
2.12, lid 1, sub a, onder 3° Wabo

Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP Barneveld
T: (0342) 47 42 55
F: (0342) 47 42 81
E: info@vanwestreenen.nl

Varsseveldseweg 65d
7131 JA Lichtenvoorde
T: (0544) 37 97 37
F: (0544) 37 83 64
E: info@vanwestreenen.nl

Buitengebied, Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath

Barneveld, 25 juli 2018 **CONCEPT**

Opdrachtgever:

Orgamebo B.V.
Burensestraat 2
4016 CZ KAPEL-AVEZAATH

Uitvoerende:

mevr. L. van Laar
Van Westreenen, adviseurs voor het buitengebied

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Begrenzing plangebied	4
1.3 Bestemmingsplan	4
1.4 Leeswijzer	5
2. Huidige en toekomstige situatie	6
2.1 Huidige situatie	6
2.2 Toekomstige situatie	6
3. Beleidskader.....	11
3.1 Nationaal beleid	11
3.2 Provinciaal beleid	12
3.3 Gemeentelijk beleid.....	14
3.4 Conclusie beleid	21
4. Uitvoeringsaspecten.....	22
4.1 Bedrijven en milieuzonering	22
4.2 Afval	24
4.3 Geluidshinder	27
4.4 Bodem	27
4.5 Externe veiligheid	28
4.6 Brandveiligheid	31
4.7 Verkeersaantrekkende werking	32
4.8 Flora en fauna	34
4.9 Luchtkwaliteit	35
4.10 Waterhuishouding	36
4.11 Archeologie	38
4.12 MER.....	40
5. Juridische beschrijving.....	41
6. Economische uitvoerbaarheid	42
6.1 Economische uitvoerbaarheid	42
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	42

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Burensestraat 2 in Kapel-Avezaath was een varkenshouderij gelegen. Naast het agrarisch bedrijf is een (agrarisch) transport- en handelsbedrijf geëxploiteerd als nevenactiviteit. Sinds enige jaren is het houden van dieren gestaakt. In de loop der tijd zijn daarbij mestverwerkingsactiviteiten ontplooid, waarvoor (in afwachting van het verkrijgen van een omgevingsvergunning) een gedoogbeschikking is verleend.

Nu gebleken is dat hiervoor onvoldoende maatschappelijk draagvlak bestaat, en de gedoogbeschikking is ingetrokken, staakt Orgamebo B.V. zijn mestverwerkingsactiviteiten op de locatie Burensestraat. In de toekomst wil Orgamebo B.V. zich hier volledig toeleggen op transport van, en handel in, agrarische hulpmaterialen en restproducten.

Juist omdat de mestgerelateerde activiteiten in het verleden op weerstand stuitten, benadrukken we hier dat in de beoogde situatie op de Burensestraat GEEN verwerking van natuurlijke mestproducten meer zal plaatsvinden. Als transporteur blijft Orgamebo natuurlijke mest vervoeren voor veehouders in de regio, maar dit transport geschiedt rechtstreeks naar afnemers elders in Europa.

Orgamebo B.V. wil daarbij op pragmatische wijze omgaan met de voorzieningen die reeds in het kader van eerdere bedrijfsplannen (vooruitlopend op de vergunningverlening) zijn gerealiseerd, zoals de luchtbewassingsinstallatie en het opslagbassin. Nadrukkelijk niet met het oog op terugkeer naar de activiteiten waarvoor zij in eerste instantie zijn gebouwd, maar wel omdat deze een meerwaarde kunnen bieden voor de in dit plan voorgestane bedrijfsactiviteiten. Luchtwassers etc. worden niet noodzakelijk voorgeschreven voor handels- en opslagbedrijven in agrarisch verwante producten, maar het slopen van wat reeds is gerealiseerd zou zonde zijn (en een forse desinvestering), terwijl de aangelegde voorzieningen uitstekend kunnen worden benut. Zo kan het opslagbassin ook dienstdoen voor de opslag van percolaatvocht en spoelwater, en wordt met de luchtwasser een onderdruk in de hallen gecreëerd wat fors bijdraagt aan het inspannend werkklimaat.

Om overlast voor de omgeving van geparkeerde vrachtwagens te voorkomen wordt een parkeergelegenheid op eigen terrein gecreëerd. In die gevallen, waarin de chauffeurs niet rechtstreeks rijden, maar (bijvoorbeeld in de avond of in de weekenden) hun geladen vrachtwagens op het eigen terrein parkeren, blijft de natuurlijke mest in de (afgesloten) vrachtwagens. De geuroverlast, waarvoor bij eerdere plannen werd gevreesd, kan zo uitgesloten worden.

In verband met het vervallen van de veehouderij tak is de initiatiefnemer voornemens verschillende agrarische opstallen te slopen. Om het bestaande handelsbedrijf uit te breiden met (agrarisch gerelateerde) transportactiviteiten krijgt één bestaand bouwwerk een nieuw planologisch gebruik. Daarnaast wordt er aangrenzend aan dit bouwvolume een nieuw bedrijfsgebouw gerealiseerd. Een agrarisch handel- en transportbedrijf past niet binnen de bestemming van de gronden conform het geldende bestemmingsplan. Om een reëel en volwaardig bedrijf te kunnen vergunnen dient een planologische procedure te worden gevolgd.

1.2 Begrenzing plangebied

Het projectgebied ligt in het buitengebied van de gemeente Buren, ten noordwesten van Kapel-Avezaath en ten westen van Tiel. Ten zuiden van het perceel zijn de Betuwelijn en de snelweg A15 gelegen. De locatie is kadastraal bekend gemeente Buren, sectie Q, nr. 453.

Figuur 1: luchtfoto plangebied en omgeving

De gronden in de omgeving van het projectgebied worden gebruikt voor (zwaar) transport en mobiliteit (goederenspoorweg Betuwelijn en snelweg A15) of agrarisch gerelateerde activiteiten. De dichtstbijzijnde bedrijven zijn een agrarisch loon- en transportbedrijf (bestemming 'Bedrijf – Agrarisch verwant') ten noorden van het plangebied en een veehouderij in het zuidwesten.

1.3 Bestemmingsplan

Ter plaatse van het projectgebied geldt het bestemmingsplan "Buitengebied, derde herziening". Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 2 april 2013. Het overige deel van de gronden van het projectgebied vallen onder het regime van bestemmingsplan "Buitengebied Buren 2008". Dit plan is vastgesteld op 29 september 2009.

Ingevolge de geldende bestemmingsplannen geldt voor het plangebied de bestemming 'Agrarisch – Niet grondgebonden' en 'Agrarisch'. Op het perceel is een bouwvlak gelegen. Dit bouwvlak is gelijk aan het bestemmingsvlak 'Agrarisch – Niet grondgebonden' en valt onder het bestemmingsplan 'Buitengebied, derde herziening'. Het plangebied heeft de functieaanduiding intensieve veehouderij.

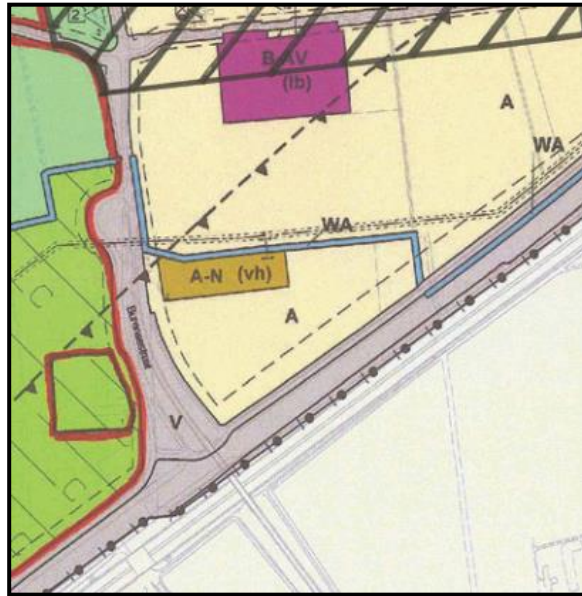

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Figuur 2: uitsnede plankaart bestemmingsplan
'Buitengebied derde herziening', 2013

Figuur 3: uitsnede plankaart bestemmingsplan
'Buitengebied Buren', 2008

In de huidige situatie bevindt zich een bedrijfswoning, kantoor, twee bedrijfsgebouwen en drie stallen op het perceel. Daarnaast is een vergunning verleend voor de bouw van een nieuwe stal met een oppervlakte van 675 m². De drie te slopen stallen hebben een gezamenlijke oppervlakte van 1.888 m². In de gewenste situatie wordt een nieuw bedrijfsgebouw gerealiseerd van 1.630 m², daarnaast wordt het bestaande bedrijfsgebouw hergebruikt voor het agrarisch handel- en transportbedrijf. In de nieuwe situatie wordt voor een totaal oppervlak van 1.784 m² aan bebouwing gerealiseerd. Er wordt voor een totaal oppervlak van 1.888 m² bestaande bebouwing gesloopt, waardoor er in de nieuwe situatie geen toename plaatsvindt aan het bebouwd oppervlak maar een afname van 104 m².

Volgens het bestemmingsplan mag op het perceel geen (agrarisch verwant) handel- en transportbedrijf geëxploiteerd worden. In onderhavige situatie wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het exploiteren van een agrarisch verwant bedrijf op de locatie Burensestraat 2.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 vormde de inleiding op het plan. In hoofdstuk 2 worden de huidige en toekomstige situatie beschreven. De beleidsmatige onderbouwing van het plan wordt in hoofdstuk 3 gegeven. In hoofdstuk 4 wordt het plan getoetst aan wetgeving aangaande aspecten zoals bodem, archeologie en dergelijke. In hoofdstuk 5 wordt de juridische beschrijving gegeven en in het zesde en laatste hoofdstuk volgt de economische en maatschappelijke haalbaarheid van het plan.

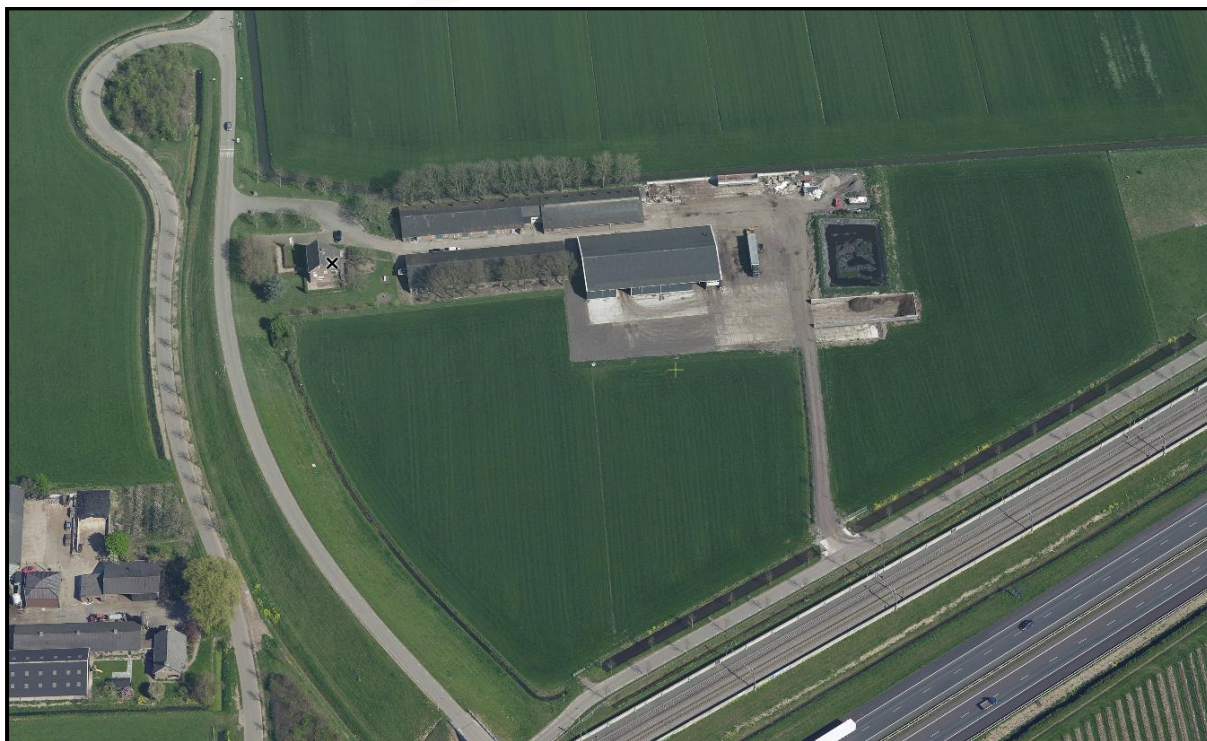
2. Huidige en toekomstige situatie

2.1 Huidige situatie

Het erfensemble bestaat in de huidige situatie uit een bedrijfswoning met een kantoor, een bedrijfsgebouw en drie stallen. Daarnaast is een vergunning verleend voor de bouw van een nieuwe stal met een oppervlakte van 675 m². De drie te slopen stallen hebben een gezamenlijke oppervlakte van 1.888 m². Op 28 oktober 2015 is een vergunning verleend op basis van de Natuurbeschermingswet voor het houden van 900 vleesstieren op het bedrijf. In de huidige situatie exploiteert cliënt een mest- en foeragehandelsbedrijf op het perceel. De wens om het (bestaande) handelsbedrijf, dat feitelijk een nevenactiviteit was van het intensieve veehouderijbedrijf, uit te breiden met agrarisch gebonden transport- en opslagactiviteiten resulteert in de ontwikkeling van een reëel en volwaardig bedrijf.

Het erf heeft een erftoegang aan de westzijde van het perceel en een separate in- / uitrit voor vrachtverkeer aan de zuidzijde van het perceel. Deze takt via de Roodakker rechtstreeks aan op de toerit naar snelweg A15.

Rond het perceel zijn watergangen gelegen. In de directe omgeving van het bedrijf bevindt zich met name agrarisch gerelateerde bedrijvigheid. De dichtstbijzijnde bedrijven zijn een agrarisch loon- en transportbedrijf ten noorden van het plangebied en een veehouderij in het zuidwesten. Ten zuiden van het perceel is een goederenspoorlijn en de snelweg A15 gelegen.

Figuur 4: foto bestaande situatie

2.2 Toekomstige situatie

Initiatiefnemer zal op het perceel een reëel en volwaardig agrarisch handel- en transportbedrijf exploiteren. In de bestaande situatie is deze bedrijfsactiviteit, ontstaan als nevenactiviteit van de

varkenshouderij, al op beperkte schaal aanwezig. Initiatiefnemer wenst het bedrijf uit te breiden en op het perceel in grotere hoeveelheden producten op te slaan. De aanwezige gebouwen zullen gebruikt worden voor het opslaan van zaagsel/ houtchips, veevoeders inclusief droge en natte bijproducten, vloeibare bijproducten, droge kunstmest, zaaizaden, droge krachtvoerders, veenproducten, landbouwplastic, granen en strooisel/ hooi. Op het buitenterrein wordt in de aanwezige sleufsilo gras of mais opgeslagen in een sleufsilo. Het reeds aanwezige opslagbassin wordt gebruikt voor het opslaan van percolaatvocht en spoelwater. Daarnaast wordt de transportonderneming aangestuurd vanaf de Burensestraat 2. Orgamebo B.V. zal zich dan ook blijven richten op het leveren van allerlei diensten aan agrarische ondernemers. Deze omgevingsvergunning voorziet derhalve in de ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op het perceel.

Ten behoeve van het agrarisch handel- en transportbedrijf wordt een deel van de bestaande bebouwing getransformeerd, de overige stallen worden gesloopt en er zal een nieuw bedrijfsgebouw worden gerealiseerd. In de nieuwe situatie vindt een afname plaats aan bebouwd oppervlak, zie tabel 1 t/m 3:

bestaande bebouwing, te handhaven	bestaande bebouwing, te slopen	nieuw te realiseren bebouwing	
woning	stal 1	bedrijfsgebouw (opslag)	1.630 m ²
kantoor (169 m ²)	stal 2	technische ruimte	81 m ²
bedrijfsgebouw (1.750 m ²)	stal 3	luchtwater	73 m ²
	1.888 m ²		1.784 m ²

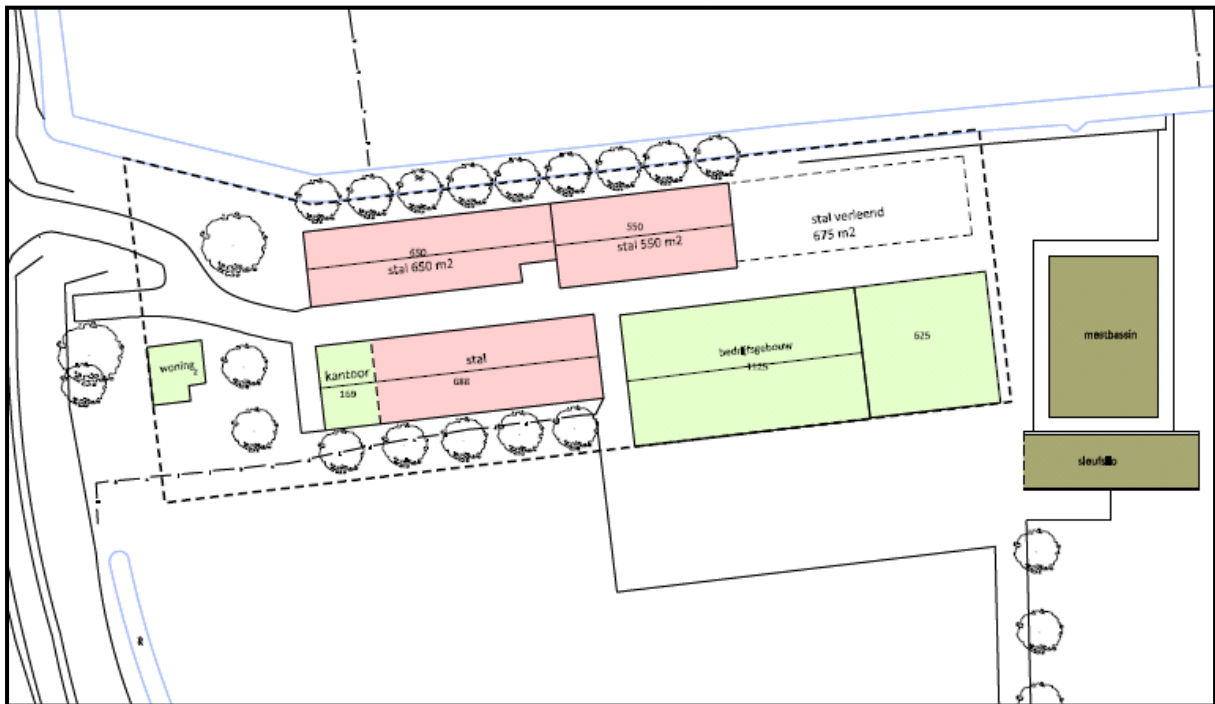
Tabel 1 t/m 3: te handhaven en te slopen bestaande bebouwing en te realiseren bebouwing incl. oppervlaktes

De bestaande bebouwing uit tabel 1 en 2 is opgenomen in figuur 5. In de figuur wordt onderscheid gemaakt tussen de te slopen bebouwing en de te handhaven bebouwing. De stal waarvoor een vergunning is verleend is gestreept aangegeven en wordt niet meer gerealiseerd. De bestaande sleufsilo en het opslagbassin wenst cliënt in de nieuwe situatie te handhaven voor de opslag van percolaatvocht, spoelwater en gras of mais.

Een visualisatie van de gewenste situatie is weergegeven in figuur 6. Het agrarisch bedrijf heeft plaatsgemaakt voor een agrarisch handel- en transportbedrijf. Op het terrein worden producten opgeslagen en is een parkeerplaats aanwezig voor het stallen van de vrachtwagens, zodat deze niet op de openbare weg hoeven te worden geparkeerd als zij niet onderweg zijn van en naar de klant. Vanuit het kantoor wordt het handel- en transportbedrijf aangestuurd. In de nieuwe situatie is het bedrijf voorzien van een luchtwater voor het reinigen van de lucht. Daarnaast beschikt Orgamebo B.V. in de nieuwe situatie over een wasplaats en werkplaats voor het reinigen en onderhoud van de transportmiddelen.

Op het terrein van Orgamebo B.V. worden diverse producten opgeslagen. De producten worden met vrachtwagens aangevoerd en gelost in de hal, sleufsilo of bulksilo. Op de plattegrondtekening van het bedrijf is per product de opslaglocatie aangegeven. Door een praktische indeling van de bedrijfsbebouwing en de routing op het buitenterrein, vinden veel bedrijfsactiviteiten inpandig plaats. Het bedrijfsoppervlak bestaat dan ook deels uit ruimte voor de inpandige voertuigbewegingen.

LEGENDA

- bestaande beplanting
- te slopen bebouwing
- te handhaven bebouwing

Figuur 5: bestaande situatie met te slopen en te handhaven bebouwing

Figuur 6: visualisatie gewenste situatie

Figuur 7 & 8: eigen beeldmateriaal Orgamebo

De activiteiten ten aanzien van de handel in agrarische (hulp)producten op het bedrijf van Orgamebo BV vinden het gehele jaar door plaats en kunnen zeer divers zijn, bijvoorbeeld ten aanzien van zaagsel en houtsnippers. Zaagsel en houtsnippers worden opgeslagen in de voormalige composteringstunnels. De afnemers zijn met name melkveehouders die de zaagsel gebruiken als boxbedekking in de boxen of ondernemers met een verbrandingsoven die de houtsnippers gebruiken als biomassa ten behoeve van verbrandingsinstallaties. In de opslaghal worden diverse droge veevoeders opgeslagen. De vochtige of vloeibare veevoeders worden ingekuuld in de sleufsilos of als het vloeibare producten betreft opgeslagen in de bulksilos. Vloeibare bijproducten worden opgeslagen in de bij het bedrijf aanwezige silotanks. Kunstmest en biomassa wordt los opgeslagen in de opslaghal. Hooi en stro wordt verpakt in balen en opgeslagen in de loods. Dit wordt ingekocht tijdens het oogstseizoen en vervolgens het jaarrond afgezet naar diverse afnemers in de regio.

Het nieuw te realiseren bedrijfsgebouw heeft een bouwhoogte van maximaal 12 meter. In het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Buren is in de bouwregels voor agrarisch verwante bedrijven ('Bedrijf – Agrarisch verwant') een maximale bouwhoogte van 9 meter opgenomen. In het plan zit geen mogelijkheid voor het toestaan van een grotere bouwhoogte. Echter geldt voor bebouwing met de bestemming 'Agrarisch – Niet grondgebonden' (huidige bestemming) dat de hoogte van de bedrijfsgebouwen niet meer mag bedragen dan 12 meter. De bouwhoogte van 12 meter is noodzakelijk om het laden en lossen van producten in pandig te laten plaatsvinden. Daarmee wordt geluids- en stofhinder voor de omgeving (nog) verder voorkomen.

Naast de handels- en opslagactiviteiten op de Burensestraat worden zoals aangegeven agrarisch gebonden transportactiviteiten ontplooid. Omdat deze vooral buiten het eigen bedrijfsterrein plaatsvinden (de vrachtwagens zijn bij voorkeur onderweg naar diverse afnemers in West Europa) is het ruimtebeslag van deze activiteiten verhoudingsgewijs gering. Slechts de werk- en wasplaats (in totaal 375 m²) zijn rechtstreeks aan deze activiteit te koppelen.

Het agrarisch gebonden transport richt zich op veevoeders, grond- en hulpstoffen en afvalstoffen (natuurlijke mest). De vaste mest wordt opgehaald bij veehouders in de omgeving en is afkomstig van

zowel pluimvee, rundvee als varkens. Het vervoeren van mest gebeurt met eigen transportmiddelen. Logistiek en planning worden vanuit de locatie aan de Burensestraat georganiseerd. Om overlast van geparkeerde vrachtwagens voor de omgeving te voorkomen wordt op de locatie Burensestraat bovendien in parkeerfaciliteiten voorzien.

Zoals eerder aangegeven vindt in de nieuwe situatie op het eigen terrein (behoudens de in afgesloten, geparkeerde vrachtwagens aanwezige mest, die niet wordt beroerd en dus geen geuroverlast veroorzaakt) geen opslag of verwerking van mest plaats.

Figuur 9 t/m 11: eigen beeldmateriaal Orgamebo

3. Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het actuele algemene ruimtelijke beleidskader voor het betreffende plangebied behandeld. Zowel het nationaal, provinciaal als het gemeentelijk beleid komt aan de orde.

3.1 Nationaal beleid

Relevant zijn de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en het Besluit ruimtelijke ordening.

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De SVIR geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten, zoals het landschapsbeleid. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR een drietal Rijksdoelen geformuleerd:

- *de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;*
- *de bereikbaarheid verbeteren;*
- *zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.*

Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Het Rijk stelt derhalve geen specifieke regels voor een omschakeling van een agrarisch bedrijf (intensieve veehouderij) naar een agrarisch handel- en transportbedrijf. De bestaande nevenactiviteit van het agrarisch bedrijf wordt hoofdactiviteit in de nieuwe situatie.

3.1.2 Besluit ruimtelijke ordening

Onderhavig project dient getoetst te worden aan de ladder voor duurzame verstedelijking welke sinds 1 oktober 2012 in het Besluit ruimtelijke ordening is opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Het Rijk wil met de introductie van de ladder vraaggerichte programmering bevorderen. De ladder beoogt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. De ladder is als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening.

Uit artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening blijkt dat de ladder drie treden kent die achter elkaar worden doorlopen:

- *Trede 1: Bepalen regionale behoefte naar ruimte;*
- *Trede 2: Bouwen binnen bestaand stedelijk gebied;*
- *Trede 3: Bouwen buiten bestaand stedelijk gebied.*

Voor het beëindigen van een intensieve veehouderij en het vestigen van een agrarisch handel- en transportbedrijf in een deel van de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing, het vergroten van het bouwvlak en de uitbreiding van de bedrijfsbebouwing tegenover sloop van bestaande stallen, dient allereerst de vraag te worden beantwoord of hier daadwerkelijk sprake is van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. Artikel 1.1.1 lid 1 onder i van het Besluit ruimtelijke ordening geeft voor 'stedelijke ontwikkeling' de volgende definitie:

"ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."

Nog los van het feit dat agrarische handel- en transportactiviteiten uit zichzelf niet gekwalificeerd kunnen worden als stedelijke voorziening, is de achtergrond van de duurzaamheidsladder het 'duurzaam' omgaan met onbebouwd gebied: het niet onnodig verstedelijken van onbebouwd terrein, het optimaal benutten van bestaande ruimte. In onderhavig geval is sprake van een bestaand agrarisch bedrijf met bestaande bouw- en uitbreidingsmogelijkheden.

Op de drie treden van de ladder voor duurzame verstedelijking kan als volgt worden gereageerd:

- *Trede 1: Orgamebo is van belang voor veelal veehouderijbedrijven in de regio. Ondernemers kunnen bij Orgamebo B.V. terecht voor onder andere zaagsel en houtsnippers, veevoeders inclusief droge en natte bijproducten, vloeibare bijproducten, droge kunstmest, zaaizaden, droge krachtvoeders, veenproducten, landbouwplastic, granen en strooisel/ hooi. Daarnaast zorgt het transportbedrijf voor de transport van vaste mest van veehouders in de omgeving naar diverse afnemers in West Europa;*
- *Trede 2: er wordt niet gebouwd binnen bestaand stedelijk gebied;*
- *Trede 3: er wordt gebouwd buiten het bestaand stedelijk gebied, maar op het perceel is een agrarisch bedrijf gevestigd dat plaatsmaakt voor een agrarisch handel- en transportbedrijf. Ten behoeve deze aan de agrarische sector verwante activiteiten wordt een deel van de bestaande bebouwing getransformeerd, de overige stallen worden gesloopt en er wordt een nieuw bedrijfsgebouw gerealiseerd. In de nieuwe situatie vindt een afname plaats aan bebouwd oppervlak. In de nieuwe situatie is een bebouwd oppervlak aanwezig van 3.731 m².*

Onderhavig project is daardoor niet strijdig met een nationaal belang. De duurzaamheidsladder uit artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening vormt om die reden dan ook geen belemmering voor onderhavig project.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

Op 9 juli 2014 is het moederplan van de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld, maar de meest actuele versie is de geconsolideerde versie van januari 2018. Op het moment van schrijven van voorliggende onderbouwing is de ontwerp-omgevingsvisie Gaaf Gelderland in voorbereiding. In de Omgevingsvisie staan de maatschappelijke opgaven in Gelderland. Deze opgaven zijn ontstaan in gesprekken tussen overheden, organisaties en particulieren. Het gaat over steden en dorpen, natuur, landbouw, water, energie en meer.

De omgevingsvisie beschrijft hoe de provincie de komende jaren wil omgaan met ontwikkelingen en initiatieven binnen haar grondgebied. De provincie spreekt zich onder andere uit voor:

- *Duurzaam (her)gebruik van bestaande gebouwen moet worden afgewogen ten opzichte van de ontwikkeling van nieuwe gebouwen en locaties.*
- *Een focus op de kwaliteit van het bestaande. Initiatiefnemers die kwaliteit aan de bestaande voorraad willen toevoegen worden nadrukkelijk uitgenodigd.*
- *Voor een zorgvuldige afweging van nieuwe ontwikkelingen op het stad en platteland moet dan ook rekening worden gehouden met aantoonbare verbetering van ruimtelijke, landschappelijke, cultuurhistorische of sociaal-culturele kwaliteiten.*
- *In de landbouwsector vinden veel vernieuwingen plaats. De provincie wenst duurzame vernieuwingen te stimuleren door extra groeirimte te bieden aan bedrijven die zich extra inzetten om met kwaliteit te ontwikkelen op het terrein van duurzaamheid, dierenwelzijn, gezondheid en ruimtelijke kwaliteit.*

In de Omgevingsvisie wordt aandacht besteed aan krachtige steden en vitale dorpen in de provincie. Voor een duurzame verstedelijking schrijft de provincie regionale afspraken voor over wonen en werken, zie onder andere onder 'Rivierenland'. Daarnaast 'onderneemt' de provincie via gebiedsontwikkeling en inspireert en verbindt zij partijen om te werken aan een goed functionerend netwerk van steden en dorpen. De provincie streeft naar het behoud van kansrijke bestaande bedrijven en werkgelegenheid om de concurrentiepositie van Gelderland te versterken. Naast de bevordering van de topsectoren (agrofood, health, energie- en milieutechnologie en maakindustrie) zijn 'aandachtssectoren' benoemd, waaronder ook de agrarische sector valt. Gelderland beschikt over een agrarische sector die met een innoverende aanpak de marktpositie verder kan vergroten.

Rivierenland

Rivierenland wordt gekenmerkt door groen open gebied, omzoomd door rivieren. Er is ruimte voor dynamiek en ontwikkeling, met name logistiek, agrobusiness en vrijetijdseconomie. Van belang is daarbij de balans tussen koesteren, vernieuwen en benutten. Behouden wat de moeite waard is, en tegelijkertijd actief en creatief werken aan het verder ontwikkelen van het gebied, met als pijlers:

- *Logistiek;*
- *Agrobusiness;*
- *Vrijetijdseconomie;*
- *Vitaal Platteland.*

Met betrekking tot de pijler 'Vitaal Platteland' is het regionaal beleidskader voor het VAB-beleid Rivierenland voor veranderingen van het gebruik van agrarische bedrijfsgebouwen in het buitengebied. Het doel is om ruimtelijke flexibiliteit te geven zonder schade te doen aan andere doelstellingen, zoals de kwaliteit van het landschap en de ontwikkeling van de agrarische sector. De agrarische stallen op het erf van Orgamebo B.V. zijn gerealiseerd ten behoeve van het houden van vee, maar dit is gestaakt. Het agrarisch bedrijf maakt in de nieuwe situatie plaats voor een (qua bebouwing iets kleiner) agrarisch handel- en transportbedrijf. Een deel van de agrarische opstallen wordt gesloopt, het andere deel van de bestaande bebouwing wordt hergebruikt en daarnaast wordt nieuwbouw van de bedrijfsbebouwing gerealiseerd. Het te slopen bedrijfsvloeroppervlak wordt deels herbouwd.

Op basis van bovenstaande motivatie kan gesteld worden dat het project niet in strijd is met de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie.

3.2.2 Ruimtelijke verordening Gelderland

Op 15 december 2010 hebben Provinciale Staten van Gelderland de Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG) vastgesteld. Per periode wordt de Omgevingsverordening geactualiseerd. De laatste geconsolideerde versie van de omgevingsverordening is de Omgevingsverordening Gelderland (december 2017).

De regels in de RVG (geconsolideerde versie) hebben betrekking op het hele provinciale grondgebied, delen of gebiedsgerichte thema's. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen te worden afgestemd op deze verordening. De regels hebben met name betrekking op het landelijk gebied. Enkele onderwerpen die in de RVG worden geregeld zijn verstedelijking, bedrijventerreinen, recreatiewoningen en -parken, glastuinbouw, waterwingebieden, ecologische hoofdstructuur en Nationale landschappen.

De noodzaak voor het bieden van ruimte voor nieuwvestiging van bedrijven in het verwevingsgebied is kleiner geworden. Bestaande bedrijfslocaties komen beschikbaar voor hergebruik. Gezien de ligging worden er goede ontwikkelingsmogelijkheden geboden. In voorliggend plan is sprake van de beëindiging van de intensieve veehouderij en hergebruik van de bestaande bedrijfslocatie ten behoeve van het agrarisch handel- en transportbedrijf.

Op basis van bovenstaande motivatie kan gesteld worden dat het project niet in strijd is met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Figuur 12 & 13: eigen beeldmateriaal Orgamebo

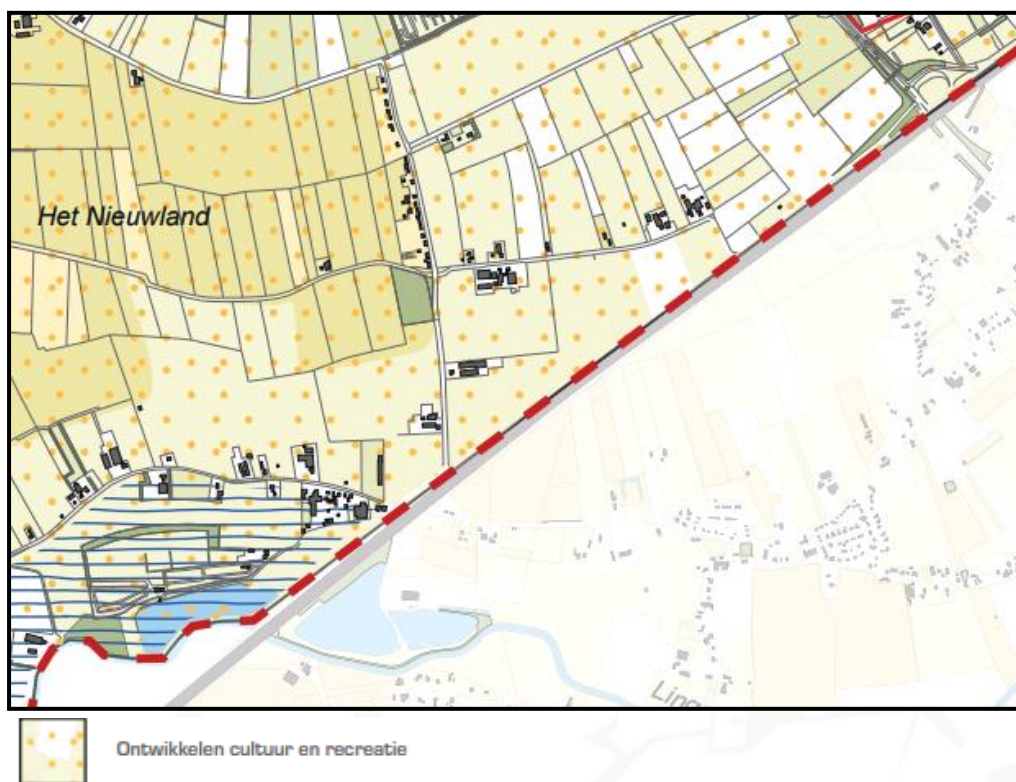
3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie

Op 27 oktober 2009 heeft de raad de Structuurvisie Buren 2009-2019 vastgesteld voor de gemeente Buren. De structuurvisie verwoordt de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van de gemeente tot 2019. Het doel van deze structuurvisie is enerzijds het aangeven van de kaders waarbinnen ontwikkelingen en projecten kunnen plaatsvinden en anderzijds het communiceren van de ambities van de gemeente aan derden.

De gemeente heeft een omvangrijk buitengebied tussen de Waal en de Neder-Rijn. Dit rivierenlandschap is nog relatief gaaf en is een belangrijke kwaliteit van de gemeente. Kwaliteiten van de gemeente zijn rust, ruimte en een schoon milieu. Het ruimtelijk beleid van de gemeente is erop gericht deze kwaliteiten te behouden en verder uit te bouwen, zodanig dat deze kwaliteiten bepalend worden voor het imago van de gemeente. Daarbij zal ernaar worden gestreefd de kwetsbare aspecten, zoals leefbaarheid en het voorzieningenniveau, binnen de kernen en buurtschappen op peil te houden. De kwaliteiten van het landschap en de rijke cultuurhistorie bieden goede aanknopingspunten voor versterking van recreatie en toerisme binnen de gemeente. Hier liggen kansen voor versterking van de economische basis van de gemeente.

Figuur 14: fragment van verbeelding structuurvisie

De basis voor het ruimtelijk beleid van de gemeente ligt in het cultuurhistorisch verleden en het aanwezige landschap. Beide aspecten zijn in de structuurvisie daarom uitvoerig geanalyseerd. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij de karakteristieken van het landschap en respect te tonen naar het cultuurhistorisch verleden.

Planspecifiek

Het projectgebied is gelegen op de stroomrug waarop veel bijzondere cultuurhistorische elementen voorkomen. Deze cultuurhistorische elementen zijn karakteristiek voor het rivierengebied en wenst de gemeente te behouden en versterken. Het gebied is aantrekkelijk voor recreanten en daarom ook onderdeel van het gebied dat is aangewezen als ontwikkelingsgebied cultuur en recreatie (zie figuur 14). Onderhavig project heeft geen effect op (de beleving van) de bijzondere cultuurhistorische elementen waardoor geconcludeerd kan worden dat onderhavig plan verenigbaar is met de Structuurvisie.

3.3.2 Structuurvisie Landschapsontwikkelingsplan

De gemeente Buren geeft met haar ontwerp-landschapsontwikkelingsplan (LOP) een visie op het landschap. Het vormt een uitwerking van de Structuurvisie Buren 2009-2019 (zie paragraaf 3.3.1) die de gemeenteraad in 2009 heeft vastgesteld. In die structuurvisie is een uitvoerige analyse naar allerlei aspecten van het landschap verricht. Het LOP bouwt op die analyse voort, maar heeft een uitwerking en detaillering toegevoegd die uitgemond is in een landschapskundige ontwikkelingsvisie.

Het LOP bestaat uit een aantal producten. Voor onderhavig ruimtelijk initiatief is voornamelijk het visiegedeelte van belang. Ter aanvulling hierop wordt middels vier werkboeken en een beleidsnotitie landschapsversterkingszones, nader sturing gegeven op de deelgebieden. Het buitengebied wordt in het LOP opgedeeld in vier zones: Buren's historische rivierenlandschap, Rijswijks's weidse rivierenlandschap, Maurik's dynamische rivierenlandschap en Lienden's lommerrijk rivierenlandschap bij de Heuvelrug. Op de overgangen tussen de vier zones liggen drie noord-zuidgerichte banden met ieder een ander thema: de Boezem met de weteringen, de Schakelaar en de Dreef van het Zwarte Paard.

Het hoofddoel van het LOP is: 'Bescherm de erkend waardevolle elementen in het landschap, maar ontwikkel ook actief nieuwe kwaliteiten in dit landschap. Bestaande kwaliteiten worden ingezet bij toekomstige ontwikkelingen en dragen bij aan een cultuurhistorisch en eigentijds landschap waar het goed werken, wonen en recreëren is.' Op basis hiervan zijn in het LOP twee ruimtelijke opgaven opgenomen:

- *Versterk de variatie: De ruimtelijke kwaliteit van het rivierenlandschap is door Rijk en Provincie globaal vastgelegd in 'kernkwaliteiten'. Binnen het rivierenlandschap is evenwel veel variatie. Het LOP draagt bij aan een versterking van die variatie op alle schaalniveaus door uitwerking te geven aan de opgaven die de structuurvisie stelt.*
- *Verstevig de banden: De boezem met de weteringen, de schakelaar en de dreef zijn zones waarin actief gewerkt kan worden aan een impuls voor het landschap. Deze komt voort uit de bovenlokale dynamiek, die de vier landschapsensembles overstijgt.*

Planspecifiek

Het plangebied is gelegen in de zone 'Buren's historische rivierenlandschap'. In de beschrijving van deze zone wordt in het kader van de twee ruimtelijke opgaven 'Cultuurhistorie tussen bedrijven door!' uitgewerkt. De bedrijven vormen namelijk een belangrijke motor achter de ontwikkeling van het landschap en ze bepalen het karakteristieke beeld voor een belangrijk deel. In het LOP wordt voorgesteld om de mogelijkheden voor de agrarische bedrijven (inclusief de boomteelt en fruitteelt) niet onnodig te hinderen in hun ontwikkeling. Tegelijkertijd kan wel gezocht worden naar mogelijkheden om vanuit de dorpsranden en bedrijven als de campings de aanleg van paden en beplantingen langs kavelranden te stimuleren om de cultuurhistorische relictten en patronen te ontsluiten. De beoogde ontwikkeling, gelegen in de lagere gronden met veelal weidebouw, doet geen afbreuk aan de ambitie van het LOP.

Het nieuwe bedrijf aan de Burensestraat 2 wordt, onveranderd vergeleken met het plan voor de mestverwerkingsactiviteiten, meer in het landschap ingepast dan de vroegere intensieve veehouderij. Omwonenden hebben in de overleggen aangegeven geen opmerkingen te hebben op dit landschappelijk inpassingsplan. Met behulp van passende aanplant wordt de bedrijfsbebouwing verder aan het zicht

onttrokken. Daarmee vormt het bedrijf (vanuit Twee Sluizen gezien) tevens een natuurlijker afscherming voor de achtergelegen Betuwelijn.

3.3.3 VAB - beleid

Regio Rivierenland heeft in januari 2016 beleid vastgesteld voor vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing (VAB) in het buitengebied. Dit beleid is vastgelegd in het 'Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied', maar niet integraal vastgesteld door de gemeente Buren. In juni 2017 is door de gemeenteraad van Buren een bijgestelde handreiking VAB vastgesteld. Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen kunnen conform dit beleidskader worden hergebruikt. De regeling hergebruik is beschreven in paragraaf 4.3 van het 'Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied'.

Vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen kunnen voor de volgende soorten bedrijvigheid worden hergebruikt. Om te waarborgen dat bedrijvigheid qua karakter en uitstraling past in het buitengebied wordt voor een aantal soorten bedrijvigheid een maximale omvang opgelegd. In tabel 4 wordt voor elk type toegestane bedrijvigheid aangegeven tot welke omvang de vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen mogen worden hergebruikt voor de nieuwe bedrijfsfunctie. Overtollige bedrijfsgebouwen moeten worden gesloopt.

Activiteiten welke vanwege de verkeersaantrekkende werking, de milieuhinder, de planologische situatie of landschappelijke onwenselijkheid niet toegestaan worden in het buitengebied, zijn detailhandel en bedrijven met een gemiddelde of hoge milieubelasting. Een bedrijf met een gemiddelde of hoge milieubelasting is een bedrijf met categorie 3 en 4 volgens de VNG-publicatie. Uitzondering hierop vormen bedrijven van categorie 3 die sterk aan de agrarische sector verwant zijn.

type bedrijf	omvang hergebruik
agrarisch verwante bedrijven	100%
aan het buitengebied gebonden bedrijven	100%
opslagbedrijven	500 m ² + 75% van de overtollige opstallen
ambachtelijke bedrijven en kunstnijverheid	500 m ²
extensieve verblijfsrecreatie	500 m ²
kleinschalige horeca die gerelateerd is aan de recreatieve functie van het buitengebied	250 m ²
extensieve dagrecreatie	500 m ²
overige bedrijven	500 m ²

Tabel 4: hergebruik vrijkomende agrarische bebouwing

In het beleidskader wordt er uitgegaan van het hergebruik van bestaande bebouwing. In het VAB-beleid wordt echter ook ingegaan op sloop en herbouw omdat hierdoor vaak een grotere kwaliteitsverbetering kan plaatsvinden. De voorwaarden voor sloop en herbouw zijn:

- de maximale bouwmogelijkheden in m² zijn gelijk aan die van gebruikmaking van bestaande bebouwing (zie hiervoor de voorgaande tabel), met dien verstande dat er altijd minimaal een reductie van 25% van de oorspronkelijke bebouwing dient plaats te vinden;

- *de inhoud van de nieuwe bebouwing mag niet meer bedragen dan die van de bestaande (te slopen) bebouwing;*
- *qua maatvoering gelden de reguliere bouwmogelijkheden uit het bestemmingsplan;*
- *het bouwplan dient te worden voorzien van een inrichtingsplan, waarbij de landschappelijke inpassing afdoende is geregeld, e.e.a. ter beoordeling aan een ter zake deskundige.*
- *de gemeente kan bij deze optie een eigen systeem van extra verevening hanteren.*

Planspecifiek

Op de projectlocatie wordt de vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing hergebruikt ten behoeve van een agrarisch verwant bedrijf. Een agrarisch verwant bedrijf wordt in het beleidskader gedefinieerd zijnde: *“bedrijven die gericht zijn op het leveren van diensten en goederen aan agrarische bedrijven zoals het bewerken, vervoeren en/of verhandelen van agrarische producten en bedrijven die zich richten op een combinatie van agrarische- en zorgfuncties.”* Het agrarisch handel- en transportbedrijf (zie hoofdstuk 2) waarbij sprake is van opslag, handel en vervoer van agrarische producten past binnen de beschreven definitie van agrarisch verwante bedrijven. Het hergebruiken van de vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen aan de Burensestraat 2 voor een bedrijfsactiviteit met categorie 3 is daarmee toegestaan binnen de kaders van het 'Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied' van de gemeente Buren.

In tabel 1 t/m 3 (zie paragraaf 2.2) is aangegeven welke omvang de te slopen en nieuw te bouwen bedrijfsbebouwing heeft. In onderhavig project is sprake van een agrarisch verwant bedrijf met een bebouwd oppervlak dat kleiner is in vergelijking met de intensieve veehouderij. Er wordt voldaan aan de voorwaarde voor hergebruik ten behoeve van agrarisch verwante bedrijven (zie tabel 4) zoals opgenomen in tabel 4. In onderhavig project is echter sprake van sloop en herbouw in verband met een grotere kwaliteitsverbetering en een functioneel gebruik. Onderhavig project is daarom onderstaand tevens getoetst aan de voorwaarden voor sloop en herbouw.

In de bestaande situatie is sprake van 3.807 m² bedrijfsbebouwing (excl. bedrijfswoning). Daarnaast is een vergunning verleend voor de bouw van een nieuwe stal met een oppervlakte van 675 m². De maximale bouwmogelijkheden zijn gelijk aan een bebouwd oppervlak van 4.482 m² (excl. bedrijfswoning) ten behoeve van een intensieve veehouderij. Echter zijn de mogelijkheden in het geldende bestemmingsplan daarmee nog niet volledig benut en qua maatvoering dient te worden uitgegaan van de reguliere bouwmogelijkheden uit het bestemmingsplan. De bouwmogelijkheden voor het agrarisch handel- en transportbedrijf in de nieuwe situatie voorzien in een bebouwd oppervlak van totaal 3.703 m² bedrijfsbebouwing (excl. bedrijfswoning). De maximale bouwmogelijkheden in m² zijn lager dan die van gebruikmaking van bestaande bebouwing. Ook is sprake van een reductie van 25% van de oorspronkelijke bebouwing. Er is in de bestaande situatie 3.807 m² bedrijfsbebouwing (excl. bedrijfswoning) aanwezig en daarvan wordt 1.888 m² gesloopt. Hierdoor is sprake van sloop van 49% van de bestaande bedrijfsbebouwing.

De bedrijfsbebouwing ter plaatse van de gronden met de bestemming 'Agrarisch – Niet grondgebonden' (huidige bestemming) mag conform de bouwregels worden gerealiseerd met een bouwhoogte van maximaal 12 meter. Voor onderhavig project wordt van een maximale bouwhoogte van 10 meter uitgegaan en is zoals beschreven het bebouwd oppervlak afgenomen. Hierdoor kan worden vastgesteld

dat geen sprake is van het overschrijden van de inhoudsmaat van de nieuw te realiseren bedrijfsbebouwing ten opzichte van de bestaande bebouwing, zoals gekoppeld aan de reguliere bouwmogelijkheden. De te realiseren bebouwing is immers lager en heeft een kleiner bebouwd oppervlak dan de maatvoering die geldt volgens de reguliere bouwmogelijkheden uit het bestemmingsplan.

Een andere voorwaarde welke opgenomen is in het VAB-beleid in geval van sloop en herbouw betreft het landschappelijk inpassen van het functieveranderingserf. Destijds is voor de plannen voor de mestverwerkingsactiviteiten al een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Dit inpassingsplan is onveranderd en het nieuwe bedrijf wordt hierdoor meer in het landschap ingepast dan de vroegere intensieve veehouderij. Omwonenden hebben in de overleggen aangegeven geen opmerkingen te hebben op dit landschappelijk inpassingsplan. Met behulp van passende aanplant wordt de bedrijfsbebouwing verder aan het zicht onttrokken. Daarmee vormt het bedrijf (vanuit Twee Sluizen gezien) tevens een natuurlijker afscherming voor de achtergelegen Betuwelijn.

Het project wijzigen van de intensieve veehouderij naar het agrarisch handel- en transportbedrijf voldoet aan de handreiking VAB zoals vastgesteld door de gemeente Buren.

3.3.4 Bestemmingsplan 'Buitengebied, derde herziening' & 'Buitengebied 2008'

Ter plaatse van het projectgebied geldt het bestemmingsplan "Buitengebied, derde herziening". Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 2 april 2013. Het overige deel van de gronden van het projectgebied vallen onder het regime van bestemmingsplan "Buitengebied Buren 2008". Dit plan is vastgesteld op 29 september 2009.

Ingevolge de geldende bestemmingsplannen geldt voor het plangebied de bestemming 'Agrarisch – Niet grondgebonden' en 'Agrarisch', zie ook paragraaf 1.3 van de voorliggende onderbouwing. Op het perceel is een bouwvlak gelegen. Dit bouwvlak is gelijk aan het bestemmingsvlak 'Agrarisch – Niet grondgebonden' en valt onder het bestemmingsplan 'Buitengebied, derde herziening'.

Het plangebied heeft de functieaanduiding intensieve veehouderij. Volgens artikel 4 van het bestemmingsplan zijn deze gronden bestemd voor:

- a. *niet-grondgebonden agrarische productie, in de vorm van intensieve veehouderij, ter plaatse van de aanduiding "(iv) = intensieve veehouderij" op de verbeelding;*
- b. *grondgebonden agrarische productie;*
- c. *bijbehorende voorzieningen en opslag;*
- d. *bijbehorende productiegebonden detailhandel;*
- e. *bijbehorende bewoning;*
- f. *landschappelijke beplanting.*

Volgens het bestemmingsplan mag op het perceel geen agrarisch handel- en transportbedrijf geëxploiteerd worden. Het project is derhalve strijdig met het bestemmingsplan. In onderhavige situatie wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het exploiteren van een agrarisch handel- en transportbedrijf op de locatie Burensestraat 2.

Het bestemmingsplan definieert een niet-agrarisch verwant bedrijf zijnde een bedrijf niet-zijnde een agrarisch bedrijf, zoals dit bedrijf nader in de voorschriften is genoemd. Een transportbedrijf heeft in het

bestemmingsplan de aanduiding 'tr' op de plankaart. Een groothandel in agrarische gewassen valt in het bestemmingsplan onder de omschrijving van agrarisch verwante bedrijven.

In de gewenste situatie wordt een nieuw bedrijfsgebouw gerealiseerd van 1.750 m², daarnaast wordt het bestaande bedrijfsgebouw hergebruikt voor het agrarisch verwant bedrijf en voorzien van een uitbreiding ten behoeve van de technische installaties. In de nieuwe situatie ontstaat een bebouwd oppervlak ten behoeve van het agrarisch handel- en transportbedrijf van 3.731 m². Voor het overgrote deel (90%) betreft dit bebouwing ten behoeve van de (volgens het bestemmingsplan als agrarisch verwant gedefinieerde) opslag- en handelsactiviteiten.

Wijzigingsbevoegdheid

Voor bestaande bedrijven kan behoefte ontstaan tot hergebruik/ functiewijziging naar een agrarisch verwant of buitengebied gebonden bedrijf. Hierbij dient het bedrijf te voorzien in een plaatsgebonden behoefte en het niet kan worden geplaatst op een bedrijventerrein. In het bestemmingsplan zijn in artikel 62 de wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Onder 10 is de wijzigingsbevoegdheid is opgenomen overeenkomstig de mogelijkheden die zijn opgenomen in het "Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied".

HERGEBRUIK/ FUNCTIEWIJZIGING TEN BEHOEVE VAN EEN AGRARISCH VERWANT OF EEN BUITENGEBIED GEBONDEN BEDRIJF

10. Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen ten aanzien van de gronden met de bestemmingen "Agrarisch" (artikel 04) voor zover dit een bouwperceel betreft, "Agrarisch - Oeverwalgebied" (artikel 09) voor zover dit een bouwperceel betreft, "Agrarisch - Komgebied" (artikel 05) voor zover dit een bouwperceel betreft, "Agrarisch - Niet-grondgebonden" (artikel 07), "Bedrijf" (artikel 11), "Bedrijf - Agrarisch verwant" (artikel 12), "Bedrijf - Beperkt" (artikel 13) en "Bedrijf - Buitengebied gebonden" (artikel 14) voor functiewijziging naar een (ander) agrarisch verwant bedrijf of een (ander) buitengebied gebonden bedrijf, indien en voorzover:
 - a. het bedrijf voorziet in een plaatsgebonden behoefte en niet of niet doelmatig op een bedrijventerrein kan worden gevestigd;
 - b. gebruik wordt gemaakt van de bestaande bedrijfsgebouwen;
 - c. de omvang van het nieuwe bestemmingsvlak wordt afgestemd op de nieuwe functie en de bestaande bebouwing;
 - d. de wijziging geschiedt door het van de plankaart verwijderen van de bestaande bestemming, door het, voor zover nodig op de plankaart opnemen van de nieuwe bestemming "Bedrijf - Agrarisch verwant" (artikel 12) of "Bedrijf - Buitengebied gebonden" (artikel 14) waarbij met een letter de categorie voor de aard en functie van het toegestane bedrijf wordt aangegeven en door het, voor de overige binnen de bestaande bestemming op de plankaart opgenomen gronden, opnemen van een van de agrarische bestemmingen die reeds aan de om- of aanliggende gronden op de plankaart is opgenomen.
 - e. in het wijzigingsplan in zoverre nodig nadere voorschriften worden opgenomen.

Planspecifiek

Op de projectlocatie wordt een deel van de vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing hergebruikt ten behoeve van een agrarisch handel- en transportbedrijf. Een handelsbedrijf in agrarische grond, hulp- en reststoffen past binnen de definitie van een agrarisch verwant bedrijf in het bestemmingsplan. Een transportbedrijf wordt in het bestemmingsplan gedefinieerd onder de niet-agrarische bedrijven. De transportactiviteiten die Orgamebo BV uitvoert, zijn echter wel direct verwant aan de agrarische sector: het afvoeren van natuurlijke meststoffen is ingevolge de mestverwerkingsplicht een integraal onderdeel geworden van de agrarische bedrijfsvoering.

De vrijkomende agrarische opstallen aan de Burensestraat 2 worden gesloopt. Op een daarvoor meer geschikte locatie op het perceel wordt het te handhaven bedrijfsgebouw voorzien van een aanbouw. De omvang van het bedrijf neemt hierdoor niet toe. Het plan voldoet niet aan de bovenstaande wijzigingsbevoegdheid, want in de voorwaarden bij de wijzigingsbevoegdheid is opgenomen dat gebruik moeten worden gemaakt van bestaande bedrijfsgebouwen.

3.4 Conclusie beleid

Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat er uit het oogpunt van het nationaal en provinciaal beleid geen belemmeringen aanwezig zijn. De ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op het perceel aan de Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath is in lijn met de wijzigingsbevoegdheid van het geldende bestemmingsplan en is in overeenstemming met het geldende VAB-beleid.

Figuur 15 & 16: eigen beeldmateriaal Orgamebo

4. Uitvoeringsaspecten

4.1 Bedrijven en milieuzonering

4.1.1 Inleiding

Scheiding van milieubelastende en milieugevoelige functies is noodzakelijk in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Hiermee wordt voorkomen dat bij nieuwe ontwikkelingen sprake kan zijn van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies en wordt voldoende zekerheid geboden aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen. Dit wordt 'milieuzonering' genoemd en beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie zoals geluid, geur, gevaar en stof.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden bekeken of de voorgestane ontwikkeling invloed heeft op het woon- en leefklimaat van geurgevoelige objecten in de nabijheid. Andersom geldt, dat nieuwe geurgevoelige bebouwing omliggende (agrarische) bedrijven niet in hun bedrijfs- en ontwikkelingsmogelijkheden mag beperken. Bij een agrarisch bedrijf is vooral een geurtoets van belang. Doorgaans gebeurt dit via een berekening met het programma V-stacks. In sommige gevallen kan echter uitgegaan worden van vaste afstanden.

Op grond van de omschrijving kan een agrarisch handel- en transportbedrijf worden toebedeeld aan twee categorieën activiteiten 'Groothandel en handelsbemiddeling' en 'Vervoer over land'. Het bedrijf is van oorsprong een varkenshouderij en heeft zodoende in de huidige situatie nog een milieucategorie 4.1. Volgens de 'Handreiking voor maatwerk in de gemeentelijke ordeningspraktijk' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, verder: VNG-brochure, gelden voor de bedrijfsactiviteiten de volgende richtafstanden:

omschrijving	afstanden in meters				categorie
	geur	stof	geluid	gevaar	
Oude situatie (activiteiten):					
Landbouw en dienstverlening t.b.v. de landbouw: - fokken en houden van varkens	200	30	50	0	4.1
Nieuwe situatie (activiteiten):					
Groothandel en handelsbemiddeling: - grth in akkerbouwproducten en veevoeders	30	30	50	30	3.1
Vervoer over land: - goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. > 1000 m ²	0	0	100	30	3.2
- goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. ≤ 1000 m ²	0	0	50	30	3.1

Tabel 5: (fragment van) bedrijfsactiviteiten VNG-brochure

Het nu vergunde agrarisch bedrijf (varkens) betreft een milieucategorie 4.1 activiteit. In de nieuwe situatie worden bedrijfsactiviteiten toegestaan met een lagere milieucategorie, namelijk activiteiten in milieucategorie 3. Voor wat betreft de activiteiten omtrent 'Vervoer over land' wordt onderscheid gemaakt tussen goederenwegvervoerbedrijven met een bedrijfsoppervlak groter dan 1.000 m² en een goederenwegvervoerbedrijf met een bedrijfsoppervlak kleiner of gelijk aan 1.000 m². De bedrijfsactiviteiten van Orgamebo B.V. hebben een totaal bedrijfsoppervlak dat groter is dan 1.000 m², echter is het bedrijfsoppervlak dat in gebruik is ten behoeve van de transportactiviteiten veel kleiner. De activiteiten vinden voornamelijk buiten de locatie aan de Burensestraat plaats; de vrachtwagens zijn bij voorkeur onderweg naar diverse afnemers in West Europa. In die gevallen, waarin de chauffeurs niet rechtstreeks rijden, maar (bijvoorbeeld in de avond of in de weekenden) hun geladen vrachtwagens op het eigen terrein parkeren, blijft de natuurlijke mest in de (afgesloten) vrachtwagens.

Het ruimtebeslag van de transportactiviteiten is verhoudingsgewijs gering, want slechts de werk- en wasplaats (in totaal 375 m²) en een deel van het parkeerterrein is rechtstreeks aan deze activiteit te koppelen. Hoewel het totaal bedrijfsoppervlak groter is dan 1.000 m², kan worden uitgegaan van de bedrijfsactiviteit 'goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. <= 1000 m²' (milieucategorie 3.1). De bedrijfsactiviteiten worden immers door één entiteit uitgeoefend en voor elke activiteit wordt dan naar de omvang gekeken welke geldt voor de bedoelde activiteit. De goederenwegvervoeractiviteiten zijn niet groter dan 1000 m² bedrijfsoppervlak.

Per activiteit is de omvang bepaald en de daarbij behorende SBI-code, waarna voor elk aspect de grootste afstand is genomen die voortvloeit uit de verschillende milieucategorieën. Zowel de groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders van Orgamebo B.V. als het goederenwegvervoerbedrijf met een bedrijfsoppervlak <= 1.000 m² zijn 3.1 activiteiten. De grootste afstand betreft 50 meter voor het aspect geluid (categorie 3.1). Binnen de afstand van 50 meter rond de projectlocatie bevinden zich voor geluid gevoelige locaties. Ook aan de richtlijn voor geur, stof en gevaar wordt rechtstreeks voldaan.

4.1.2 Geur

Wettelijk kader

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wgv stelde vanaf dat moment voor heel Nederland één toetsingskader voor geur veroorzaakt door dierenverblijven van veehouderijen in het kader van vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer. In de Wgv staan standaard (landelijke) normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De hoogte van de standaard (landelijke) norm hangt af van het gebied. Bij het vaststellen van een wijzigingsplan moet rekening worden gehouden met deze norm, omdat een overschrijding van deze norm inhoudt dat in beginsel geen goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Een geurgevoelig object wordt in de Wgv gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'.

De Wgv maakt onderscheid in dieren waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld en dieren waarvoor geen emissiefactor is vastgesteld. Voor dieren zonder emissiefactor gelden vaste afstanden die moeten worden aangehouden tot geurgevoelige objecten. Voor dieren met omrekeningsfactoren (zoals schapen) wordt middels het verspreidingsprogramma V-Stacks Vergunning de geuremissie uit de veehouderij omgerekend naar geurbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving.

Volgens de Wgv geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde geurgevoelige object. Tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom moet een afstand van 50 meter gerekend worden. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom volstaat 25 meter.

Toetsing

Het project betreft de ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op een perceel waar de initiatiefnemer in de bestaande situatie een veehouderij mag exploiteren. De afstand vanaf de inrichting ten opzichte van de meest nabijgelegen woning van derden bedraagt 130 meter. De richtafstand voor geur voor een agrarisch handelsbedrijf bedraagt 30 meter en voor een transportbedrijf 10 meter. De facto een forse verbetering. Het aspect geur vormt geen belemmering voor de ruimtelijke ontwikkeling.

4.2 Afval

4.2.1 Afvalstof

In de Kaderrichtlijn afvalstoffen is het begrip afvalstof oorspronkelijk als volgt gedefinieerd: 'elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, wil ontdoen of moet ontdoen'. Bij de wijziging van deze richtlijn in 2008 zijn naast de definitie van het begrip 'afvalstof' twee nieuwe bepalingen geïntroduceerd om onderscheid te maken tussen afvalstoffen en producten (niet-afvalstoffen): artikel 5 (bijproducten) en artikel 6 (einde afvalstatus). In de praktijk is er sprake van onduidelijkheid wanneer er sprake is van een afvalstof en wanneer niet. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft een beoordelingslijn uitgezet in de 'Leidraad Afvalstof of Product'. Aan de hand van deze leidraad wordt per product getoetst of er sprake is van een 'afvalstof', 'bijproduct' of 'einde afvalstatus'.

4.2.2 Beoordeling opgeslagen producten

Binnen de inrichting worden de volgende producten opgeslagen:

Hooi/ stro	Bierborstel	Kalkammonsalpeter
Zaagsel en houtchips	Perspulp	NPK-, NP en NS-meststoffen met minder dan 70% ammoniumnitraat
Sojaschroot	Gras	
Diverse granen (onbewerkt)	Snijmais	
Maiskorrels	Kaaswei	Ammoniumsulfaat nitraat
Aardappelen	Tarwe gistconcentraat	Groenafval

Tabel 6: opgeslagen producten Orgamebo B.V.

Stap 1. Is er sprake van een stof of voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, wil ontdoen of moet ontdoen?

Op basis van de voorgaande definitie worden de volgende producten NIET aanmerkt als afvalstof. Het zijn immers geen reststromen van bijvoorbeeld een productieproces waarvan de houder zich moet ontdoen.

Hooi/ stro	Gras	NPK-, NP en NS-meststoffen met < 70% ammoniumnitraat
Diverse granen	Snijmais	
Aardappelen	Kalkammonsalpeter	Ammoniumsulfaatnitraat

Tabel 7: producten welke niet aangemerkt worden als afvalstof

Stap 2. Is het materiaal afkomstig van een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld is van voor de productie van die stof of dat voorwerp?

Op basis van voorgaande definitie kunnen de volgende stoffen worden aangemerkt als stoffen afkomstig van een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld is voor het produceren van deze stof.

Zaagsel en houtchips	Bierborstel	Kaaswei
Sojaschroot	Perspulp	Tarwe gistconcentraat

Tabel 8: stoffen afkomstig van een productieproces

Stap 3. Voldoen bovenstaande materialen aan de voorwaarden van artikel 5 van de kaderrichtlijn afvalstoffen voor de status van bijproduct?

De criteria kunnen als volgt worden weergegeven:

- Het is zeker dat het materiaal gebruikt zal worden.
- Het materiaal kan onmiddellijk worden gebruikt zonder enige verdere verwerking anders dan bij normale productie praktijken gangbaar is.
- Het materiaal wordt geproduceerd als een integraal onderdeel van een productieproces.
- Het voorgenomen gebruik van het materiaal is rechtmatig, m.a.w. het materiaal voldoet aan alle voorschriften inzake producten, milieu en gezondheidsbescherming voor het specifieke gebruik en zal niet leiden tot over het geheel genomen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.

Onderstaande producten voldoen aan bovenstaande criteria en zijn daarom aan te merken als bijproduct en niet als afvalstof.

Zaagsel en houtchips	Bierborstel	Kaaswei
Sojaschroot	Perspulp	Tarwe gistconcentraat

Tabel 9: producten welke aangemerkt worden als bijproduct en niet als afvalstof

De voornoemde stoffen kunnen als volgt in een tabel worden weergegeven:

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Product	Productstatus	EURAL-code	Maximale opslagcapaciteit	Maximale jaarlijkse doorzet per jaar	Bestemming
Zaagsel/ houtchips	Bijproduct		200 m3	800 m3	Strooisel voor veehouderij
Bierbostel	Bijproduct		200 m3	800 m3	Diervoeder voor veehouderij
Perspulp	Bijproduct		200 m3	800 m3	Diervoeder voor veehouderij
Kaaswei	Bijproduct		200 m3	800 m3	Diervoeder voor veehouderij
Tarwe gistconcentraat	Bijproduct		200 m3	800 m3	Diervoeder voor veehouderij
Groenafval	Afval	20 02 01	600 m3	4.000 ton	Compostering bedrijf
Hooi/ stro	Geen afval		Onbekend	Onbekend	Veevoeder/ strooisel voor de veehouderij
Diversegranen	Geen afval		Onbekend	Onbekend	Diervoeder voor veehouderij
Aardappelen	Geen afval		Onbekend	Onbekend	Diervoeder voor veehouderij
Gras	Geen afval		Onbekend	Onbekend	Diervoeder voor veehouderij
Snijmais	Geen afval		Onbekend	Onbekend	Diervoeder voor veehouderij
Kalkamonsalpeter	Geen afval	Groep 1.2	200 ton	1000 ton	Diervoeder voor veehouderij
NPK-, NP en NS- meststoffen met minder dan 70% ammoniumnitraat	Geen afval	Groep 1.2	50 ton	200 ton	Meststoffen voor de veehouderij
Ammoniumsulfaat nitraat	Geen afval	Groep 1.1	200 ton	1000 ton	Meststoffen voor de veehouderij
Spuiwater	Afval	16 10 02	40 m3	250 ton	Meststoffen voor de veehouderij

Tabel 10: producten Orgamebo B.V.

4.2.3 Vergunningplicht

In het Besluit omgevingsrecht is geregeld voor welk bedrijf de vergunningplicht van toepassing is. Voor gemelde activiteiten is het gestelde in categorie 28 en dan met name artikel 28.10 van toepassing. In dit artikel wordt het volgende gesteld:

Als categorieën vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, van dit besluit, worden aangewezen de inrichtingen voor nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen, met de volgende uitzonderingen.

Het opslaan van afvalstoffen is per definitie vergunningplichtig. Echter in de Bor worden de volgende specifieke uitzonderingen gemaakt die van toepassing zijn op onderhavige bedrijfsvoering:

- 28a° het opslaan van ten hoogste 600 kubieke meter groenafval voor zover geen sprake is van gevaarlijke afvalstoffen;
- 30° het opslaan van ten hoogste 1.000 kubieke meter en het als diervoeder binnen de inrichting gebruiken en voor dit gebruik geschikt maken van plantaardige restproducten uit de land- en tuinbouw en uit de voedselbereiding en -verwerking uitgezonderd voedselresten afkomstig van restaurants, cateringfaciliteiten en keukens, met een maximale capaciteit van 4.000 ton per jaar.

De voornoemde producten zijn op grond van het gestelde in de Bor niet vergunningplichtig.

4.3 Geluidshinder

4.3.1 Inleiding

Op 1 juli 2012 is de gewijzigde Wet geluidshinder in werking getreden. De wetten en regels voor het bestrijden en voorkomen van geluidshinder als gevolg van wegverkeer, railverkeer en industrie zijn sinds het eind van de jaren zeventig vastgelegd in deze wet. In de Wet geluidshinder staat bijvoorbeeld wanneer de geluidbelasting moet worden gemeten. Voor wegverkeer is dit bij bijvoorbeeld de aanleg van een nieuwe weg, de bouw van nieuwe woningen en wanneer er een wijziging (zoals een verbreding) aan de weg plaatsvindt. Daarnaast is vastgelegd hoeveel decibel geluid in deze situaties zijn toegestaan. Wanneer de gemeten hoeveelheid geluid hoger is dan de norm, moeten er maatregelen worden genomen om de geluidbelasting te verlagen.

4.3.2 Toetsing

Onderhavig project betreft de ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op een perceel waar de initiatiefnemer in de bestaande situatie een veehouderij mag exploiteren. De afstand vanaf de inrichting ten opzichte van de meest nabijgelegen woning van derden bedraagt 130 meter. De richtafstand voor geluid voor een agrarisch handelsbedrijf bedraagt 50 meter en voor een transportbedrijf eveneens 50 meter. Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de ruimtelijke ontwikkeling.

4.4 Bodem

4.4.1 Inleiding

Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem, waarop of waarin deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Bij nieuwbouwactiviteiten dient de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te zijn gebracht. In het algemeen geldt dat nieuwe bestemmingen bij voorkeur op een schone bodem dienen te worden gerealiseerd.

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit (volledig) in werking getreden. Het doel van dit besluit is om de bodem beter te beschermen en meer ruimte te bieden voor nieuwe bouwprojecten. Ook geeft het

Besluit gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren. In het Besluit bodemkwaliteit is ook het Bouwstoffenbesluit geïntegreerd. Dit besluit heeft alleen betrekking op steenachtige bouwstoffen. Andere materialen worden in de praktijk ook toegepast als bouwstof, maar deze vallen niet onder dit Besluit.

Onderhavig project betreft de ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op het perceel. Een deel van de gronden heeft in de bestaande situatie een agrarische bestemming zonder bouwvlak.

Er is geen sprake van de afvoer van vrijkomende grond, omdat dit allemaal hergebruikt kan worden op het perceel zelf. De regels van het Bouwstoffenbesluit en het Besluit bouwkwaliteit zijn derhalve niet van toepassing.

4.4.2 Bodemonderzoek

Door Hunneman Milieu Advies Raalte BV is een verkennend bodemonderzoek voor het projectgebied uitgevoerd. Hunneman Milieu-Advies Raalte BV heeft het rapport van nulsituatie bodemonderzoek op het terrein opgeleverd op 21 april 2017 met projectnummer 170206/am/sh. Op basis van dit onderzoek is het volgende geconcludeerd:

- In de vaste bodem zijn geen noemenswaardige bijmengingen met bodemvreemde materialen waargenomen. In de vaste bodem zijn geen oliecomponenten waargenomen. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op en/of in de bodem aangetroffen.
- Met uitzondering van een licht verhoogd gehalte aan nikkel zijn in de vaste bodem geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. Het aangetoonde gehalte aan nikkel vormt geen aanleiding tot nader onderzoek. Ter hoogte van de opslag van spuiwater en zwavelzuur is pH 7,6 gemeten. Sulfaat is niet aangetoond boven de detectiegrens.
- In het grondwater zijn licht verhoogde gehalten aan barium en/of molybdeen aangetoond. De aangetoonde gehalten overschrijden de streefwaarden, maar vormen geen aanleiding tot nader onderzoek. Ter hoogte van de opslag van spuiwater en zwavelzuur is 90 mg/l aan sulfaat in het grondwater aangetoond.

Op basis van de onderzoeksresultaten is vanuit milieuhygiënisch oogpunt de actuele bodemkwaliteit in voldoende mate vastgelegd.

4.4.3 Bodembescherming

Ten aanzien van bodembescherming moet uitgegaan worden van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). Voor onderhavige inrichting is een nul situatie bodemonderzoek opgenomen. De resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in de bijlage bij de aanvraag om omgevingsvergunning. Binnen de inrichting worden bodem beschermende maatregelen getroffen ter voorkoming van bodemverontreinigingen. Vanuit het aspect bodemkwaliteit zijn, gezien de wijzigingen en de beschermende maatregelen, geen belemmeringen te verwachten.

4.5 Externe veiligheid

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op de beperking en/of beheersing van de risico's voor de omgeving vanwege gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het uitgangspunt van het beleid is dat burgers voor de veiligheid van hun omgeving mogen rekenen op een

minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). Daarnaast moet in relevante situaties de kans op een groot ongeluk met meerdere slachtoffers (het groepsrisico) worden afgewogen en verantwoord binnen het invloedsgebied.

Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi) van belang. Aanvullend zijn in het Vuurwerkbesluit en Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden.

Daarnaast is het toetsingskader voor de omgeving van transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgelegd in de "Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" (de Circulaire) en het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb). Naar verwachting wordt op 1 juli 2014 de Circulaire vervangen door het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt).

Figuur 17: uitsnede risicokaart

Uit de provinciale risicokaart, eindrapporten over het basisnet en actuele informatie over relevante risicobronnen binnen de gemeente blijkt het volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting;
- Het projectgebied ligt niet binnen de veiligheidsafstanden van andere stationaire risicobronnen;
- Het projectgebied ligt binnen het invloedsgebied van een buisleiding voor het transport van gevaarlijke stoffen;
- Het projectgebied ligt binnen de 200 meter zone van de A15. Deze 200 meter zone is de meest relevante zone voor het groepsrisico. In verband hiermee moet op grond van het Bevt in nader onderzoek wordt ingegaan op de verantwoordingselementen voor het groepsrisico.

Buisleiding

Uit de risicokaart blijkt dat het plangebied nabij het tracé van een ondergrondse hogedruk aardgasleiding van Gasunie ligt. Zoals vastgelegd in het Bevb moeten ruimtelijke ontwikkelingen getoetst worden aan

buisleidingen met een druk vanaf 16 bar voor het transport van aardgas en vloeibare brandstoffen. De maximale werkdruk van de aardgasleiding nabij het plangebied is 40 bar (zie tabel 6). De buisleiding is gelegen op een afstand van circa 48 tot het te gebruiken bedrijfsgebouw. In figuur 15 is de ligging van de buisleiding in de luchtfoto weergegeven.

Type	Beheerder	Naam	Modaliteit	Diameter	Maximale werkdruk
<i>Aardgasleiding NEN 3650-leiding</i>	<i>Gasunie Transport Services BV</i>	<i>W-527- 01</i>	<i>Buisleiding</i>	<i>8,62 inch</i>	<i>40,00 bar</i>

Tabel 11: gegevens leiding Gasunie (www.risicokaart.nl)

De effectafstand van deze aardgastransportleiding bedraagt circa 95 meter (bron: Eisen omgevingsdata in het kader van groepsrisicoberekeningen bij ruimtelijke ontwikkeling, Nederlandse Gasunie). Het invloedsgebied van de buisleiding reikt tot aan het agrarisch verwant bedrijf. De ontwikkeling van het agrarisch handel- en transportbedrijf op een perceel waar in de bestaande situatie al een veehouderij met een mest- en fouragehandelsbedrijf als nevenactiviteit wordt geëxploiteerd, heeft een geringe toename (niet meer dan 10 procent) van het aantal personen tot gevolg. Daarnaast is het plangebied gesitueerd in een omgeving met een lange bevolkingsdichtheid. De ontwikkeling heeft geen relevante invloed op de hoogte van het groepsrisico. Wel dient een afweging in het kader van de verantwoordingsplicht plaats te vinden voor het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het aspect externe veiligheid relevant is vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A15. Het plangebied ligt namelijk binnen het invloedsgebied van deze transportroute, waarbij personen kunnen overlijden als rechtstreeks gevolg van een zwaar ongeval met toxische en brandbare stoffen. Het plangebied ligt echter buiten een basisnetafstand, een plasbrandaandachtsgebied, grotendeels buiten de meest relevante zones voor het groepsrisico (de 200 meter zones), maar voor een klein gedeelte wel binnen de 200 meter zone van de A15. Op grond van artikel 7 van het Bevt moet in dergelijke gevallen worden ingegaan op de mogelijkheden voor:

- *de bestrijdbaarheid van een zwaar ongeval op deze transportroutes*
- *de zelfredzaamheid met betrekking tot nog niet aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten binnen het plangebied.*

Door de ligging van het plangebied binnen de 200 meter zone van de A15 is tevens artikel 8 van het Bevt van belang. Omdat het groepsrisico, gelet op de naar redelijkheid te verwachten verandering van de dichtheid van personen, naar verwachting niet met meer dan 10 procent zal toenemen, hoeft nu niet te worden ingegaan op de elementen zoals genoemd in het eerste lid van artikel 8 Bevt.

Bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

Bij een calamiteit ten gevolge van het vrijkomen van toxische en/of brandbare stoffen zal de brandweer inzetten op beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. Eventuele secundaire branden in het plangebied kunnen met behulp van adequate bluswatervoorzieningen

(conform het Bouwbesluit) door de brandweer worden bestreden. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Bij een calamiteit, waarbij toxische en/of brandbare stoffen (kunnen) vrijkomen, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd over hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert. Bij een toxisch scenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten. Bij een scenario waarbij brandbare stoffen (kunnen) vrijkomen, is het advies om te vluchten van de risicobron af, maar ook schuilen in een gebouw biedt in eerste instantie voldoende bescherming voor personen in het plangebied. In het plangebied zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om relevante adviezen tijdig op te volgen.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid is relevant vanwege de buisleiding van Gasunie en het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A15. Gelet op de hiervoor genoemde overwegingen zijn er gezien vanuit het plangebied voldoende mogelijkheden voor de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid bij een zwaar ongeval op deze transportroute. Dit betekent dat geen nadere eisen aan het plan hoeven te worden gesteld in het kader van het aspect externe veiligheid.

4.6 Brandveiligheid

4.6.1 Brandcompartimentering

Het nieuw te bouwen bedrijfsgebouw is vanwege bedrijfsvoering en technisch oogpunt uitgevoerd als één brandcompartiment. Dit heeft tot gevolg dat de toelaatbare brandcompartimentsgrootte voor industriefuncties wordt overschreden (2.500 m² conform prestatievoorschriften Bouwbesluit 2012) en dat er een kwalitatieve risicobenadering dient te worden uitgevoerd. In de werkplaats wordt een dieselolietank opgesteld. Deze ruimte wordt uitgevoerd als apart brandcompartiment.

4.6.2 Materialisatie

Indien er onverhoopt een (beginnende) brand ontstaat dient voorkomen te worden dat materialisaties en constructie-onderdelen gaan ontbranden. Gelet op de gekozen materialisaties bij Orgamebo B.V. is uitsluitend de toegepaste gevelbeplating (sandwichpanelen) een potentieel risico bij brand. Er worden maatregelen getroffen zodat de panelen bij beginnende brand niet gaan ontbranden.

4.6.3 Ongecontroleerde broei

In de bedrijfsvoering is ongecontroleerde broei in de opgeslagen producten een risico en worden zodoende risico reducerende maatregelen getroffen. Eén van de maatregelen is dat de producten in kleine secties worden opgeslagen. De secties zijn door betonnen keerwanden van elkaar gescheiden. Indien er ongecontroleerde broei ontstaat is dit dus in een beperkt gedeelte van de opslag en hoeft ook maar een beperkt gedeelte met shovels naar buiten uitgereden te worden. Ook worden de opgeslagen producten enkele malen op een dag geïnspecteerd met een broeimeetstok. Eventuele ongecontroleerde broei wordt dus al voordat het zichtbaar is opgemerkt. Een andere maatregel betreft het voorzien van de opslagruimten van temperatuursensoren met telefonische alarmmelding zodat eventuele

temperatuurstijging als gevolg van ongewenste broei ook met technische middelen tijdig wordt opgemerkt. Daarnaast staat het pand op grote afstand van de perceelgrenzen en de afstand met de kantoorruimte bedraagt meer dan 25 meter. Er is hierdoor geen risico van brandoverslag naar naastgelegen percelen en bebouwingen.

4.6.4 Conclusie

De risico reducerende maatregelen hebben tot gevolg dat er een brandveiligheidsniveau wordt gerealiseerd dat beoogd wordt door de functionele voorschriften van het Bouwbesluit 2012.

4.7 Verkeersaantrekkende werking

4.7.1 Inleiding

In het VAB-beleid (zie paragraaf 3.3.3) wordt gesteld dat activiteiten welke vanwege de verkeersaantrekkende werking, de milieuhinder, de planologische situatie of landschappelijke onwenselijkheid niet toegestaan worden in het buitengebied. Voorbeelden daarvan zijn detailhandel en bedrijven met een gemiddelde of hoge milieubelasting. Een bedrijf met een gemiddelde of hoge milieubelasting is een bedrijf met categorie 3 en 4 volgens de VNG-publicatie. Uitzondering hierop vormen bedrijven van categorie 3 die sterk aan de agrarische sector verwant zijn. In paragraaf 3.3.3 is aangetoond dat het agrarisch handel- en transportbedrijf past binnen de beschreven definitie van agrarisch verwante bedrijven. Onderstaand wordt de verkeersaantrekkende werking getoetst. In de toetsing wordt het gewenste bedrijf vergeleken met de planologisch toegestane situatie, namelijk de exploitatie van een intensieve veehouderij.

4.7.2 Toetsing

De verkeersaantrekkende werking ontstaat door vervoersbewegingen van en naar de Burensestraat 2 te Kapel Avezaath. Voor het beoordelen van de verkeersaantrekkende werking is een vergelijking gemaakt tussen de huidige planologische mogelijkheden en de beoogde activiteit, handel en transport. In de huidige situatie is het planologisch toegestaan om een intensieve veehouderij op deze locatie te vestigen voor het houden van 12.000 vleesvarkens. In onderstaande tabel wordt een inschatting weergegeven van de transportbewegingen die samenhangen met een dergelijke varkenshouderij:

<i>Geluid-/trillingsbron</i>	<i>Frequentie (aantal dagen per aangegeven periode)</i>	<i>Aantal vrachtwagenbewegingen per dag</i>	<i>Aantal personenautobewegingen per dag</i>
Aanvoer veevoer	2 vrachtwagens per werkdag	2	
Aanvoer vleesbiggen	1 vrachtwagen per week	0,7	
Afvoer vleesvarkens	1 vrachtwagen per werkdag	1	
Afvoer drijfmest	1 vrachtwagen per werkdag	1	
Aanvoer agrarische producten, bevoorrading bedrijf	1 vrachtwagen per werkdag	1	
Personenauto's	15 per werkdag		15
Totaal (dagelijkse verkeersbewegingen)		5,7	15

Tabel 12: transportbewegingen varkenshouderij met 12.000 vleesvarkens

Uitgaande van bovenstaande tabel bedraagt de jaarlijkse verkeersintensiteit 1.482 vrachtwagenbewegingen. Met een vrachtwagenbeweging wordt een vrachtwagen bedoeld die heen en terug rijdt. Jaarlijks is er dus sprake van $(5,7 \times 5 \text{ dagen} \times 52 \text{ weken} =) 1.482$ vrachtwagenbewegingen heen en 1.482 vrachtwagenbewegingen terug. De verkeersaantrekkende werking van de agrarische handel- en transportonderneming kan als volgt in een tabel worden weergegeven:

<i>Geluid-/trillingsbron</i>	<i>Frequentie (aantal dagen per aangegeven periode)</i>	<i>Aantal vrachtwagenbewegingen per dag</i>	<i>Aantal personenautobewegingen per dag</i>
Het rijden van vrachtwagens van en naar de inrichting (inclusief aankomsten wegrijden van geparkeerde vrachtwagens)	6 vrachtwagens per werkdag	6	
Personenauto's personeel	25 auto's per werkdag		15
Totaal (dagelijkse verkeersbewegingen)		6	15

Tabel 13: transportbewegingen agrarisch handel- en transportbedrijf

Uitgaande van bovenstaande tabel is er in vergelijking met de varkenshouderij sprake van een lichte toename van het aantal verkeersbewegingen bij het agrarisch handel- en transportbedrijf. Het aantal jaarlijkse vrachtwagenbewegingen bedraagt $(6 \times 5 \text{ werkdagen} \times 52 \text{ weken} =) 1.560$ vrachtwagenbewegingen. Jaarlijks rijden er 1.560 vrachtwagens naar het bedrijf en 1.560 vrachtwagens terug.

4.7.3 Conclusie

Uit voorgaande vergelijking blijkt dat er nauwelijks sprake is van een gewijzigde verkeersaantrekkende werking. De verkeersaantrekkende werking van de intensieve veehouderij bedraagt 5,7 dagelijkse vrachtwagenbewegingen en 15 dagelijkse personenautobewegingen. In de beoogde situatie neemt het aantal dagelijkse vrachtwagenbewegingen toe van 5,7 naar 6.

4.8 Flora en fauna

4.8.1 Inleiding

Sinds 1 april 2002 regelt de Flora- en faunawet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren. Na enige wetswijzigingen is de wet momenteel vooral gericht op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. Indien plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn.

De Natuurbeschermingswet biedt de minister de mogelijkheid gebieden aan te wijzen als beschermd natuurmonument. In of nabij deze beschermde natuurmonumenten is het, zonder vergunning van Gedeputeerde Staten, verboden handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen die schadelijk zijn voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis van het natuurmonument, of voor planten en dieren in het natuurmonument.

De Habitatrichtlijngebieden en de Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen als beschermde natuurmonumenten. Deze gebieden vormen gezamenlijk de Natura 2000 gebieden. Bij werkzaamheden in of nabij een Natura 2000-gebied dient getoetst te worden of er negatieve effecten zijn op de natuurwaarden. Hier zal in de paragraaf 'planMER' nader op worden ingegaan.

4.8.2 Toetsing

Onderhavig project betreft de ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op een perceel waar de initiatiefnemer in de bestaande situatie een veehouderij mag exploiteren. Het bedrijf ligt niet in, of significant nabij, gebieden met bijzondere gebiedsbescherming. De relevante natuurbeschermingswetgeving beperkt zich daarom tot soortenbescherming (Flora- en faunawet).

Er is een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Burensestraat 2. Ecologisch adviesbureau EcoTierra heeft het rapport van de quickscan opgeleverd op 27 december 2016 met kenmerk Q2016.114 – Quickscan flora en fauna Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath. Op basis van dit onderzoek is het volgende geconcludeerd:

GNN/ NB-wet	Het plangebied is niet gelegen binnen het Gelders Natuurnetwerk. → De provincie Gelderland hanteert geen externe werking aangaande het GNN. De beperkte ingreep zal geen negatief effect hebben op Natura2000-gebieden. → Thema's als verdroging en vermessing/ verzuring (stikstof) vallen niet onder de reikwijdte van onderhavige quickscan flora en fauna.
-------------	--

Soortgroepen	<i>Flora</i> Er zijn binnen het plangebied geen beschermde wilde soorten aangetroffen.
	<i>Vogels</i> Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen broeden binnen het plangebied. → De sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden; → Sloopwerkzaamheden binnen het broedseizoen zijn alleen mogelijk na gericht onderzoek naar broedgevallen.
	<i>Grondgebonden zoogdieren</i> Vaste verblijfplaatsen of exemplaren van streng of strikt beschermde soorten zijn niet aangetroffen. → Algemeen voorkomende soorten kunnen voorkomen.
	<i>Vleermuizen</i> Er zijn geen geschikte verblijf- en/of voortplantingsplaatsen aangetroffen binnen het plangebied. Tevens betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied en zullen er door de ingreep geen essentiële vliegroutes verloren gaan.
	<i>Amfibieën, reptielen en vissen</i> Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde vissen of reptielen aanwezig. → Algemeen voorkomende soorten kunnen voorkomen.
	<i>Ongewervelden/ overige soorten</i> Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen.
Flora- en faunawet/ Wet Natuurbescherming	Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie <u>geen</u> procedurele gevolgen zijn ten gevolge van de voorgenomen ingrepen. → Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving; → Nader onderzoek naar soorten is niet noodzakelijk; → Een ontheffing in het kader van de Ff-wet/ Wnb is niet noodzakelijk; → Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de ruimtelijke ontwikkeling.

4.9 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is een nieuw wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. Deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. De wet is enerzijds bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging. Anderzijds heeft de wet tot doel mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkeling, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

- a. Er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. Een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. Een project draag ‘niet in betekende mate’ (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- d. Een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

4.9.1 Niet in betekende mate (NIBM)

Onderstaande tekst komt rechtstreeks uit de Handreiking fijn stof en veehouderijen, welke is opgesteld door Infomil in samenwerking met het ministerie van VROM, versie mei 2010. De inhoud is toegepast op de aan te vragen situatie.

Als sprake is van een beperkte toename van luchtverontreiniging die niet in betekende mate bijdraagt aan de concentratie PM 10 in de buitenlucht (NIBM), hoeft een project niet langer meer getoetst te worden. Dit volgt uit artikel 5.16, lid 1, sub c, van de Wet milieubeheer. Het besluit NIBM legt vast wat geldt als niet in betekende mate bijdragen. Na inwerkingtreding van het NSL op 1 augustus 2009 is de definitie NIBM 3% van de grenswaarde, dat is 1,2 µg/m³ (artikel 2, lid 1, Besluit NIBM in samenhang met Bijlage 1A van de Regeling NIBM).

4.9.2 Toetsing

Onderhavig project betreft de ontwikkeling van een agrarisch handel- en transportbedrijf op een perceel waar de initiatiefnemer in de bestaande situatie een veehouderij exploiteert. Gesteld kan worden, dat sprake is van een NIBM-project en dat er ten gevolge van de uitvoering van onderhavig project geen verslechtering van de luchtkwaliteit ter plaatse optreedt. Toetsing aan de grenswaarden kan daarom achterwegen blijven.

4.10 Waterhuishouding

4.10.1 Beleid

Het Rijksbeleid ten aanzien van water is neergelegd in de Vierde Nota Waterhuishouding (1998). In de nota is onder andere aangegeven dat stedelijk water meer aandacht moet krijgen. Volgens de nota Waterbeheer in de 21e eeuw (2000) moet aan het watersysteem meer aandacht worden gegeven om de natuurlijke veerkracht te benutten. Voorkómen van afvoeren van regenwater, door het hanteren van de drietrapsstrategie 'vasthouden-bergen-afvoeren', staat hierbij centraal. Het 'Nationaal Waterplan' is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding en een rijksplan voor het waterbeleid in Nederland.

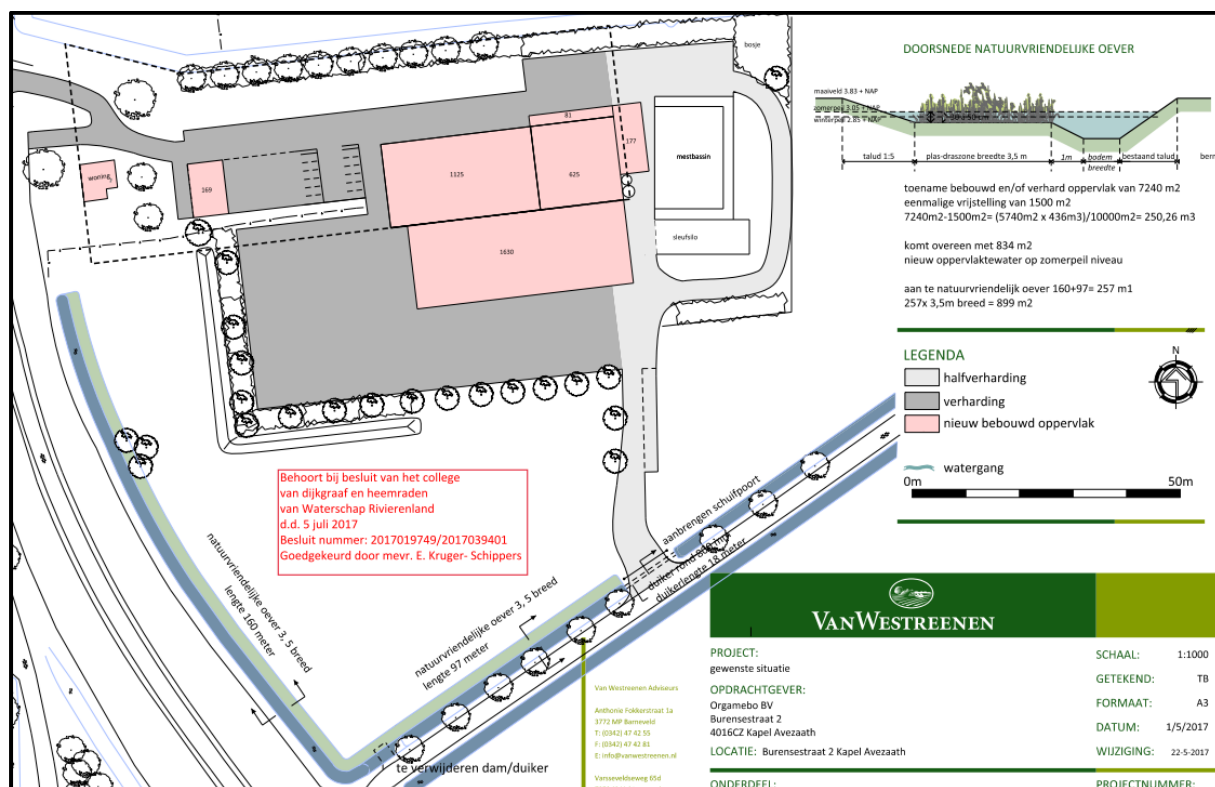
4.10.2 Watertoets

De watertoets is met ingang van 1 november 2003 wettelijk verplicht voor ruimtelijke plannen die vallen onder de Wet ruimtelijke ordening. In het Nationaal Bestuursakkoord Water-actueel (NBW-actueel, juni 2008) hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen onder meer afgesproken dat de watertoets ook wordt toegepast bij waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten die niet vallen onder de Wet ruimtelijke ordening. Voor de omgevingsvergunning is de digitale watertoets uitgevoerd.

4.10.3 Watervergunning

In verband met de herinrichting van het bedrijfsperceel is een aanvraag om een watervergunning op basis van de Keur Waterschap Rivierenland 2014 ingediend op 5 april 2017. De aanvraag voor het verwijderen en plaatsen van een dam met duiker (inclusief schuifpoort) in A-waternummer 099109 en het lozen van hemelwater als gevolg van een toename aan nieuw verhard oppervlak en ter compensatie voor het verlies aan waterberging het verbreden van A-water nummer 099109 en B-water nummer 118990 met een natuurvriendelijke oever. Waterschap Rivierenland heeft op 5 juli 2017 besloten om de watervergunning te verlenen ter plaatse van de Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath.

Figuur 18: (fragment van) tekening bij watervergunning

4.10.4 Waterberging

Het onderhavige perceel is gelegen in landelijk gebied. In de huidige situatie bevindt zich een bedrijfswoning, kantoor, twee bedrijfsgebouwen en drie stallen op het perceel. De drie te slopen stallen maken plaats voor een nieuw bedrijfsgebouw. Het bestaande bedrijfsgebouw wordt hergebruikt voor het agrarisch handel- en transportbedrijf en voorzien van een uitbreiding ten behoeve van de technische installaties.

In de nieuwe situatie neemt het dakoppervlak af. De erfverharding neemt toe met 4.950 m². Het oppervlaktewater wordt grotendeels geïnfiltreerd via de bodem. Neerslag op het bestaande erf (betonverharding) zal voor 1/3 verdampen en voor 2/3 via kolken worden afgevoerd naar bestaande watergangen.

4.10.5 Riolering/hemelwaterafvoer

De riolering van het te realiseren bedrijfsgebouw zal op de huidige aanwezige riolering worden aangesloten. Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat hemelwater van nieuwe dakoppervlakken

niet mag worden afgevoerd op de riolering. Ter compensatie van de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak wordt een natuurvriendelijke oever gegraven conform de verleende watervergunning. Niet verontreinigd hemelwater afkomstig van de verharding en het bedrijfsterrein wordt vertraagd geloosd op de nabij gelegen watergang met natuurvriendelijke oever. Het afvalwater afkomstig van het kantoor wordt geloosd op de riolering.

4.10.6 Conclusie

Uit het oogpunt van de waterhuishouding zijn er geen belemmeringen voor de realisatie van onderhavig project.

4.11 Archeologie

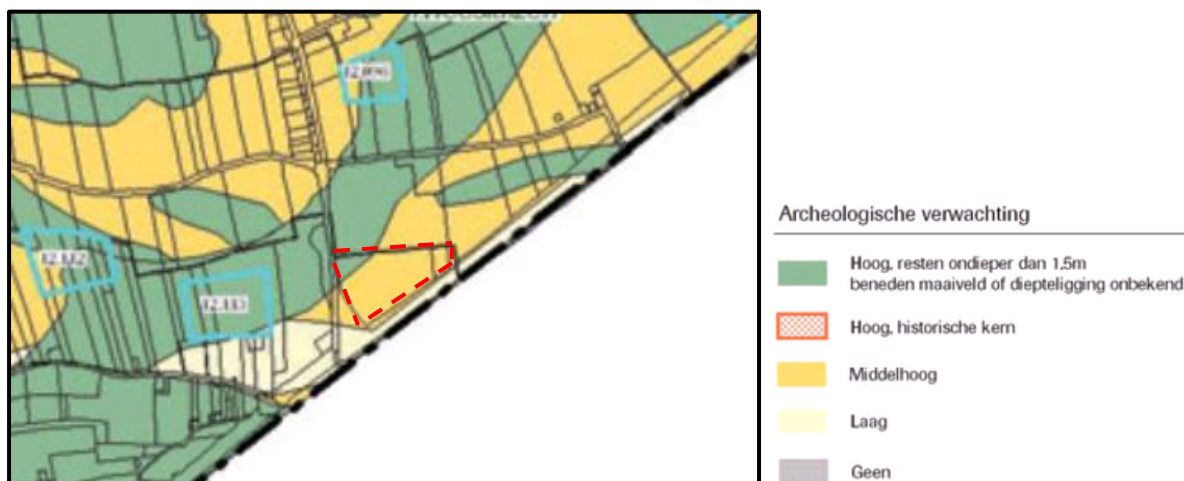
4.11.1 Beleid

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Malta. Daarmee werd op Europees niveau besloten het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, de archeologische waarden, beter te beschermen. Het Verdrag van Malta werd op 1 september 2007 geïmplementeerd met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg, een wijziging van de Monumentenwet 1988. Met deze wetswijziging heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

De drie belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming (a), het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) (b) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe' (c). Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek naar eventueel aanwezige archeologische waarden.

Conform de plankaart van het vigerende bestemmingsplan is voor het projectgebied geen dubbelbestemming 'gebied met archeologische waarde' of 'gebied met archeologische verwachtingswaarde' van toepassing. Daarnaast is een gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart (zie figuur 17) opgesteld, waarvan het beleidsadvies vertaald is in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2008'. Het projectgebied heeft in de beleidsadvieskaart een middelhoge archeologische verwachting. Gekoppeld aan deze verwachtingswaarde is in het beleidsadvies een 'voorwaarde voor behoud' beschreven. Voor een middelhoge archeologische verwachting geldt als voorwaarde voor behoud: "plangebieden groter dan 2.000 m² en/of gelegen binnen straal van 50 meter van AMK-terrein: geen bodemingrepen dieper dan 30 cm – maaiveld". Indien niet aan de voorwaarde kan worden voldaan is in het beleidsadvies opgenomen dat men bij planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening vroegtijdig archeologisch onderzoek moet worden laten uitgevoerd. Daarnaast zal moeten worden gestreefd naar inpassing van terreinen met archeologische waarden.

Figuur 19: (fragment van) gemeente Buren Archeologische beleidsadvieskaart

4.11.2 Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek

Door Transect b.v. is een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek voor het projectgebied uitgevoerd. Transect b.v. heeft het rapport van het archeologisch vooronderzoek op het terrein opgeleverd op 17 augustus 2017 met projectnummer 17060065 en onderzoeksmelding 4557663100. Op basis van dit onderzoek is het volgende geconcludeerd:

4.11.3 Conclusie

In het rivierenlandschap is de relatieve hoogte in het landschap bepalend voor het mogelijk maken van menselijke bewoning. Alleen de hoger gelegen stroomruggen en oeverwallen waren lange tijd droog genoeg voor bewoning. Tijdens het veldonderzoek is gebleken dat het plangebied in een komgebied lag. Voor het komgebied is de archeologische verwachting laag vanwege de lage en dus natte ligging. Verder is voor de aanleg van het wegdek de grond tot een diepte van 40 cm –Mv verstoord geraakt. De archeologische verwachting voor het plangebied is daarom bijgesteld van laag – middelhoog naar laag voor alle periodes.

4.11.4 Advies

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek bestaat in archeologisch opzicht geen bezwaar tegen de voorgenomen bouwplannen. Er hoeven ten behoeve van de archeologische monumentenzorg (AMZ) geen aanvullende maatregelen worden genomen. Op het moment dat er tijdens graafwerkzaamheden toch archeologische zaken worden aangetroffen, geldt een wettelijke meldingsplicht bij de bevoegde overheid (de gemeente Buren).

Bovenstaande vormt een selectieadvies. Op grond van de resultaten en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Buren) een selectiebesluit nemen over de daadwerkelijke omgang met de eventueel aanwezige waarden in het plangebied.

4.11.5 Kanttekening

Onderhavig onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke methoden en inzichten en is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het

onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten niet gegarandeerd worden. Wanneer bij graafwerkzaamheden toch onverhoopt waardevolle resten worden aangetroffen, dienen deze conform de Erfgoedwet 2016 te worden gemeld bij de gemeente Buren.

4.12 MER

Het opstellen van een milieueffectrapportage (MER) en het doorlopen van de bijbehorende m.e.r.-procedure is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Dit is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Er zijn drie onafhankelijke sporen die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht:

1. uit toetsing aan de hand van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) blijkt dat het plan of besluit voorziet in, of een kader vormt voor, activiteiten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu. In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten mer-plichtig zijn en in onderdeel D de activiteiten waarvoor eerste een m.e.r.-beoordeling moet worden gedaan. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Bij de m.e.r.-beoordeling dient te worden getoetst of belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden uitgesloten. De toetsing dient te worden gedaan aan de hand van de criteria uit Bijlage III bij de Europese richtlijn m.e.r. (kenmerk project, plaats project en kenmerk potentieel effect). Zijn belangrijke nadelige milieugevolgen uitgesloten, dan is niet alsnog een (plan)m.e.r. (-beoordeling) op grond van het besluit m.e.r. noodzakelijk.
2. in het geval van een (bestemmings)plan: indien een 'passende beoordeling' op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor dit plan verplicht is vanwege de in het plan opgenomen activiteiten. Een passende beoordeling is verplicht indien significante negatieve effecten op Natura 2000 gebieden niet zijn uit te sluiten;
3. wanneer Provinciale Staten in haar provinciale milieuverordening activiteiten hebben aangewezen, aanvullend op de activiteiten in het Besluit m.e.r., die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht.

4.12.1 Toets MER-plicht

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied bedraagt circa 4 km. Onderhavig project, de functieverandering op het agrarisch perceel en de realisatie van een agrarisch handel- en transportbedrijf, heeft geen negatieve effecten op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Dat betekent dat er geen 'passende beoordeling' op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor dit project verplicht is en er derhalve, via dit spoor, ook geen sprake is van een MER-plicht.

5. Juridische beschrijving

Met de omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3o Wabo), het vroegere projectbesluit, kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. Er moet gemotiveerd worden dat de omgevingsvergunningsaanvraag voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. De aanvraag moet voorzien zijn van een ruimtelijke onderbouwing.

In het Besluit omgevingsrecht (art. 5.20 Bor) is aangegeven waaraan de ruimtelijke onderbouwing moet voldoen. Hierbij wordt verwezen naar art. 3.1.6 Bro. Een ruimtelijke onderbouwing is daardoor vergelijkbaar met de toelichting van een bestemmingsplan. In artikel 3.1.6 Bro is onder andere aangegeven dat ingegaan moet worden op de gevolgen van de ontwikkeling voor de waterhuishouding, cultuurhistorie en relatie met de kwaliteitseisen uit hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Tevens moet voldaan worden aan de onderzoeksverplichtingen van de Awb. Bij stedelijke ontwikkelingen moeten de behoefte aan de ontwikkeling en de locatiekeuze onderbouwd worden.

6. Economische uitvoerbaarheid

Dit hoofdstuk beschrijft de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van deze buitenplanse afwijking (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3° Wabo).

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Om de gemeentelijke kosten die gemaakt worden bij uitvoering van voorgestane ontwikkeling te verhalen, is een overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer. In deze anterieure overeenkomst is vastgelegd dat de realisatie van de ontwikkeling voor de gemeente geen negatieve financiële gevolgen oplevert. Voorts is separaat een overeenkomst afgesloten inzake het verhaal van eventuele planschade.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In bredere zin is het draagvlak voor agrarisch ondersteunende activiteiten, zoals Orgamebo die wil ontplooiën groot. Zeker met het transport van natuurlijke mest naar het eigen netwerk van afnemers in Europa levert Orgamebo essentiële meerwaarde voor de veehouderij in de regio: het stelt hen in staat om aan de Mestverwerkingsplicht te voldoen.

Ook in engere zin achten wij het voorliggende plan uitvoerbaar.

Orgamebo BV heeft op 14 juni jongstleden haar plannen toegelicht aan de omwonenden tijdens een informatiebijeenkomst. Ook zijn omwonenden schriftelijk en per mail geïnformeerd over de nieuwe plannen. Zij zijn gevraagd te reageren op de voorliggende plannen.

1. Er zijn geen negatieve reacties op het plan ontvangen.
2. Een beperkt deel van de buurtbewoners neemt een constructief-kritische houding aan ten aanzien van deze nieuwe ontwikkeling. Zij zijn tegen industriële ontwikkelingen in het gebied, wat vooral ingegeven lijkt door ontwikkelingen elders in de gemeente Buren. Tegelijkertijd geven deze kritische burens ook aan dat zij, zolang de bedrijfsactiviteiten qua aard en schaal passen binnen het gebied en het VAB-beleid, geen bezwaar hebben tegen de agrarische handels- en transportactiviteiten op zich. Het stoppen van de mestverwerkingsactiviteiten op de huidige locatie is door hen positief ontvangen.
3. De meeste buurtbewoners waren en blijven ronduit positief. Hieraan wordt bijgedragen door het feit dat Orgamebo met de agrarische handels- en transportactiviteiten een nieuwe weg inslaat, waarmee terugkeer naar de oude situatie (intensieve veehouderij, met veel forsere omgevingshinder) definitief van de baan is.

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Figuur 20: reacties omwonenden, weergave in kaart

Met inhoudelijke suggesties van omwonenden is rekening gehouden in het uitwerken van het definitieve bedrijfsplan en deze vergunningaanvraag. Orgamebo BV heeft met deze buurtconsultatie een forse stap gezet in het vergroten van draagvlak vanuit de omwonenden voor haar activiteiten. Het (conform afspraken) afbouwen van de mestverwerkingsactiviteiten draagt verder bij aan het versterken van vertrouwen.

De ontwerp-omgevingsvergunning zal op grond van artikel 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gedurende 6 weken voor een ieder ter visie worden gelegd. Gedurende deze periode is het mogelijk om zienswijzen in te dienen bij de gemeente.

Voorbespreking I

Dossiernummer	487
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 september 2018
Agendapunt	1.4
Omschrijving	Verklaring van geen bedenkingen Bulksestraat 1 in Ingen, uitbreiding bouwhoogte bedrijfsgebouw: 21.00 – 21.30 uur
Organisatieonderdeel	Ruimte – Ruimtelijke Ontwikkeling
Eigenaar	Rhijn, G.J.
Portefeuillehouder	S.T. Klein– de Jong

Bijlagen
RV 868 Bulksestraat 1 in Ingen uitbreiding bouwhoogte bedrijfsgebouw
Bijlage - Eerder raadsbesluit van 18 april 2017
Bijlage - GRO Bouwhoogte bedrijfsbebouwing

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	17 juli 2018
Agendacommissie	30 augustus 2018
Voorbespreking I	11 september 2018
Raadsvergadering	25 september 2018

Voorgesteld besluit

1. Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor een grotere bouwhoogte voor de uitbreiding van het bedrijfsgebouw aan de Bulksestraat 1 in Ingen.
2. Deze ontwerp verklaring als definitieve verklaring van geen bedenkingen aan te merken als hiertegen geen zienswijze wordt ingediend.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
25 september 2018	RV/18/00868 Z.004993	

Voorstel ingebracht door G.J. van Rhijn
Portefeuillehouder S.T. Klein-de Jong
Begrotingsprogramma en 02. Ruimte (PROG02) 21. Wonen en bouwen
taakveld

Onderwerp **Bulksestraat 1 in Ingen, uitbreiding
bouwhoogte bedrijfsgebouw**

Geacht raadslid,

Voorgesteld besluit

1. Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor een grotere bouwhoogte voor de uitbreiding van het bedrijfsgebouw aan de Bulksestraat 1 in Ingen;
2. Deze ontwerp verklaring als definitieve verklaring van geen bedenkingen aan te merken als hiertegen geen zienswijze wordt ingediend.

Samenvatting van het voorstel

Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgeven voor een grotere bouwhoogte voor de uitbreiding van het bedrijfsgebouw aan de Bulksestraat 1 in Ingen.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Het bedrijf aan de Bulksestraat 1 in Ingen (hierna: de aanvrager) vroeg op 2 februari 2017 een omgevingsvergunning aan voor uitbreiding van het bouwvlak en realisatie van een toegangsweg. Deze omgevingsvergunning was aangevraagd voor wijziging van het gebruik. De omgevingsvergunning voor het bouwen zou aanvrager later indienen. Op 8 maart 2018 diende aanvrager een omgevingsvergunning in voor het bouwen. Toen bleek dat de aanvrager de bouwhoogte niet had meegenomen in de eerste omgevingsvergunning over wijziging van het gebruik. Doordat dat bouwhoogte hoger wordt dan toegestaan in het bestemmingsplan, is een zogenaamde omgevingsvergunning met goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk.

De uitbreiding en specifiek in dit geval de grotere bouwhoogte is noodzakelijk voor de hogere eisen vanuit de voedselveiligheid en Arbo wet- en regelgeving. Daarnaast is een moderniseringsslag noodzakelijk omdat de Retail en consument hogere eisen stelt. Tot slot kan het bedrijf door de uitbreiding beter sturen op productstromen en zich beter onderscheiden op de markt.

De grotere bouwhoogte is vanuit ruimtelijk oogpunt, door de beperkte beleving vanuit de omgeving acceptabel. Daarbij wordt met deze bouwhoogte de bestaande dakhelling doorgezet van de bebouwing. Op deze manier zorgt de nieuwe bebouwing voor een rustig beeld omdat het geheel een uniforme dakhelling heeft.

Met dit voorstel besluit u om een zogenaamde 'verklaring van geen bedenking' af te geven voor een grotere bouwhoogte van 1,65 meter. Het bestemmingsplan laat 12 meter toe en het bedrijfsgebouw wordt 13,65 meter.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Door de ontwerp verklaring van geen bedenkingen te verlenen kan het college van B&W de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage leggen. Het beoogde effect is dat de aanvrager de uitbreiding van het bedrijfsgebouw hoger kan bouwen.

Initiatiefnemer diende een aanvraag omgevingsvergunning in met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Dit houdt onder meer in dat de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven om de ontwikkeling mogelijk te maken. Eerst was dat voor het gewijzigd gebruik, nu is dat voor het bouwen. De aanvrager koos ervoor om de omgevingsvergunning te splitsen; dus het gebruik en het bouwen zit niet in dezelfde omgevingsvergunning.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

In de periode dat de omgevingsvergunning ter inzage ligt kunnen er zienswijzen ingediend worden. Deze kunnen uiteindelijk leiden tot beroep.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

De aanvrager kan het plan niet uitvoeren en heeft dan onnodig veel kosten gemaakt.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee, er is geen sprake van een begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Buitengebied Buren, Reparatieplan Buitengebied 2012, Buitengebied vierde en zesde herziening, eerdere omgevingsvergunning voor het gewijzigd gebruik en Legesverordening Buren 2018.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Als u de ontwerp verklaring van geen bedenkingen verleent, ligt deze 6 weken ter inzage samen met de ontwerp omgevingsvergunning. Als we hiertegen geen zienswijze krijgen, is de verklaring van geen bedenkingen definitief. Daarna kunnen we de omgevingsvergunning verlenen. Als iemand een zienswijze indient, komen wij terug bij u voor het afgeven een definitieve verklaring van geen bedenkingen.

8. Financiën

De kosten die te maken hebben met de vergunningsaanvraag betaalt de aanvrager volgens de legesverordening 2018. Taakveld 8.1 ruimtelijke ordening.

9. Communicatie

We brengen aanvrager op de hoogte van uw besluit. Voor de verdere communicatie is de algemene voorbereidingsprocedure van toepassing. Dit betekent dat we het besluit publiceren en ter inzage leggen.

10. Burgerparticipatie

We adviseerden aanvrager het plan met omwonenden te bespreken, te meer omdat aanvrager eerder start met bouwen. Vanuit de gemeente is burgerparticipatie niet aan de orde.

11. Deregulering

Voor dit voorstel is geen sprake van deregulering.

12. Achtergrondinformatie

Bij dit voorstel zit geen achtergrondinformatie.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Goede ruimtelijke onderbouwing
- Eerder raadsbesluit van 18 april 2017 over de vergunning voor het gewijzigd gebruik

Inlichtingen bij:

Naam

G.J.van Rhijn

Afdeling

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
25 september 2018	RV/18/00868	

Onderwerp **Bulksestraat 1 in Ingen, uitbreiding bouwhoogte bedrijfsgebouw**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ;

besluit:

1. Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor een grotere bouwhoogte voor de uitbreiding van het bedrijfsgebouw aan de Bulksestraat 1 in Ingen;
2. Deze ontwerp verklaring als definitieve verklaring van geen bedenkingen aan te merken als hiertegen geen zienswijze wordt ingediend.

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
18 april 2017	RV/17/00743 Z16-44353	11

Voorstel ingebracht door H. Stam
Portefeuillehouder H.N. de Ronde
Begrotingsprogramma en 02. Ruimte (PROG02) 19. Ruimtelijke Ordeni
taakveld

Onderwerp Verklaring van geen bedenkingen voor
het uitbreiden van Van Ossenbruggen
Fruit bv, Bulksestraat 1 in Ingen

Geacht raadslid,

Voorgesteld besluit
1 De verklaring van geen bedenkingen te verlenen.
2 De verdere afhandeling te mandateren aan het college.

Samenvatting van het voorstel

Initiatiefnemer wil het bestaande bedrijf vergroten. De vergroting is bedoeld voor het sorteren en verpakken van fruit, fustenopslag, expeditie en kantoor met bijbehorende voorzieningen. De totale vergroting heeft een oppervlakte van 1 hectare exclusief de nieuwe ontsluitingsweg naar de Ketteringseweg. De uitbreiding van de gebouwen beslaat circa 5.700 m². Het gevraagde past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Het college kan medewerking verlenen als u als raad daarmee instemt. Dit laatste doet u door een 'verklaring van geen bedenkingen' te verlenen.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Initiatiefnemer exploiteert al jaren een fruitteeltbedrijf met bijbehorende voorzieningen aan de Bulksestraat 1 in Ingen. Binnen het huidige bestemmingsplan heeft het bedrijf een agrarisch bouwperceel met een oppervlakte van circa 23.000 m². De initiatiefnemer wil de bestaande bedrijfspanden uitbreiden aan de zuidzijde. Daarnaast wil hij een nieuwe ontsluitingsweg aanleggen naar de Ketteringseweg. Dat ontlast de dorpskern van Ingen van vrachtverkeer. De uitbreiding van het bouwperceel bedraagt 10.000 m² exclusief de nieuwe ontsluitingsweg. Op de uitbreiding wordt circa 5.700 m² nieuwe bebouwing gerealiseerd. De uitbreiding past alleen niet binnen het geldende bestemmingsplan.

De initiatiefnemer koos er voor om een omgevingsvergunning aan te vragen voor de uitbreiding. Een andere mogelijkheid was dat we de ontwikkeling mee zouden nemen in een veegplan. Deze keus kan de initiatiefnemer zelf maken. De gekozen procedure is duurder maar ook sneller. We nemen de nieuwe ontwikkeling ook op in het veegplan 2017-2018. Dit doen we omdat we vast willen leggen dat de uitbreiding alleen maar kan als de initiatiefnemer de nieuwe ontsluitingsweg aan heeft gelegd inclusief de verbreding van de Ketteringseweg tot aan de Provincialeweg op zijn kosten. Vooruitlopend op het bestemmingsplan legden we dat vast in een overeenkomst met initiatiefnemer.

Als een aanvraag niet voldoet aan de regels van het bestemmingsplan onderzoeken wij of er andere mogelijkheden zijn om toch aan de aanvraag mee te werken. De afdeling Ruimte brengt dan advies uit over de gevraagde omgevingsvergunning. Het advies is positief. De aanvraag met goede ruimtelijke onderbouwing voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast is er een positief advies van een onafhankelijk landbouwkundig adviseur dat er sprake is van een ruim volwaardig (grondgebonden) agrarisch bedrijf. Ook de provincie Gelderland is positief over deze specifieke uitbreiding. Tot slot is er geen risico voor precedentwerking aangezien er sprake is van maatwerk. Initiatiefnemer wenst weliswaar een vergroting van het bouwperceel maar legt, om verkeersoverlast te beperken en te voorkomen een nieuwe ontsluitingsweg aan. Ook is er sprake van een volwaardig (grondgebonden) agrarisch bedrijf dat nu al een bepaalde omvang heeft. Binnen de gemeente zijn slechts enkele andere bedrijven aanwezig met een vergelijkbare omvang.

Door het aanpassen van de verkeersafwikkeling past het voorstel ook binnen de op 25 juni 2013 aangenomen motie (R&M/13/00139). Hierin roept u het college op om in overleg te gaan met het betrokken bedrijf over een alternatieve verkeersafvoer om de bebouwde kom te ontzien.

Gelet op het voorgaande stellen wij voor medewerking te verlenen aan de gevraagde vergunning.

Via een zogenaamde 'uitgebreide procedure' kan het college de omgevingsvergunning toch verlenen. U als raad moet hiermee instemmen. Dat doet u door een 'verklaring van geen bedenkingen' te verlenen.

Na uw besluit legt het college de ontwerp-omgevingsvergunning 6 weken ter inzage. In die termijn kunnen belanghebbenden een zienswijze indienen. Als u de afhandeling niet mandateert, moet u als raad beslissen over de zienswijzen. Dit betekent dat de behandeltijd toeneemt met 2 tot 3 maanden. Dit is niet wenselijk gelet op de beperkte ruimtelijke impact.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Door het verlenen van een verklaring van geen bedenkingen kan het college de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage leggen. Daarna kan zij de vergunning verlenen. Deze wijze is sneller dan een herziening van het bestemmingsplan. Daarnaast is het een keus van de initiatiefnemer.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Na vergroting betreft het een agrarisch bouwperceel met een oppervlakte van meer dan 3 hectare. Dit is gelet op de specifieke situatie (ligging, ontsluiting en positief landbouwkundig advies) acceptabel.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Al het verkeer van en naar het bedrijf gaat in de huidige situatie via de Bulksestraat. Na de uitbreiding gaat al het vrachtverkeer via de nieuwe ontsluitingsweg en ontlast daarmee de kern Ingen. Op het huidige bouwperceel is daarnaast nog enige ruimte voor uitbreiding waarmee het aantal vervoersbewegingen kan toenemen.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Belangrijkste kader is het bestemmingsplan. Daarbinnen past het initiatief niet. Wel past het plan binnen de Structuurvisie Buren 2009 – 2019 aangezien het ruimte biedt voor groei van een lokaal bedrijf. Op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (de: Wabo) is het mogelijk toch een vergunning te verlenen. Dit kan op basis van artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Wij stellen de agendacommissie de volgende planning voor de verdere besluitvorming voor:

Raad	18 april 2017
Ontwerpvergunning ter inzage	27 april tot en met 7 juni 2017
Verlenen omgevingsvergunning	28 juni 2017 (bij geen zienswijzen) of 27 juli 2017 (bij zienswijzen)

Er vindt geen evaluatie plaats van dit voorstel. Het betreft een uitvoeringshandeling van een procedure die wettelijk vast ligt. De Omgevingsdienst Rivierenland handelt de vergunningsaanvraag verder af.

8. Financiën

De kosten voor de omgevingsvergunning komen (op basis van de legesverordening) voor rekening van de initiatiefnemer. Ook de kosten voor de ruimtelijke onderbouwing met bijbehorende onderzoeken zijn voor de initiatiefnemer.

Mogelijk is er sprake van planschade. Dit wordt afgedekt voor een risico-analyse planschade vooraf. Als uit de analyse planschade blijkt, moet de initiatiefnemer een bankgarantie overleggen ter grootte van het planschadebedrag.

9. Communicatie

We informeren de initiatiefnemer over uw besluit. Het ter inzage leggen van de vergunning publiceren we digitaal in de Stad Buren en op de website.

10. Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is niet aan de orde bij dit voorstel.

11. Deregulering

Van deregulering is geen sprake. Ook is er geen sprake van het toevoegen van extra regels.

12. Achtergrondinformatie

Bij dit voorstel zit geen achtergrondinformatie.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit
2. Ruimtelijke onderbouwing

Inlichtingen bij:

Naam	H. Stam
Afdeling	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
18 april 2017	RV/17/00743	11

Onderwerp **Verklaring van geen bedenkingen voor het uitbreiden van Van Ossenbruggen Fruit bv, Bulksestraat 1 in Ingen**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 maart 2017;

besluit:

- 1 de verklaring van geen bedenkingen te verlenen.
- 2 De verdere afhandeling te mandateren aan het college.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 18 april 2017

De griffier,

G. van Droffelaar

De voorzitter,

J.A. de Boer MSc

Goede ruimtelijke onderbouwing (GRO) bouwhoogte bedrijfsbebouwing Bulksestraat 1 te Ingen / Concept

Datum : 4 juni 2018
Opdrachtgever : Van Kessel Architectuur en Projectmanagement BV
de heer P. van Kessel,
Projectnummer : 211x08779
Opgesteld door : Corianne Verberne en Marloes Timmers (BRO)

Inleiding

Van Ossenbruggen Fruit B.V., hierna initiatiefnemer, is gevestigd aan de Bulksestraat 1 te Ingen en wil ten behoeve van haar bedrijfsvoering haar bedrijfsgebouwen uitbreiden. Samen met de erfverharding resulteert dit in een uitbreiding van het agrarisch bouwvlak van 1 hectare.

Voor de uitbreiding is een omgevingsvergunningsprocedure voor het afwijken van het bestemmingsplan conform art. 2.12 lid 1a sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) doorlopen. De omgevingsvergunning planologisch afwijkend gebruik is verleend op 24 augustus 2017. De aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit afwijken van het bestemmingsplan en de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen zijn niet gelijktijdig ingediend. Volgens de aanvraag die heeft geleid tot de vergunning van 24 augustus 2017 is vergunning aangevraagd voor een uitbreiding van het bouwblok en het afwijken van de in de bouwregels van het bestemmingsplan vastgelegde hoogtemaat. Het bouwplan is 13,65 meter hoog. Volgens de bouwregels bedraagt de maximale bouwhoogte 12 meter. In het kader van de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is gebleken dat het bevoegd gezag van oordeel is dat de verleende omgevingsvergunning geen betrekking heeft op de bouwhoogte. Daarom is in overleg met het bevoegd gezag besloten dat de aanvraag tevens betrekking heeft op de afwijking van de bouwhoogte met 1,65 meter.

Om onderhavig initiatief te mogen realiseren dient een 'buitenplanse' procedure doorlopen te worden. De voorliggende notitie voorziet in de ruimtelijke onderbouwing als onderdeel van de omgevingsvergunning. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt onderbouwd waarom de hoogte planologisch aanvaardbaar is.

De bouwplannen zijn besproken met de gemeente Buren. De gemeente Buren wil onder voorwaarden meewerken aan de afwijking van de bouwhoogte voor onderhavig initiatief. De brief is als bijlage bij de onderbouwing gevoegd. Hierbij zijn de volgende punten in overweging genomen:

- De nieuwbouw is voorzien aan de achterzijde van het perceel. Door deze situering aan de achterzijde van het bestaand perceel heeft de nieuwbouw niet of nauwelijks impact op het straatbeeld.
- De nieuwbouw is wel zichtbaar vanuit de openbare ruimte. De afstand waarvan de nieuwbouw zichtbaar is vanuit de openbare ruimte is echter zodanig groot, dat de relatieve afwijking in bouwhoogte met 1,6 meter aanvaardbaar is.
- Het voorzetten van de ritmiek in de toegepaste dakhelling heeft de voorkeur boven het verlagen van de nok en daarmee de hellingshoek van het dakvlak te laten afwijken.

Vanuit ruimtelijk perspectief is de overschrijving van de bouwhoogte door de beperkte impact op de beleving vanuit de omgeving en de uniformiteit in dakritme uit oogpunt van een goede ruimtelijke onderbouwing aanvaardbaar.

Vigerende bestemmingsplannen

Voor het onderhavig projectgebied vigeren vier bestemmingsplannen, namelijk:

- Bestemmingsplan “Buitengebied, vierde herziening” (vastgesteld 20 mei 2014);
- Bestemmingsplan “Buitengebied, zesde herziening” (vastgesteld 28 juni 2016);
- Bestemmingsplan “Reparatieplan Buitengebied 2012” (vastgesteld 2 januari 2013);
- Bestemmingsplan “Buitengebied Buren” (vastgesteld 29 september 2009).

De bestaande bedrijfsbebouwing van Van Ossenbruggen B.V. is gesitueerd in de bestemmingsplannen “Buitengebied, vierde herziening” en “Buitengebied, zesde herziening”. Het omleggen van de bestaande watergang ter plaatse van de beoogde bedrijfsbebouwing en het toepassen van watercompensatie zijn rechtstreeks mogelijk op basis van de bestemmingsplannen “Reparatieplan Buitengebied 2012” en “Buitengebied Buren 2008”.

Het aanpassen van de bouwhoogte van 12 meter naar 13,65 meter is niet rechtstreeks mogelijk volgens het bestemmingsplan “Buitengebied Buren”. In overleg met gemeente Buren is afgesproken dat een omgevingsvergunningsprocedure wordt doorlopen voor het afwijken van het bestemmingsplan conform art. 2.12 lid 1a sub 3 van de Wabo.

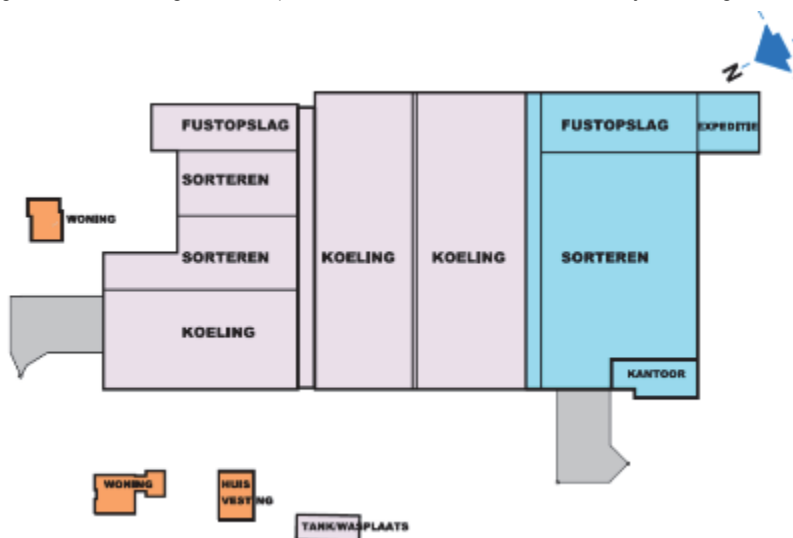
Figuur 1: Vigerende bestemmingsplannen ter plaatse van de uitbreiding bedrijfsbebouwing (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Planbeschrijving

Het plan betreft het uitbreiden van de bestaande bedrijfsgebouwen van Van Ossenbruggen Fruit B.V.. Hiervoor dient afgeweken te worden van de bouwhoogte van 12 meter zoals opgenomen in het bestemmingsplan. Het gaat om de uitbreiding van bedrijfsruimte aan de achterzijde van het bestaande bedrijfspand. Deze uitbreiding is bedoeld voor een verpakkings- en sorteercentrum en fustenopslag. Daarnaast wordt de transport- en overslagplaats uitgebreid. De totale uitbreiding (bedrijfsbebouwing en erfverharding) heeft een oppervlakte van circa 1 hectare. De bedrijfsbebouwing maakt hiervan circa 5.200 m² uit. De uitbreiding is noodzakelijk in verband met de hogere eisen in het kader van voedselveiligheid en Arbo wet- en regelgeving. Daarbij worden steeds hogere eisen gesteld aan de producten vanuit Retail en de consument, waardoor een moderniseringsslag van het bedrijf noodzakelijk is. Door de bedrijfsuitbreiding kan Van Ossenbruggen Fruit B.V. beter sturen op de productstromen binnen haar bedrijf en zich daardoor beter onderscheiden op de markt met haar fruitproducten.

Figuur 2: Toekomstige situatie, (Bron: Van Kessel Architectuur en Projectmanagement B.V.)

Figuur 3: Functies bedrijfsbebouwing (blauw gearceerd betreft extra uitbreiding) (Bron: Van Kessel Architectuur en Projectmanagement B.V.)

Figuur 4: Vooraanzicht Bulksestraat 1 (Bron: Google Streetview)

Figuur 5: Vooraanzicht Bulksestraat 1 (Bron: Google Streetview)

Motivering afwijking bouwhoogte

De nieuwbouw is voorzien aan de achterzijde van het perceel. Door deze situering aan de achterzijde van het bestaand perceel heeft de nieuwbouw niet of nauwelijks impact op het straatbeeld. Dit wordt verduidelijkt in figuur 2 tot en met 5 op de vorige bladzijdes.

De nieuwbouw is wel zichtbaar vanuit de openbare ruimte. Op figuur 5 is te zien dat ten westen van Bulksestraat 1 ook een bedrijf met soortgelijke bedrijfsbebouwing aanwezig is. Mede daardoor zal de extra hoogte van de bedrijfsbebouwing van 1,6 meter nauwelijks waarneembaar zijn in de openbare ruimte. Er is voornamelijk aan de oostzijde sprake van ruimtelijke impact (zie figuur 4 en 5), maar hier is sprake van een grote afstand (meer dan 200 meter) tussen de openbare ruimte en de nieuwe bebouwingsmassa. Daarbij wordt bebouwingsmassa gebroken door de aanwezigheid van een fruitboomgaard. Een relatief beperkte afwijking in bouwhoogte met 1,6 meter wordt dan ook acceptabel geacht.

Het voorzetten van de ritmiek in de toegepaste dakhelling heeft stedenbouwkundig gezien bovendien de voorkeur boven het verlagen van de nok en daarmee de hellingshoek van het dakvlak te laten afwijken. Hiermee wordt eenheid en rust bewaard in het plangebied zelf, maar met name ook naar de openbare ruimte toe. Dit wordt verduidelijkt in figuur 6 en 7 in de bijlage.

Figuur 6: Impressie ritmiek huidige westgevel bedrijfsbebouwing (Bron: Van Kessel Architectuur & Projectmanagement B.V.)

Figuur 7: Impressie ritmiek toekomstige westgevel bedrijfsbebouwing (Bron: Van Kessel Architectuur & Projectmanagement B.V.)

BIJLAGE

Bijlage 1:

Brief van 18 mei 2018 Omgevingsdienst Rivierenland

Omgevingsdienst
Rivierenland

copy 2

A. Boz

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

Van Kessel Architectuur en Projectmanagement BV
aan de heer R. Noordijk en A. Spek
Tielerweg 19
4191 NE GELDERMALSEN

Onderwerp

Problemen inhoudelijke beoordeling

Geachte heer Noordijk en Spek,

Op 8 maart 2018 ontvingen wij uw vergunning aanvraag voor het bouwen van een sorteerruimte en een kantoor op Bulksestraat 1 in Ingen. Hieronder leest u onze reactie.

Inhoudelijke beoordeling

Uw aanvraag is inhoudelijk beoordeeld op ruimtelijke aspecten zoals het bestemmingsplan. Bij deze beoordeling is een strijdigheid geconstateerd. Het volgende is geconstateerd: De hoogte van het pand is 1,6 meter hoger dan de regels toestaat. In de brief van 1 mei hebben wij u geïnformeerd over de procedure keuze. Hierin is tevens te lezen dat een goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk is voor de behandeling van een uitgebreide procedure.

Nu is uw plan voorgelegd aan de gemeente Buren met de vraag; is de hoogte overschrijding acceptabel in ruimtelijk opzicht? De gemeente heeft het volgende geadviseerd:

De ruimtelijke onderbouwing heeft al diverse punten onderbouwd en onderzocht, op de bouwhoogte na. De aanvraag voor bouwen is strijdig op de hoogte van 13,6 meter, aangezien het bestemmingsplan stelt dat de bouwhoogte mag niet meer mag bedragen dan 12 meter. Het bouwinitiatief overschrijdt de maximaal toegestane hoogte zodoende met 1,6 meter.

Ruimtelijke context

De locatie van de voorgestelde nieuwbouw is aan de achterzijde van een bestaand perceel met grootschalige bedrijfsbebouwing. De invloed van de nieuwbouw heeft daarmee niet of nauwelijks impact op het straatbeeld.

De nieuw voorgestelde uitbreiding ligt daarmee aan de landschapszijde van het perceel. Vanuit het landschap is het bouwinitiatief daarmee wel zichtbaar. De afstand waarvan de nieuwbouw zichtbaar is vanuit de openbare ruimte ligt daarbij echter op een zodanig grote afstand dat de relatieve afwijking in bouwhoogte ruimtelijk acceptabel is.

Datum
18 mei 2018

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk
021498457

Uw kenmerk
3345587

Behandeld door
Leo den Besten

Omgevingsdienst Rivierenland

Burg. van Lidth de Jeudelaan 3
4001 VK Tiel
Postbus 6267
4000 HG Tiel

T 0344 - 579 314
E ingekomenpost@odnrivierenland.nl
www.odnrivierenland.nl

KvK 56452500
IBAN NL49BNGH0285157841
BTW NL 8521.32.104 B 01

De Omgevingsdienst Rivierenland is een samenwerkingsverband van 10 gemeenten, te weten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel en de provincie Gelderland.

Ruimtelijk heeft het voortzetten van de ritmiek in de toegepaste dakhelling de voorkeur boven het verlagen van de nok en daarmee de hellingshoek van het dakvlak te laten afwijken.

Datum
18 mei 2018

Conclusie

Vanuit ruimtelijk perspectief is de overschrijding van de bouwhoogte, door de beperkte impact op de beleving vanuit de omgeving en de uniformiteit in dakritme, acceptabel.

pagina
2 van 2

Ons kenmerk
021498457

Gezien het bovenstaande advies willen wij u vragen een Goede ruimtelijk onderbouwing (GRO) in te dienen.

Als gevolg van een verandering van de procedure hebben wij volgens de Algemene wet bestuursrecht de mogelijkheid om ontbrekende gegevens op te vragen.

Wij stellen u daarom in de gelegenheid om de GRO uiterlijk 6 weken na verzenddatum van deze brief in te dienen.

De termijn zal hierdoor maximaal met 6 weken wordt opgeschort. De aanvraag kan bij het niet tijdig indienen van de GRO buiten behandeling gesteld worden.

Wij wijzen u erop dat tijdens de eventuele verdere vergunningsprocedure zich nog andere strijdigheden kunnen voordoen. Een aangepaste aanvraag naar aanleiding van deze brief laat onverlet dat alsnog een weigeringsbesluit moet worden genomen.

Bijlagen

Bij deze brief horen de volgende bijlagen:

- geen

Tot slot

Heeft u vragen, neem dan gerust contact op met Leo den Besten, bereikbaar op telefoonnummer 0344-579314. Hij beantwoordt uw vragen graag.

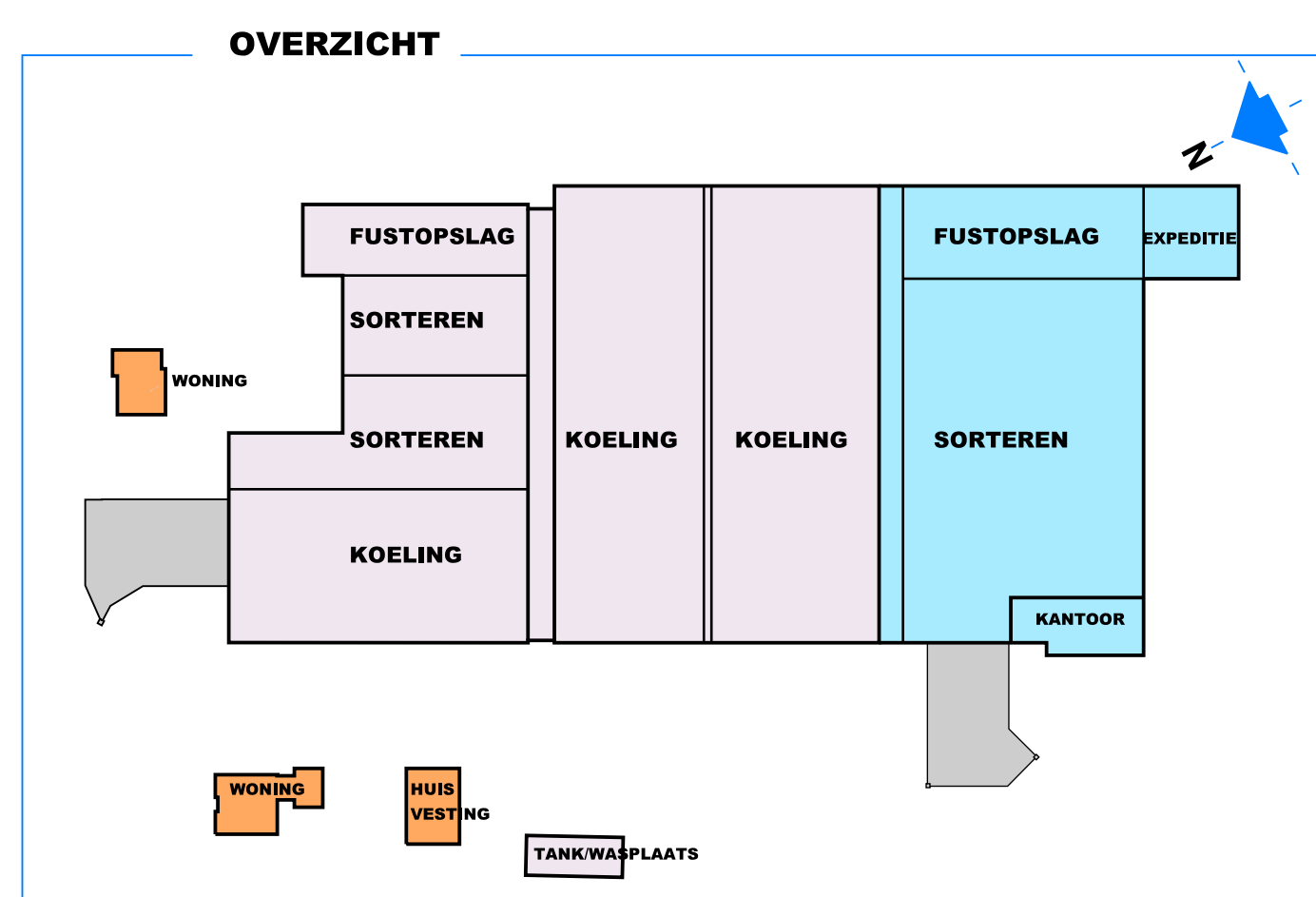
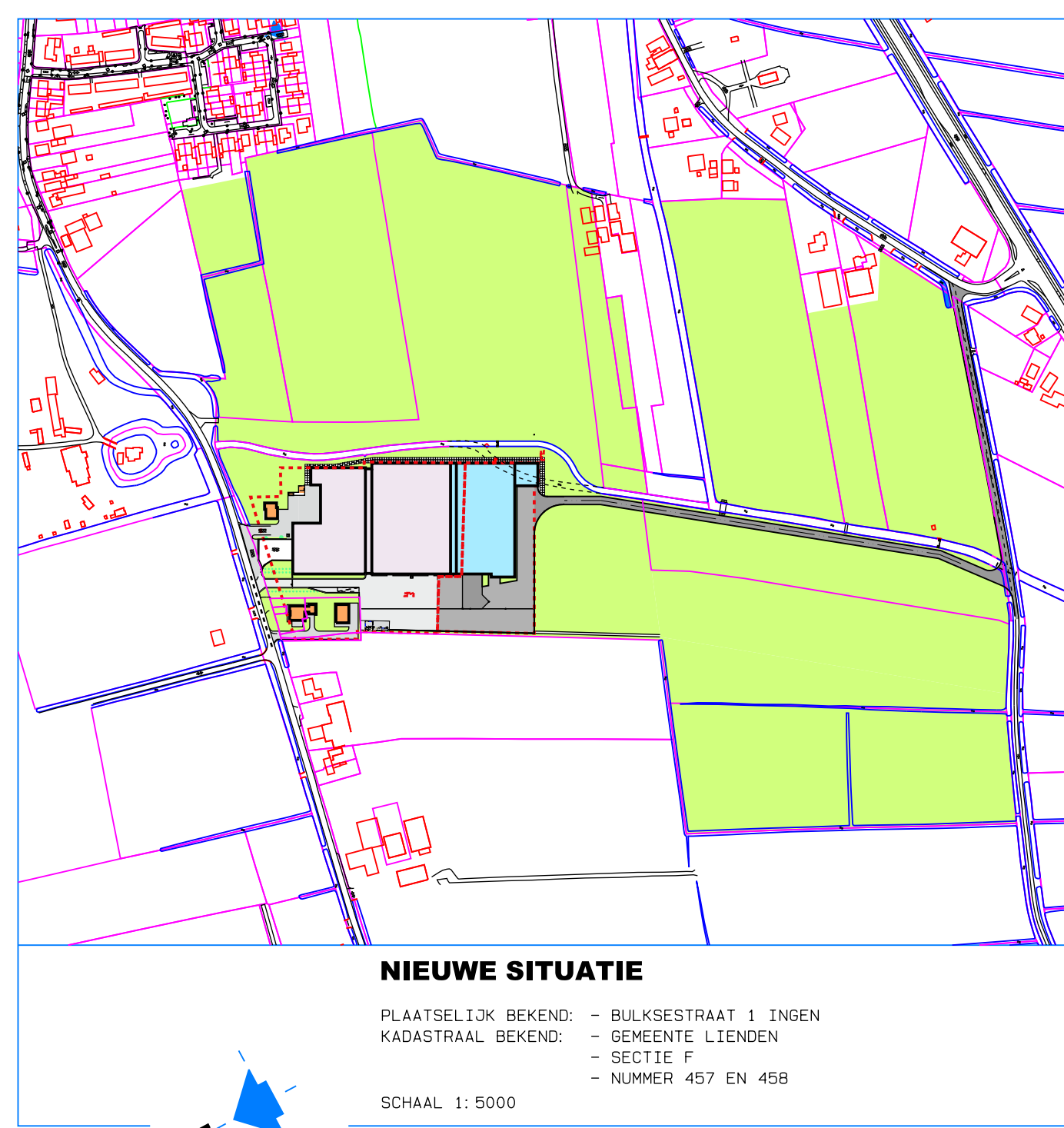
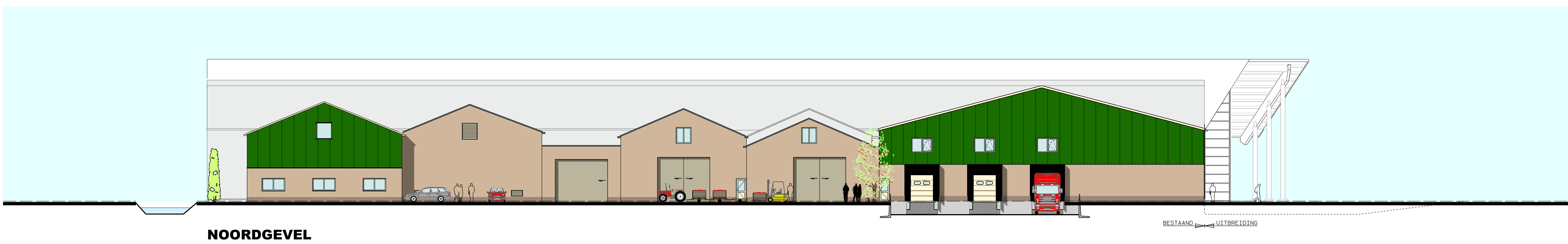
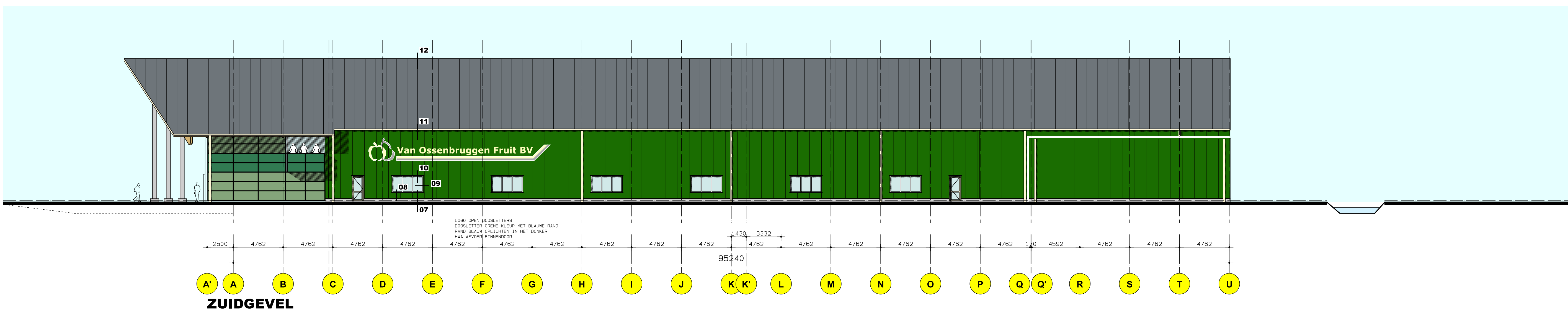
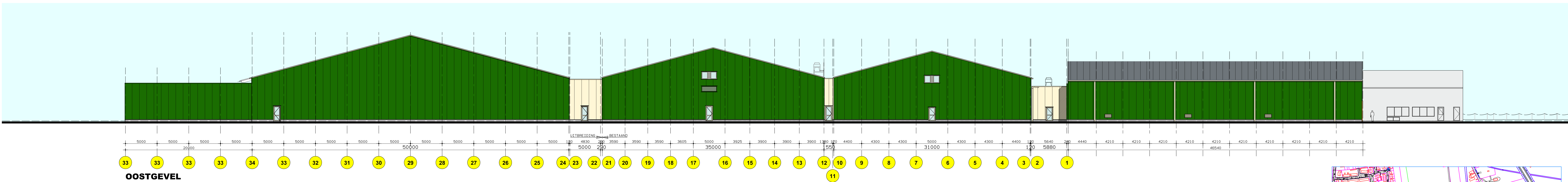
Met vriendelijke groet,

Ing. I.K. Oudmaijer
Coördinator Vergunningverlening
Omgevingsdienst Rivierenland

Bijlage 2:

Gevels

Renvooi :

Kantoort	Materiaal	Kleur
PLINT	PREFAB KANTPLANK	GR13
COZIJENEN	VLESIEGEL	
STIJLEN EN DOPELS	ALUMINIUM	RAL 6009 DENNENBROEN
BINNEN EN BUITEN		
OMANTLENDE BLEN IN VLESIEGEL		
-BUSTEN EN BINNEN	ALUMINIUM	RAL 6009 DENNENBROEN
BEGELZING	ISOLATIEGLAS	SS-4008 COOL-LITE KLEUR PROOF
BEGELZING, ONDOORZICHTIG	ISOLATIEGLAS	SS-4008 ALS PANEEL
ENTREEKRAAN	ROCKPANEEL	HOUTKLEUR
KOLOMOM OVERSTEG	STAL	GEGAANVIERSEERD
ONDERST. OVERSTEG	WAL. GELAMINEERD	HOUTKLEUR
DAMKLOST OVERSTEG	ZETWEEK	HP5200-24 LITE MUSHROOM 10019
PLAFOND OVERSTEG	ROCKPANEEL	WIT

Bedrijfsruimte

BETONPLINT	PREFAB BETON	GR135
KOZZIEN		
-BUITEN EN BINNEN	ALUMINIUM	RAL 1015 LICHTVOOR
ORAZIENE DELEN	ALUMINIUM	RAL 1015 LICHTVOOR
-BUITEN EN BINNEN	ISOLATIEGLAS	COOLTEKLE EXTRME
BEGLAZING OVERIG	STAAL/ALUMINIUM	RAL 1015 LICHTVOOR
SCHIEDERDEN	SANDWICHPANEEL	HP5200-ULTRA ZUNDER GREEN
GEVELPANELEN PLANKPROFIEL	ZETWERK	HP5200-ULTRA ZUNDER GREEN
KORDELS	ZETWERK	HP5200-ULTRA HUSHOOD 10819
DAKLIJST	ZETWERK	HP5200-ULTRA HUSHOOD 10819
DAK-LEDING	ZETWERK	HP5200-ULTRA HUSHOOD 10819
HAAR-BEKLING	ZETWERK	HP5200-ULTRA HUSHOOD 10819
DAKPALEN	SANDWICHPANEEL	HP5200-ULTRA MERLIN GREY
NOKLIJST	ZETWERK	HP5200-ULTRA MERLIN GREY

Staalconstructie

Kantoor		
HOOFDRAAGCONSTRUCTIE	STAAL	N. T. B. AFSTEMMEN OP KLEUREN INTERIEUR
DRUKKERS EN WINDVERBANDEN	STAAL	N. T. B. AFSTEMMEN OP KLEUREN INTERIEUR

Hal

HOOFDRAAGCONSTRUCTIE	STAAL	THERMISCH VERZINKT
DEURKADERS SECTIEDEUREN	STAAL	THERMISCH VERZINKT
DRUKKERS EN WINDVERBANDEN	STAAL	THERMISCH VERZINKT

Voorbespreking I

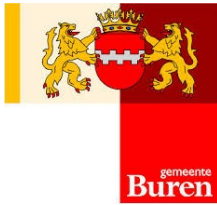
Dossiernummer	500
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 september 2018
Agendapunt	1.5
Omschrijving	Oprichten Gemeenschappelijke regeling voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland: 21.45 – 22.15 uur
Organisatieonderdeel	Ruimte
Eigenaar	Team ondersteuning, Team ondersteuning
Portefeuillehouder	S.T. Klein– de Jong

Bijlagen
RV 872 Oprichten Gemeenschappelijke regeling voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland
Goedkeuringsbesluit Europese Commissie 10 april 2018
Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland
Operationele kosten gemeenschappelijke regeing en Risicoprofiel exploitatie
Achtergronddocument Breedbandnetwerk Rivierenland
Brief Glasvezel Buitenaf
Reactie op brief Glasvezel Buitenaf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	20 augustus 2018
Collegevergadering	23 augustus 2018
Agendacommissie	30 augustus 2018
Voorbespreking I	11 september 2018
Raadsvergadering	25 september 2018

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het beleidsuitgangspunt om samen met de regiogemeenten een 100% dekkend open breedbandnetwerk (glasvezel) te realiseren voor de zgn. witte adressen.
2. Aan het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen voor het oprichten van de Gemeenschappelijke regeling (GR) Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierland.
3. Kennis te nemen van de verplichting die volgt uit de Wet gemeenschappelijke regelingen dat het treffen van de in beslipunt 2 genoemde GR leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten voor de exploitatie van deze GR.

4. Kennis te nemen van dat de in beslispoint 2 genoemde GR voor de realisatie van het totale project een lening aangaat, waarvoor de deelnemende gemeenten zich garant stellen en die onder de deelnemers wordt verdeeld overeenkomstig de verdeelsleutel.
5. Kennis te nemen van het feit dat (volgens planning begin 2019) een concept besluit van het college om garant te staan voor de lening, die de GR aangaat voor het aanleggen van het netwerk, aan de raad voor wensen en bedenkingen wordt voorgelegd.
6. Kennis te nemen van het feit dat de ontwerp begroting van de in beslispoint 2 genoemde GR te zijner tijd voor zienswijzen aan de raad wordt voorgelegd.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
25 september 2018	RV/18/00872	

Voorstel ingebracht door M.J. van Olderen
Portefeuillehouder S.T. Klein-de Jong
Begrotingsprogramma en 02. Ruimte (PROG02) 07. Economische
taakveld ontwikkeling (TAAKV31)

Onderwerp **Oprichten Gemeenschappelijke regeling
voor de Uitvoeringsorganisatie
Breedbandnetwerk Rivierenland**

Geacht raadslid,

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het beleidsuitgangspunt om samen met de regiogemeenten een 100% dekkend open breedbandnetwerk (glasvezel) te realiseren voor de zgn. witte adressen.
2. Aan het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen voor het oprichten van de Gemeenschappelijke regeling (GR) Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierland.
3. Kennis te nemen van de verplichting die volgt uit de Wet gemeenschappelijke regelingen dat het treffen van de in beslispoint 2 genoemde GR leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten voor de exploitatie van deze GR.
4. Kennis te nemen van dat de in beslispoint 2 genoemde GR voor de realisatie van het totale project een lening aangaat, waarvoor de deelnemende gemeenten zich garant stellen en die onder de deelnemers wordt verdeeld overeenkomstig de verdeelsleutel.
5. Kennis te nemen van het feit dat (volgens planning begin 2019) een concept besluit van het college om garant te staan voor de lening, die de GR aangaat voor het aanleggen van het netwerk, aan de raad voor wensen en bedenkingen wordt voorgelegd.
6. Kennis te nemen van het feit dat de ontwerp begroting van de in beslispoint 2 genoemde GR te zijner tijd voor zienswijzen aan de raad wordt voorgelegd.

Samenvatting van het voorstel

De digitalisering van de samenleving ontwikkelt zich steeds verder. Helaas blijft de mogelijkheid voor deze digitaliseringsslag in met name de minder bevolkte gebieden van de regio Rivierenland achter doordat er geen goede breedbandvoorzieningen aanwezig zijn. In 2014 heeft de regio een visie vastgesteld: Het (laten) realiseren van een 100% dekkende toekomstvast en open breedbandinfrastructuur voor 2020.

De Europese Commissie heeft goedkeuring gegeven voor het aanleggen van een breedbandnetwerk in de Regio Rivierenland middels overheidssteun.

Voor het daadwerkelijk aanleggen, moet nog een aantal besluiten genomen worden door de gezamenlijke gemeenten.

Dat is o.a. het oprichten van een gemeenschappelijke regeling voor de uitvoeringsorganisatie en het garant staan voor de verplichtingen van de uitvoering van de aanleg.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

De samenwerkende gemeenten van Regio Rivierenland hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar de beschikbaarheid van snel internet binnen de regio en de mogelijkheden om dit voor alle burgers te waarborgen. Gebleken is dat circa 12.000 adressen niet beschikken over snel internet en daar zonder ingrijpen vanuit de overheid ook geen beschikking over zullen krijgen ('witte adressen'). Op die adressen ligt alleen een telefoonleiding (koper). De adressen waar ook (of alleen) een coaxkabel ligt, is volgens de commissie geen sprake van marktfalen. Dit zijn de zgn. grijze gebieden. Deze adressen mogen niet worden aangesloten op de door de GR aan te leggen breedbandvoorziening.

Op dit moment geldt de 100% dekkendheid dus alleen voor de witte adressen.

Bestaande marktpartijen bleken desgevraagd niet bereid of in staat om te voorzien in breedbandinfrastructuur waarmee snel internet op de betreffende adressen gewaarborgd is. Ook niet met subsidie of andere steun. Op verzoek vanuit de Regio Rivierenland of zij geïnteresseerd waren in het leveren van diensten over een (passief) netwerk van een andere partij, zoals van een overheidsentiteit, werd heel positief gereageerd.

Daarom is onderzocht of en hoe de samenwerkende gemeenten zelf kunnen voorzien in een passief breedbandnetwerk waarmee de beschikbaarheid van snel internet en andere digitale diensten voor iedereen wordt gewaarborgd. Uit dat onderzoek blijkt dat dit doel het beste bereikt wordt door een gemeenschappelijke regeling (GR) te treffen. Daarmee wordt een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie opgericht om een passief breedbandnetwerk te laten ontwerpen, aanleggen en onderhouden.

De financiering van het gemeenschappelijk openbaar lichaam wordt volledig bancaire ingevuld. De deelnemende gemeenten staan hiervoor garant. Deze lening wordt volledig afgelost uit de inkomsten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam door verhuur van het netwerk aan marktpartijen.

Voor een dergelijke maatregel is goedkeuring vanuit de Europese Commissie (EC) vereist. Via een formeel pre-notificatie en notificatietraject is de beoogde maatregel aangemeld bij de EC. Op 10 april 2018 heeft de EC de beoogde maatregel goedgekeurd. Dit is een primeur binnen Nederland!

Het nu voorliggende besluit betreft het oprichten van de GR, maar nog niet het daadwerkelijk aangaan van een lening om het netwerk te bekostigen. Daarvoor zal aan de raden van de gemeenten een concept besluit van het college voor het garantstelling worden voorgelegd voor wensen en bedenkingen. Het aangaan van een garantie is namelijk een collegebevoegdheid. Gelet op de aard van de lening krijgen de raden overeenkomstig de Gemeentewet de gelegenheid om hun mening te geven over de garantie. Het afsluiten van lening en de garantstelling staan gepland voor het eerste kwartaal van 2019, nadat het resultaat van de aanbesteding van het netwerk bekend is. Op dat moment zijn de werkelijke aanlegkosten en financieringsvoorwaarden nauwkeurig in beeld, waardoor de raden een afgewogen mening kunnen geven.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Het voorzien in een toekomstvast fysieke breedbandinfrastructuur waarmee de beschikbaarheid van snel internet en andere digitale diensten wordt gewaarborgd voor circa 12.000 adressen in de tien gemeenten van Regio Rivierenland, door een gemeenschappelijk openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Bestaande marktpartijen bleken niet bereid deze voorziening aan te leggen. Na de goedkeuring van de EC zijn een paar marktpartijen wel bereid tot aanleggen, alleen ze voldoen niet aan de uitgangspunten de regio. O.a. geen gegarandeerde 100% dekking en ze starten pas als de vraagbundeling 50% is.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Na het besluit tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Daaruit blijken de gemiddelde, werkelijke kosten per aansluiting. Dit leidt tot een

gezamenlijke garantstelling van de deelnemende gemeenten overeenkomstig de in de gemeenschappelijke regeling opgenomen verdeelsleutel. Die garantstelling is voor de gemeente Buren volgens voorcalculatie bijna € 11 miljoen.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Dan gaan de gemeenten die wel door willen in overleg of de realisatie haalbaar blijft. Voor onze gemeente wordt de aanleg van breedband voor de witte adressen overgelaten aan de marktpartijen. In het voortraject hebben die nu juist laten weten geen interesse te hebben. En mochten ze daar op terugkomen, zullen ze slechts deels aansluiten en komt er zeker geen 100% aansluiting van alle adressen in de witte gebieden. Die garantie van 100% aansluiten is juist de kracht van het regioplan.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee, een garantstelling.

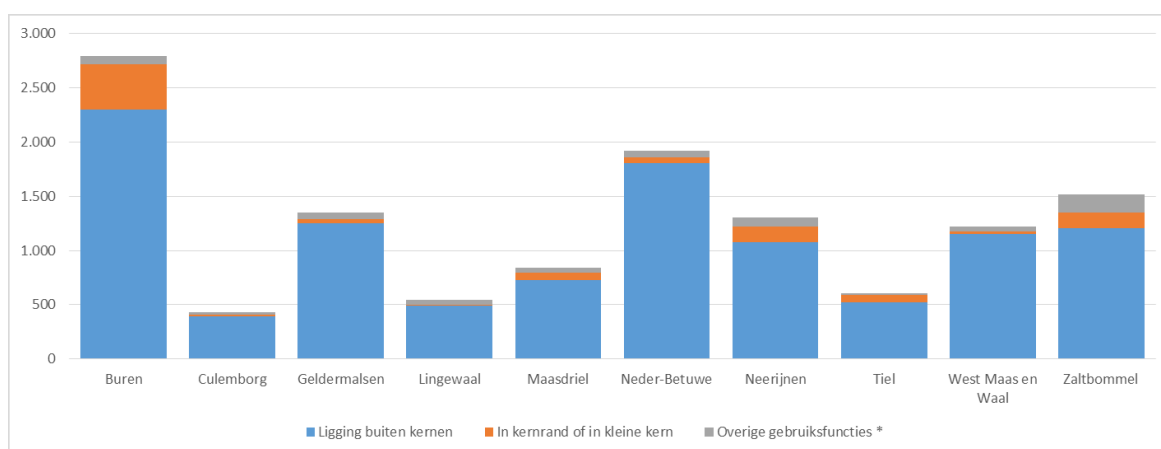
TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Het hebben van en goede internetverbinding is noodzakelijk.

Het niet hebben van een goede internetverbinding is binnen de gemeente een concreet probleem voor nu en in de toekomst voor burgers, instellingen en bedrijfsleven. Dit heeft het onderzoek uitgewezen en is door de EC bevestigd middels hun goedkeuring. Ook het kabinet heeft op 3 juli jl. de noodzaak voor snel internet bevestigd. In het kader van de digitale connectiviteit stelt het kabinet als doel dat alle Nederlanders in 2023 over snel vast breedbandinternet beschikken.

In onderstaand overzicht ziet u de aantallen waarover het gaat de regio Rivierenland.

Aantal "enkel koper" doeladressen op basis van BAG april 2017

Gemeente	Ligging buiten kernen	In kernrand of in kleine kern	Overige gebruiksfuncties *	Totaal
Buren	2.302	416	73	2.791
Culemborg	392	16	26	434
Geldermalsen	1.248	44	60	1.352
Lingewaal	493	4	44	541
Maasdriel	724	71	45	840
Neder-Betuwe	1.808	54	61	1.923
Neerijnen	1.079	145	77	1.301
Tiel	524	65	13	602
West Maas en Waal	1.150	24	49	1.223
Zaltbommel	1.203	149	167	1.519
Totaal	10.923	988	615	12.526

* Overige gebruiksfuncties: Categorie adressen in BAG toegekend aan bijvoorbeeld een trafo huisje

Zeer veel draagvlak en behoefte aan een betere internetaansluiting

In de zomer van 2017 is er een interessepeiling uitgevoerd onder de circa 12.000 adressen die in aanmerking komen om aangesloten te worden op het netwerk. De response hierop was zeer hoog en lag op 68% en de reacties waren zeer positief. Zo gaf 97,3% van de respondenten aan dat zij gebruik willen maken van de breedbandvoorziening wanneer deze is aangelegd door de gemeente. In onderstaande overzichten ziet u de cijfers waarover het gaat.

Positief besluit van de Europese Commissie (EC)

Op 10 april jongstleden heeft de EC een besluit genomen op het verzoek van Regio Rivierenland om toe te staan dat vanuit de overheid een breedbandnetwerk wordt aangelegd om snel internet in de buitengebieden van Regio Rivierenland te waarborgen. Voor zover bekend, is dit de eerste goedkeuring vanuit de EC voor een dergelijke maatregel in Nederland.

Digitale kloof wordt gedicht en concurrentie en keuzevrijheid versterkt

De EC heeft in haar toestemmingsbesluit bevestigd dat het 'witte gebied' in Regio Rivierenland op een correcte manier in kaart is gebracht. Dat wil zeggen dat de EC heeft bevestigd dat snel internet op de adressen in het buitengebied met enkel een telefoonaansluiting (DSL) niet door de markt is gewaarborgd en er sprake is van marktfalen. De enige manier om deze groeiende digitale kloof zeker en volledig te kunnen dichten, is om als samenwerkende gemeenten zelf in een netwerk te voorzien. De EC heeft daarbij ook uitdrukkelijk aangegeven dat de maatregel die in Regio Rivierenland is ontwikkeld, als positief wordt beschouwd voor de concurrentie en de keuzevrijheid van burgers. De nu te treffen gemeenschappelijke regeling is een noodzakelijke stap om deze maatregel uit te voeren.

Sociaal economische en maatschappelijke ontwikkeling versterkt en neemt toe

De maatschappij verandert op velen vlakken door hetzij de gehele dienstverlening te digitaliseren, hetzij de digitale dienstverlening als onderdeel van de totale dienstverlening te vergroten. In de laatste categorie vallen bijvoorbeeld de dienstverlening van de lokale overheid en de (regionale) zorgaanbieders en onderwijsinstellingen. Dit zijn dienstverleningsinstellingen die er zijn voor iedereen.

Gemeenschappelijk openbaar lichaam meest passende vorm

Om gezamenlijk in een breedbandnetwerk te kunnen voorzien, moeten de colleges een samenwerkingsverband creëren met rechtspersoonlijkheid. Dit samenwerkingsverband heeft rechtspersoonlijkheid nodig om zelfstandig te kunnen deelnemen aan het rechtsverkeer. Bijvoorbeeld voor het geven van een opdracht tot aanleg van het de breedbandinfrastructuur, met behulp van een aanbesteding. Dit betekent het oprichten van een publiekrechtelijke rechtspersoon op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen of het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon (bijvoorbeeld stichting, vennootschap of (coöperatieve) vereniging).

Conform de Gemeentewet (art. 160, tweede lid), wordt voorgesteld het samenwerkingsverband publiekrechtelijk vorm te geven. De Gemeentewet geeft aan dat voor publiekrechtelijke vormgeving moet worden gekozen, tenzij de privaatrechtelijke vormgeving bijzonder aangewezen is. Dit heeft te maken met de waarborgen die het publiekrecht biedt voor burgers, democratische controle en verantwoorde besturing. Voor deze taak moet benadrukt worden dat de overheid een schaarse voorziening aanlegt en exploiteert, waar 'gewone' marktpartijen niet toe bereid of in staat zijn gebleken, zodat vervolgens een vrije interactie tussen markt en gebruiker kan plaatsvinden. Dus is het privaatrecht zeker niet bijzonder aangewezen, want dat kenmerkt juist de 'gelijksoortigheid' met private ondernemingen.

De publiekrechtelijke varianten zijn opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarbinnen is het openbaar lichaam meer aangewezen dan de andere optie, de bedrijfsvoeringsorganisatie. Dit heeft ermee te maken dat de bedrijfsvoeringsorganisatie met slechts één bestuur vooral goed werkt voor samenwerkingen met weinig deelnemers. Het openbaar lichaam met drie organen, dagelijks- en algemeen bestuur en voorzitter is beter geschikt voor meer deelnemers, zoals in Regio Rivierenland, om mogelijk te maken dat gedifferentieerd wordt tussen de algemene kaders en de dagelijkse besturing.

Deelname van alle gemeenten is essentieel

De maatregel is ontwikkeld voor alle gemeenten in Regio Rivierenland samen. Wanneer een of meerdere gemeenten besluiten om toch niet deel te nemen, levert dat een flink nadeel voor de andere gemeenten. Dat betekent namelijk dat de aanbesteding opnieuw moet plaatsvinden, de gemeenschappelijke regeling en de financiële uitwerking moet worden herzien en er opnieuw besluitvorming moet plaatsvinden in de gemeenten die wel willen. Dat zou in ieder geval aanzienlijke vertraging veroorzaken. Ook bestaat dan het risico dat de maatregel voor andere gemeenten niet meer (financieel) haalbaar is vanwege het wegvallen van schaalvoordelen en/of een risico op verlies van geldigheid van de goedkeuring van de EC.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

De effectmeting vindt plaats door het aantal aansluitingen dat wordt gerealiseerd.

Na positieve besluitvorming in de tien gemeenteraden en colleges wordt het gemeenschappelijk openbaar lichaam opgericht. De oprichting staat momenteel gepland voor oktober 2018.

Binnen de aanloopfase (kwartiermaker gemeenschappelijk openbaar lichaam) is in het tweede kwartaal 2018 gestart met de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure. Afronding van de aanbesteding staat gepland in vierde kwartaal 2018.

Begrotingsprocedure conform Wet gemeenschappelijke regelingen, inhoudende dat de kadernota wordt toegezonden aan de gemeenteraden en de ontwerp begroting voor zienswijze wordt voorgelegd aan de raden.

Concept besluit college voor garantstelling wordt voorgelegd aan de gemeenteraden voor wensen en bedenkingen (conform artikel 169, vierde lid, Gemeentewet)

Start aanleg netwerk gepland in tweede/derde 2019 met als doel afronding voor eind 2020.

Daarna vindt evaluatie plaats.

8. Financiën

Totale investering voorlopig geraamd tussen 39 en 45 miljoen euro

Het totale investeringsbedrag dat ten laste van de exploitatie van het gemeenschappelijk openbaar lichaam komt, is voorlopig geraamd op een bedrag tussen de 39 en 45 miljoen euro. Momenteel is het nog niet mogelijk om een exacte begroting op te stellen. De hoofdredenen hiervan zijn:

- Er zal nog een openbare aanbesteding moeten worden uitgezet voor de aanleg van een breedbandnetwerk door het gemeenschappelijk openbaar lichaam. Het resultaat van deze aanbesteding onderbouwt het werkelijke totale investeringsbedrag. De aanlegkosten vormen immers het leeuwendeel van de totale investeringsbegroting. Uit het bedrag van de aanbesteding blijkt of de geraamde € 45 miljoen toereikend zal zijn.
- De impact op aantallen doeladressen – en daarmee de impact op de investeringsbegroting en planning, door het dijkverzwarringsprogramma van het Waterschap Rivierenland aan de noordzijde van de Waal – is momenteel nog niet (exact) bekend.

Indien de begroting binnen de gestelde 45 miljoen blijft en de interessepeiling representatief is voor het te verwachten deelnemersaantal binnen enkele jaren, zal de deelname voldoende zijn om alle initiële en operationele kosten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam te dekken. Het risico dat op enig moment een beroep zou moeten worden gedaan op de garantie is beperkt, mits de ontwikkeling van de deelname en de kosten niet meer afwijkt dan nu redelijkerwijs is aangenomen en gesimuleerd.

Het is mogelijk dat inwoners en bedrijven na de aanleg minder interesse tonen dan op basis van de interessepeiling is voorzien. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling kan op dat moment nog beslissen over de financieringsmix door bijvoorbeeld minder snel af te lossen. Uit de response van de interessepeiling blijkt dat er bij de inwoners behoefte is aan aansluiting op het breedband. Er is dan ook een reële verwachting dat er voldoende deelnamegraad gerealiseerd zal worden om een sluitende exploitatie te realiseren. Mocht dat niet het geval zijn dan komen de aangegane verplichtingen van de GR op basis van de verdeelsleutel voor rekening van de gemeenten. Dat is het financiële risico, door de aangegane verplichtingen bij deelname aan de GR.

Nadat het resultaat van de aanbesteding bekend is, wordt het concept collegebesluit op basis van de werkelijke bedragen die dan bekend zijn over de garantstelling voorgelegd aan de gemeenteraad voor wensen en bedenkingen.

Definitieve totale begroting volgens planning begin 2019 bekend

Verwacht wordt dat begin 2019 op basis van berekeningen van actuelere / werkelijke cijfers de begroting voor 2020 en daarna kan worden opgesteld. Voor deze begroting geldt de procedure van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een kadernota die voorafgaand aan de conceptbegroting aan de raden wordt aangeboden en de voorhangprocedure voor de (ontwerp)begroting.

Op basis van de behandeling van de begroting voor het jaar 2020 worden de definitieve garanties en reserveringen per gemeente (op basis van de verdeelsleutel als opgenomen in de gemeenschappelijke regeling) bepaald.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe groot de garantstelling en reservering per gemeente zou zijn in het geval van een totale investering van € 45 miljoen:

Bedragen garantstelling volgens huidige ramingen

Gemeente	Stemverhouding*	Aandeel garantstelling (afgerond)
Buren	5	€ 10,71 miljoen
Culemborg	1	€ 2,14 miljoen
Geldermalsen	2	€ 4,29 miljoen
Lingewaal	1	€ 2,14 miljoen
Maasdriel	1	€ 2,14 miljoen
Neder-Betuwe	3	€ 6,43 miljoen
Neerijnen	2	€ 4,29 miljoen
Tiel	1	€ 2,14 miljoen
West Maas en Waal	2	€ 4,29 miljoen
Zaltbommel	3	€ 6,43 miljoen
Totaal	21	€ 45 miljoen

* De stemverhoudingen na 31-12-2018 (i.v.m. de gemeentelijke herindeling van Lingewaal, Neerijnen en Geldermalsen in de gemeente West Betuwe) zijn beschreven in artikel 48 van de concept GR tekst.

Blijkt de totale investering een ander bedrag te bedragen dan € 45 miljoen, dan wijzigt de gevraagde garantstelling en reservering per gemeente overeenkomstig.

Rekening houden met garantstelling

Vooruitlopend op het vaststellen van de totale begroting door het gemeenschappelijk openbaar lichaam, vragen wij u rekening te houden met de beoogde garantstelling voor de aan te trekken lening door het gemeenschappelijk openbaar lichaam, overeenkomstig de verdeelsleutel in de gemeenschappelijke regeling. Aan u wordt het concept-besluit van het college voor garantstelling voor wensen en bedenkingen voorgelegd. De garantiestelling is een collegebesluit op grond van artikel 160, lid 1 van de Gemeentewet. Omdat er sprake is van een fors risico en gemeentebelang wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld zijn mening kenbaar te maken. Dat is op grond van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet.

Voorfinanciering ten behoeve van de aanloopfase en kwartiermakerschap

De voorfinancieringskosten voor de eerste fasen van het breedbandproject in de periode tot 1 juli 2016 zijn volledig gefinancierd via de subsidie uit het Regiocontract. De voorfinanciering van de vervolgfases tot het besluit van de Europese Commissie (dit beslaat de periode van 1 juli 2016 tot 10 april 2018) bedraagt € 468.809. De financiering hiervan heeft plaatsgevonden vanuit de reserves van Regio Rivierenland. Ten behoeve van het zogenaamde kwartiermakerschap voor het oprichten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam en van de startactiviteiten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam. Denk hierbij aan het faciliteren van het aanbestedingstraject, communicatie naar de inwoners, het algehele projectmanagement en bijvoorbeeld de finale financiering vormgeven. Dit bedrag wordt op dit moment begroot op € 300.000. Het bedrag wordt eveneens voorgefinancierd uit de reserves van Regio Rivierenland. Het totale bedrag van €768.809 wordt als verplichting opgenomen in de openingsbalans van het gemeenschappelijk openbaar lichaam en in zijn geheel terugbetaald door het nieuwe gemeenschappelijk openbaar lichaam aan Regio Rivierenland. Dit zodra deze zelf een lening afsluit bij een bank voor de realisatie en exploitatie van het netwerk.

Exploitatiekosten en risicoprofiel Gemeenschappelijk openbaar lichaam

De jaarlijkse kosten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam worden begroot op € 216.000. De financiering van deze kosten vindt plaats vanuit de exploitatie van het netwerk. Het risicoprofiel van het gemeenschappelijk openbaar lichaam is laag. Een onderbouwing en meer informatie is te vinden als bijlage in de achtergrond informatie bij dit raadsvoorstel waar u een begroting alsmede een risico-analyse van het gemeenschappelijk openbaar lichaam vindt.

Uitwerking Risicoprofiel voor de deelnemende gemeenten

Bij een deelname van minimaal 50% is het maximum bedrag van 45 miljoen voor het project en € 216.000,- (geïndexeerd) voor de bedrijfskosten van de GR, zoals in dit document verwoord, afdoende om met de huidige rentestand het project met een positieve kasstroom en met een verantwoorde financieringsmix in te richten zonder een beroep te doen op de garantstelling. De berekeningen met een deelname van 50% zijn aan de voorzichtige kant en geven een reëel beeld van de financiering en de garantstelling. Op basis van de enquête voor deelname is de verwachting dat tussen de 65% en 70% van de adressen aansluit.

Totaal gemeenschappelijke regeling over een aflossingstermijn van 50 jaar

deelname gemiddeld per jaar	kosten in mln €	opbrengst in mln €	Saldo van kosten -/ opbrengsten in mln € + = voordeel - = nadeel	opbrengsten > kosten na jaar	Aandeel gemeente Buren in saldo + = voordeel - = nadeel in mln €
80%	80,6	152,3	+ 71,5	Jaar 2	+ 17,0
70%	80,6	133,3	+ 52,7	Jaar 7	+ 12,5
60%	80,6	114,2	+ 33,6	Jaar 14	+ 8,0
50%	80,6	95,2	+ 14,6	jaar 21	+ 3,4
45%	80,6	85,7	+ 5,1	jaar 25	+ 1,2
40%	80,6	76,2	- 4,4	jaar 29	- 1,0
30%	80,6	57,1	- 23,5	jaar 39	- 5,6
20%	80,6	38,1	- 42,5	-	- 10,1
10%	80,6	19,0	- 61,6	-	- 14,6

De tabel geeft aan het verloop van 50 jaar (afschrijvingstermijn) bij deelname van percentages 50% aflopend tot 10%. Daarbij is zichtbaar hoe de financiële stand van zaken na 50 jaar is: overschot of tekort. Bij tekorten wordt aanspraak op de garantstelling gedaan. Eén en ander is ook nog afhankelijk van de financieringsmix die de GR gaat kiezen. Dat gebeurt afhankelijk van de aanbesteding van de werkzaamheden aanleg netwerk.

De feitelijke financieringsmix wordt na het doorlopen van de aanbestedingen begin 2019 ter besluitvorming voorgelegd. Aan de raad wordt het concept besluit van het college tot garantstelling voor de lening van het gemeenschappelijk openbaar lichaam voor aanleggen van het netwerk voor wensen en bedenkingen voorgelegd.

Solvabiliteit

Bij de jaarrekening 2017 is een solvabiliteitsratio berekend. Bij het solvabiliteitsratio laten we zien dat de gemeente Buren voldoende eigen vermogen heeft om aan de verplichtingen te voldoen. Als we aanspraak moeten doen op de volledige garantstelling daalt de solvabiliteitsratio met 10% in dat jaar. De categorie-indeling (beperkt / matig risico) wijzigt niet, maar de solvabiliteitsratio neemt wel sterk af.

	2019	2020	2021
Solvabiliteit jaarrekening 2017	43%	46%	51%
Solvabiliteit na lening	35%	37%	40%

Uit de jaarrekening 2017 blijkt een ratio weerstandsvermogen van 1,82 (ruim voldoende). Wanneer we de [Monte Carlo](#) methode toepassen op de garantstelling moeten we ruim €1.6 miljoen reserveren voor het weerstandsvermogen. De ratio weerstandvermogen daalt hierdoor naar 1.14 (voldoende).

Bij positieve besluitvorming over deelname aan de GR brengen we de financiële consequenties verder in beeld bij de begroting 2019.

9. Communicatie

De afgelopen jaren bent u als raadslid op diverse manieren geïnformeerd over de voortgang van het breedbanddossier. Hieronder een overzicht van deze momenten:

- Raadsinformatieavonden (in 2015, 2016, 2017 en 2018 georganiseerd door Regio Rivierenland)
- Raadsinformatiebrieven vanuit uw college
- Toelichting op het dossier binnen uw raad in 2016/2017 door de (regionale) portefeuillehouder en/of de regionale programmamanager breedband.

Daarnaast zijn er:

- Informatiefilmpjes gemaakt over het project (zie bijvoorbeeld deze link: <https://glasvezelrivierenland.nl/over-ons/>)
- Is er een website gebouwd met de alle relevante informatie over het project (zie deze link: <https://glasvezelrivierenland.nl>)
- Zijn alle bewoners van de 12.000 adressen middels een brieven van uw gemeente geïnformeerd over de voortgang van het project. Dit heeft plaatsgevonden in januari 2018 en april 2018.

10. Burgerparticipatie

Alle adressen in de zgn. witte gebieden zijn geënquêteerd over deelname in het project en hebben tussentijds berichten ontvangen over de stand van zaken.

11. Deregulering

Er is geen sprake van verhoging administratieve lastendruk.

12. Achtergrondinformatie

1. Goedkeuringsbesluit Europese Commissie 10 april 2018
2. Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland
3. Operationele kosten gemeenschappelijke regeling en Risicoprofiel exploitatie
4. Achtergronddocument Breedbandnetwerk Rivierenland

Bijlagen:

- Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	M.J. van Olderen
Afdeling	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
25 september 2018	RV/18/00872	

**Onderwerp Oprichten Gemeenschappelijke regeling voor de Uitvoeringsorganisatie
Breedbandnetwerk Rivierenland**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 23 augustus 2018;

besluit:

1. In te stemmen met het beleidsuitgangspunt om samen met de regiogemeenten een 100% dekkend open breedbandnetwerk (glasvezel) te realiseren voor de zgn. witte adressen.
2. Aan het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen voor het oprichten van de Gemeenschappelijke regeling (GR) Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierland.
3. Kennis te nemen van de verplichting die volgt uit de Wet gemeenschappelijke regelingen dat het treffen van de in beslispoint 2 genoemde GR leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten voor de exploitatie van deze GR.
4. Kennis te nemen van dat de in beslispoint 2 genoemde GR voor de realisatie van het totale project een lening aangaat, waarvoor de deelnemende gemeenten zich garant stellen en die onder de deelnemers wordt verdeeld overeenkomstig de verdeelsleutel.
5. Kennis te nemen van het feit dat (volgens planning begin 2019) een concept besluit van het college om garant te staan voor de lening, die de GR aangaat voor het aanleggen van het netwerk, aan de raad voor wensen en bedenkingen wordt voorgelegd.
6. Kennis te nemen van het feit dat de ontwerp begroting van de in beslispoint 2 genoemde GR te zijner tijd voor zienswijzen aan de raad wordt voorgelegd.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 25 september 2018

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 10.04.2018
C(2018) 2211 final

In the published version of this decision, some information has been omitted, pursuant to articles 30 and 31 of Council Regulation (EU) 2015/1589 of 13 July 2015 laying down detailed rules for the application of Article 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union, concerning non-disclosure of information covered by professional secrecy. The omissions are shown thus [...]	PUBLIC VERSION This document is made available for information purposes only.
---	---

**Subject: State Aid SA.46613 (2017/N) – The Netherlands
Broadband Rivierenland Region**

Sir,

1. PROCEDURE

- (1) Following informal pre-notification contacts, the Netherlands notified the Commission of the proposed aid measure by letter dated 11 July 2017. It provided the Commission with further information by letters dated 9 October 2017 and 7 February 2018, as supplemented on 9 March 2018 and 5 April 2018.

2. DETAILED DESCRIPTION OF THE MEASURE

2.1. The measure

- (2) The Dutch authorities notified individual aid to a newly established public entity (a so-called Joint Arrangement, hereinafter referred to as "JA") of the Rivierenland Region¹ for the procurement of an open passive broadband

¹ The Rivierenland region is located in the Province of Gelderland in the Netherlands. It comprises ten municipalities: Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.

His Excellency Minister Stef BLOK
P.O. Box 20061
2500 EB The Hague
The Netherlands

network². The future network will only cover "NGA white areas" where there is no next generation access (NGA) broadband infrastructure at present nor in the foreseeable future³. The JA will only provide the passive infrastructure and not offer active services (such as Internet access). Access to the passive network will be offered to all network providers and service providers on equal and non-discriminatory terms. The intended investment model is a publicly run regional network model (also referred to as 'direct investment model')⁴.

2.2. Objective

- (3) The primary objective of the measure is to ensure that by 2020 all citizens within the geographical boundaries of the 10 municipalities which are part of the Rivierenland Region are connected to (NGA) broadband facilities which guarantee actual download speeds of at least 30 Mbps (in line with the Digital Agenda for Europe target⁵) and actual upload speeds of at least 15 Mbps. The secondary objective, closely related to the primary, is to close a rural digital divide, caused by stagnating broadband speeds and a lack of competition in rural areas. The third objective of the measure is to stimulate the proliferation and adoption of ultra fast broadband speeds of at least 100 Mbps by 2020, and lay the necessary foundations to meet the EU strategic objectives for 2025⁶.

2.3. Recipient

- (4) Beneficiary of the aid is a joint public body established under the Dutch act for 'joint arrangements' (*Wet Gemeenschappelijke Regelingen*), hereinafter referred to as "JA" (Joint Arrangement).

² The elements to be constructed and owned by the JA as part of the measure are: (i) an access network: fibre connections between Points-of-Presence (PoPs) and the end-user premises, i.e. Fiber Termination Units, via Distribution Points; and (ii) backhaul network: a regional fibre ring, interconnecting the POPs within the region.

³ As defined in the EU Guidelines for the application of State aid rules in relation to the rapid deployment of broadband networks ('the Broadband Guidelines'), 2013/C 25/01, point 75.

⁴ According to the Dutch authorities, the publicly run regional model can be characterised as a publicly run municipal model, as described in the Broadband Investment Guide, p. 22, on a larger scale. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/broadband-investment-guide>

⁵ In 2010, the Digital Agenda for Europe defined objectives for connectivity by 2020: universal availability at 30 Mbps, to ensure territorial cohesion, and subscriptions at 100 Mbps by at least 50% of European households, to anticipate future competitiveness needs.

⁶ The Commission strategic connectivity objectives for 2025 foresee: i) access by all European households to Internet connectivity offering a downlink of at least 100 Mbps, upgradable to Gigabit speed; ii) Gigabit connectivity for all main socio-economic drivers such as schools, transport hubs and main providers of public services as well as digitally intensive enterprises (understood as cost-effective symmetrical Internet connectivity offering a downlink and an uplink of at least 1 Gbps); and iii) uninterrupted 5G coverage in all urban areas and all major terrestrial transport paths. See Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Connectivity for a Competitive Digital Single Market - Towards a European Gigabit Society (COM(2016) 587 final).

2.4. Duration

- (5) The individual (ad hoc) aid shall be granted once the measure has been approved by the Commission. The subsidised network is expected to be in place approximately 30-50 years (with reference to paragraph 17 below).

2.5. Legal basis

- (6) The aid shall be conferred on the basis of Article 124 of the Dutch Constitution (*Grondwet*), article 108 of the Municipalities Act (*Gemeentewet*) and the Act on joint arrangements (*Wet gemeenschappelijke regelingen*). The present decision will be an integral part of the legal basis.

2.6. Aid instrument / Budget

- (7) The Dutch authorities notified a guarantee of the municipalities for performance of the JA's payment obligations under a loan to be obtained under commercial terms from a bank (e.g. the Dutch Municipal Bank, '*Bank Nederlandse Gemeenten*', and/or the Water Authorities Bank, '*NWB Bank*') for the construction of the network, for which the JA is not charged any rate or percentage in return.
- (8) According to its communication on guarantees⁷, the Commission considers that guarantees which are given directly by the State including central, regional or local authorities (in the present case the municipalities of the Rivierenland Region) may constitute State aid, corresponding to the difference between the market price and the price effectively paid for the guarantee. According to the same communication, when there is no market price for the guarantee concerned, the aid element should be calculated in the same way as the grant equivalent of a soft loan, namely as the difference between the specific market interest rate this company would have borne without the guarantee and the interest rate obtained by means of the State guarantee after any premiums paid have been taken into account.
- (9) The Dutch authorities specified that the market does not provide guarantees for the type of transaction concerned and that no market price for such a guarantee is available. Consequently, the aid equivalent of the guarantee was calculated in accordance with the Communication from the Commission on the revision of the method for setting the reference and discount rates⁸. The Dutch authorities considered that the JA can be regarded as a special purpose entity without a credit history, and therefore calculated the amount of aid/advantage by applying 400 basis points (i.e. 4%) to the total amount owed by the JA to the base rate considered as zero (-0.18% from 1.01.2018⁹). The aid amount was thus calculated on the basis of a market price of the guarantee evaluated as 4% of the total amount owed by the JA (to the bank and any other creditors) and using the

⁷ Commission Notice on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to State aid in the form of guarantees, Official Journal C 155 of 20.06.2008, page 10

⁸ Communication from the Commission on the revision of the method for setting the reference and discount rates (2008/C 14/02), OJ C 14, 19.1.2008, p. 6–9

⁹ See base rates calculated in accordance with the Commission communication of 19.01.2008: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates2018_03_en.pdf

following projections: (i) the entire investment for construction of the network, estimated at EUR [...](*)¹⁰, is financed for a period of [...] years; (ii) [...] % is paid back linearly, and [...] % at the end of the [...] -year term; (iii) the discount rate is [...] % before tax; the interest advantage after [...] % corporation tax is [...] %.

- (10) On this basis the Dutch authorities calculated an aid amount for the measure at stake of EUR [...], resulting in an aid intensity of 89%.
- (11) The aid cannot be cumulated with aid or *de minimis* aid¹¹ received from other local, regional or national aid¹² to cover the same eligible costs.

2.7. Target areas

- (12) Support shall be granted for deployment of broadband networks exclusively in "NGA-white" areas, that is, areas where next generation access networks are not available and private investment into such infrastructure is not planned over the coming three years.
- (13) The measure is aimed at connecting approximately 12.862 rural addresses in the Rivierenland Region where broadband is only available via the legacy copper networks (twisted pair copper, DSL). This area, covering around 12% of the total number of addresses in the region concerned, is considered "NGA-white", as market providers upon request of the Rivierenland Region have not been willing or able to guarantee that 30 Mbps can actually be delivered on any of the addresses in the target area, now or within the next 3 years¹³.

* Confidential information

¹⁰ The loaned amount is currently estimated at EUR [...]; the definitive amount will depend on the cost of the network, which will be definitively established in a public procurement procedure (see also recital 42 below).

¹¹ Commission Regulation (EU) No 1407/2013 of 18 December 2013 on the application of Articles 107 and 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union to *de minimis* aid (OJ L 352, 24.12.2013, p. 1) and Commission Regulation (EU) No 717/2014 of 27 June 2014 on the application of Articles 107 and 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union to *de minimis* aid in the fishery and aquaculture sector (OJ L 190, 28.6.2014, p. 45).

¹² Union funding centrally managed by the Commission that is not directly or indirectly under the control of the Member State does not constitute State aid. Where such Union funding is combined with other public funding, only the latter will be considered for determining whether notification thresholds and maximum aid intensities are respected, provided that the total amount of public funding granted in relation to the same eligible costs does not exceed the maximum funding rates laid down in the applicable Union legislation.

¹³ In 2015, there were approximately 330 000 premises in the whole of the Netherlands without fast Internet access (at least 30 Mbps):
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/05/19/kamerbrief-ontwikkelingen-omtrent-snel-internet-in-het-buitengebied>

2.8. Mapping and Public consultation

- (14) The Dutch authorities have carried out a detailed mapping exercise, in line with point 78(a) of the Broadband Guidelines. The infrastructure mapping was first completed in Q3/2014 and updated in Q2/2017. The public consultation with respect to the mapping of existing and definitively planned infrastructure ran from Q3/2014 to Q4/2015. An updated consultation was subsequently conducted in Q2/2017.
- (15) The public consultation, published on the website of the Rivierenland Region and also sent by registered mail to the market providers known to be active in the region, has made clear that no operator has any concrete, definitive or guaranteed plans to expand physical broadband infrastructure beyond their current coverage or upgrade existing infrastructure in the region.

2.9. Technological neutrality

- (16) The measure is technologically neutral considering that it supports the rollout of any type of open passive network infrastructure which (i) is capable of guaranteeing at least 30 Mbps of download and at least 15 Mbps of upload speed, (ii) is capable of supporting active equipment of multiple network providers (NPs) and service providers (SPs) simultaneously (to maximise openness), and (iii) has the physical capacity capable of supporting the future development of active networks providing speeds of 1 Gbps and beyond, in line with the objectives stated in paragraph 2.2) with extremely low latency. The JA will be free to choose any type of technology capable of meeting these objective and technologically neutral requirements.

2.10. Wholesale access

- (17) The network is a wholesale only network, as the JA will not provide any electronic communications services. The subsidised network will offer passive access under fair and non-discriminatory conditions to all operators who request it and will provide them with the possibility of effective and full unbundling. Optical Distribution Frame (ODF) access will be the main product offered by the new network, which will also provide wholesale access to any ducts, poles, dark fibre and street cabinets. The wholesale access obligations will be maintained indefinitely. The network is expected to be in operation under the JA's ownership for approximately 30 to 50 years.
- (18) The pricing of the use of the passive infrastructure will be based on the prices as set forth by the National Regulatory Authority (NRA) for wholesale access services for the regulated incumbent, unless either (a) the NRA has not regulated the prices for the particular services, or (b) the regulated maximum prices would be higher than the prices actually charged in the market on average, or (c) the regulated maximum prices would be higher than the best price which the Rivierenland Region could charge while still fully covering costs. The JA will explicitly be required to implement cost-based prices, in order to avoid

overcompensation, and to maximise the utility, accessibility and openness of the network¹⁴.

2.11. Monitoring and clawback mechanism

- (19) The participating municipalities will monitor the annual reports of the JA, as verified by a certified accountant. The following items will be verified as part of the monitoring exercise: the number of NPs and SPs active on the passive network; the number of customer premises connected to the passive network; the number of customer premises subscribing to services delivered via the passive network; and the prices of the wholesale access products to make use of the passive network; and any other aspects which are normally included in annual reports, as decided by a qualified accountant.
- (20) There will not be a clawback mechanism, as the necessary safeguards against undue distortions of competition shall be implemented¹⁵.

2.12. Transparency

- (21) The Dutch authorities confirmed that the transparency requirements set forth in point 78(j) of the Broadband Guidelines shall be complied with.

2.13. Reporting

- (22) The Dutch authorities confirmed, furthermore, that the State aid granting authority shall, every two years, report key information on the measure, starting from the date when the network is put into use, for the duration of the aid measure (in conformity with point 78(k) of the Broadband Guidelines)¹⁶.

2.14. Language waiver

- (23) The Netherlands provided a language waiver and agreed that the decision would be adopted and notified in English as the authentic language.

3. ASSESSMENT OF THE MEASURE

- (24) According to Article 107(1) TFEU, “*any aid granted by a Member State or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to*

¹⁴ The NRA in the Netherlands (*Autoriteit Consument en Markt*) has not been given a mandate as intended in the Broadband Guidelines (paragraph 78(h)), concerning wholesale access pricing, but has been consulted by the Dutch authorities informally.

¹⁵ In line with footnote 113 in conjunction with footnote 98 of the Broadband Guidelines, the network owned by the JA will limit its activity on the predefined target areas and will not expand to other commercially attractive regions; (ii) the JA will limit its activity to maintaining the passive infrastructure and to granting access to it, but shall not engage in competition on the retail levels with commercial operators; and (iii) the JA will be a separate entity, and therefore there will be a clear accounting separation between the funds used for the operation of the networks and the other funds at the disposal of the municipalities.

¹⁶ In line with footnote 116 of the Broadband Guidelines, such information should at least include: the date when the network is put into use, the wholesale access products, the number of access seekers and service providers on the network, the number of houses passed and take-up rates (this further to the information to be made public for transparency under paragraph 78(j) – see recital 44 below).

distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Member States, be incompatible with the internal market". It follows that in order for a support measure to be qualified as State aid, it has to be granted out of State resources, confer a selective economic advantage to undertakings, and it has to be capable to distort competition and affect trade between Member States.

- (25) *State resources*: the guarantee to secure the financial obligations of the JA is to be provided by the municipalities jointly and as such imputable to the State (see also recital (7)).
- (26) *Selective economic advantage*: the ad hoc aid will give rise to a selective economic advantage for the JA (and, indirectly, third parties who gain wholesale access to the subsidised network and can consequently offer their services on conditions not otherwise available on the market).
- (27) *Distortion of competition*: although the Dutch authorities intervene only in areas in which private initiatives are not going to take place in the next three years, it cannot be excluded that commercial operators may find it viable to invest in some of the targeted areas in the longer term. As a result, the aid beneficiary will enjoy a first mover advantage.
- (28) *Effect on trade*: Insofar as the intervention affects providers of electronic communication services from other Member States, the measure will have an effect on trade. The markets for electronic communication services are open to competition between operators and service providers, which generally engage in activities that are subject to trade between Member States.
- (29) The Commission therefore concludes that the notified aid measure constitutes State aid within the meaning of Article 107(1) TFEU.
- (30) The Commission has assessed the compatibility of the measure according to Article 107(3)(c) TFEU and in the light of the EU Guidelines for the application of State aid rules in relation to rapid deployment of broadband networks (the "Broadband Guidelines")¹⁷. As explained in paragraphs 33 and following of the Broadband Guidelines, for aid to be found compatible with Article 107(3)(c) TFEU, the following conditions must be fulfilled:
 - 1. The aid must contribute to the achievement of objectives of common interest
 - 2. Absence of market delivery due to market failures or important inequalities
 - 3. The aid must be appropriate as a policy instrument
 - 4. The aid must have an incentive effect
 - 5. The aid is limited to the minimum necessary
 - 6. Any negative effects of the aid must be limited

¹⁷ OJ C 25, 26.1.2013, p.1.

7. The aid measure must be transparent.

- (31) If those conditions are fulfilled, the Commission balances the positive effects of the aid measure in reaching the objective of common interest against the potential negative effects.
- (32) The Commission defined in its Europe 2020 strategy of 3 March 2010 the Flagship Initiative: "A Digital Agenda for Europe", which has the *"aim to deliver sustainable economic and social benefits from a Digital Single Market based on fast and ultrafast internet and interoperable applications, with broadband access for all by 2013, access for all to much higher internet speeds (30 Mbps or above) by 2020, and 50% or more of European households subscribing to internet connections above 100 Mbps"*.¹⁸ In its Communication "Connectivity for a Competitive Digital Single Market - Towards a European Gigabit Society" the Commission confirmed the importance of Internet connectivity for the Digital Single Market and, building on the Digital Agenda for Europe goals, set out three connectivity strategic objectives for 2025¹⁹.
- (33) By ensuring that all addresses will be equipped with broadband facilities offering actual download speeds of at least 30 Mbps and upload speeds of at least 15 Mbps in currently white NGA areas, the measure will contribute substantially to achieving the objectives of the Digital Agenda and also contributes in setting the path towards the EU broadband strategy for 2025. As such, the measure has an *objective of common interest*.
- (34) As explained in recital (2), the measure targets the deployment of broadband networks solely in 'NGA white areas', where high speed broadband is not available to date and where it is established, by way of detailed mapping exercise and public consultation (see recitals (14) to (15)), that there are no plans by private investors to roll out such infrastructure in the next three years. A *market failure* within the meaning of point 75 of the Broadband Guidelines is therefore deemed to exist.
- (35) The passive infrastructure will only be deployed in those areas where there is insufficient broadband availability to the population and companies (no NGA-supply) to date and the market consultation carried out by the Rivierenland Region has shown that no private telecommunications provider shall ensure NGA coverage within three years. Consequently the planned public intervention is considered to be an *appropriate policy instrument*.
- (36) The results of the public consultation have shown that in the targeted areas, no comparable investment would take place without public funding within three years (see recital (13)). Hence, the investment would not be made within the same timeframe without the aid. The condition of *incentive effect* of the measure is therefore regarded as fulfilled.
- (37) The aid measure is designed in such a way as to *limit any aid to the minimum necessary*.

¹⁸ EUROPE 2020 - A strategy for smart, sustainable and inclusive growth, COM(2010)2020 final

¹⁹ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Connectivity for a Competitive Digital Single Market - Towards a European Gigabit Society – COM/2016/587

- (38) With reference to recitals (14) to (15), a detailed mapping exercise and a thorough public consultation have taken place. The technological neutrality criterion is regarded as fulfilled (recital (16)). Effective passive wholesale access shall be provided unlimited in time. The access obligations shall be enforced irrespective of any change in ownership, management or operation of the subsidised infrastructure. The network is envisaged to be in operation under the JA's ownership for approximately 30-50 years. Wholesale access pricing will take into account the principles set by the NRA (recital (18)). A monitoring process shall be put into effect, as noted in recital (19). Moreover, every two years, the State aid granting authority shall report to the Commission key information on the aid projects (recital (22)).
- (39) Due to the chosen PLOM model²⁰, allowing for new competition at operator level and more intense competition at service level, *any negative effect of the aid is likely to be limited*.
- (40) Given the characteristics of the project and of the safeguards applied, the *overall impact on competition is deemed to be positive*. In particular, the following is noted in this respect.
- (41) The proposed measure results in a 'step change', in terms of broadband availability in the target areas, in line with the requirements of paragraph 51 of the Broadband Guidelines. In particular, the JA will make significant new investments to create the new broadband network (favouring existing infrastructure to the extent feasible) and the infrastructure will bring significant new capabilities to the market in terms of broadband service availability and capacity.
- (42) As indicated, the measure solely targets NGA white areas, where no other NGA service provider is present and no private investment is planned within the next three years. Due to the design of the measure, a crowding out effect on private investments is considered unlikely. The chosen model minimises the amount of public funding: a publicly owned entity owns and manages the infrastructure, whilst the construction of the network shall be tendered out in line with EU public procurement rules. In line with point 80 of the Guidelines, the new network will ensure effective wholesale access for third party operators on equal and non-discriminatory terms. The wholesale access obligation will include the granting of access to ducts, poles, dark fibre and street cabinets²¹. The access and pricing conditions, and standards applied concerning transparency and monitoring, will ensure that the subsidised infrastructure enables the provision of competitive services at retail level.

²⁰ The business model will be a 'passive layer open model' (PLOM). The advantages of the PLOM model are that it opens up the market to new competition at operator level and leads to more intense competition at service level.

²¹ When the network design has been finalised and the POP locations have been chosen, the Dutch authorities intend to connect the JA's network to another party's existing backbone infrastructure present in the area. To this end, a dark fibre route to a neutral interconnection point (IX) would be established. The authorities confirmed, however, that the notified aid shall not serve to finance any such backbone network that is currently already in existence. Moreover, according to the Dutch authorities such a dark fibre connection to the IX is not an element created or supported under the notified measure.

- (43) An effect on trade, if any, is considered to be limited. The measure is designed in a way that does not distort competition or adversely affect trading conditions to an extent contrary to the common interest and is in line with the objectives of Article 107(3)(c) TFEU.
- (44) The Netherlands has confirmed that the *transparency* requirements of point 78(j) of the Broadband Guidelines will be complied with. To this end the Dutch authorities committed to publish detailed information on the notified measure (as set forth under said point 78(j)), on the website of the Rivierenland Region (www.regiorivierenland.nl). The relevant information includes at least the full text of the approved aid measure and any implementing provisions, name of the beneficiary, aid amount and intensity, as well as the technology used. As part of their commitment, the Dutch authorities shall publish this information after the granting decision has been taken and such details shall be kept for at least 10 years, making the information available for the general public without restrictions. Furthermore, the beneficiary will provide third parties with comprehensive and non-discriminatory access to information on its infrastructure as deployed on the basis of the present State aid measure, allowing other operators to easily ascertain the possibility to access the infrastructure. In this context it is recalled that all relevant information about the new broadband network should be provided to the central register of broadband infrastructures, where available, and/or to the NRA.
- (45) The Commission concludes that the measure notified by the Netherlands meets the compatibility criteria set out in the Broadband Guidelines.

4. CONCLUSION

- (46) The Commission has accordingly decided not to raise objections to the aid on the grounds that it is compatible with the internal market pursuant to Article 107(3)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

If this letter contains confidential information which should not be disclosed to third parties, please inform the Commission within fifteen working days of the date of receipt. If the Commission does not receive a reasoned request by that deadline, you will be deemed to agree to the disclosure to third parties and to the publication of the full text of the letter in the authentic language on the Internet site: <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Your request should be sent electronically to the following address:

European Commission,
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
B-1049 Brussels
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Yours faithfully
For the Commission

Margrethe VESTAGER
Member of the Commission

Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland

Gemeente Buren

Gemeente Culemborg

Gemeente Geldermalsen

Gemeente Lingewaal

Gemeente Maasdriel

Gemeente Neder-Betuwe

Gemeente Neerijnen

Gemeente Tiel

Gemeente West Maas en Waal

Gemeente Zaltbommel

Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, ieder voor zover voor de eigen gemeente bevoegd

Overwegende dat

Gelet op

Hoofdstuk I van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

De toestemming van de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, op grond van artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

Besluiten

De navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. colleges:	de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten;
b. gedeputeerde staten:	de gedeputeerde staten van de provincie Gelderland;
c. gemeenten:	de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel;
d. raden:	de raden van de gemeenten;
e. regeling:	de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland;
f. Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland	het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de regeling, en
g. wet:	de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2: Belang

Deze regeling wordt getroffen teneinde de aanleg en het beheer van een breedbandnetwerk door de gemeenten in gezamenlijkheid te realiseren in de gemeenten. Voornoemd breedbandnetwerk staat

open voor alle private aanbieders om diensten zoals internettoegang, televisie, telefonie, zorg en onderwijs op afstand aan te bieden aan de inwoners van de gemeenten. Dit om zoveel mogelijk inwoners van de gemeenten in staat te stellen om gebruik te kunnen maken van een hoogwaardig netwerk voor data-transport.

Artikel 3: Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland

1. Er is een openbaar lichaam genaamd Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.
2. De Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland is gevestigd in de gemeente Tiel.

Artikel 4: Taken

1. Het algemeen bestuur van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland heeft als taak zorg te dragen voor het aanleggen, beheren en onderhouden van een breedbandnetwerk binnen de gemeenten.
2. De colleges kunnen ook andere taken opdragen aan het bestuur, voor zover het algemeen bestuur daar unaniem mee instemt.
3. Er worden geen bevoegdheden overgedragen aan de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.
4. De colleges onderscheidenlijk de burgemeesters van de gemeenten kunnen waar nodig machtiging, volmacht dan wel mandaat verlenen aan het dagelijks bestuur van Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland indien dit vereist is voor effectieve en efficiënte uitvoering van de taken.
5. Gemeenten kunnen ieder afzonderlijk met de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland overeenkomsten sluiten ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste en het tweede lid.
6. Het dagelijks bestuur stelt een gelijklopende overeenkomst vast ten behoeve van de overeenkomsten, bedoeld in het vijfde lid.
7. De Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland kan ook diensten verlenen aan andere publiekrechtelijke rechtspersonen dan de gemeenten dan wel aan andere privaatrechtelijke overheidsorganisaties, met dien verstande dat de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland ten minste tachtig procent van zijn werkzaamheden voor de gemeenten verricht. Het algemeen bestuur beslist met betrekking tot het al dan niet verlenen van diensten aan een derde als hiervoor bedoeld.

Hoofdstuk 2: Inrichting bestuur

Afdeling 2.1 Samenstelling bestuur

Artikel 5: Algemeen

1. Het bestuur van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
2. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.

Afdeling 2.2 Algemeen bestuur

Artikel 6: Aanwijzing leden

1. De colleges wijzen uit hun midden ieder één lid van het algemeen bestuur aan.
2. De colleges wijzen één plaatsvervangend lid uit hun midden aan, dat het lid bij verhindering of ontstentenis vervangt. Hetgeen in deze regeling is bepaald ten aanzien van een lid van het algemeen bestuur is van overeenkomstige toepassing op het plaatsvervangend lid, tenzij de regeling anders bepaalt.

Artikel 7: Einde van het lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid te zijn van het college uit wiens midden men is aangewezen.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in met ingang van de dag, gelegen een maand na de dag waarop hij zijn ontslag heeft genomen of zoveel eerder als zijn opvolger is aangewezen.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslagen worden door het college dat hem heeft aangewezen overeenkomstig artikel 35, derde lid.

Artikel 8: Vergaderorde

1. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast.
2. Het algemeen bestuur vergadert ten minste tweemaal per jaar en voorts zo vaak als het daartoe heeft besloten. Voorts vergadert het algemeen bestuur indien de voorzitter of het dagelijks bestuur het nodig oordeelt of indien ten minste een vijfde van het aantal leden waaruit het algemeen bestuur bestaat schriftelijk, met opgave van redenen, daarom verzoekt.
3. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op. De oproeping geschiedt ten minste acht weken voor de vergadering, behoudens spoedeisende gevallen.
4. Tegelijkertijd met de oproeping brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis. De agenda en de daarbij behorende voorstellen, met uitzondering van de in artikel 23 van de wet bedoelde stukken, worden tegelijkertijd met de oproeping en op een bij openbare kennisgeving aan te geven wijze ter inzage gelegd.
5. De vergadering van het algemeen bestuur wordt niet geopend voordat blijkt de presentielijst in ieder geval twee-derde van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
6. Indien ingevolge het vijfde lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering tegen een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen.
7. Op de vergadering, bedoeld in het zesde lid, is het vijfde lid niet van toepassing. Het algemeen bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het vijfde lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 9: Handhaving vergaderorde

1. De voorzitter zorgt voor de handhaving van de orde in de vergadering en is bevoegd, wanneer die orde op enigerlei wijze door toehoorders wordt verstoord, deze en zo nodig andere toehoorders te doen vertrekken.

2. De voorzitter is bevoegd toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering te ontzeggen.
3. De voorzitter kan het algemeen bestuur voorstellen aan een lid, dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid de vergadering onmiddellijk. Zo nodig doet de voorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan het lid bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.

Artikel 10: Open en besloten vergaderingen

1. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
2. De deuren worden gesloten wanneer een vijfde gedeelte van de aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.
3. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd, een en ander conform artikel 22 en 23 van de wet.

Artikel 11: Immuniteit

De leden van het bestuur van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken voor, dan wel worden verplicht getuigenis af te leggen als bedoeld in artikel 165, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering over wat zij in de vergadering van het algemeen bestuur hebben gezegd of aan het algemeen bestuur schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 12: Besluitvorming

1. Het algemeen bestuur stemt met inachtneming van de volgende stemverhouding:

a. de gemeente Buren:	5 stemmen;
b. de gemeente Culemborg:	1 stem;
c. de gemeente Geldermalsen:	2 stemmen;
d. de gemeente Lingewaal:	1 stem;
e. de gemeente Maasdriel:	1 stem;
f. de gemeente Neder-Betuwe:	3 stemmen;
g. de gemeente Neerijnen:	2 stemmen;
h. de gemeente Tiel:	1 stem;
i. de gemeente West Maas en Waal:	2 stemmen;
j. de gemeente Zaltbommel:	3 stemmen.
2. Het algemeen bestuur besluit, tenzij deze regeling anders bepaalt, bij meerderheid van stemmen, waarbij aanvullend geldt dat deze meerderheid van stemmen in ieder geval meer dan de helft van de leden van het algemeen bestuur vertegenwoordigt.
3. Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger van zijn gemeente in een andere hoedanigheid eveneens betrokken is en waarbij belangenspanning speelt of de integriteitsvraag aan de orde zou kunnen zijn.
4. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.

5. Een stemming is alleen geldig, indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft, en samen ten minste de helft van de stemmen vertegenwoordigt en zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden, daaraan heeft deelgenomen.
6. Het vijfde lid is niet van toepassing:
 - a. ingeval opnieuw wordt gestemd over een voorstel of over een benoeming, voordracht of aanbeveling van een of meer personen ten aanzien van wie in een vorige vergadering een stemming op grond van dat lid niet geldig was;
 - b. voor zover het betreft onderwerpen die in een daaraan voorafgaande niet geopende vergadering aan de orde waren gesteld.
7. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het uitbrengen van een stem verstaan het inleveren van een behoorlijk ingevuld stembriefje.

Afdeling 2.3 Dagelijks bestuur

Artikel 13: Samenstelling en aanwijzing leden

1. Het dagelijks bestuur bestaat ten minste uit de voorzitter en twee andere door het algemeen bestuur aan te wijzen leden, met inachtneming van artikel 14, derde lid, van de wet.
2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur.

Artikel 14: Ontslag leden

1. Het algemeen bestuur kan een of meer leden van het dagelijks bestuur, de voorzitter uitgezonderd, ontslag verlenen overeenkomstig artikel 32, vijfde lid.
2. Over een voorstel tot het verlenen van ontslag als bedoeld in het eerste lid wordt niet beraadslaagd of besloten, dan nadat het algemeen bestuur ten minste twee weken en ten hoogste drie maanden tevoren heeft verklaard, dat de betrokken leden van het dagelijks bestuur het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten.
3. De oproeping tot de vergadering waarin over dat voorstel wordt beraadslaagd of besloten wordt ten minste achtenveertig uur voor de aanvang of zoveel eerder als het algemeen bestuur heeft bepaald, bij de leden van het algemeen bestuur bezorgd. Zij vermeldt het voorstel tot het verlenen van ontslag als bedoeld in het eerste lid.
4. De artikelen 28 tot en met 31 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing bij besluiten van het algemeen bestuur ingevolge dit artikel.

Artikel 15: Vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast, dat aan het algemeen bestuur wordt gezonden.
2. De vergaderingen van het dagelijks bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het dagelijks bestuur niet anders heeft bepaald.
3. Het reglement van orde voor de vergaderingen kan regels geven omtrent de openbaarheid van de vergaderingen van het dagelijks bestuur.

Artikel 16: Besluitvorming

1. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft één stem. Besluitvorming vindt plaats bij volstrekte meerderheid van stemmen, voor zover niet anders is bepaald in de regeling.
2. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd of besloten, indien alle zitting hebbende leden tegenwoordig zijn.
3. Indien het vereiste aantal leden niet tegenwoordig is, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering.
4. Op de vergadering, bedoeld in het derde lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het dagelijks bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de eerdere vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Afdeling 2.4 Voorzitter

Artikel 17: Aanwijzing

1. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen. Voor ontslag van de voorzitter geldt de bepaling van artikel 33, zesde lid.
2. Uit de overige leden van het dagelijks bestuur, bedoeld in artikel 13, eerste lid, worden een of meerdere plaatsvervangend voorzitters aangewezen.

Afdeling 2.5 Commissies

Artikel 18: Adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan een adviescommissie instellen ter advisering aan het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter.
2. In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter een adviescommissie instellen ten behoeve van het dagelijks bestuur onderscheidenlijk ten behoeve de voorzitter, voor zover deze adviescommissie een tijdelijk karakter heeft.

Artikel 19: Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan een bestuurscommissie instellen, waaraan bevoegdheden van het algemeen bestuur of het dagelijks bestuur worden overgedragen.
2. Een bestuurscommissie geeft de raden alle inlichtingen die door een of meer leden van de raad gevraagd worden.

Hoofdstuk 3: Taken en bevoegdheden

Artikel 20: Algemeen bestuur

1. Alle bevoegdheden die niet bij of krachtens de wet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn toegekend, berusten bij het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich tegen overdracht verzet.
3. Het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur niet overdragen de bevoegdheid tot:
 - a. het vaststellen of wijzigen van de begroting;

- b. het vaststellen van de jaarrekening;
 - c. het beslissen tot het verlenen van diensten aan andere partijen dan de gemeenten, en
 - d. het benoemen, ontslaan of schorsen van leden van het dagelijks bestuur.
4. Het algemeen bestuur besluit slechts tot oprichting van, en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het besluit wordt genomen bij meerderheid van twee-derde van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 21: Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur heeft in ieder geval de volgende taken en bevoegdheden ten behoeve van het voeren van het dagelijks bestuur van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland:

- a. beslissingen van het algemeen bestuur voorbereiden en uitvoeren;
- b. regels vaststellen over de ambtelijke organisatie van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland;
- c. ambtenaren benoemen, schorsen en ontslaan;
- d. te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 20, vierde lid, en
- e. te besluiten namens Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover dit het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.

Artikel 22: Voorzitter

- 1. De voorzitter:
 - a. bevordert een goede behartiging van de taken van Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland;
 - b. is voorzitter van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur;
 - c. ondertekent alle stukken welke van het algemeen en het dagelijks bestuur uitgaan, en
 - d. vertegenwoordigt Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland in en buiten rechte.
- 2. Indien de voorzitter aan een ander volmacht of machtiging verleent tot vertegenwoordiging, bedoeld in het eerste lid onder d, behoeft deze machtiging de instemming van het dagelijks bestuur.

Hoofdstuk 4: Financiën

Artikel 23: Algemene financiële uitgangspunten

- 1. Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland draagt de kosten die zijn verbonden aan de behartiging van de taken die Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland bij

de regeling zijn opgedragen. Ten behoeve van de noodzakelijke investeringen voor de aanleg van het breedbandnetwerk in de gemeenten, sluit de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland (een) lening(en) af. De gemeenten staan garant voor het te lenen bedrag.

2. De kosten voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland worden per gemeente verdeeld naar rato van het gedeelte van de stemmen dat elke gemeente heeft ten opzichte van het totale aantal stemmen. Voorgaande in overeenstemming met de stemverdeling van artikel 12, eerste lid. Indien gewenst kan het algemeen bestuur, mede gelet op de werkelijke kosten en bijbehorende kostenverdeling, bij vaststelling van de bijdrageverordening bedoeld in het vierde lid, een andere kostenverdeelsleutel vaststellen. Indien een beroep wordt gedaan op de garantstelling verdelen de gemeenten het te betalen bedrag conform de kostenverdeelsleutel hiervoor bedoeld.
3. De berekening van kosten overeenkomstig het tweede lid vindt plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten dan wel de werkelijke kostprijs voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.
4. Het algemeen bestuur kan een bijdrageverordening vaststellen, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de gemeenten financieel bijdragen aan de middelen voor instandhouding van Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland. Nadere financieringsafspraken worden opgenomen in de overeenkomst, bedoeld in artikel 4, vijfde lid.
5. In het geval de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland door de exploitatie van het door haar aangelegde netwerk positieve resultaten behaalt, worden deze resultaten verplicht gereserveerd ten behoeve van de rente en aflossing van de door de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland aangegane lening(en) benodigd voor de aanleg, het beheer en onderhoud van het breedbandnetwerk.
6. Slechts in het geval dat de reservevorming de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland in staat stelt alle gesloten leningen, bedoeld in het eerste lid, af te lossen vermeerderd met een percentage van 20%, kan het algemeen bestuur bij unaniem besluit vaststellen dat verdere reservevorming, bedoeld in het vijfde lid, niet meer noodzakelijk is en dat tegoeden kunnen worden uitgekeerd aan de gemeenten. Voornoemde uitkeringen geschieden naar rato van de verdeelsleutel bedoeld in het tweede lid, dan wel naar een rato vast te stellen door het algemeen bestuur bij besluit als bedoeld in de vorige zin.
7. Bij de vaststelling van de financiële verplichtingen van de gemeenten jegens de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland, overeenkomstig het derde en vierde lid, kan onderscheid worden gemaakt tussen gemeenten waar het gaat om hun bijdrage aan de reservevorming gelet op de lengte van de periode waarin een gemeente deelnemer is. Hiermee kan worden geborgd dat alle deelnemers uiteindelijk evenredig hebben bijgedragen aan reservevorming.
8. De gemeenten zullen er steeds zorg voor dragen dat Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen en staan daarmee garant voor de volledige nakoming van de financiële verplichtingen van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland. Hiervoor geldt de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het tweede lid.
9. Het algemeen bestuur besluit ten aanzien van het vierde, zesde en zevende lid van dit artikel bij unanimititeit.

Artikel 24: Kadernota

Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 april maar in elk geval uiterlijk 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden.

Artikel 25: Begroting

1. Voor alle aan de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland opgedragen taken brengt het algemeen bestuur jaarlijks op de begroting de bedragen die het daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de van de gemeenten te ontvangen bijdragen en andere financiële middelen die naar verwachting kunnen worden aangewend.
2. Ten laste van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland kunnen slechts lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht.

Artikel 26: Begrotingsprocedure

1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks, vóór 1 april maar in elk geval ten minste acht weken voor de in artikel 27, eerste lid, bedoelde vaststelling, de raden een ontwerp aan voor de begroting met toelichting van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland en een meerjarenraming met toelichting voor ten minste drie op het begrotingsjaar volgende jaren.
2. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. De terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling geschiedt bij openbare kennisgeving.
3. De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

Artikel 27: Vaststelling begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vóór 1 juli vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. De begroting is vastgesteld wanneer de leden van het algemeen bestuur unaniem voor het voorstel hebben gestemd.
2. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting aan de raden, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
3. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.

Artikel 28: Begrotingswijzigingen

1. Besluiten tot wijziging van de begroting kunnen tot uiterlijk het eind van het desbetreffende begrotingsjaar worden genomen.
2. De artikelen 26 en 27, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de begrotingswijzigingen die geen verandering brengen in de hoogte van de bijdrage per gemeente ten opzichte van de begroting die wordt gewijzigd. Het dagelijks bestuur zendt de begrotingswijziging binnen vier weken na de vaststelling aan gedeputeerde staten.

Artikel 29: Jaarrekening

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vóór 1 juli vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft. De jaarrekening is vastgesteld wanneer de leden van het algemeen bestuur unaniem voor het voorstel hebben gestemd.
2. Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 april maar in elk geval uiterlijk voor 15 april van het jaar na het jaar waarvoor de jaarrekening dient, een voorlopige jaarrekening aan de raden.

3. De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de voorlopige jaarrekening naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de voorlopige jaarrekening, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten en aan de raden.

Artikel 30: Financiële verordening

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.
2. De verordening bevat in ieder geval:
 - a. regels voor waardering en afschrijving van activa, en
 - b. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.
3. Bij het dekken van kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten uit reserves kan het algemeen bestuur besluiten dat een dergelijke dekking slechts ten gunste van sommige gemeenten wordt aangewend en dat andere gemeenten, gelet op de periode van deelname, hun aandeel in die kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten door middel van een extra bijdrage dienen te betalen. Hiermee kan een proportionaliteit worden geborgd tussen bijdrage aan de opbouw van reserves en het kunnen profiteren daarvan.

Artikel 31: Financiële controleverordening

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst.
2. Het algemeen bestuur wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 29 bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Hoofdstuk 5: Verantwoordingsrelaties

Artikel 32: Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
2. Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk geven het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met een wettelijke verplichting of het openbaar belang.

4. Het dagelijks bestuur geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met een wettelijke verplichting of het openbaar belang.
5. Het algemeen bestuur kan besluiten een lid van het dagelijks bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen bestuur tot ontslag van een lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.

Artikel 33: Verantwoordelijkheid voorzitter

1. De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.
2. De voorzitter geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
4. De voorzitter geeft het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met een wettelijke verplichting of het openbaar belang.
5. De voorzitter geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met een wettelijke verplichting of het openbaar belang.
6. Het algemeen bestuur kan besluiten de voorzitter ontslag te verlenen, indien de voorzitter het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.

Artikel 34: Verantwoordelijkheid algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.
2. Het algemeen bestuur geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met een wettelijke verplichting of het openbaar belang.

Artikel 35: Verantwoordelijkheid leden algemeen bestuur

1. Een lid van het algemeen bestuur kan door het college dat dit lid heeft aangewezen, ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.
2. Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan het college dat dit lid heeft aangewezen, alsmede aan de betreffende raad de door een of meer leden van dat college of raad gevraagde inlichtingen tenzij het verstrekken ervan in strijd is met een wettelijke verplichting of het openbaar belang. De verstrekking geschiedt mondeling of schriftelijk.
3. Een college kan besluiten een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van dat college niet meer bezit.

Artikel 36: Platformbijeenkomsten

1. Bij de oproeping tot de vergadering van het algemeen bestuur, bedoeld in artikel 8, derde lid, kan de voorzitter jaarlijks twee maal tevens alle raadsleden oproepen voor een platformbijeenkomst, die plaatsvindt niet eerder dan twee weken na de oproeping en niet later dan twee weken voor de betreffende vergadering van het algemeen bestuur.
2. De platformbijeenkomst staat open voor alle raadsleden van de gemeenten, alsmede voor eventuele leden van raadscommissies, bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet. Wethouders en burgemeesters van de gemeenten kunnen aan de beraadslagingen van de platformbijeenkomst deelnemen. Personen die wensen deel te nemen, melden zich hiertoe aan bij de voorzitter, of een hiertoe door de voorzitter gemachtigde.
3. De platformbijeenkomst heeft tot doel de raadsleden met elkaar in gesprek te brengen over de voorstellen op de agenda van het algemeen bestuur, om zo de wensen en bedenkingen van de verschillende raden te betrekken bij de besluitvorming in het algemeen bestuur.
4. Geen platformbijeenkomst hoeft te worden belegd, indien niet ten minste raadsleden van drie betrokken gemeenten zich hebben aangemeld voor deelname aan de platformbijeenkomst. Aanmelding geschiedt ten minste vierentwintig uur voor de start van de platformbijeenkomst.
5. Dit artikel is niet van toepassing bij spoedeisende gevallen, als bedoeld in artikel 8, derde lid.

Hoofdstuk 6: Organisatie

Artikel 37: Directeur

1. De directeur wordt door het dagelijks bestuur benoemd, geschorst en ontslagen.
2. De directeur staat als secretaris het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ter zijde bij de uitoefening van hun taak. Hij is aanwezig in de vergadering van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur en kan aan de beraadslagingen deelnemen. Hij ondertekent de stukken mede, die van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur uitgaan.
3. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de directeur. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op degene die de directeur vervangt.
4. De ambtelijke organisatie van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland staat onder leiding van de directeur.
5. Ten aanzien van medewerkers van de organisatie is artikel 5.14 van de Telecomwet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 38: Archief

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen ingesteld bij deze regeling.
2. Het algemeen bestuur stelt in een verordening regels betreffende de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde zorg dient te worden verricht. Deze verordening wordt aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.
3. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland.
4. De kosten, verbonden aan de uitoefening van de in het eerste lid bedoelde zorg, komen ten laste van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.
5. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid, en artikel 13, eerste lid, van de Archiefwet 1995, over te brengen archiefbescheiden van de organen van de

Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland is aangewezen de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland te Tiel, of diens opvolger.

6. De in het vijfde lid bedoelde archiefbescheiden worden beheerd door de streekarchivaris van het Regionaal Archief Rivierenland.
7. De Streekarchivaris van het Regionaal Archief Rivierenland oefent toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland.
8. Bij opheffing van de regeling wordt het archief van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland overgedragen aan het Regionaal Archief Rivierenland, of diens opvolger.

Hoofdstuk 7: Regeling

Artikel 39: Duur

De regeling wordt voor onbepaalde tijd getroffen.

Artikel 40: Wijziging

1. De regeling kan gewijzigd worden bij unaniem daartoe strekkende besluiten van de colleges, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de wet.
2. Het algemeen bestuur kan een voorstel tot wijziging sturen naar de colleges. Een voorstel tot wijziging kan ook worden ingediend bij het bestuur door ten minste twee colleges of een college indien de regeling twee deelnemers kent. Het algemeen bestuur zendt het voorstel, bedoeld in de vorige volzin, onverwijld door aan de colleges.

Artikel 41: Toetreding

1. Dagelijkse besturen van andere gemeenten of andere rechtspersonen, bedoeld in artikel 1, eerste en tweede lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek kunnen schriftelijk een verzoek tot toetreding indienen bij het bestuur.
2. Toetreding is slechts mogelijk indien:
 - a. na eerste inwerkingtreding van deze regeling reeds vijf jaren zijn verstreken; én
 - b. in het verzoek tot toetreding de beoogd toetreders heeft verklaard garant te zullen staan voor een bedrag gelijk aan de benodigde investering om in de gemeente van de beoogd toetreders een breedbandnetwerk aan te leggen. Artikel 23, tweede lid, is voor het overige van overeenkomstige toepassing.
3. Het bestuur zendt het verzoek tot toetreding onverwijld door aan de colleges.
4. De toetreding is tot stand gekomen indien de beoogd toetreders en de colleges, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de wet, unaniem daartoe besluiten.
5. Het bestuur kan voorwaarden vaststellen die gelden bij toetreding.
6. In het geval sprake is van door de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland opgebouwde reserves, bedoeld in artikel 23, vijfde lid, stelt het algemeen bestuur in overleg met de beoogd toetreders een regeling vast om – hetzij ineens, hetzij door een verhoging van de bijdrage voor de beoogd toetreders gedurende vijf jaren – ervoor te zorgen dat de beoogd toetreders in ieder geval vijf jaren na toetreding, naar rato heeft bijgedragen aan de tot het moment van toetreding reeds opgebouwde reserves. Als ijkdatum voor de bepaling van de hoogte van het door de beoogd toetreders extra te voldoen bedrag, wordt aangehouden de hoogte van de opgebouwde reserves op de datum van de daadwerkelijke toetreding. Artikel 23, zevende lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42: Uittreding

1. Uittreding is niet mogelijk binnen vijf kalenderjaren nadat de regeling is getroffen onderscheidenlijk binnen vijf kalenderjaren na toetreding, voor zover het de toetreders betreft.
2. Indien de regeling slechts twee colleges als deelnemers heeft, wordt een verzoek tot uittreding beschouwd als verzoek tot opheffing conform artikel 43.
3. Het college dat voornemens is uit te treden, maakt dit schriftelijk kenbaar aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zendt het voornemen onverwijld door aan de overige colleges.
4. Het algemeen bestuur stelt een voorstel op voor de financiële, personele en overige gevolgen van de voorgenomen uittreding voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland. De kosten voor het maken van het voorstel komen voor rekening van het college dat voornemens is uit te treden.
5. Tot het voorstel bedoeld in het vierde lid behoort in ieder geval de verplichting dat de beoogd uittreder het bedrag waarvoor het garant staat, bedoeld in artikel 23, tweede lid, volledig zal voldoen aan de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland. Eventuele gunstige financiële vooruitzichten voor de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland doen niets af aan de verplichting bedoeld in de eerste volzin.
6. Het college dat voornemens is uit te treden neemt op basis van het voorstel, bedoeld in het vierde lid, een definitief besluit, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de wet. De uittreding geschiedt per 1 januari van enig kalenderjaar met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste een vol kalenderjaar.
7. De gevolgen van de uittreding worden, op basis van het voorstel, bedoeld in het vierde lid, bij gelijkkluidend besluit vastgesteld door de colleges.

Artikel 43: Opheffing

1. De regeling kan worden opgeheven bij daartoe strekkend unaniem besluit van de colleges
2. Het bestuur stelt een liquidatieplan vast, dat de gevolgen van de opheffing en de liquidatie van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland regelt.

Hoofdstuk 8: Slotbepalingen

Artikel 44: Inzending

Het college van de gemeente Tiel zendt de regeling aan gedeputeerde staten.

Artikel 45: Citeerwijze

De regeling wordt aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland.

Artikel 46: Inwerkingtreding

1. Het college van de gemeente Tiel draagt zorg voor de bekendmaking van de regeling in de gemeenten, onverminderd het bepaalde in artikel 26, tweede lid, van de Wet.
2. Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking, met dien verstande dat de inwerkingtreding niet eerder plaatsvindt dan 1 augustus 2018.

Artikel 47: Geschillen

1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 van de wet, de beslissing van gedeputeerde staten wordt ingeroepen, spant het algemeen bestuur zich sterk in om een en ander minnelijk met elkaar op te lossen.
2. Indien een minnelijke oplossing niet wordt bereikt, wordt het geschil voorgelegd aan geschillencommissie die een niet-bindend advies uitbrengt.
4. De geschillencommissie, bedoeld in het tweede lid, bestaat uit drie leden. Elke partij, betrokken bij het geschil, wijst een deskundige aan als lid van de geschillencommissie. De partijen wijzen gezamenlijk een onafhankelijke derde deskundige aan, die tevens voorzitter van de geschillencommissie is.
5. Op basis van het advies van de geschillencommissie hervatten de partijen het overleg in een streven alsnog tot een oplossing in der minne te komen. In het geval niet binnen een jaar na het ontstaan van het geschil tot een oplossing in der minne wordt gekomen, wordt de beslissing van Gedeputeerde Staten, bedoeld in het eerste lid, ingeroepen.
6. Elke gemeente draagt de eigen kosten, voortvloeiend uit de procedures betreffende dit artikel. Eventuele gezamenlijke kosten zullen gelijkelijk worden verdeeld.

Artikel 48: Overgangsregeling

1. Indien met ingang van 1 januari 2019 de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen worden samengevoegd tot de gemeente West Betuwe, waarmee ook toepassing wordt gegeven aan de Wet algemene regels herindeling ten aanzien de rechten en plichten van de drie genoemde gemeenten die overgaan op de gemeente West Betuwe, komt deze regeling vanaf 1 januari 2019 te luiden als volgt:
 - a. Titel, aanhef en overwegingen: overal waar staat 'Geldermalsen', 'Neerijnen' en 'Lingewaal' komt dit te vervallen, daarvoor in de plaats komt West Betuwe;
 - b. Artikel 1 onder f: waar staat 'Geldermalsen', 'Neerijnen' en 'Lingewaal' komt dit te vervallen, daarvoor in de plaats komt 'West Betuwe';
 - c. Artikel 12, eerst lid komt als volgt te luiden:
'het algemeen bestuur stemt met inachtneming van de volgende stemverhouding:

a.	de gemeente Buren:	5 stemmen;
b.	de gemeente Culemborg:	1 stem;
c.	de gemeente Maasdriel:	1 stem;
d.	de gemeente Neder-Betuwe:	3 stemmen;
e.	de gemeente Tiel:	1 stem;
f.	de gemeente West Betuwe	5 stemmen;
g.	de gemeente West Maas en Waal:	2 stemmen;
h.	de gemeente Zaltbommel:	3 stemmen.
2. In het geval bedoeld in het eerste lid gaan de bij de toepassing van de artikelen 4, 23 en 30 de rechten en verplichtingen van de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen van rechtswege over op de nieuwe gemeente West Betuwe.

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Buren op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Culemborg op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Geldermalsen op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Lingewaal op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Maasdriel op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Neder-Betuwe op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Neerijnen op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente Tiel
op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente West
Maas en Waal op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeente
Zaltbommel op ... 2018

De secretaris,

De burgemeester,

Toegezonden door het gemeentebestuur van Tiel aan gedeputeerde staten van Gelderland op ...

Operationele kosten GR: 1,5 euro per adres per maand (12.000x1,5x12 = 216.000)

Operationele kosten omschrijving	Jaar begroting	Maand begroting	Per adres per maand	Toelichting
Kosten gemaakt door het dagelijkse en algemene bestuur van de entiteit (GR)	€ -			Onbezoldigd
Eigen personeelskosten voor de dagelijkse bedrijfsvoering	€ 134.000,-	€ 11.166,66	€ 0,93	Gebaseerd op 1,5 fte's
Huisvesting GR	€ 6.000,-	€ 500,-	€ 0,04	Gebaseerd op twee werkplekken
Inkoop energieverbruik	€ -			1 op 1 doorbelast aan de huurders van het netwerk
Inkoop operationele diensten netwerk	€ 12.000,-	€ 1000,-	€ 0,08	extra handelingen 1 op 1 doorbelast aan de huurders van het netwerk
Inkoop advies en financiële dienstverlening	€ 20.000,-	€ 1.666,-	€ 0,14	
Marketing en communicatie kosten indien van toepassing	€ 6.000,-	€ 500,-	€ 0,04	
Inkoop diensten bij derden inclusief wion en netwerkbeheer(inclusief patchbeheer)	€ 12.000,-	€ 1.000,-	€ 0,08	De eenheidshandelingen door derden uitgevoerd worden 1 op 1 doorbelast aan de klant via de huurders van het netwerk
Debiteuren risico	€ 12.000,-	€ 1.000,-	€ 0,08	Risico verlegd naar huurders van het netwerk daar geen directe factuur relatie met eindklant bestaat
Verzekeringen	€ 2.000,-	€ 166,67	€ 0,01	Aansprakelijkheid bestuur
Software licentie beheerpakket	€ 12.000,-	€ 1.000,-	€ 0,08	
Jaarkosten (afgerond)	€ 216.000,-	€ 18.000,-	€ 1,50	

Risico exploitatiekosten GR (gemeenschappelijk openbaar lichaam)

Deel rubriek	Risico	Mitigerende maatregel
Kosten gemaakt door het dagelijkse en algemene bestuur van de entiteit (GR)	Laag, daar deze functies onbezoldigd zijn ingevuld bij een GR als organisatievorm	Inventariseren of er inderdaad voldoende personen zijn die deze bestuursfuncties onbezoldigd willen bekleden.
Personeelskosten voor de dagelijkse bedrijfsvoering van de GR	Laag, daar de uit te voeren werkzaamheden en taken bekend zijn en daardoor goed zijn te begroten/budgetteren.	Opstellen van een functieprofiel vereist voor het uitvoeren van deze post(en) en werving geschikte kandidaat(en).
Inkoop energieverbruik	Geen, daar de werkelijke energie kosten 1 op 1 worden doorbelast aan de huurders op het netwerk.	Doorvoeren doorbelasting tariefstelling aan de netwerkhuurders bij het afsluiten van huurovereenkomsten.
Inkoop advies , juridische en financiële dienstverlening bij derden	Laag, daar deze activiteiten zijn te begroten/budgetteren.	
Marketing en communicatie kosten indien van toepassing	Laag daar deze activiteiten goed zijn te begroten/budgetteren.	
Inkoop diensten bij derden	Laag, mits de door de GR gehanteerde tarieven omschreven in het achtergronddocument ook voor die prijzen kunnen worden ingekocht.	De door derden te verrichten diensten dienen onderdeel te zijn van de nog uit te voeren aanbesteding voor aanleg en beheer van het netwerk. Hierdoor heeft de GR voor aanvang van de aanleg zicht op de werkelijk te verwachten inkooptarieven van deze handelingen.
verzekeringen	Laag daar deze verzekeringen voor langere periode kunnen worden afgesloten.	

Tabel: Risico's exploitatiekosten GR plus mitigerende maatregel

Achtergrond document Breedbandnetwerk Rivierenland

Technische, juridische , organisatorische en financiële
onderbouwing en toelichting bij raadsvoorstel dat betrekking heeft op het
aanleggen van een passief (glasvezel)netwerk ten behoeve van snel internet
en de oprichting van een GR

Auteur: Projectteam breedband
Opdrachtgever: Dagelijks Bestuur Regio Rivierenland

Datum: Concept versie 14 juni 2018

1 Inhoud

Begrippenlijst.....	4
Inhoudsopgave tabellen	6
Inhoudsopgave figuren.....	7
1 Inleiding	8
2 Nut, noodzaak en juridische grondslag van het aanleggen van een netwerk.....	8
2.1 Samenvatting tijdelijk breedbandproject	10
2.2 Marktconsultatie 1: ‘mapping’ van dekking en kwaliteit	10
2.3 Infrascan 1	11
2.4 Marktconsultatie 2: Request for proposal (RFP) gericht op oplossing.....	11
2.5 Pre-notificatietraject bij de Europese Commissie	12
2.6 Marktconsultatie 3: laatste check	12
2.7 Infrascan 2	12
2.8 Indienen formele notificatie.....	12
2.9 Goedkeuring van de EU	13
2.10 Interessepeiling fase1 doeladressen	13
2.11 Resultaat interessepeiling	13
3 Uitwerking Scope fase 1	15
3.1 Omvang doelgebied op basis van Infrascan	15
3.2 OSI-model (glasvezel) netwerk.....	17
3.3 Demarcatie passieve laag (laag 1)	19
4 Uitgangspunten kosten passief netwerk.....	20
4.1 Eenmalige aanlegkosten (Capex)	20
4.1.1 Aanloopkosten project	20
4.1.2 Kosten aannemer	20
4.1.3 Projectkosten aanleg	21
4.1.4 Na-aansluitingen.....	21
4.1.5 In-bebouwing en nieuwbouw.....	22
4.2 Terugkerende uitgaven (Opex).....	22
4.2.1 Exploitatiekosten netwerkeigenaar	22
4.2.2 Onderhoud en beheer	22
5 Uitgangspunten inkomsten	23
5.1 Tarief structuur en hoogte	24
5.1.1 Maandtarieven	24
5.1.2 Eenmalige tarieven.....	25
5.1.3 Tarieven installatiemonteur	26
5.1.4 Storings- en nazorgtarieven	27
5.2 Indexatie tarieven.....	28
6 Financieringsinstellingen en financieringsvormen	29
6.1 Financieringsinstellingen	29
6.1.1 De BNG Bank	29
6.1.2 De Nederlandse Waterschapsbank	30

6.2	Financieringsvormen	30
6.2.1	Karakteristieken financieringsvormen	33
6.2.2	Matrix karakteristieken financieringsvormen	34
7	Onderbouwing organisatievorm	36
7.1	Onderbouwing keuze voor een GR	36
7.2	Verdeelsleutel en stemverhouding GR deelnemers	38
7.3	Stemverhoudingen vertaald naar verdeelsleutels	39
7.3.1	Werking verdeelsleutels	40
8	Risico's	42
8.1	Capex (all-in) Risico.....	42
8.1.1	Capex risico "Aanloopkosten project"	42
8.1.2	Capex risico "Kosten aannemer"	43
8.1.3	Capex risico "Voorzieningen"	43
8.2	Opex risico	46
8.2.1	Risico exploitatiekosten GR	46
8.2.2	Risico onderhoud- en beheerkosten	47
8.3	Tarief risico	47
8.3.1	Verkooptarief risico	47
8.3.2	Inkooptarief risico	48
8.4	Deelnamegraad risico.....	49
8.5	Rente risico	51
8.5.1	Rentestand op het moment van aangaan van de financiering	51
8.5.2	Rentestand op het moment van afloop gekozen rentevast periode	52
9	Investeringsbegroting, exploitatie scenario en roadmap financiering	53
9.1	Investeringsbegroting.....	53
9.1.1	Opex begroting	53
9.1.2	Tarief.....	54
9.1.3	Deelnamegraad	54
9.2	Exploitatie scenario's.....	55
9.2.1	Het management scenario	55
9.2.2	Het interesse peiling scenario	56
9.2.3	Impact financiering op garantstelling gemeenten	56
9.2.4	Risico impactanalyse op cashflow financiering	57
9.2.5	BTW aspecten.....	57
9.2.6	Vpb aspecten	60
9.2.7	Onafhankelijke doorrekening en verificatie door accountant	64
9.3	Roadmap financiering	65
	Bijlage A: Interessepeiling resultaten.....	66
	Bijlage B: Publieke versie EC besluit	69

Begrippenlijst

Begrip	Toelichting
AMS-IX	Het belangrijkste internetknooppunt van Nederland in Amsterdam
Area-PoP station	Deze heeft enerzijds verbinding met de huisaansluitingen en anderzijds met een Main-PoP station
Aangesloten adres	Een adres waar de kabel tot in huis(meterkast) wordt opgeleverd. Het adres hoeft hiervoor niet verplicht een abonnement af te sluiten.
Backbone	Centrale netwerk-infrastructuur in een internet, waaraan weer andere nationale, lokale of regionale netwerken gekoppeld kunnen worden
Backhaul	Aanvoerroute diensten voor een netwerk. Via de (lokale) backbone worden de diensten verdeeld over alle popstations en uiteindelijk de huisaansluitingen
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
DP	Distributie Punt. Locatie waar klantvezels verzameld worden en gelast worden aan een meervoudige glasvezelkabel. (b.v. 48x 2 vezels à 1x 96 vezels)
Capex	De gemiddelde aanlegkosten van een aannemer per aangesloten adres
Capex (all-in)	De gemiddelde aanlegkosten van een aannemer per aangesloten adres plus alle overige project- en aanloopkosten.
EU	Europese Unie
FttH-Netwerk	Fiber-to-the-Home netwerk, ofwel een glasvezelnetwerk
FTU	Fiber Termination Unit. Kastje waar de binnenkomende 2-vezelige glasvezelkabel op binnen komt.
GBKN	Grootschalige BasisKaart Nederland
HAS	Huisaansluiting
Homes activated	Aantal huisaansluitingen in gebruik door operator X
Infrascan	Een Infrascan omvat het inventariseren van de daadwerkelijk aanwezige infrastructuur op adresniveau op basis van de wettelijk verplichte kadastrale registratie van ondergrondse kabels en leidingen
ISP	Partijen die wholesale diensten afnemen bij de operator(s) en met behulp daarvan hun eigen diensten bij eindgebruikers aanbieden en leveren. Deze partijen kunnen onder meer bestaan uit natuurlijke personen, bedrijven, maar ook uit non-profitinstellingen of (de) overhe(i)d(en).
Main-PoP station	Deze heeft enerzijds verbinding met de Area-Pop stations via de lokale backbone en anderzijds vindt hier de koppeling plaats met de backhaul verbinding voor de aanvoer van de diensten door de operators.
Mbps	Megabit per seconde is een gangbare schrijfwijze voor de snelheid van gegevensoverdracht
NGA Netwerk	Next Generation Acces Network, lees een toekomstvast / toekomstbestendig breedband netwerk
NTU	Netwerk Termination Unit. (onderdeel van de actieve laag) Kastje dat geplaatst wordt op de FTU bij de eindgebruiker door operator X.
Operator	De partij die de actieve laag voor eigen rekening en risico installeert in de Pop-stations en bij de eindgebruikers.
Opex	Alle operationele kosten van de GR
OSI model	Open Systems Interconnection Een door ISO gestandaardiseerd referentiemodel voor datacommunicatiestandaarden
PC6-niveau	Informatie op postcode niveau - 1234AA in plaats van op huisnummerniveau PC8 – 1234XX11
Pop- station	“Point of Presence”.Samengevat is een PoP-station het technisch verzamelgebouw

	waar het lokale glasvezelnetwerk wordt geaggregeerd en waarvandaan de redundante verbinding naar de landelijke en internationale netwerken wordt gerealiseerd
RFP	Request for Proposal Verzoek om voorstel voor een oplossing, aan de hand van een gedetailleerde eisen-wensenlijst
SLA	Service Level Agreement. Overeenkomst waarin de kwaliteit van de door partijen aan elkaar en, voor zover van belang, aan derden te leveren dienstverlening wordt vastgelegd

Inhoudsopgave tabellen

Tabel 1: Populatie interessepeiling	13
Tabel 2: Kwantificering doelgebied fase 1	15
Tabel 3: Verwachte verdeling kostenstructuur aannemer	20
Tabel 4: Gereguleerde maandtarieven KPN	24
Tabel 5: Gereguleerde eenmalige tarieven KPN	25
Tabel 6: Gereguleerde tarieven installatiemonteur KPN	26
Tabel 7: Gereguleerde storings- en nazorgtarieven KPN	27
Tabel 8: Vergelijking hoofdkarakteristieken drie financieringsvormen	34
Tabel 9: Minimale deelnamegraad per financieringsvorm	34
Tabel 10: Percentage opgebouwd kapitaal na 30 jaar van de hoofdsom per financieringsvorm.....	35
Tabel 11: Voorgestelde stemverhouding	38
Tabel 12: Maximaal garantiebedrag per gemeente op basis van stemverhouding.....	39
Tabel 13: Hoofdposten initiële investering	42
Tabel 14: Risico's voorzieningen plus mitigerende maatregel.....	45
Tabel 15: Risico's exploitatiekosten GR plus mitigerende maatregel	46
Tabel 16: Risico's onderhoud- en beheerkosten plus mitigerende maatregel	47
Tabel 17: door KPN gepubliceerde werkelijk gehanteerde ODF-tarieven 2013-2018.....	48
Tabel 18: Deelnamegraadriscico's plus mitigerende maatregel(s)	50
Tabel 19: Indicatie rentetarieven per financieringsvorm.....	51
Tabel 20: Verplichtingscategorieën per financieringsvorm	56

Inhoudsopgave figuren

Figuur 1: Respons percentages interessepeiling	14
Figuur 2: Overall resultaat interessepeiling	14
Figuur 3: Resultaat ja/nee verhouding per gemeente	14
Figuur 4: Verdeling peilpopulatie naar gebiedstype	14
Figuur 5: Overall statistiek waarvoor men een glasvezelaansluiting wenst	15
Figuur 6: Geografische spreiding doelgebied fase 1	16
Figuur 7: Schematische weergave OSI-model (glasvezel) netwerk.....	17
Figuur 8: Schematische weergave verantwoordelijkheid en eigendom 'Laag 1'	19
Figuur 9: CPI ontwikkeling 2017 op jaarbasis.....	28
Figuur 10: Vergelijking verplichtingen per financieringsvorm in grafiekvorm	32
Figuur 11: Schematische weergave ecosysteem preferente organisatievorm(GR)	37
Figuur 12: Historische inflatie Nederland(CPI) afgelopen 10 jaar	48
Figuur 13: Rendementsontwikkeling 30 jarige NL staatsobligatie	51
Figuur 14: Dekking op uitstaande leningsverplichting Management scenario I	55
Figuur 15: Dekking op uitstaande leningsverplichting Management scenario II	56
Figuur 16: Dekking op uitstaande leningsverplichting Interesse Peilingsscenario.....	56
Figuur 17: Roadmap financiering	65

1 Inleiding

Dit document vat de uitwerking samen van de technische, juridische en financiële aspecten van het raadsvoorstel om een passief, open en toekomstbestendig (glasvezel) breedbandnetwerk aan te leggen in de buitengebieden van Regio Rivierenland. Deze informatie wordt relevant en noodzakelijk gevonden om de gemeenteraden binnen Regio Rivierenland in staat te stellen goed geïnformeerd een beslissing te nemen over het raadsvoorstel 'Breedbandnetwerk Rivierenland'. Dit document is "concept". Concept omdat de feitelijke investeringen na de aanbesteding pas bekend zijn. Er zal een concept openbare versie worden meegezonden met het raadsvoorstel. Hierin is de marktgevoelige informatie weggelaten. De concept vertrouwelijke versie ligt op aanvraag ter inzage op het Regio kantoor.

2 Nut, noodzaak en juridische grondslag van het aanleggen van een netwerk

Reeds geruime tijd bestaan er klachten in Regio Rivierenland, met name in het buitengebied, dat de kwaliteit van internettoegang tekortschiet. Omdat toegang tot snel internet een steeds essentiëlere voorziening is om sociaal en economisch volwaardig deel te kunnen nemen aan de maatschappij, en internet steeds meer wordt gebruikt en nodig is voor werk, contact met de overheid en vrijetijdsbesteding, wordt de beschikbaarheid van snelle internettoegang steeds belangrijker voor de leefbaarheid en het economisch concurrentievermogen van gebieden en regio's. Daarom is in Regio Rivierenland in 2014 een onderzoek gestart om het breedbandprobleem in Regio Rivierenland te kwantificeren, te lokaliseren en op te lossen, in overeenstemming met de daarbij toepasselijke Europese wet- en regelgeving.

Belangrijke onderdelen van het onderzoek om het breedbandprobleem te kwantificeren en te lokaliseren (ook wel aangeduid als 'mapping'), waren de marktconsultatie en de Infrascan. In de marktconsultatie is aan marktpartijen gevraagd om de dekking en kwaliteit te specificeren van hun huidige en binnen de komende drie jaar definitief geplande breedbandvoorzieningen. Met de Infrascan is onafhankelijk van de marktpartijen de ondergrondse breedbandinfrastructuur in kaart gebracht op basis van de wettelijk verplichte registraties in het kadaster en met de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG).

Uit dit onderzoek is gebleken dat vooral in buitengebieden de huidige telecommunicatienetwerken nog grotendeels gebruik maken van de oude telefoon- en televisiekabels. Hoewel er in de dichtstbevolkte gebieden veelal moderne glasvezelkabels zijn aangelegd, die in het bijzonder geschikt zijn voor transport van digitale data, blijken marktpartijen niet bereid of in staat om deze superieure infrastructuur ook in minder dichtbevolkte gebieden te realiseren. De grootste problemen bestaan op adressen in het buitengebied waar internettoegang en andere communicatiediensten alleen via een telefoonkabel kunnen worden geleverd (hierna ook aangeduid als 'enkel koper' adressen). Op deze adressen kan het internet in sommige gevallen onwerkbaar traag zijn en kan de door de EU tot 2020 bepaalde absolute ondergrens van 30 Mbps downloadsnelheid niet worden gegarandeerd. Op basis van Europese regelgeving worden deze adressen ook wel 'witte adressen' genoemd. De 'witte adressen' vormen de noodzaak tot ingrijpen; daar is geen snel internet beschikbaar, terwijl de EU voorschrijft dat ieder huis of kantoor daarover moet kunnen beschikken.

Er zijn ook adressen in het buitengebied waar internet beschikbaar is via de televisiekabel (coax) van Ziggo of Caiway. Over de televisiekabel is op dit moment over het algemeen wel snel internet

leverbaar (tot 300 Mbps voor particulieren en 500 Mbps zakelijk), maar deze infrastructuur is niet open. Dat wil zeggen dat er geen andere aanbieders welkom zijn om hun diensten aan te bieden via dit netwerk en de klant daardoor maar één aanbieder kan kiezen voor snel internet en andere telecommunicatiediensten. Ook is internettoegang via de televisiekabel vaak niet te krijgen zonder ook een televisieabonnement af te nemen. Deze adressen worden op basis van Europese regelgeving als 'grijze adressen' gekwalificeerd, omdat er één netwerk is waarover snel internet (nu gedefinieerd als meer dan 30 Mbps¹) beschikbaar is. Op deze adressen is nog geen glasvezelaansluiting beschikbaar, terwijl deze infrastructuur voor internettoegang en andere vormen van overdracht van digitale data onmiskenbaar superieur is aan televisiekabel.²

In een intensief overlegtraject met diverse marktpartijen (groot en klein) heeft Regio Rivierenland hen verschillende modellen tot samenwerking voor de aanleg van een breedbandnetwerk in het buitengebied voorgesteld, zowel zonder als met staatssteun. In dit traject bleek het niet mogelijk om marktpartijen tot concrete beslissingen of toezeggingen te bewegen. Daarom heeft Regio Rivierenland vervolgens een Request For Proposal (een formele procedure) uitgeschreven, waarmee zij de marktpartijen een laatste kans heeft geboden om concreet te formuleren in hoeverre zij bereid zijn om te voorzien in de noodzakelijke breedbandvoorzieningen in Regio Rivierenland en tegen welke condities. Marktpartijen zoals KPN, Ziggo en CIF (nu actief onder de naam Glasvezel Buitenaf) bleken niet in staat of bereid om enige harde toezegging te doen of garantie te bieden voor de ontwikkeling, met of zonder staatssteun, van de noodzakelijke breedbandvoorzieningen in Regio Rivierenland.

Om zekerheid te creëren dat in elk geval alle witte adressen worden aangesloten en niemand in het gebied verstoken blijft van snel internet, is er geen andere optie over dan als 'Regio Rivierenland' zelf een netwerk aan te (laten) leggen. Aan het uitwerken en mogelijk maken van deze optie is de afgelopen tijd hard gewerkt. Dit heeft geresulteerd in het raadsvoorstel Breedbandnetwerk Rivierenland en de bijbehorende onderbouwing in dit document.

Van belang om hierbij te onthouden is dat het voorliggende raadsvoorstel enkel betrekking heeft op de aanleg van *passieve* breedbandinfrastructuur. Het leveren van telecommunicatiediensten die al door marktpartijen worden geleverd (zoals internettoegang, televisie en telefonie), blijft geheel aan marktpartijen. Door enkel te voorzien in een duurzame passieve (fysieke) infrastructuur, die marktpartijen niet bereid of in staat zijn aan te leggen binnen het doelgebied, blijft het overheidsingrijpen beperkt tot het strikt noodzakelijke. Dit is tevens van belang in verband met de naleving van Europese wet- en regelgeving, die enerzijds vereist dat iedereen moet kunnen beschikken over snel internet, maar tegelijkertijd voorschrijft dat het leveren van snel internet en andere telecommunicatiediensten zoveel mogelijk aan de markt zelf moet worden overgelaten.

¹ Op basis van nieuwe voorgestelde Europese regelgeving, zal voor 2025 ieder adres over tenminste 100 Mbps moeten kunnen beschikken, dat uitbreidbaar dient te zijn tot 1 Gbps.

² Zo is de capaciteit/bandbreedte aanzienlijk groter en is het technisch eenvoudiger om andere aanbieders gebruik te laten maken van de infrastructuur (openheid).

2.1 Samenvatting tijdlijn breedbandproject

De eerste formele uitvraag bij marktpartijen over een snelheidsclassificatie van hun internetaansluitingen in Regio Rivierenland werd gedaan in de zomer van 2014. Daarna heeft Regio Rivierenland voortdurend aangedrongen op het ontvangen van (betrouwbare, accurate) data. Na tal van gesprekken en (aangetekende) verzoeken, en na het tekenen van geheimhoudingsverklaringen die door marktpartijen werden vereist, werden diverse niet gegarandeerde datasets van de marktpartijen ontvangen. Deze zijn vergeleken met de resultaten van de in opdracht van Regio Rivierenland uitgevoerde Infrascan. Ook is er in die periode, tot en met het tweede kwartaal van 2016, doelgericht en vertrouwelijk met marktpartijen onderhandeld over gezamenlijke oplossingsrichtingen. Behalve voor de industrieterreinen, leverde dit geen resultaat op.

Sinds het vierde kwartaal van 2014 is Regio Rivierenland tevens op diverse momenten in contact getreden met de Europese Commissie, om de naleving van de toepasselijke Europese wet- en regelgeving te waarborgen. Nadat het AB en DB van Regio Rivierenland in het derde kwartaal van 2016 hadden vastgesteld dat zelf aanleggen de enige overgebleven manier is om zekerheid te creëren dat iedereen kan beschikken over snel internet, zijn direct de voorbereidingen gestart om deze maatregel aan te melden bij de Europese Commissie, zoals vereist door Europese regelgeving. In oktober 2016 is een zogenaamde 'pre-notificatie' van de maatregel ingediend bij de Europese Commissie. Nadat de voorgenomen maatregel op uitnodiging van de Europese Commissie door het projectteam van Regio Rivierenland is toegelicht in Brussel (in december 2016), heeft het case-team van de Europese Commissie gedurende het eerste en tweede kwartaal van 2017 haar bevindingen met Regio Rivierenland gedeeld. In deze pre-notificatiefase heeft de Europese Commissie de mogelijkheid voorgesteld om de formele notificatie te splitsen naar één notificatie voor de 12.526 'enkel koper' adressen in het buitengebied en de kernranden, waar 30 Mbps niet kan worden gegarandeerd over de oude telefoonkabel (witte adressen) en een notificatie voor de 5.883 'koper/coax' adressen in het buitengebied, die ook beschikken over een televisiekabel (grijze adressen). De Europese Commissie gaf verder aan dat het niet uitgesloten is dat een formele onderzoeksprocedure gestart zou worden als Rivierenland in één formele notificatie de 'witte' en 'grijze' adressen zou combineren. Omdat één formele notificatie dus (zeer) vertragend zou kunnen werken heeft Regio Rivierenland eerst alleen voor het witte gebied een definitieve melding ingediend. De adviezen van de commissie zijn opgevolgd en verwerkt in de formele notificatie die aan het begin van het derde kwartaal 2017 is ingediend. Gedurende het tweede en derde kwartaal van 2017 zijn tevens de noodzakelijke voorbereidingen getroffen om de juiste organisatie- en rechtsvorm uit te werken voor het gezamenlijk aanleggen en exploiteren van een passief (glasvezel) breedbandnetwerk. In het vierde kwartaal van 2017 en het eerste kwartaal van 2018 heeft de Europese Commissie aanvullende vragen gesteld ter verduidelijking van de vraagstelling van Regio Rivierenland. Voorgaande heeft op 10-04-2018 geresulteerd in een goedkeuring van de Europese Commissie. (de openbare tekst van de goedkeuring is als bijlage toegevoegd aan het raadsvoorstel)

2.2 Marktconsultatie 1: 'mapping' van dekking en kwaliteit

Het kostte veel moeite om van marktpartijen informatie te ontvangen over de dekking en kwaliteit (snelheid) van hun netwerken. In eerste instantie weigerden marktpartijen om de gevraagde informatie te leveren, omdat het concurrentiegevoelige informatie zou betreffen. Vervolgens probeerden marktpartijen te volstaan met informatie op PC6-niveau, waarbij zij alleen de aantallen adressen per postcode met een bepaalde snelheid verstrekten. Met deze PC6-data bleek het echter

onmogelijk te achterhalen hoeveel en welke adressen specifiek wel of geen snel internet hebben.³ Na herhaaldelijk aandringen, verstrekten marktpartijen uiteindelijk toch data over internetsnelheid op adresniveau. Desgevraagd bleek echter dat marktpartijen niet bereid of in staat waren om enige zekerheid of garantie te bieden over de juistheid van de door hen aangeleverde data.

Opmerkelijk daarbij was bijvoorbeeld dat de dekkingpercentages van de televisiekabelaansluitingen op adresniveau aanzienlijk lager uitkwamen dan bij de eerder afgegeven PC6-data op postcodeniveau. Op adresniveau bleken er nog altijd substantiële discrepanties te bestaan tussen de kadastraal geregistreerde televisiekabels en de data verstrekt door de marktpartijen. Desgevraagd bleek deze marktpartij niet bereid of in staat om in te staan voor de juistheid van de afgegeven data.

Wat betreft de telefoonkabelaansluitingen bleek, na de data op een kaart te hebben geplot, dat de opgegeven snelheden op een wonderlijke manier varieerden tussen adressen. Adressen waar hogere en lagere snelheden haalbaar zouden zijn, lagen kriskras door elkaar. Desgevraagd kon de aanbieder van telefoonkabelaansluitingen geen verklaring leveren voor de verbazingwekkende geografische spreiding van de snelheden op diens netwerk. Ook deze marktpartij bleek na herhaaldelijk, uitdrukkelijk en aangetekend verzoek niet bereid of in staat om in te staan voor de juistheid van de afgegeven data.

2.3 Infrascan 1

Parallel aan de juridisch verplichte marktconsultatie heeft Regio Rivierenland een Infrascan laten uitvoeren. Een Infrascan omvat het inventariseren van de daadwerkelijk aanwezige infrastructuur op adresniveau op basis van de wettelijk verplichte kadastrale registratie van ondergrondse kabels en leidingen in geheel Regio Rivierenland. De data uit de Infrascan is zeer waardevol en nodig gebleken om op terug te vallen waar marktpartijen niet bereid waren om data te verstrekken, of de juistheid van hun data niet konden of wilden garanderen. De Infrascan vormt daardoor de grondslag voor de feitelijke vaststelling van het 'witte' en 'grijze' gebied.

2.4 Marktconsultatie 2: Request for proposal (RFP) gericht op oplossing

In het tweede kwartaal van 2016 heeft Regio Rivierenland een formele (RFP-)procedure georganiseerd, om te kunnen komen tot een oplossingsrichting voor het breedbandprobleem, dat primair bestaat uit het geïdentificeerde witte gebied. Wanneer bij het oplossen van het witte gebied tevens een aanzienlijke deel van het grijze gebied zou kunnen worden gerealiseerd, dan zou dit meegenomen kunnen worden in de oplossingsrichting.

In de RFP is aan alle marktpartijen de kans geboden om concreet te formuleren in hoeverre zij bereid zijn om te voorzien in de noodzakelijke breedbandvoorzieningen in Regio Rivierenland en tegen welke condities. Aan marktpartijen is daarbij uitdrukkelijk ook de mogelijkheid geboden om het aan te geven als zij staatssteun nodig zouden hebben, en in welke vorm en hoeveelheid. De RFP bevatte diverse evaluatiecriteria om, enigszins vergelijkbaar met een aanbestedingsprocedure, de oplossingsrichting te kunnen kiezen die het beste in de behoefte zou voorzien, tegen de laagste kosten voor de overheid.

Op basis van de ontvangen inzendingen en de toegepaste evaluatiecriteria is geconcludeerd dat de industrieterreinen door marktpartijen kunnen worden voorzien, zonder dat daarbij staatssteun nodig

³ Stel er is een postcode of straat met 10 adressen. Aanbieder A claimt 5 adressen waar meer dan 30 Mbps kan worden geleverd, en aanbieder B claimt er ook 5. Het witte gebied in die straat kan dan alles zijn tussen 0 en 5 adressen.

is. Buiten de industrieterreinen bleken marktpartijen onvoldoende concreet geïnteresseerd in het bieden van een oplossing. Marktpartijen bleken ook geen gebruik te willen maken van staatssteun om daar wél met zekerheid in een oplossing te kunnen voorzien. De enige optie die overbleef om er zeker van te zijn dat niemand verstoken zal blijven van snel internet, was dan ook om als overheid zelf de noodzakelijke voorzieningen aan te (laten) leggen. Het AB en DB van Regio Rivierenland hebben daarom besloten om deze oplossingsrichting verder uit te werken.

2.5 Pre-notificatietraject bij de Europese Commissie

In het derde kwartaal van 2016 zijn gesprekken gevoerd met het Ministerie van Economische Zaken (EZ), het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de Europese Commissie over de ambitie van Regio Rivierenland om als overheid alle adressen in het buitengebied aan te sluiten op een open, toekomstbestendig (glasvezel) breedbandnetwerk. In oktober 2016 is er een pre-notificatie ingediend bij de Europese Commissie. In deze pre-notificatiefase heeft de Commissie geadviseerd om nogmaals een (finale) marktconsultatie uit te voeren conform een besproken format en de uitgevoerde Infrascan te actualiseren.

2.6 Marktconsultatie 3: laatste check

Deze laatste marktconsultatie, uitgevoerd in het tweede kwartaal van 2017, heeft geen nieuwe informatie opgeleverd.

2.7 Infrascan 2

Uit de Infrascan uitgevoerd in april 2017 volgt dat er 12.526 'enkel koper' adressen zijn inclusief 615 adressen met de classificatie 'overige gebruiksfuncties', die nog niet over gegarandeerd snel internet beschikken. De 615 adressen met de classificatie 'overige gebruiksfunctie' zijn adressen waar geen bewoning is toegestaan zoals o.a. trafohuisjes. Deze 615 adressen zullen nog nader worden gescreend op de mogelijkheid/wenselijkheid om deze mee te nemen als doeladres. Er zijn 5.883 'koper/coax' adressen geïdentificeerd, waarvan 70 'overige gebruiksfunctie' in het buitengebied.

2.8 Indienen formele notificatie

In de pre-notificatiefase heeft de Europese Commissie de mogelijkheid voorgesteld om de formele notificatie te splitsen naar één notificatie voor de 12.526 'enkel koper' adressen in het buitengebied en de kernranden, waar 30 Mbps niet kan worden gegarandeerd over de oude telefoonkabel (witte adressen) en een notificatie voor de 5.883 'koper/coax' adressen in het buitengebied, die ook beschikken over een televisiekabel (grijze adressen). De Europese Commissie gaf verder aan dat het niet uitgesloten is dat een formele onderzoeksprocedure gestart zou worden als Rivierenland in één formele notificatie de 'witte' en 'grijze' adressen zou combineren. Omdat één formele notificatie dus (zeer) vertragend zou kunnen werken heeft Regio Rivierenland eerst alleen voor het witte gebied een definitieve melding ingediend.

De ambitie van de Regio blijft om het gehele buitengebied te voorzien van een supersnel en toekomstbestendig breedbandnetwerk, maar op advies van de Commissie wordt de uitvoering van deze ambitie dus gefaseerd. De notificatie voor de 'witte enkel koper' adressen noemen we fase 1. De notificatie voor de 'grijze koper/coax' adressen noemen we fase 2 en kan eventueel worden gestart nu er goedkeuring is op fase 1.

2.9 Goedkeuring van de EU

De formele notificatieprocedure voor fase 1 is gestart bij de Europese Commissie om de wettelijk vereiste goedkeuring te verkrijgen. Deze goedkeuring is nu ook daadwerkelijk ontvangen, hetgeen wil zeggen dat ook de Europese Commissie is overtuigd van het nut en de noodzaak van het breedbandproject van Regio Rivierenland, welke nu ook ter goedkeuring voorligt bij de gemeenteraden. De juridische grondslag voor het plan van Regio Rivierenland kan dan daarmee als voldoende aangetoond worden beschouwd.

2.10 Interessepeiling fase1 doeladressen

Al geruime tijd onderschreven op zichzelf staande klachten over internet in vooral de buitengebieden het nut en de noodzaak voor snel internet in Regio Rivierenland. Om dit te onderbouwen heeft Regio Rivierenland van 26 juni 2017 t/m 31 augustus een interessepeiling uitgevoerd onder alle fase 1 doeladressen, verdeeld conform de volgende tabel (Bron: Infrascan april 2017).

Gemeente	Aantal buiten de kernen	Niet bezorgbaar	Aantal in kernrand of in kleine kern	Niet bezorgbaar	Peil populatie	Overige gebruiksfunctie
Buren	2.302	16	416	0	2.702	73
Culemborg	392	0	16	0	408	26
Geldermalsen	1.248	69	44	0	1.223	60
Lingewaal	493	1	4	0	496	44
Maasdriel	724	5	71	5	785	45
Neder-Betuwe	1.808	17	54	0	1.845	61
Neerijnen	1.079	0	145	0	1.224	77
Tiel	524	0	65	1	588	13
West Maas en Waal	1.150	0	24	0	1.174	49
Zaltbommel	1.203	5	149	0	1.347	167
Totaal	10.923	113	988	6	11.792	615

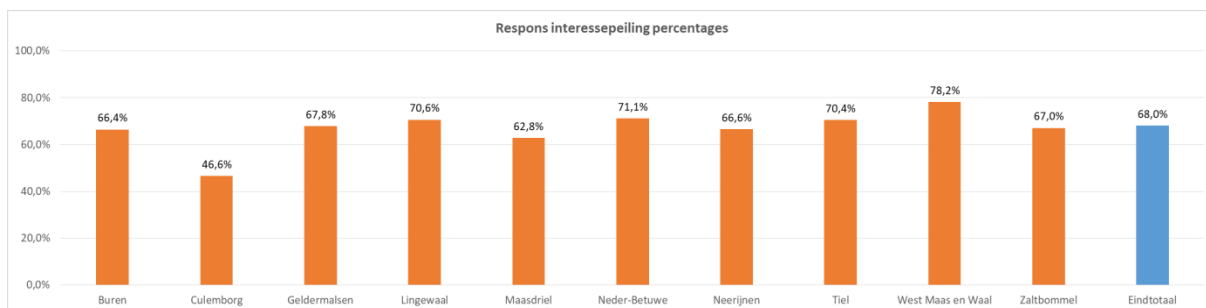
Tabel 1: Populatie interessepeiling

De adressen die in de BAG zijn gelabeld als 'overige gebruiksfunctie' zijn niet aangeschreven, maar dienen in een aantal gevallen wel te worden meegenomen als doeladressen. Welke adressen moet in overleg met iedere gemeente en de eigenaar van deze adressen nog worden bepaald.

2.11 Resultaat interessepeiling

In de volgende grafieken zijn de belangrijkste resultaten van de interessepeiling gevisualiseerd op basis van alle op 1 september 2017 verwerkte reacties.

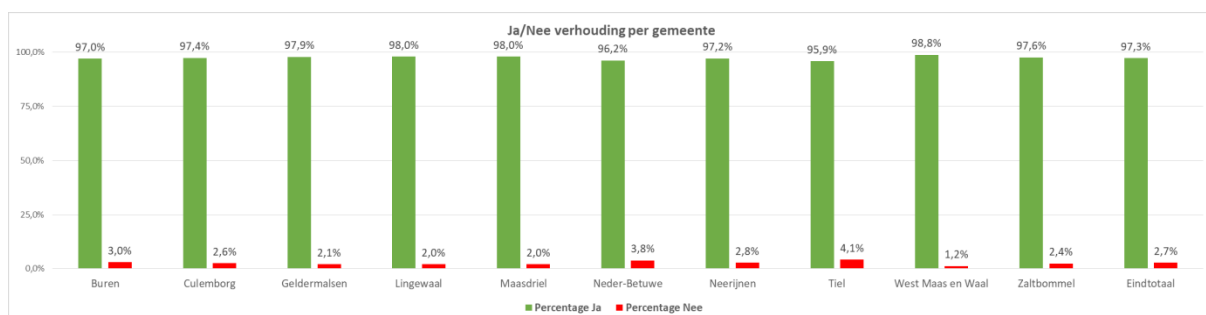
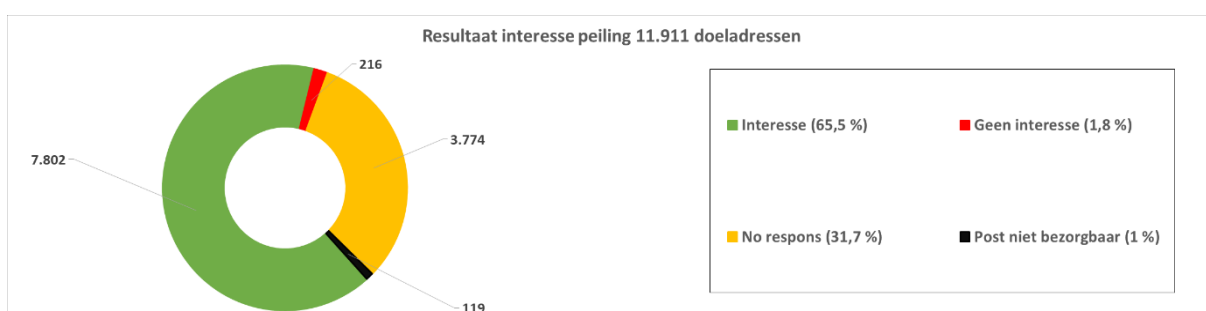
Zie ook bijlage A voor een cijfermatige toelichting op onderstaande grafieken.

Ruim 68 % heeft gereageerd op de interessepeiling.

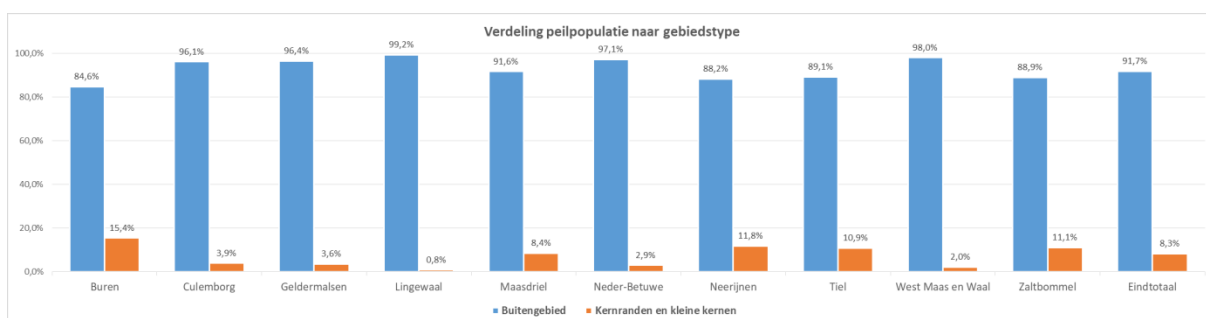
Figuur 1: Respons percentages interessepeiling

Een absolute meerderheid geeft aan interesse te hebben in snel internet en andere digitale diensten via een glasvezelaansluiting. (op basis van 8.018 reacties, lees respons van 68,0 %)

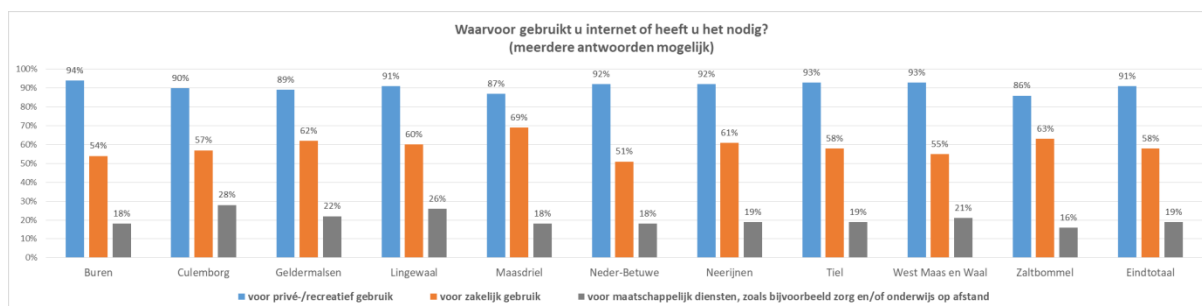
Figuur 2: Overall resultaat interessepeiling

Figuur 3: Resultaat ja/nee verhouding per gemeente

Figuur 4: Verdeling peilpopulatie naar gebiedstype

Waarvoor men interesse heeft in een glasvezelaansluiting staat in onderstaande grafiek weergegeven.

Figuur 5: Overall statistiek waarvoor men een glasvezelaansluiting wenst

3 Uitwerking Scope fase 1

Vanzelfsprekend kiest de overheid voor de meest toekomstbestendige infrastructuur (glasvezel of gelijkwaardige structuur) nu het overheidsmodel de enige overgebleven optie is om de breedbandvoorzieningen in het buitengebied te kunnen realiseren. De beoogde overheidsinterventie beperkt zich tot de aanleg en exploitatie van de passieve (glasvezel)infrastructuur (laag 1 van het OSI-model).

De eerste paragraaf van dit hoofdstuk beschrijft kwantitatief de scope van fase 1. Vervolgens wordt aan de hand van het OSI-model een (glasvezel) netwerk op hoofdlijnen beschreven zodat aan de hand van dit OSI-model de scope voor de aanleg en exploitatie van een passieve laag kan worden gedefinieerd.

3.1 Omvang doelgebied op basis van Infrascan

Het doelgebied van fase 1 waarvoor een formele goedkeuring van de Europese Commissie is verkregen is hieronder in tabel vorm (Bron: Infrascan april 2017) en geografisch weergegeven.

	Doeladressen gelegen buiten de kernen	Doeladressen gelegen in kernranden of in kleine kernen	Overige gebruiksfunctie doeladressen	Totaal inclusief overige gebruiksfuncties	Totaal exclusief overige gebruiksfunctie
Buren	2.302	416	73	2.791	2.718
Culemborg	392	16	26	434	408
Geldermalsen	1.248	44	60	1.352	1.292
Lingewaal	493	4	44	541	497
Maasdriel	724	71	45	840	795
Neder-Betuwe	1.808	54	61	1.923	1.862
Neerijnen	1.079	145	77	1.301	1.224
Tiel	524	65	13	602	589
West Maas en	1.150	24	49	1.223	1.174
Zaltbommel	1.203	149	167	1.519	1.352
Totaal	10.923	988	615	12.526	11.911

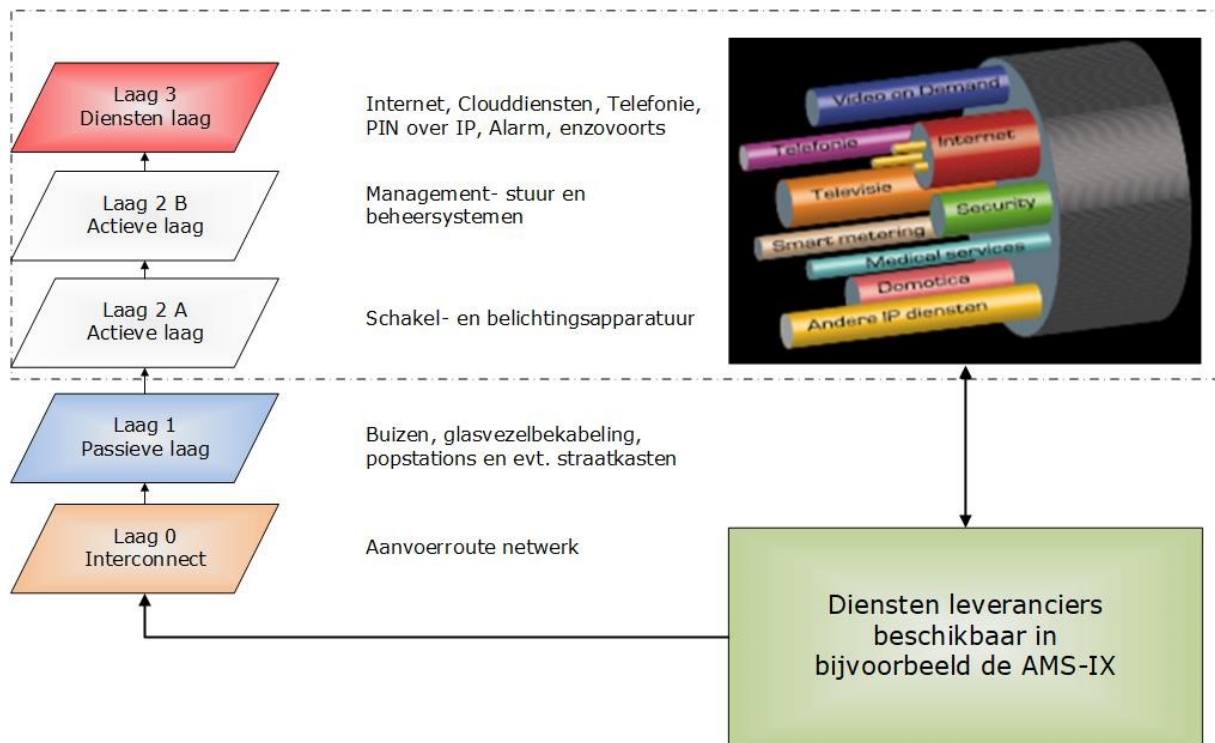
Tabel 2: Kwantificering doelgebied fase 1

Enkel koper doeladressen

Figuur 6: Geografische spreiding doelgebied fase 1

3.2 OSI-model (glasvezel) netwerk

Figuur 7: Schematische weergave OSI-model (glasvezel) netwerk

Laag 3:

Deze laag bestaat uit alle mogelijke denkbare digitale diensten die over een glasvezel kunnen worden aangeboden.

Laag 2:

Dit betreft het transport van alle op 'laag 3' aangeboden digitale diensten.

Het transport is gebaseerd op het aan en uit zetten van de (licht)signalen die door de (glas)vezel van a naar b worden verzonden.

De 'laag 2' partij(en) is/zijn door het belichten van de vezels ook de verkeersagent op de (glasvezel)kabel voor de diensten. Zo kan de 'laag 2' partij ruimte reserveren (en daarmee dus ook garanderen) per adres en per dienst.

Laag 1:

'Laag 1' bestaat uit alle fysieke componenten van het (glasvezel)netwerk.

Laag 0:

De aanvoerroute is van aanzienlijke invloed op de beschikbaarheid en diversiteit van verschillende diensten aangeboden op 'laag 3'. De meeste dienstenaanbieders zijn momenteel beschikbaar op de AMS-IX te Amsterdam. Het is daarom verstandig om de koppeling(en) naar de AMS-IX in Amsterdam zo aantrekkelijk, lees laagdrempelig als mogelijk, vorm te geven.

4 Uitgangspunten kosten passief netwerk

4.1 Eenmalige aanlegkosten (Capex)

Dit betreffen alle initiële investeringen ter realisatie van het passieve netwerk. In de volgende paragrafen worden al deze initiële investeringen benoemd en toegelicht.

Het totaal van deze investeringen gedeeld door het aantal aansluitingen noemt men de Capex van een netwerk. (*Capex staat hier dus voor de gemiddelde aanlegkosten per aangesloten adres en niet voor de totale investering in het netwerk.*)

Verderop in dit document worden diverse modellen uitgewerkt op een geschatte Capex, daar de aanbesteding nog moet worden uitgezet.

4.1.1 Aanloopkosten project

Dit betreft de projectkosten in de afgelopen jaren gedragen door Regio Rivierenland.

4.1.2 Kosten aannemer

De definitieve kosten aannemer voor de aanleg van het passieve netwerk volgen uit de nog uit te zetten aanbesteding. In de aanbesteding kunnen we onderstaande kostenstructuur en verdeling verwachten op basis van de eerder in opdracht van Regio Rivierenland uitgevoerde indicatieve kostenramingen van o.a. de buitengebieden in Rivierenland. De percentages zijn in dit document weggelaten daar de aanbesteding nog moet plaatsvinden.

Verdeling kosten aanleg netwerk	Percentage van totaal	Onderverdeling	Procentuele onderverdeling
Cityring	Ca. X %		
<i>Ringnetwerk dat alle PoP-stations met elkaar verbind</i>		Civiele werkzaamheden	xx %
		Materiaal kosten	xx %
		Montage kosten	xx %
		Totaal	xx %
Pop-stations	Ca. X %		
<i>Een PoP station staat voor "Point of Presence". Samengevat is een PoP-station het technisch verzamelgebouw waar het lokale glasvezelnetwerk wordt geaggregeerd en waarvandaan de redundante verbinding naar de landelijke en internationale netwerken wordt gerealiseerd.</i>			
Netwerkaansluitingen	Ca. X %		
<i>Dit betreffen de 2 vezelige (glasvezel) netwerkaansluitingen tussen een PoP-station tot in de meterkast van ieder doeladres.</i>		Civiele werkzaamheden	xx %
		Materiaal kosten	xx %
		Montage kosten	xx %
		Projectkosten	xx %
		Totaal	xx %
Totaal	XX %		

Tabel 3:Verwachte verdeling kostenstructuur aannemer

Zoals duidelijk blijkt uit de verwachte kostenverdeling in tabel 3 vormen de civiele werkzaamheden verreweg de grootste kostenpost. De lengte van het totale graaftracé van het netwerk wordt bepaald door het netwerkontwerp dat onderdeel is van de aanbesteding. Op basis van een digitale ondergrond (GBKN ondergrond) bepaalt de aanbieder met de door hen gebruikte design tools de volgens hen optimale (kortste) route en tracés waarmee alle doeladressen kunnen worden aangesloten en welke doeladressen geclusterd kunnen worden in één voedingskabel enzovoort.

4.1.3 Projectkosten aanleg

Deze kosten bestaan uit de kosten voor rekening van de eigenaar van het netwerk zoals:

- Leges
- Voorziening degeneratiekosten exploitatie fase
- Inhuren ODR voor het begeleiden van alle instemmings- en vergunningsaanvragen
- Inhuren ODR/toezichthouder werkzaamheden door de aannemer (worden alle regels uit het handboek kabels en leidingen toegepast)
- Bodemonderzoek vervuilde gronden indien vooraf bekend of geconstateerd tijdens werkzaamheden
- Bodemonderzoek in geval van archeologische en/of explosieven vondsten
- Voorziening aanlegperiode netwerk (geschat op 1,5 jaar). Dit is de voorziening voor het afdekken van alle operationele kosten en rentelast (bouwrente) gedurende de periode waarin het netwerk nog niet in gebruik is genomen en er dus nog geen inkomsten zijn.
- Overall projectmanagement/coördinatie namens de opdrachtgever
- Marketing en communicatie aan bewoners en bedrijven in doelgebied gedurende de aanleg
- Sales/contractmanagement ter voorbereiding op de exploitatiefase met 'laag 2/3' partijen
- Plus X % onvoorzien van de totale projectkosten

4.1.4 Na-aansluitingen

Met de overheid als eigenaar worden in principe alle aansluitingen tot in de meterkast afgewerkt, ongeacht of dat adres vanaf dag 1 van de beschikbaarheid tot het afnemen van diensten overgaat.

Bij commerciële exploitaties wordt er soms voor gekozen om de aansluiting tot de erfgrans van een perceel aan te leggen als op dat perceel niet vanaf de start een betaalde dienst wordt afgenomen. Motivatie hiervoor is het uitstellen van kosten ten laste van de commerciële exploitatie. Gewoonlijk zijn deze na-aansluitkosten hoger dan de kosten bij initiële aanleg (schaalvoordeel en minder mobilisatiekosten).

In het overheidsmodel kunnen we met na-aansluiten te maken krijgen in de volgende gevallen:

- een perceel is al wel bekend in BAG, maar op het moment van aanleg is het desbetreffende verblijfsobject nog niet gebouwd
- eigenaar perceel is een notoire weigeraar. In dat geval krijgt de overheid geen toestemming van de eigenaar van dat perceel om de aansluiting tot in de meterkast aan te leggen. Bij verkoop van desbetreffend perceel/pand kan de volgende eigenaar wel weer akkoord gaan met de aanleg van en betreft dit een na- aansluiting

Om bovenstaande redenen zal in de aanbesteding wel om een minderwerk tarief worden gevraagd voor overgeslagen doeladressen gedurende de initiële aanleg.

4.1.5 In-bebouwing en nieuwbouw

Onder 'in-bebouwing' vallen nieuwe in BAG uitgegeven verblijfsobjecten die een eigen aansluiting moeten krijgen indien het object in het doelgebied/verzorgingsgebied ligt. Het splitsen van een pand in twee aparte adressen is hiervan een voorbeeld, maar ook de nieuwbouw van een enkel pand op een tot dat moment onbebouwd perceel.

Voor deze in aantal relatief weinig voorkomende gevallen voorziet het netwerk doorgaans al in voldoende reserve vezelcapaciteit. Deze overcapaciteit per straat is onderdeel van de uitvraag specificatie in de aanbesteding.

Van een 96-voudige (glasvezel) kabel, worden er in de regel bij start maximaal 88 gebruikt voor de op dat moment bestaande huisaansluitingen. Hierdoor heeft iedere 96-voudige kabel ruimte voor 4 nieuwe aansluitingen.

De kosten die voor een dergelijke nieuwe aansluiting (in-bebouwing of nieuwbouw) kunnen momenteel niet worden aangegeven door de inschrijver, daar de locatie en termijn waarop hiervan gebruik wordt gemaakt niet bekend zijn op het moment van aanbesteding.

Wel op is op dit moment duidelijk dat deze kosten voor rekening van de eigenaar van het (glasvezel)netwerk komen.

Naar verwachting is de Capex van deze in-bebouwing / nieuwbouwaansluitingen lager dan de initiële Capex, en vormen daarmee een verlichting op de totale exploitatie. Effect is immers een verlaging van de gemiddelde Capex.

4.2 Terugkerende uitgaven (Opex)

De Opex betreft alle kosten gemoeid met de exploitatie, onderhoud en beheer van het netwerk.

4.2.1 Exploitatiekosten netwerkeigenaar

De exploitatiekosten voor rekening van de eigenaar zijn te rubriceren naar:

- kosten gemaakt door het dagelijkse en algemene bestuur van de entiteit
- personeelskosten voor de dagelijkse bedrijfsvoering
- inkoop energieverbruik
- inkoop advies en financiële dienstverlening
- marketing en communicatie kosten indien van toepassing
- inkoop diensten bij derden
- verzekeringen

4.2.2 Onderhoud en beheer

De onderhoud- en beheerkosten van de eigenaar van het netwerk zijn te rubriceren naar:

- Verplicht WIBON-Beheer passief netwerk
- SW (licentie) kosten beheerpakket netwerk
- Patchbeheer: verantwoordelijk voor een actueel patchoverzicht in het door de netwerkeigenaar aangewezen/aangeleverde beheerpakket. (welk huis is aangesloten op

welke operator) inclusief het leveren van patchsnoeren en het uitvoeren van nieuwe/gewijzigde patches.

- Onderhoudscontract PoP-stations (zowel exterieur en interieur inclusief inspectie koelinstallaties)
- Storing contract (**Service Level of Agreement**) aannemer passief netwerk bij calamiteiten (graafschades) (*gesplitst naar meerder service niveaus: Best effort, Next Business Day etc.)*

5 Uitgangspunten inkomsten

Voor de aanleg en exploitatie van een passieve breedband infrastructuur wordt een entiteit opgericht. (Zie hoofdstuk 7). Er is aangenomen dat er een glasvezel netwerk wordt aangelegd in de uitwerking van de exploitatie, maar de aanbesteding zal deze aanname nog moeten bevestigen.

Gelet op de geografische onderlinge afstand van de adressen lijkt een glasvezel netwerk de enige keuze, maar vanuit de EU is een techniek neutrale aanbesteding een vereiste.

De inkomsten van de entiteit bestaan gedurende de exploitatie alleen uit de verhuur van deze passieve infrastructuur aan derden.

Momenteel in beeld als mogelijke huurders zijn:

- 'Laag 2/3' partijen t.b.v. Triple Play dienstverlening (internet, telefonie en televisie) aan bedrijven/consumenten
- 'Laag 2/3' partijen t.b.v. dienstverlening op het gebied van zorg, onderwijs en beveiliging aan bedrijven/ consumenten

Voor de tarifiering van de passieve diensten aan bovenstaande huurders is het voorstel om dezelfde tariefstructuur en hoogte aan te houden die gebruikelijk is op de glasvezelnetwerken van KPN (marktstandaard) met uitzondering van een aantal die een drempelverhogende werking hebben op de toetreding van nieuwe (kleinere) dienstaanbieders(zie paragraaf 5.1)

Potentiele additionele huurders van het netwerk zijn:

- Exploitanten van mobiele netwerken die mogelijk de aanvoer van hun mobiele zendmast(en) over het netwerk van de overheid willen laten lopen
- Exploitanten van industrieterreinen netwerken die mogelijk hun backhaul over het netwerk van de overheid willen laten lopen (*backhaul is de aanvoerroute van een glasvezel netwerk*)
- Aanpalende gemeenten, initiatieven die mogelijk hun backhaul over het netwerk van de overheid willen laten lopen

Voor bovengenoemde additionele dienstverlening zijn geen of nauwelijks referentietarieven bekend (op het Nearnnet tarief van KPN na) en zullen op het moment dat deze dienstverlening wordt aangevraagd door de entiteit van de overheid moeten worden vastgesteld en welke regelgeving hiervoor mogelijk van toepassing is. Om deze reden zijn deze inkomsten niet begroot in de doorrekening van de exploitatie van het overheidsmodel.

5.1 Tarief structuur en hoogte

5.1.1 Maandtarieven

De door de KPN in 2017 gehanteerde maandtarieven gereguleerd door de ACM zijn weergegeven in onderstaande tabel. Per tarief is een adviestarief voor het overheidsmodel aangegeven inclusief een toelichting. Deze tabellen zijn slechts ter illustratie van de werking. De feitelijke tarieven die gelden op het moment van in gebruik name van het netwerk zijn op dit moment nog niet bekend. Deze worden in oktober 2018 bekend voor 2019.

Tariefsrubriek	Tariefplafond ACM 2017	Gehanteerd door KPN anno 2017	Adviestarief	Toelichting adviestarief
Huur aansluiting	€ 19,23	€ 18,92 exclusief gem korting van 9,82 %	€ 17,06	Jaarlijks gelijk stellen aan landelijk gemiddeld tarief en toepassen van landelijk gemiddelde korting daarop.
Maandelijks tarief Premium SLA per Aansluiting	€ 13,05	€ 13,05	€ 13,05	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor max dit bedrag kan worden uitbesteed.
Voorschottarief energie (per Homes Activated)	N.V.T.	€ 0,80	€ 0,80	Energieverbruik wordt 1 op 1 doorbelast aan de operators naar rato belichte vezelparen.
City-ring dienst Area-PoP	€ 668,11	€ 668,11	€ 0	Drempelverhogende werking toetreding op netwerk richting 'laag 2/3' partijen.
Collocatie dienst Area-PoP	€ 556,76	€ 556,76	€ 0	Drempelverhogende werking toetreding op netwerk richting 'laag 2/3' partijen.
Collocatie dienst City-PoP per OPERATOR	€ 668,11	€ 668,11	€ 0	Drempelverhogende werking toetreding op netwerk richting 'laag 2/3' partijen.

Tabel 4: Gereguleerde maandtarieven KPN

5.1.2 Eenmalige tarieven

Daarnaast kent KPN ook nog een aantal eenmalige tarieven. Deze zijn weergegeven in onderstaande tabel. Ook voor deze tabel is per rubriek een adviestarief aangegeven inclusief een toelichting.

Tariefsrubriek	Tariefplafond ACM 2017	Gehanteerd door KPN anno 2017	Adviestarief	Toelichting adviestarief
Initiële aansluitbijdrage per aansluiting	€ 89,08	€ 89,08	€ 0	Drempelverhogende werking toetreding op netwerk richting 'laag 2/3' partijen.
Aansluitbijdrage per Area-PoP	€ 3.340,57	€ 3.340,57	€ 0	Drempelverhogende werking toetreding op netwerk richting 'laag 2/3' partijen.
Patching (per patch van één Glasvezel)	€ 12,24	€ 12,24	€ 12,24	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
De-patching (verwijderen van enkelvoudige patch)	€ 13,28	€ 13,28	€ 13,28	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Migratie (per Aansluiting)	€ 29,40	€ 29,40	€ 29,40	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Poortmigratie (per Aansluiting)	€ 29,40	€ 29,40	€ 29,40	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Annuleren nog niet gereed gemelde (de)patch Order	€ 2,43	€ 2,43	€ 2,43	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Annuleren Order Met Klant Bezoek (Eindgebruiker gedreven)	€ 43,55	€ 43,55	€ 43,55	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Near-net aansluiting ¹	€ 44,55 ¹	€ 44,55 ¹	€ 44,55 ¹	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.

Tabel 5: Gereguleerde eenmalige tarieven KPN

¹ Tarief per meter voor maximaal één Aansluiting. Bij een uitzonderlijk graaftraject, zoals bij het passeren van rivieren, snelwegen, spoorwegtracés of kunstwerken, kan de GR deze eenmalige vergoeding verhogen.

KPN biedt de mogelijkheid om de installatiemonteur die de initiële huisaansluiting(HAS) maakt tevens werkzaamheden in opdracht van 'laag 2/3' partijen uit te voeren. De tarieven voor deze dienstverlening zijn tevens gereguleerd door de ACM en weergegeven in onderstaande tabel. Ook voor deze tabel is per rubriek een adviestarief voor het overheidsmodel aangegeven inclusief een toelichting.

5.1.3 Tarieven installatiemonteur

Tariefsrubriek	Tariefplafond ACM 2017	Gehanteerd door KPN anno 2017	Adviestarief	Toelichting adviestarief
Installatie laag 2 device op FTU tijdens HAS	€ 16,57	€ 16,57	€ 16,57	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Installatie laag 2 device op FTU niet gelijktijdig met HAS		€ 41,02	€ 41,02	
Uitvoeren beknopte test	€ 4,43	€ 4,43	€ 4,43	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Uitvoeren uitgebreide test	€ 11,43	€ 11,43	€ 11,43	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Tweede apparaat naast FTU installeren	€ 12,66	€ 12,66	€ 12,66	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
FTU opbouw	€ 31,70	€ 31,70	€ 31,70	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Installatie NT naast FTU i.p.v. erop	€ 12,66	€ 12,66	€ 12,66	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.

Tabel 6: Gereguleerde tarieven installatiemonteur KPN

Er bestaan ook gereguleerde storings- en nazorgtarieven. Deze staan in onderstaande tabel weergegeven. Ook voor deze tabel is per rubriek een adviestarief voor het overheidsmodel aangegeven inclusief een toelichting.

5.1.4 Storings- en nazorgtarieven

Tariefsrubriek	Tariefplafond ACM 2017	Gehanteerd door KPN anno 2017	Adviestarief	Toelichting adviestarief
Extended Nazorg – oorzaak in OPERATOR domein :projectfase	€ 117,44	€ 117,44	€ 117,44	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Extended Nazorg – oorzaak in OPERATOR domein :beheerfase	€ 167,21	€ 167,21	€ 167,21	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Extended Service – oorzaak in OPERATOR domein :beheerfase	€ 167,21	€ 167,21	€ 167,21	Betreft uitbestede dienst. Voorwaarde is wel dat deze service ook voor maximaal dit bedrag kan worden uitbesteed.
Patchherstel nazorg en service door operator	-€ 35,00	-€ 35,00	€ 0	In de beoogde exploitatieopzet zal de patching door een operator zelf niet zijn toegestaan.

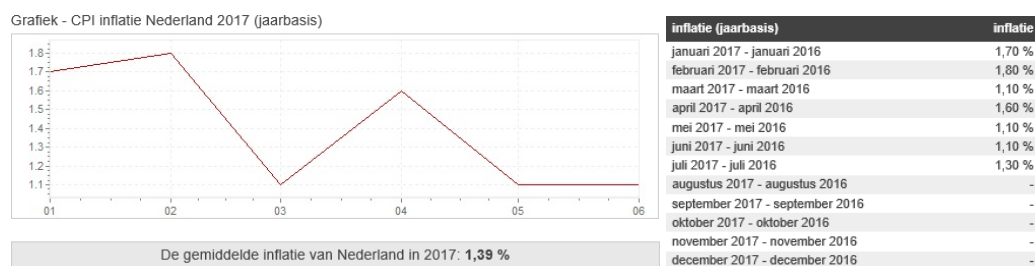
Tabel 7: Gereguleerde storings- en nazorgtarieven KPN

Kosten van een nazorgafhandeling die gemaakt worden als gevolg van fouten van OPERATOR, haar eindgebruikers en/of contractanten, worden op basis van kostprijs aan OPERATOR in rekening gebracht.

5.2 Indexatie tarieven

De door de ACM opgelegde tariefplafonds die gelden voor KPN worden jaarlijks verhoogd met maximaal de Consumer Price Index (CPI) van het CBS voor de maand september, voorafgaand aan het jaar waarvoor de geïndexeerde tarieven gaan gelden. Uiterlijk 15 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de geïndexeerde tarieven gaan gelden, moeten deze tariefplafonds bekend zijn. Deze regelgeving heeft de ACM opgelegd tot en met 2018.

Ten behoeve van de beeldvorming onderstaande CPI ontwikkeling van 2017 op jaarbasis.

Figuur 9: CPI ontwikkeling 2017 op jaarbasis

In aanvulling op het voorgaande wordt het landelijk tariefplafond voor de jaren 2017 en daarna berekend door de maandelijkse maximale lijntarieven van alle aansluitlijnen op de FttH-netwerken van KPN bij elkaar op te tellen en vervolgens te delen door het totaal aantal aansluitlijnen.

Tevens berekent KPN het landelijke kortingspercentage door van alle individuele aansluitlijnen de maandelijkse kortingspercentages bij elkaar op te tellen en deze te delen door het totaal aantal aansluitlijnen.

Voor beide berekeningen geldt als peildatum 1 oktober van het lopende kalenderjaar. Het aldus berekende gemiddeld gewogen landelijk tariefplafond en het landelijke kortingspercentage maakt KPN uiterlijk 15 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de betrokken geïndexeerde tarieven gaan gelden bekend.

6 Financieringsinstellingen en financieringsvormen

6.1 Financieringsinstellingen

In de afgelopen jaren is met regelmaat overleg gevoerd met diverse financiële instellingen. Voor de financiering van een netwerk in eigendom van de overheid kwalificeren de BNG bank en de NWB bank zich qua mogelijkheid tot langjarig (tot 50 jaar) financieren tegen een lage rente. Het voorstel is om beide banken te verzoeken een offerte uit te brengen zodra de definitieve kosten uit de aanbesteding bekend zijn. Zowel de BNG bank als de NWB bank verwachten dat het uitbrengen van een offerte binnen 4 weken na ontvangst van een volledige aanvraag (financieringsmemorandum) mogelijk is.

6.1.1 De BNG Bank

De BNG Bank is een Nederlandse bank opgericht in 1914. Kerntaak is om tegen lage tarieven krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden.

BNG werkt niet voor individuele burgers, maar functioneert tussen enerzijds (grote) beleggers en anderzijds organen of instellingen die functioneren ten behoeve van de inwoners van Nederland: gemeenten, provincies, nutsbedrijven, woningcorporaties, gemeenschappelijke regelingen en dergelijke, in overleg met en gedeeltelijk onder supervisie van de Rijksoverheid en De Nederlandsche Bank.

BNG is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang, zoals woningcorporaties. De bank wil deze partijen aan goedkope financiering helpen, daarbij een significant marktaandeel behouden en een redelijk winst voor de aandeelhouders behalen. De aandeelhouders van de bank zijn vooral gemeenten en de Nederlandse Staat. De diensten die de bank aanbiedt zijn kredietverlening, advies, betalingsverkeer en vermogensbeheer.

De woningcorporaties zijn de belangrijkste kredietklanten van BNG. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat borg, garant, dat deze kredieten worden terugbetaald. Voor kredieten aan de zorgsector geldt een vergelijkbare voorziening waarbij het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) garant staat. BNG mag ook kredieten verstrekken aan buitenlandse partijen, maar alleen aan lidstaten van de Europese Unie; hier wordt maar zeer beperkt gebruik van gemaakt.

De bank heeft nauwelijks deposito's en de financiering van de kredieten vindt voor het allergrootste deel plaats door middel van obligatieleningen. Om tegen aantrekkelijke voorwaarden, bijvoorbeeld een lage rente, geld in de markt te kunnen lenen is een goede kredietbeoordeling van de bank van groot belang.

De bank voldoet in hoge mate aan de vermogenseisen die toezichthouders stellen. De kredieten die de bank heeft verstrekt zijn aan lagere overheden of hebben een overheidsgarantie.

In december 2015 werd BNG de vijfde systeembank van Nederland. BNG heeft volgens De Nederlandsche Bank een centrale plaats in het financiële stelsel vanwege het hoge balanstotaal en relaties met andere financiële instellingen.

6.1.2 De Nederlandse Waterschapsbank

De Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB Bank) is een financiële instelling die zich richt op de Nederlandse publieke sector met de financiering van decentrale overheden (waterschappen, gemeenten en provincies), instellingen onder garantie van (decentrale) overheden en Publiek-Private-Samenwerking (PPS). De bank werkt sinds 2009 onder de handelsnaam NWB Bank.

De NWB Bank verzorgt kredieten voor gemeenten, provincies, waterschappen en publieke instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en duurzaamheid, en PPS.

De financiering van de bank vindt plaats op de internationale geld- en kapitaalmarkten op basis van een sterke vermogenspositie en hoge credit ratings.

De klanten van de bank zijn zeer kredietwaardig. De kredieten zijn globaal als volgt verdeeld over de klanten: woningbouw 50%, waterschappen 27%, gemeenten 14%, zorg 4% en overig 5%. De bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar heeft als doel maatschappelijke toegevoegde waarde te creëren door de financiering tegen een zo laag mogelijke rente aan te bieden.

6.2 Financieringsvormen

Totale investering voorlopig geraamd tussen 39 en 45 miljoen euro

Het totale investeringsbedrag dat ten laste van de exploitatie van het gemeenschappelijk openbaar lichaam komt, is voorlopig geraamd op een bedrag tussen de 39 en 45 miljoen euro. Momenteel is het nog niet mogelijk om een exacte begroting op te stellen. De hoofdredenen hiervan zijn:

- Er zal nog een openbare aanbesteding moeten worden uitgezet voor de aanleg van een breedbandnetwerk door het gemeenschappelijk openbaar lichaam. Het resultaat van deze aanbesteding zal het werkelijke totale investeringsbedrag onderbouwen. De aanlegkosten vormen immers het leeuwendeel van de totale investeringsbegroting.
- De impact op aantallen doeladressen – en daarmee de impact op de investeringsbegroting en planning, door het dijkverzwarringsprogramma van het Waterschap Rivierenland aan de noordzijde van de Waal – is momenteel nog niet (exact) bekend.

Voor de financiering van de entiteit zijn de volgende drie leningsvormen vergeleken:

- ✓ Lineaire lening
- ✓ Annuïteiten lening
- ✓ Aflossingsvrije lening

Deze drie leningsvormen zijn in een rekenmodel gesimuleerd met onderstaande uitgangspunten:

Aantal aansluitingen:	12.000 adressen
Totaalprijs per aansluiting:	€ 3.750 euro
Totale projectinvestering:	€ 45.000.000,-**
Beheerkosten per maand:	1,5 euro/adres
Inflatiepercentage:	1,5 %
Rentevast periode:	30 jaar (maximale rentevast periode in NL)
Looptijd lening:	50 jaar

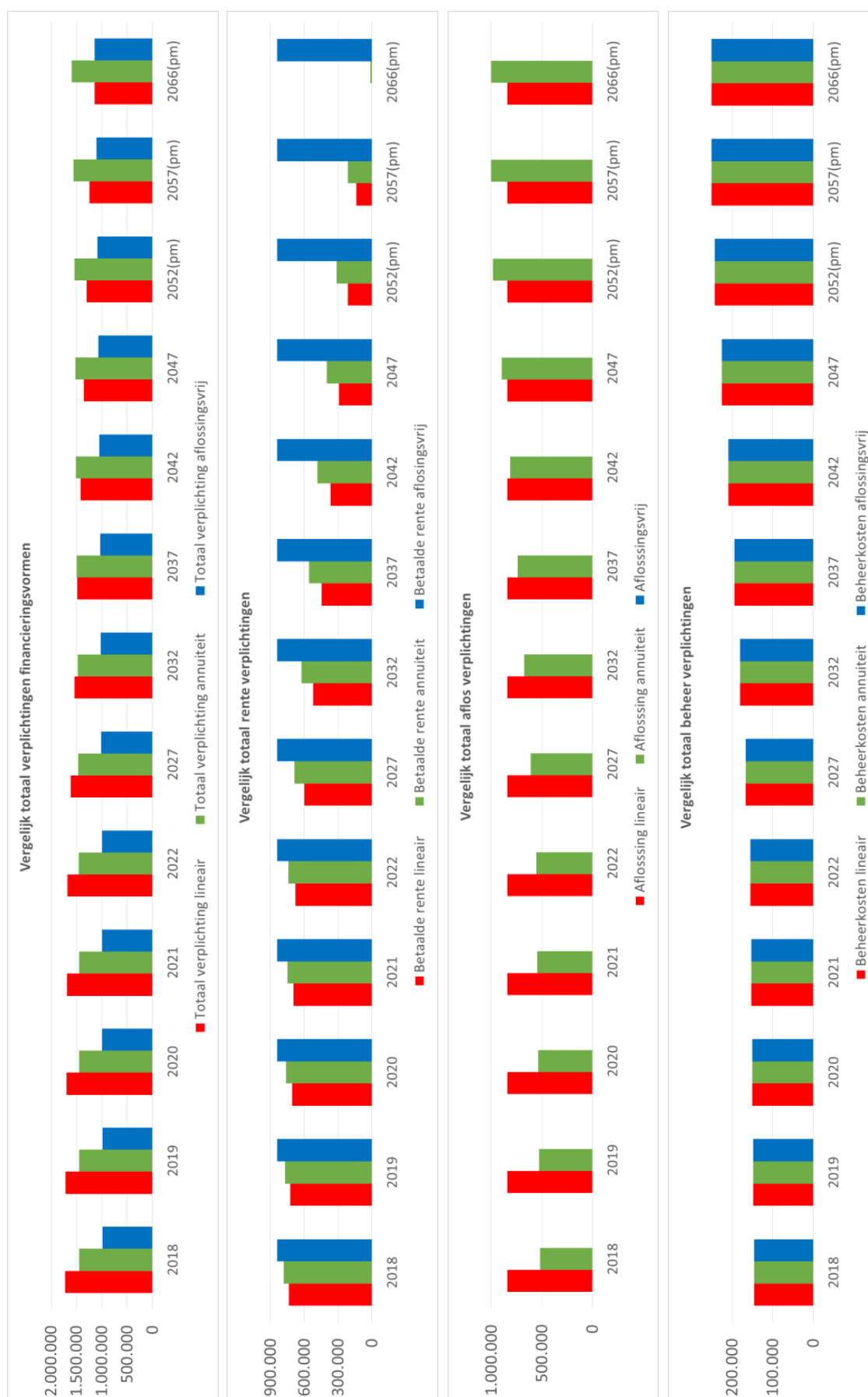
De totale verplichtingen bestaan uit:

- Rentekosten
- Aflossingsverplichtingen
- Beheerkosten

Indien de begroting binnen de gestelde 45 miljoen blijft en de interessepeiling representatief is voor het te verwachten deelnemersaantal binnen enkele jaren, zal de deelname voldoende zijn om alle initiële en operationele kosten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam te dekken.

**Nadat het resultaat van de aanbesteding bekend is, zal er een exactere simulatie worden voorgelegd ter goedkeuring van het aangaan van een lening op basis van de werkelijke bedragen die dan bekend zullen zijn.

Hieronder zijn deze drie verplichtingen per financieringsvorm in grafiekvorm vergeleken.

Figuur 10: Vergelijking verplichtingen per financieringsvorm in grafiekvorm
CONCEPT VERSIE 14-06-2018

6.2.1 Karakteristieken financieringsvormen

In de uitwerking van alle uitgewerkte financieringsvormen in deze paragraaf is het uitgangspunt dat de overheid 100 % garant staat voor de gehele lening. Zowel de BNG bank als de NWB hanteren op basis van deze 100 % garantstelling lage rentetarieven voor lange tot zeer lange looptijden. De gehanteerde rentetarieven van peildatum 31-01-2017 zijn op dit moment (04-06-2018) nog steeds actueel en behoeven op dit moment geen aanpassingen)

Lineaire lening

Een lineaire lening wordt gelijkmatig afgelost gedurende de looptijd. De te betalen termijnen bestaan uit rente en aflossing. De verschuldigde rente wordt berekend over het nog openstaande saldo van de hoofdsom (het geleende bedrag).

Omdat de hoofdsom gelijkmatig wordt afgelost, hoeft er in verhouding steeds minder rente betaald te worden.

Een lineaire lening kenmerkt zich door een afnemende totale maandlast en wordt de gehele hoofdsom gedurende de looptijd afgelost.

Omdat de looptijd van de lening (50 jaar) langer is dan de maximale rentevast periode (30 jaar) is er sprake van een rente risico bij herfinanciering over 30 jaar van maximaal 42 % over de hoofdsom.

Let op: Het opgebouwde vermogen in kas na 30 jaar kan worden aangewend om de hoofdsom te verlagen voor herfinanciering.

Indicatie rente tarieven **lineaire lening** looptijd 50 jaar met rentevast periode van 30 jaar:

Peildatum 31-01-2017: **X,XX %**
(vertrouwelijk)

Annuïteiten lening

Een annuïteitenlening is een lening waarin voor elke termijn het aflossingsbedrag zo wordt gekozen, dat de totale betaling (de som van rente en aflossing) per termijn gelijk is, en zodanig dat aan het einde van de looptijd de gehele lening is terugbetaald.

Het aflossingsbestanddeel is in het begin laag, maar neemt exponentieel (dus in een meetkundige rij) toe. Het rentebestanddeel is eerst hoog, maar neemt steeds sneller af.

Omdat de looptijd van de lening (50 jaar) langer is dan de maximale rentevast periode (30 jaar) is er sprake van een rente risico bij herfinanciering over 30 jaar van maximaal 51 % over de hoofdsom.

Let op: Het opgebouwde vermogen in kas na 30 jaar kan worden aangewend om de hoofdsom te verlagen voor herfinanciering.

Indicatie rente tarieven **annuïtaire lening** looptijd 50 jaar met rentevast periode van 30 jaar:

Peildatum 31-01-2017: **X,XX %**
(vertrouwelijk)

Aflossingsvrije lening

Een aflossingsvrije lening is een lening zonder aflossingsschema. De lener is enkel verplicht periodiek de rente te betalen; deze mag dus niet aan de schuld toegevoegd worden. Net als bij de annuïteiten lening blijven de maandelijkse lasten de gehele rentevast periode constant.

Omdat de looptijd van de lening (50 jaar) langer is dan de maximale rentevast periode (30 jaar) is er sprake van een rente risico bij herfinanciering over 30 jaar van 100 % over de hoofdsom.

Indicatie rente tarieven **aflossingsvrije lening** looptijd 50 jaar met rentevast periode van 30 jaar:

Peildatum 31-01-2017: **X,XX %**
(vertrouwelijk)

Let op: Het opgebouwde vermogen in kas na 30 jaar kan worden aangewend om de hoofdsom te verlagen voor herfinanciering.

6.2.2 Matrix karakteristieken financieringsvormen

In de onderstaande tabel zijn de drie hoofdkarakteristieken van de drie leningsvormen ten opzichte van elkaar vergeleken.

Omschrijving	Lineaire lening	Annuïtaire lening	Aflossingsvrije lening	Mate van impact op exploitatie
Maandlast	Hoog	Middel	Laag	Hoe lager de maandlast, hoe lager de benodigde deelnamegraad. Grote verschillen per leningsvorm.
Factor bij aanvang	1,80	1,50	1	
Factor na 20 jaar	1,50	1,49	1	
Factor na 30 jaar	1,33	1,47	1	
Rentepercentage eerste 30 jaar	Laag (X%)	Middel (X%)	Hoog (X%)	Minimale verschillen in rentepercentages per leningsvorm
Betaalde rente eerste 30 jaar	Laag	Middel	Hoog	Aanzienlijke verschillen per leningsvorm, maar relatief beperkte impact op de exploitatie.
Factor over 30 jaar	1	1,15	1,50	

Tabel 8: Vergelijking hoofdkarakteristieken drie financieringsvormen

Uit bovenstaande karakteristieken volgt dat de (verplichte) maandlast de grootste invloed/impact heeft op de exploitatie. De maandlast moet immers worden gedragen door de inkomsten van de entiteit. De inkomsten van de entiteit bestaan hoofdzakelijk uit de verhuuropbrengsten van het netwerk, lees het aantal betalende klanten op het netwerk (deelnamegraad).

Ter illustratie is in onderstaande tabel de maandlast per leningsvorm vertaald naar een minimaal vereiste deelnamegraad, lees minimaal vereiste inkomsten bij de maximale investeringshoogte.

Omschrijving	Lineaire lening	Annuïtaire lening	Aflossingsvrije lening	Mate van impact op exploitatie
Berekende minimale deelnamegraad bij een starttarief van € 17,20 en een toegepaste inflatie van 1,5 %	66 %	58 %	40 %	Hoe lager de verplichte maandlast, hoe lager de minimaal benodigde deelnamegraad. Grote verschillen per leningsvorm zijn zichtbaar.

Tabel 9: Minimale deelnamegraad per financieringsvorm

Gegeven deze minimale deelnamegraden is in onderstaande tabel weergegeven welk percentage van de hoofdsom per leningsvorm na 30 jaar is afgelost indien ook de volledige vrije kasstroom hiervoor wordt aangewend.

Deelnamegraad*	Lineaire lening	Annuïtaire lening	Aflossingsvrije lening	Mate van impact op exploitatie
40 % zonder groei	X**	X**	7 %	Grote verschillen per leningsvorm. De leningsvorm is zeer bepalend voor minimaal vereiste deelnamegraad voor een haalbare exploitatie.
58 % zonder groei	X**	57 %	43 %	
66 % zonder groei	78 %	73 %	58 %	

Tabel 10: Percentage opgebouwd kapitaal na 30 jaar van de hoofdsom per financieringsvorm

* Percentages berekend over 30 jaar op basis van een verhuurtarief per aansluiting van € 17,20 per maand bij start met een inflatie percentage van 1,5 %

** De inkomsten behorende bij de genoemde deelnamegraad (40 % / 58 %) zonder groei in combinatie met deze leningsvorm is ontoereikend om aan de maandlast te kunnen voldoen indien de financiering in zijn geheel in deze vorm zou worden verstrekt.

7 Onderbouwing organisatievorm

7.1 Onderbouwing keuze voor een GR

Zoals hierboven reeds geschetst willen de colleges van B&W in regio Rivierenland realiseren dat in de toekomst elke burger in de regio voor werk, contact met de overheid en vrijetijdsbesteding over een hoge kwaliteit internet beschikt. Hiervoor is de aanleg/uitbreiding van breedbandinternet-infrastructuur in de regio nodig. Uit onderzoek van de regio Rivierenland is gebleken marktpartijen geen betere breedband infrastructuur in de regio Rivierenland willen aanleggen/uitbreiden; ook niet met een overheidssubsidie. De colleges van B&W willen dus dat de gemeenten zelf breedbandinternet infrastructuur (laten) aanleggen en die exploiteren, op een manier dat alle marktpartijen tegen gelijke condities via die infrastructuur diensten kunnen aanbieden aan de burgers. Voor de aanleg en exploitatie moeten de colleges een samenwerkingsverband hebben. Dit samenwerkingsverband moet rechtspersoonlijkheid hebben om zelfstandig te kunnen deelnemen aan het rechtsverkeer, bijvoorbeeld voor het laten plaatsvinden van een aanbesteding voor de aanleg van het de breedbandinternet-infrastructuur.

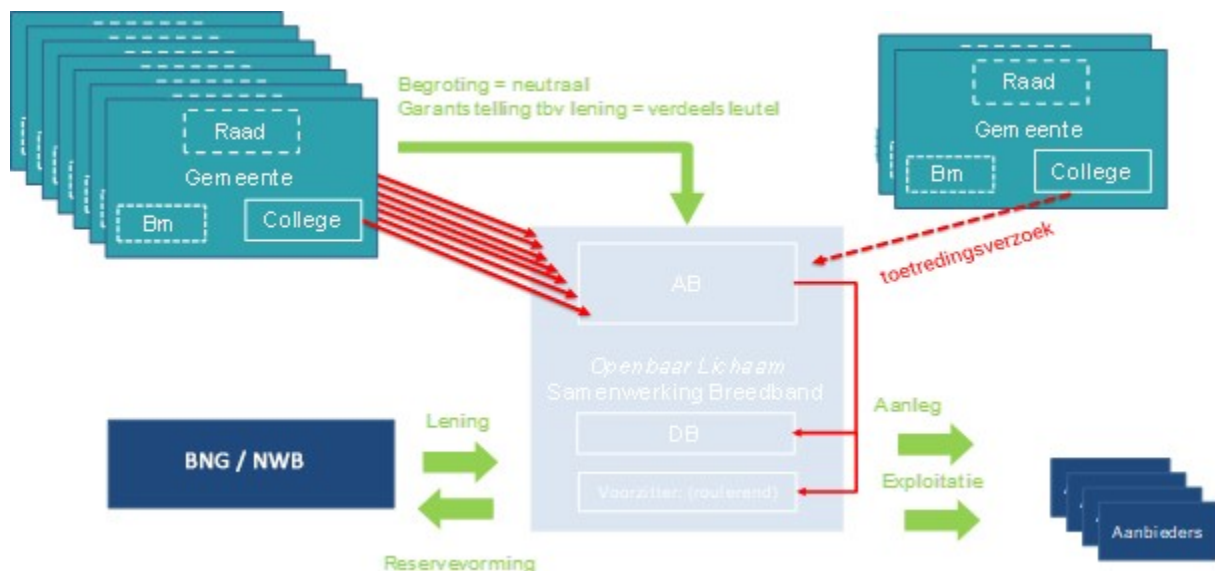
De colleges van B&W willen dat de aanleg begrotingsneutraal voor de gemeenten gefinancierd wordt. Daarom moet het samenwerkingsverband zelf een lening afsluiten om de aanleg te financieren. Voor de lening zullen de gemeenten garant staan. Door de exploitatie kan het samenwerkingsverband het bedrag van de lening terugverdienen. Het samenwerkingsverband moet voldoen aan die motieven en uitgangspunten. Gelet hierop ligt het ten eerste niet voor de hand dat aangesloten wordt bij een bestaand samenwerkingsverband. De taken en de wijze van financiering met een lening, garantstelling en terugverdienen, maken dat het vermogen gescheiden moet worden van de financiering en bekostiging van andere publieke taken in andere samenwerkingsverbanden, zoals die van bijvoorbeeld de regio Rivierenland.

Ten tweede moet het samenwerkingsverband publiekrechtelijk zijn. Volgens artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet moet namelijk voor publiekrechtelijke vormgeving worden gekozen, tenzij de privaatrechtelijke vormgeving bijzonder aangewezen is. Dit heeft te maken met de waarborgen die het publiekrecht biedt voor burgers, democratische controle en verantwoorde besturing. Voor deze taak moet benadrukt worden, dat de overheid een schaarse voorziening aanlegt en exploiteert, zodat vervolgens een vrije interactie tussen markt en gebruiker kan plaatsvinden. Dus is het privaatrecht zeker niet bijzonder aangewezen, want dat kenmerkt juist de 'gelijksoortigheid' met private ondernemingen.

De publiekrechtelijke varianten zijn opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarbinnen is het openbaar lichaam meer aangewezen dan de andere optie, de bedrijfsvoeringsorganisatie. Dit heeft ermee te maken dat de bedrijfsvoeringsorganisatie met slechts één bestuur vooral goed werkt voor samenwerkingen met weinig deelnemers. Het openbaar lichaam met drie organen, dagelijks- en algemeen bestuur en voorzitter is beter geschikt is voor meer deelnemers, om mogelijk te maken dat gedifferentieerd wordt tussen de algemene kaders en de dagelijkse besturing.

In het voorgestelde model richten de colleges met toestemming van de raden een openbaar lichaam op, waarin per college één deelnemer vertegenwoordigd is in het AB. Hieruit worden DB en voorzitter gekozen. Andere colleges van publieke rechtspersonen kunnen later toetreden, mits de

zittende deelnemers unaniem voor die toetreding zijn. Voor een dergelijke wijziging moeten de raden weer instemmen. Een en ander is hieronder weer gegeven.

Figuur 11: Schematische weergave ecosysteem preferente organisatievorm (GR)

Bijzonder aan dit samenwerkingsverband vergeleken met de meeste andere intergemeentelijke samenwerking is de begrotingsneutrale uitvoering van de primaire taak van aanleg en exploitatie van de breedbandinternet infrastructuur. Normaal gesproken moeten gemeenten bij een samenwerkingsverband de uitvoering van de primaire taak bekostigen. Hiervoor moet een kostenverdeelsleutel worden afgesproken volgens een bepaald principe of op basis van werkelijke afname. In het geval zal zoals boven toegelicht de aanleg via de lening worden gefinancierd, die door de opbrengsten van exploitatie terug wordt betaald. De gemeenten staan slechts garant voor die lening, en moeten dus slechts dan iets betalen indien onverhoopt niet het gehele bedrag van de lening kan worden terugbetaald. Dit is risico is niet erg groot, aangezien nu al veel interesse voor breedband aanwezig is onder de bevolking en omdat uiteindelijk bij tegenvallende exploitatieresultaten de leningstermijn ook kan worden aangepast. Maar in dat geval geldt dus voor de garant stellende gemeenten dat zij op basis van de afgesproken verdeelsleutel bijdragen aan de aflossing van de lening.

Bij publiekrechtelijke samenwerking geldt het principe van garantstelling altijd. Bij deze samenwerking is de garantstelling echter ook voorwaarde voor de begrotingsneutrale financiering, en wordt dus verplicht gesteld door de verstrekker van de lening. Dus zelfs indien dit samenwerkingsverband privaatrechtelijk was vormgegeven, had men de afspraken over garantstelling moeten maken. Echter, de bedoeling is dat de garant- stellers nooit worden aangesproken en dan blijft de bijzonderheid van deze samenwerking de volledig begrotingsneutrale gezamenlijke zorg voor een openbaar belang.

7.2 Verdeelsleutel en stemverhouding GR deelnemers

Zoals boven genoemd, geldt voor elk samenwerkingsverband dat een verdeelsleutel moet worden toegepast. Indien men niet kan of wil kiezen voor kostenverdeling op basis van werkelijke afname, is de meest eenvoudige verdeelsleutel die van evenredigheid. Voor de 10 deelnemende gemeenten betekent dit ieder draagt 10 % van de kosten. In deze sleutel draagt iedereen evenveel risico, en profiteert iedere gemeente evenveel van eventuele opbrengsten op termijn. Ratio van een evenredige verdeelsleutel is de solidariteitsgedachte: 'we hebben alleen evenveel belang bij een regio met kwalitatief hoogwaardig internet'.

Echter, het aantal doeladressen verschilt sterk per gemeente. Indien alleen kostenverdeling op basis van evenredigheid zou worden toegepast, dan zouden de gemeenten met weinig doeladressen financieel het nazien hebben, en die met veel doeladressen een onevenredig voordeel. Daarom ligt het voor de hand om naast de variabel 'evenredigheid', 'aantal doeladressen' te gebruiken. Het voorstel is om een kostenverdeelsleutel te gebruiken die voor 50 % wordt gebaseerd op de evenredig sleutel en voor 50 % wordt gebaseerd op de sleutel gebaseerd op aantal doeladressen.

De hieruit berekende percentuele verdeling vorm de basis voor de stemverhouding binnen de GR. We hanteren daarbij de volgende conversietabel van procentpunten naar stemmen.

7,00 % t/m 8,99 %	→	1 stem
9,00 % t/m 10,99 %	→	2 stemmen
11,00 % t/m 12,99 %	→	3 stemmen
13,00 % t/m 14,99 %	→	4 stemmen
15,00 % t/m 16,99 %	→	5 stemmen

Bovenstaand voorstel resulteert in:

	Aantal doeladressen	Evenredige sleutel	Aantal sleutel	Berekende sleutel	Stem- verhouding
Buren	2.791	10,00%	22,28%	16,14%	5
Culemborg	434	10,00%	3,46%	6,73%	1
Geldermalsen	1.352	10,00%	10,79%	10,40%	2
Lingewaal	541	10,00%	4,32%	7,16%	1
Maasdriel	840	10,00%	6,71%	8,35%	1
Neder-Betuwe	1.923	10,00%	15,35%	12,68%	3
Neerijnen	1.301	10,00%	10,39%	10,19%	2
Tiel	602	10,00%	4,81%	7,40%	1
West maas en Waal	1.223	10,00%	9,76%	9,88%	2
Zaltbommel	1.519	10,00%	12,13%	11,06%	3
	12.526	100%	100%	100%	21

Tabel 11: Voorgestelde stemverhouding

7.3 Stemverhoudingen vertaald naar verdeelsleutels

In de beoogde exploitatie opzet zal het samenwerkingsverband de lening afsluiten ten behoeve van de bekostiging van de aanleg van de breedbandinternet-infrastructuur. Door de exploitatie moet het samenwerkingsverband de lening terug kunnen betalen. De opbrengsten van de exploitatie worden dan ook toegevoegd aan een reserve die uiteindelijk dient voor aflossing van de lening.

De instelling waarbij het samenwerkingsverband de lening aangaat zal willen dat de gemeenten garant staan ingeval het samenwerkingsverband niet terug kan betalen. De gemeenten staan gezamenlijk garant, in de onderlinge verdeling van die garantstelling geldt de verdeelsleutel op basis van de stemverhoudingen. Indien wij uitgaan van een maximaal te lenen bedrag van 45 miljoen euro betekent dat voor de hoogte van de garantstelling per gemeente :

Gemeente	Aantal stemmen*	Verdeelsleutel	Maximaal garantiebedrag bij een lening van € 45 miljoen
Buren	5	5/21	€ 10,71 miljoen
Culemborg	1	1/21/	€ 2,14 miljoen
Geldermalsen	2	2/21	€ 4,29 miljoen
Lingewaal	1	1/21	€ 2,14 miljoen
Maasdriel	1	1/21	€ 2,14 miljoen
Neder-Betuwe	3	3/21	€ 6,43 miljoen
Neerijnen	2	2/21	€ 4,29 miljoen
Tiel	1	1/21	€ 2,14 miljoen
West Maas en Waal	2	2/21	€ 4,29 miljoen
Zaltbommel	3	3/21	€ 6,43 miljoen
Totaal	21	21/21	€ 45.000.000

Tabel 12: Maximaal garantiebedrag per gemeente op basis van stemverhouding

* De stemverhoudingen na 31-12-2018 (i.v.m. de gemeentelijke herindeling van Lingewaal, Neerijnen en Geldermalsen in de gemeente West Betuwe) zijn beschreven in artikel 48 van de concept GR tekst.

Blijkt de totale investering een ander bedrag te bedragen dan € 45 miljoen, dan wijzigt de gevraagde garantstelling en reservering per gemeente overeenkomstig.

Opgemerkt wordt dat de GR geen kapitaalstorting vereist in deze opzet wat doorgaans wel gebruikelijk is, maar dat het gehele werkkapitaal bij voorkeur wordt geleend en de deelnemende gemeenten enkel een garantstelling voor deze lening dienen af te geven.

Het risico dat de financierende instelling een beroep moet doen op deze afgegeven garantstelling is uiteen gezet in hoofdstuk 9 van dit document.

Welke maatregelen de gemeente zelf nog moet treffen in haar administratie en begroting voor de af te geven garantstelling verschilt per gemeente. De portefeuille houders van het dossier breedband van Regio Rivierenland kunnen uw gemeente hierover adviseren.

7.3.1 Werking verdeelsleutels

7.3.1.1 *Memo teammanager financiën BU Bommelerwaard*

Wouter van der Werken (Teammanager Financiën van de bedrijfsvoeringseenheid Bommelerwaard) heeft op verzoek hierover het volgende geschreven in een memo:

“Inleiding

De gemeente in de Regio Rivierenland zijn voornemens een Gemeenschappelijke Regeling op te richten voor het onderdeel Glasvezel. Concreet betekent het dat de Gemeenschappelijke Regeling gaat investeren, hiervoor een lening aantrekt. De inkomsten worden gebruikt voor de exploitatie en om de lening af te lossen.

Geldstromen

Op dit moment heeft de Regio Rivierenland de kosten gemaakt en bij de Regio staan deze kosten op de balans. De tegenhanger is een vordering aan de nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Oprichting

De Gemeenschappelijke Regeling wordt dit jaar opgericht. Dit betekent dat de kosten als investering op de balans staan van de Gemeenschappelijke Regeling. Hiertegenover staat een schuld aan de Regio.

Aantrekking lening

De Gemeenschappelijke Regeling gaat in 2019 een grote investering doen; samen met de gemaakte kosten gaat ze een lening aan van circa 45 miljoen. Om een lagere rente is dus lagere kosten (en tarieven) te realiseren is een garantstelling nodig van de gemeente voor hun aandeel. Het risico zal in de loop van de tijd kleiner worden door aflossingen.

Garantstelling

Gemeente staan voor hun aandeel garant voor deze lening. Deze lening staat niet in de balans; maar is een niet uit de balans blijvende verplichting. Tegen deze garantstelling staan op basis van risico-inventarisatie een gewogen risico van niet terug betalen van de lening. Gemeenten kunnen ervoor kiezen, als we een positieve besluit krijgen van de precariobelasting, deze gelden voor dit risico te reserveren

De verdeelsleutel op basis van de stemverhoudingen geldt ook voor eventuele kastekorten of kasoverschotten op termijn”

7.3.1.2 *Werking verdeelsleutel bij een kastekort*

Indien er in enig jaar onvoldoende saldo in kas is bij de GR om aan alle verplichtingen van dat jaar te kunnen voldoen hebben de gemeenten de keuze dit kastekort aan te zuiveren door een kapitaal storting. De verdeelsleutel op basis van de stemverhoudingen is ook van toepassing op deze vereiste bijstorting, om een beroep op de garantstelling te voorkomen.

Deze situatie is alleen van toepassing indien een eventueel kastekort in enig jaar niet kan worden opgevangen door een kasoverschot uit voorgaande jaren.

Rekenvoorbeeld

Er is een kapitaalstorting van € 210.000,- nodig om een beroep op de garantstelling te voorkomen.

Conform de voorgestelde verdeelsleutel zal iedere stem dan staan voor € 10.000,-.

Als voorbeeld betekend dat dus voor de Gemeente buren met 5 stemmen een bedrag van € 50.000,-

7.3.1.3 Werking verdeelsleutel bij een kasoverschot

Indien in enig jaar de GR de volledige lening heeft afgelost en er sprake is van een kasoverschot, dan heeft het AB/ DB en de directie van de GR de keuze om dit kasoverschot uit te keren aan de deelnemende gemeenten van de GR. De verdeelsleutel op basis van de stemverhoudingen is ook van toepassing op de verdeling van dit kasoverschot.

Rekenvoorbeeld

Er is in enig jaar sprake van een kasoverschot van € 210.000,-.

Indien de GR besluit dit overschot uit te keren aan de deelnemende gemeenten dan geldt conform de voorgestelde verdeelsleutel dat iedere stem staat voor een uit te keren bedrag van € 10.000,-.

Als voorbeeld betekend dat dus voor de Gemeente buren met 5 stemmen een bedrag van € 50.000,-

8 Risico's

8.1 Capex (all-in) Risico

De totale initiële investeringen en kosten gedeeld door het aantal doeladressen binnen het aansluitgebied wordt de Capex (all-in) genoemd van een netwerk. De Capex (all-in) van een netwerk drukt dus de gemiddelde investering per adres uit. Het Capex (all-in) risico is dus het risico dat de gemiddelde investering per adres hoger is dan begroot.

De totale initiële investeringen en kosten voor de aanleg van het netwerk in Regio Rivierenland bestaat uit de volgende hoofdposten.

Post	Begroot	Toelichting
1 Aanloopkosten project	De totaal volgens de administratie van Regio Rivierenland terug te betalen kosten.	Deze post is voor aanvang financiering definitief vast te stellen.
2 Kosten aannemer inclusief initiële degeneratie kosten	Begroot op basis van eerder verzamelde kostenramingen aanleg netwerk in de buitengebieden van Regio Rivierenland aangevuld met een ruime inschatting (veiligheidshalve) van de voorzieningen	Een afsplitsing per kosten soort is niet gespecificeerd met het oog op de nog aan te besteden aanleg van het netwerk.
3 Voorzieningen		

Tabel 13: Hoofdposten initiële investering

8.1.1 Capex risico "Aanloopkosten project"

De voorfinancieringskosten voor de eerste fasen van het breedbandproject in de periode tot 1 juli 2016 zijn volledig gefinancierd via de subsidie uit het Regiocontract. De voorfinanciering van de vervolgfases tot het besluit van de Europese Commissie (dit beslaat de periode van 1 juli 2016 tot 10 april 2018) bedraagt € 468.809. De financiering hiervan heeft plaatsgevonden vanuit de reserves van Regio Rivierenland. Ten behoeve van het zogenaamde kwartiermakerschap voor het oprichten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam en van de startactiviteiten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam - denk hierbij aan het faciliteren van het aanbestedingstraject, communicatie naar de inwoners, het algehele projectmanagement en bijvoorbeeld de finale financiering vormgeven - wordt op dit moment begroot op € 300.000. Dit bedrag wordt eveneens voorgefinancierd uit de reserves van Regio Rivierenland. Het totale bedrag van €768.809 wordt als verplichting opgenomen in de openningsbalans van het gemeenschappelijk openbaar lichaam en in zijn geheel terugbetaald door het nieuwe gemeenschappelijk openbaar lichaam aan Regio Rivierenland zodra deze zelf een lening afsluit bij een bank voor de realisatie en exploitatie van het netwerk.

Deze post is definitief bekend op het moment dat de GR de eigen financiering mag aantrekken in 2019.

Tot die tijd worden alle kosten gemaakt voor :

- het uitvoeren van een aanbesteding
- het afstemmen van de plannen met de waterschappen

- het uitzoeken van wel/niet meenemen van de overige adressen
- het oprichten en inrichten van de GR
- het afsluiten van de finale financiering

voorgefinancierd door Regio Rivierenland en passen binnen de nu daarvoor getroffen voorziening in de investeringsbegroting. Hierdoor vormt deze kostenpost geen risico voor de exploitatie van de GR.

8.1.2 Capex risico “Kosten aannemer”

Uitgangspunt van de nog uit te zetten aanbesteding is dat de kosten aannemer voor de aanleg van het netwerk zijn gebaseerd op een vaste prijs per aansluiting inclusief de initiële degeneratie kosten. Alle doorgaans door een aannemer uitgesloten posten zijn begroot in de post “Voorzieningen”, waardoor er een relatief laag risico op de kosten aannemer bestaat, daar deze immers voorafgaand aan de start van de aanleg bekend zijn.

8.1.3 Capex risico “Voorzieningen”

Niet vooraf exact definitief vast te stellen zijn de voorzieningen en vormen daarmee het voornaamste Capex risico.

In de volgende tabel zijn alle begrote voorzieningen benoemd en is beschreven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om mogelijke risico's te beheersen en/of te voorkomen.

Voorzieningen	Risico	Mitigerende maatregel
Leges	Laag, daar deze zullen worden bepaald aan de hand van de geldende leges verordeningen per gemeente	Geen
Voorziening degeneratie kosten exploitatiefase	Laag daar deze post reeds is begroot op basis van een exploitatie periode van 30 jaar.	Naast deze voorziening kunnen eventueel (een deel van) de kosten voor bijvoorbeeld het omleggen van de kabels worden verlegd naar het project die deze omlegging vereist.
Inhuren ODR voor het begeleiden van alle instemmings- en vergunningsaanvragen inclusief de daarvoor geldende tarieven	Laag, daar het inhuren van de ODR als centraal loket immers als doel heeft dat er een efficiency slag wordt bewerkstelligt.	In de uitvraag/aanbieding van de ODR opnemen dat de aangeboden werkzaamheden inderdaad de gewenste efficiency slag maken
Inhuren ODR/toezichthouder werkzaamheden door de aannemer (worden alle regels uit het handboek kabels en leidingen toegepast)	Laag, daar het inhuren van de ODR als centrale toezichthouder immers ook als doel heeft dat er een efficiency slag wordt bewerkstelligt.	In de uitvraag/aanbieding van de ODR opnemen dat de aangeboden werkzaamheden inderdaad de gewenste efficiency slag maken
Bodem onderzoek vervuilde gronden indien vooraf bekend of geconstateerd tijdens werkzaamheden	Laag tot hoog. Eventuele noodzakelijke saneringen of noodzakelijke omleidingen van het netwerk ten gevolge van vervuilde gronden vormen een mogelijk hoog risico op zowel de meerkosten van een omleiding, maar eventueel ook door een vertraging op de totale doorlooptijd van de aanleg. De onderzoekskosten naar de aard van de vervuiling vormen een laag risico doordat deze kosten bijvoorbeeld afkoopbaar zijn.	Bij de aanbesteding alle bekende vervuilde trajecten aangeven zodat in het netwerkontwerp hier zoveel als mogelijk op kan worden geanticipeerd. Tevens is het mogelijk de onderzoekskostenpost mee te nemen in de aanbesteding waardoor het risico van de onderzoekskosten worden verlegd naar de aannemer.
Bodem onderzoek in geval van archeologische en/of explosieven vondsten	Laag tot hoog. Eventuele noodzakelijke omleidingen van het netwerk ten gevolge van dergelijke vondsten vormen een mogelijk hoog risico op zowel de meerkosten van een omleiding, maar eventueel ook	Bij de aanbesteding alle vermoedelijke trajecten aangeven zodat in het netwerkontwerp hier zoveel als mogelijk op kan worden geanticipeerd.

	door een vertraging op de totale doorlooptijd van de aanleg.	
Geplande dijkversterkingen	Midden tot hoog. De impact uitgedrukt in kosten van het eventueel uitstellen en mogelijk zelfs uitsluiten van de aanleg van het netwerk op de “enkel koper” doeladressen in het gebied van de dijkversterkingen is momenteel niet bekend	Het actief monitoren van de status dijkversterkingsplannen. Lastig aspect is dat het waterschap de dijkversterkingen heeft opgedeeld in meerdere deel-projecten met elk een eigen uitwerk en realisatie planning. Voorlopig is er een extra voorziening hiervoor recent opgenomen in de projectbegroting.
Te betalen rente tijdens de aanlegfase van het netwerk(bouwrente). Deze aanleg periode is geschat op 1,5 jaar.	Laag tot hoog. Uit de aanbesteding volgt de werkelijk geplande doorlooptijd. Daar de financiering op basis van deze werkelijke doorlooptijd wordt gebaseerd is dit een laag risico indien de aangeboden doorlooptijd rond de 1,5 jaar ligt. Dit kan mogelijk een hoog risico met zich meebrengen indien de aangeboden doorlooptijden veel langer zijn of indien de daadwerkelijke doorlooptijd van de aanleg grote onverwachte vertragingen oplopen, waardoor de inkomsten uit het netwerk opschuiven.	Als beoordelingscriteria in de aanbesteding vragen naar een aantoonbare planvastheid van een aanbieder. Daarnaast zou men kunnen overwegen om een bonus malus regeling vorm te geven bij de gunning van de opdracht na aanbesteding op de afgegeven doorlooptijd, waardoor een kortere doorlooptijd zelfs als kans kan worden betiteld.
Overall projectmanagement/coördinatie namens de opdrachtgever	Laag daar deze post reeds is begroot op basis van de verwachte doorlooptijd.	Ruime begroting aanhouden voor deze post
Marketing en communicatie aan bewoners en bedrijven in doelgebied gedurende de aanleg	Laag daar deze post reeds is begroot op basis van de verwachte doorlooptijd.	Ruime begroting aanhouden voor deze post
Sales/contractmanagement ter voorbereiding op de exploitatie fase met laag 2/3 partijen	Laag daar deze post reeds is begroot op basis van de verwachte doorlooptijd.	Ruime begroting aanhouden voor deze post

Tabel 14: Risico's voorzieningen plus mitigerende maatregel

Voor het afdekken van alle hierboven beschreven voorzieningen die een mogelijk Capex risico met zich meebrengen dient een ruime inschatting te worden aangehouden aangevuld met een post 'onvoorzien' ten behoeve van het doorrekenen van een exploitatiebegroting.

8.2 Opex risico

De operationele kosten voor rekening van de netwerkeigenaar bestaan uit de volgende twee hoofdrubrieken:

- Exploitatie kosten GR
- Onderhoud en beheer

Per rubriek is een risico inschatting gemaakt in de volgende paragrafen.

8.2.1 Risico exploitatiekosten GR

Deel rubriek	Risico	Mitigerende maatregel
kosten gemaakt door het dagelijkse en algemene bestuur van de entiteit (GR)	Laag, daar deze functies onbezoldigd zijn ingevuld bij een GR als organisatievorm	Inventariseren of er inderdaad voldoende personen zijn die deze bestuursfuncties onbezoldigd willen bekleden.
personeelskosten voor de dagelijkse bedrijfsvoering van de GR	Laag, daar de uit te voeren werkzaamheden en taken bekend zijn en daardoor goed zijn te begroten/budgetteren.	Opstellen van een functieprofiel vereist voor het uitvoeren van deze post(en) en werving geschikte kandidaat(en).
inkoop energieverbruik	Geen daar de werkelijke energie kosten 1 op 1 worden doorbelast aan de huurders op het netwerk, zie paragraaf 5.1.	Doorvoeren doorbelasting tariefstelling aan de netwerkhuurders ('laag 2/3' partijen) bij het afsluiten van huurovereenkomsten.
inkoop advies , juridische en financiële dienstverlening bij derden	Laag, daar deze activiteiten zijn te begroten/budgetteren.	
Marketing en communicatie kosten indien van toepassing	Laag daar deze activiteiten goed zijn te begroten/budgetteren.	
Inkoop diensten bij derden	Laag, mits de door de GR gehanteerde tarieven omschreven in paragraaf 5.1 ook voor die prijzen kunnen worden ingekocht.	De door derden te verrichten diensten dienen onderdeel te zijn van de nog uit te voeren aanbesteding voor aanleg en beheer van het netwerk. Hierdoor heeft de GR voor aanvang van de aanleg zicht op de werkelijk te verwachten inkoop tarieven van deze handelingen.
Verzekeringen	Laag daar deze verzekeringen voor langere periode kunnen worden afgesloten.	

Tabel 15: Risico's exploitatiekosten GR plus mitigerende maatregel

8.2.2 Risico onderhoud- en beheerkosten

Deelrubriek	Risico	Mitigerende maatregel
Verplicht WIBON-Beheer passief netwerk	Laag daar deze activiteiten goed zijn te begroten/budgetteren.	Deze werkzaamheden zijn onderdeel van de nog uit te zetten aanbesteding.
SW (licentie) kosten beheer pakket netwerk		
Onderhoudscontract PoP-stations (zowel exterieur en interieur inclusief inspectie koelinstallaties)		
Storingscontract (Service Level of Agreement) met een aannemer voor het passieve netwerk bij calamiteiten (graafschades) gesplitst naar meerder service niveaus: Best effort, Next Business Day etc.	Laag, mits de door de GR gehanteerde tarieven omschreven in paragraaf 5.1 ook voor die prijzen kunnen worden ingekocht.	De door derden te verrichten diensten dienen onderdeel te zijn van de nog uit te voeren aanbesteding voor aanleg en beheer van het netwerk. Hierdoor heeft de GR voor aanvang van de aanleg zicht op de werkelijk te verwachten inkoop tarieven van deze handelingen.
Patch beheer: Uitvoerende partij is verantwoordelijk voor een actueel patch schema in een door de GR aangewezen beheer pakket (welk huis is aangesloten op welke operator) inclusief het leveren van patchsnoeren en het uitvoeren van deze nieuwe/gewijzigde patches.		

Tabel 16: Risico's onderhoud- en beheerkosten plus mitigerende maatregel

8.3 Tarief risico

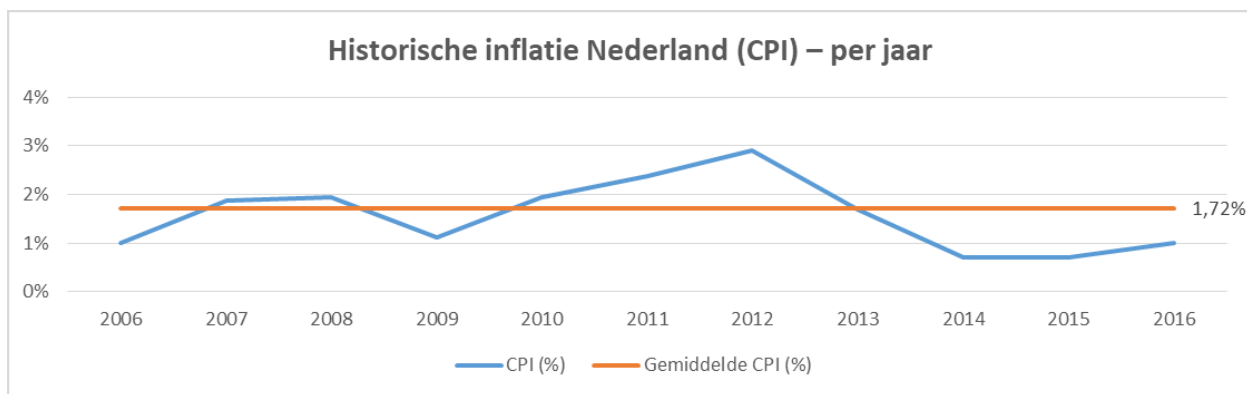
Door als GR jaarlijks de tariefstructuur en hoogte gelijk te stellen aan de structuur door ACM opgelegd aan KPN (zie paragraaf 5.1) van toepassing op de verhuur van netwerkdiensten, kent het tarief risico twee kanten.

8.3.1 Verkooptarief risico

Op basis van het voorstel / advies om de tarieven van de GR te koppelen aan de tarieven van KPN volgen de tarieven van de GR dus de ontwikkeling van de tarieven van KPN. De door ACM opgelegde regulering van die tarieven aan KPN gelden deze door de koppeling dus ook voor de GR.

Momenteel heeft de ACM gepubliceerd dat de tariefplafonds tot en met 2018 worden gekoppeld aan de CPI index (zie paragraaf 5.2).

Ter illustratie in onderstaande grafiek de gemiddelde CPI inflatie van Nederland in de afgelopen 10 jaar.

Figuur 12: Historische inflatie Nederland(CPI) afgelopen 10 jaar

De gemiddelde historische inflatie CPI in Nederland is dus: 1,72 %.

In onderstaande tabel staan door KPN gepubliceerde daadwerkelijk gehanteerde tarieven sinds 2013 weergegeven Bron: ODF tariefs publicaties <http://extranet.reggefiber.nl/odf-portal.html>.

Jaar	Tarief plafond	Landelijk gemiddeld ODF-tarief berekend door KPN	Berekende gemiddelde korting door KPN	Landelijk gemiddeld te betalen / betaalde ODF-tarief aan KPN	Procentuele stijging t.o.v. voorgaande jaar
2013	€ 18,84	€ 16,39	7,88%	€ 15,10	
2014	€ 18,99	€ 16,59	7,62%	€ 15,33	1,51%
2015	€ 18,84	€ 16,76	7,62%	€ 15,48	1,02%
2016	€ 19,03	€ 17,02	8,96%	€ 15,50	0,08%
2017	€ 19,23	€ 18,92	9,82%	€ 17,06	10,11%
2018	€ 19,52	€ 19,19	10,39%	€ 17,20	0,81%

Tabel 17: door KPN gepubliceerde werkelijk gehanteerde ODF-tarieven 2013-2018

Op basis van de afgelopen 5 jaar komt de gemiddelde prijsstijging van KPN uit op 2,44 %.

Op basis van bovenstaande twee grafieken zullen de komende jaren de gemiddelde jaarlijkse tariefstijgingen gehanteerd door KPN naar verwachting tussen de 1,72% en 2,44 % liggen.

Indien men dus een inflatiepercentage van 1,5 % aanhoudt voor de huurtarieven van de GR ten behoeve van de simulatie van de inkomsten in de doorrekening van de exploitatie is het overall tarief risico laag.

8.3.2 Inkooptarief risico

De koppeling van de door de GR te hanteren tarieven aan de door de ACM gereguleerde tarieven aan KPN bepalen enerzijds dus de maandelijkse huurtarieven van een aansluiting, maar gelden ook voor de overige soms eenmalige diensten en services rondom de exploitatie van een netwerk (Zie paragraaf 5.1).

Er bestaat een mogelijk inkooprisico voor de GR indien deze diensten en services niet voor een zelfde of bij voorkeur lager prijspeil kunnen worden ingekocht op de markt. De aanbesteding voor het ontwerp, realisatie, onderhoud en beheer van het netwerk maakt inzichtelijk of er sprake is van een inkooprisico. Een mitigerende maatregel is om de overeengekomen inkoopcontracten tevens te koppelen aan de jaarlijks vastgestelde tarieven voor KPN door de ACM.

8.4 Deelnamegraad risico

De deelnamegraad van het netwerk staat voor:

$$(\text{Het totaal aantal betalende gebruikers}) / (\text{totaal aantal aangelegde aansluitingen})$$

De deelnamegraad is voor de GR de belangrijkste parameter voor de inkomsten.

Hoe de deelnamegraad op het netwerk van de GR zich in de komende decennia exact gaat ontwikkelen is door niemand exact te voorspellen.

Mogelijke oorzaken van invloed op de deelnamegraad zijn:

Oorzaak	Risico	Mitigerende maatregel
Overslaan van een vraagbundeling in contractvorm voorafgaand aan de go/no go beslissing over de doorgang van de aanleg door de gemeente raden.	Dit kan een risico zijn, maar mogelijk ook een kans. Eindgebruikers worden in deze opzet niet gevraagd te beslissen over de gewenste dienstverlening ver voordat men daar daadwerkelijk gebruik van kan maken. Daarnaast verwacht de GR door geen eigen bijdrage of toeslag in rekening te brengen aan de eindgebruikers een zeer aantrekkelijke propositie te kunnen bieden. De combinatie van deze twee aspecten (geen druk en sterke propositie) hebben naar verwachting een positief effect op de hoogte van de deelnamegraad op het netwerk.	In de communicatie vanaf het moment dat de is besloten om het netwerk aan te leggen door de gemeente raden kan worden gestart met: - Een eigen campagne over de doorgang van het netwerk zonder eigen bijdrage en/of toeslag. - Informeren dienstaanbieders over de komst van het GR netwerk en de daarbij behorende huurvoorwaarden met als doel het afsluiten van een huurcontract. - De dienstaanbieders kunnen vanaf het moment dat ze een contract hebben met de GR starten met de verkoop van haar diensten aan de eindgebruikers. Aan de dienstaanbieders de vrijheid dit voor of na oplevering van de doeladressen vorm te geven.
Klanten die genoeg (blijven) nemen met een traag koper netwerk	Laag, de ontwikkeling van diensten gaat zo snel dat het achterblijven van de kwaliteit van het netwerk uiteindelijk zal resulteren in een overstap naar andere mogelijkheden	Potentiele klanten in samenwerking met toekomstige dienstaanbieders actief op het glasvezelnetwerk van de GR blijven informeren over de gebruiksmogelijkheden van een glasvezelnetwerk.
De eigenaar van het kopernetwerk investeert in de verbetering van de kwaliteit	Laag, KPN heeft aangegeven geen concrete plannen te hebben om verdere verbetering vorm te geven in ons doelgebied.	

Draadloze opties (satelliet, straal, 4G en op termijn ook 5G)	Laag, hoewel er zeker diensten zijn die ook steeds beter via draadloze netwerken beschikbaar komen blijven er voldoende diensten over die zich veel beter lenen om via een vast netwerk aan te bieden. Draadloos en bedraad zijn ons inziens complementair aan elkaar.	Potentiele klanten in samenwerking met toekomstige dienstverleners actief op het glasvezelnetwerk van de GR blijven informeren over de gebruiksmogelijkheden van een glasvezelnetwerk.
Slechte service/dienstverlening vanuit de dienstverleners actief op het glasvezelnetwerk	Laag, vooraf is niet bekend welke dienstverleners er actief zullen worden op het glasvezelnetwerk. Wel is de verwachting dat op het open netwerk zich verschillende dienstverleners zullen melden. Indien een eindgebruiker niet tevreden is over een dienstverlener is de kans groot dat hij zal overstappen naar een andere dienstverlener die actief is op het netwerk.	In de (algemene) voorwaarden van toepassing voor het gebruik van het netwerk kunnen regels worden opgelegd waaraan voldaan moet worden. Daarnaast dient de GR het bestaan van het glasvezelnetwerk in Regio Rivierenland inclusief de voorwaarden gekoppeld aan het gebruik daarvan onder de aandacht te brengen bij alle bestaande en nieuwe dienstverleners in Nederland.
Overlijden van klanten	Laag, het kan zijn dat er tijdelijke geen diensten zullen worden afgenomen maar de verwachting is dat een volgende bewoner weer zal kiezen voor een aansluiting.	
Verhuizen van klanten	Laag, het kan zijn dat er tijdelijke geen diensten zullen worden afgenomen maar de verwachting is dat een volgende bewoner weer zal kiezen voor een aansluiting.	
Leegloop van het buitengebied	Laag, hoewel dit een trend is die in sommige buitengebieden wordt waargenomen is het niet de verwachting dat het zich hier om significante aantallen zal handelen.	

Tabel 18: Deelnamegraadrisico's plus mitigerende maatregel(s)

8.5 Rente risico

Het rente risico bestaat op twee momenten in de tijd:

- 1 Rentestand op het moment van aangaan van de financiering
- 2 Rentestand op het moment van afloop gekozen rentevast periode

8.5.1 Rentestand op het moment van aangaan van de financiering

Conform de huidige planning zal de financiering worden aangegaan begin 2019, mits de gemeenteraden hierop akkoord zijn gegaan. Eind 2018 zullen de rente tarieven worden geactualiseerd voor de te nemen raadsbesluiten begin 2019.

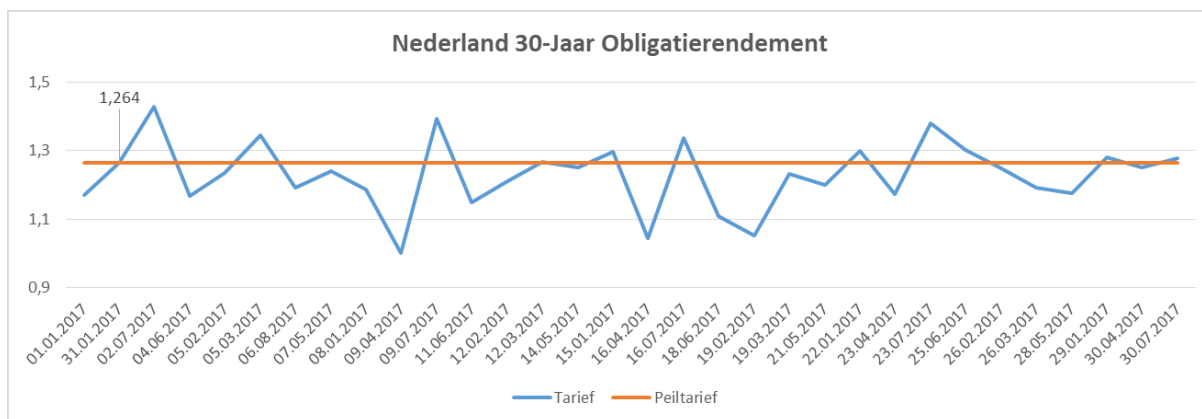
De afgegeven indicatie rentetarieven voor de drie mogelijk financieringsvormen op peildatum 31-01-2017 zijn vertrouwelijk:

Financieringsvorm	Indicatie rentetarief peildatum 31-01-2017
Lineaire lening 30 jaar rente vast	x,xx %
Annuïtaire lening 30 jaar rente vast	x,xx %
Aflossingsvrije lening 30 jaar rente vast	x.xx %

Tabel 19: Indicatie rentetarieven per financieringsvorm

Alle drie de tarieven volgen de ontwikkeling van de tarieven van een Nederlandse staatsobligatie met een looptijd van 30 Jaar.

De rendementsontwikkeling van deze 30 jarige NL staatsobligatie staat in onderstaande grafiek.

Figuur 13: Rendementsontwikkeling 30 jarige NL staatsobligatie

Op basis van deze rendementsontwikkeling van een 30 jarige Nederlandse staatsobligatie in het afgelopen jaar, is de verwachting dat de indicatief afgegeven rente tarieven door geconsulteerde banken op peildatum 31-07-2017 representatief zijn voor het daadwerkelijke rentetarief op het moment van aangaan van de financiering. Een tussentijdse toetsing op 04-06-2018 wijst uit dat er op dit moment geen aanleiding is om het gehanteerde rentetarief te wijzigen.

Het risico van een hogere rente is daarmee op korte termijn als laag te bestempelen onder voorbehoud van calamiteiten op de kapitaalmarkt.

8.5.2 Rentestand op het moment van afloop gekozen rentevast periode

Historisch gezien is de rentestand momenteel bijzonder laag. Op basis van diezelfde historische data is de verwachting dat de rente op de middellange tot lange termijn weer zal oplopen. Het lijkt dus verstandig om de huidige lage rentestand zolang mogelijk te fixeren.

Het rente risico voor de exploitatie op het moment van het aflopen van de rentevast periode bestaat uit de rentestand op dat moment. De hoogte van deze rentestand valt buiten de 'Span of Control' van de GR. Wel heeft de GR grip op de bestemming van opgebouwd kapitaal in de GR gedurende de rentevast periode. De mitigerende maatregel op het renterisico bestaat dus uit het maximaal reserveren van kapitaal ten behoeve van het (extra) aflossen van de lening op het eind van de gekozen rentevast periode.

9 Investeringsbegroting, exploitatie scenario en roadmap financiering

9.1 Investeringsbegroting

De totale investeringsbegroting van 45 miljoen is gebaseerd op een all-in Capex van € 3.750,- per aan aansluiting gebaseerd op een netwerk van 12.000 aansluitingen. Voor de voorfinanciering van de BTW en het opvangen van kasfluctuaties zal een stand-by krediet worden ingeregeld welke op afroep (tijdelijk) beschikbaar komt.

De gemiddelde all-in Capex van € 3.750,- bestaat uit alle kosten, investeringen en voorzieningen voor de aanleg van het netwerk, te weten:

- Aanloopkosten project (Conform begroting RR)
- Kosten aannemer inclusief initiële degeneratie kosten (Inschatting op basis van voorhanden indicatieve kostenramingen 10 gemeenten. Deze zijn o.a. inclusief 1 a 2 jaar garantie (her)bestratingen) Werkelijke kosten volgen pas na afronding aanbesteding.
- Voorzieningen
 - Aanloopkosten gedurende de aanleg (voorziening aanleg periode netwerk. Dit is de voorziening voor het afdekken van alle operationele kosten en rentelast gedurende de periode waarin het netwerk nog niet in gebruik is genomen en er dus nog geen inkomsten bestaan)
 - Leges (op basis van werkelijke kosten)
 - Degeneratie kosten exploitatie fase (voorziening opgenomen)
 - Voorziening na aansluitingen / in-bebouwing
 - Onvoorzien

De hoogte van deze all-in Capex is gebaseerd op diverse voor Rivierenland uitgewerkte kostenramingen en ervaringscijfers. Omdat de aanbesteding nog moet worden uitgezet is een verbijzondering van de deelposten niet uitgewerkt in dit document.

9.1.1 Opex begroting

De begroting van de Opex is gebaseerd op alle niet 1 op 1 door te rekenen kosten aan de huurder van het netwerk.

De meeste operationele kosten van de exploitatie van het netwerk worden namelijk wel 1 op 1 doorbelast aan de huurders zoals:

- Energieverbruik apparatuur in de PoP-stations
- Uitgevoerde handelingen in opdracht van dienstaanbieder op 'laag 2/3' (zie paragraaf 5.1 voor specificatie handelingen)

Kostenposten die wel ten laste van de exploitatierekening van de GR komen zijn:

Exploitatiekosten GR

- kosten gemaakt door het dagelijkse en algemene bestuur van de entiteit (GR)
- personeelskosten voor de dagelijkse bedrijfsvoering
- huisvesting

- inkoopadvies, juridische en financiële dienstverlening door derden
- marketing- en communicatiekosten indien van toepassing
- debiteuren risico
- verzekeringen

Onderhoud en beheer

- verplicht WIBON-Beheer passief netwerk
- SW (licentie) kosten beheer pakket netwerk
- Onderhoudscontract PoP-stations (zowel exterieur en interieur inclusief inspectie koelinstallaties)
- Storing contract (Service Level of Agreement) aannemer passief netwerk bij calamiteiten (graafschades) gesplitst naar meerdere service niveaus: Best effort, Next Business Day etc.)
- Patch beheer: verantwoordelijk voor een actueel patch schema in het door de GR aangewezen beheer pakket. (welk huis is aangesloten op welke operator) inclusief het leveren van patchsnoeren en het uitvoeren van nieuwe/gewijzigde patches.

De totale Opex is begroot op € 216.000,- per jaar en zal worden geïndexeerd met 1,5% per jaar.

9.1.2 Tarief

De door de GR te hanteren tarieven zijn gekoppeld aan de door de ACM gereguleerde tarieven voor KPN. In de exploitatiebegroting zijn alleen de inkomsten uit de huur van een aansluiting gesimuleerd.

De overige inkomsten uit eenmalig uitgevoerde handelingen in opdracht van de laag 2/3' dienstverleners worden namelijk 1 op 1 doorbelast. Tegen welke inkoop tarieven deze handelingen kunnen worden ingekocht zal inzichtelijk worden na aanbesteding van dit dienstenpakket. Welke marge de GR op deze services maakt, betekent mogelijk een kleine plus voor de inkomsten voor de GR, maar worden buiten beschouwing gelaten in de doorrekening van het basisscenario.

Uit paragraaf 5.1 volgt dat het werkelijk betaalde huurtarief per aansluiting in 2018 € 17,20 bedraagt. In oktober 2018 zijn de tarieven voor 2019 bekend en zullen worden doorgevoerd in de stukken welke worden voorgelegd aan de gemeenteraden in Q1 2019.

Ten behoeve van de doorrekening van de exploitatie is de inkomstensimulatie nu gebaseerd op een starttarief van de exploitatie van € 17,20 en is geïndexeerd met 1,5% per jaar. Het indexatiepercentage van 1,5 % voor de inkomsten is lager dan de gemiddelde CPI index van de afgelopen 10 jaar, en representeert dus een conservatieve inschatting van de te verwachten prijsontwikkeling opgelegd aan KPN door de ACM.

9.1.3 Deelnamegraad

Ten behoeve van de doorrekening van de scenario's in dit achtergrond document is een deelnamegraad van:

- A 45 % start deelname en gelijkmatige groei naar 65% aangehouden voor het management scenario en:
- B 65 % start deelname zonder aangroei aangehouden voor het interessepeiling scenario.

Het verdient aanbeveling om de financiering zo in te richten dat bij het uitblijven van een hogere/ stijgende deelnamegraad er toch kan worden voldaan aan alle verplichtingen zodat er geen beroep wordt gedaan op de voorwaardelijk afgegeven garantstelling door de financierende instelling.

Voorgaande echter wel in combinatie met een maximaal verantwoorde aflossing. De uitkomst van voorgaande resulteert een beoogde optimale financieringsmix.

9.2 Exploitatie scenario's

De inkomsten van de GR zijn afhankelijk van:

- 1 Percentage dat gebruik maakt van het netwerk (deelnamegraad)

Op basis van het concept basis document zijn er verschillende sessies geweest over de financiële aspecten van het glasvezeldossier o.a. met de hoofden financiën en/of controllers van de 10 deelnemende gemeenten en een afgevaardigde van de provincie. De uitkomst van deze sessies resulteren in twee scenario's. Het "management scenario" en het "interessepeiling scenario" worden in de volgende paragrafen verder uitgewerkt.

- 2 Verkooptarief: (huurtarief laag 1 per maand)

Advies : Koppelen van het gereguleerde tarief van KPN voor een glasvezelaansluiting in de kernen.

Historie ontwikkeling ODF tarieven KPN

De op 13 oktober 2017 gepubliceerde tarieven voor 2018 zijn:

Landelijk gemiddeld ODF-tarief: € 19,19

Landelijk gemiddelde korting: 10,39%

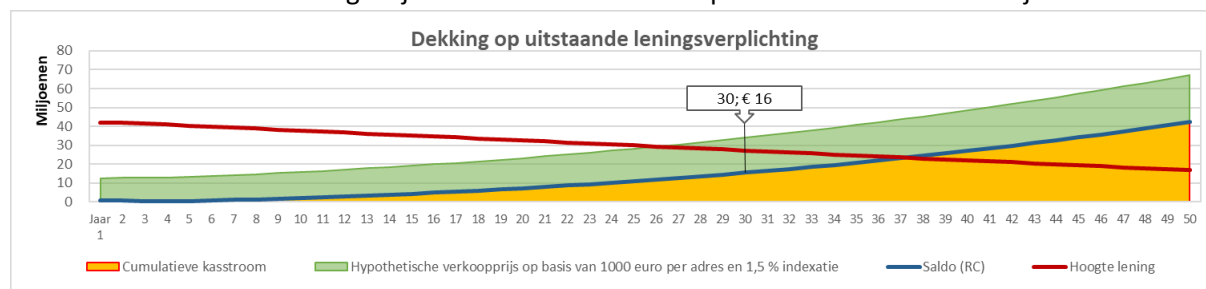
Toe te passen tarief t.b.v. simulatie inkomsten 2018: € 17,20

9.2.1 Het management scenario

45 % start deelname en gelijkmatige groei naar 65% in 5 jaar

Optimale financieringsmix dan bijvoorbeeld:

60 % lineair en 40 % aflossingsvrij met eventueel een afroepbaar RC krediet van 3 miljoen*

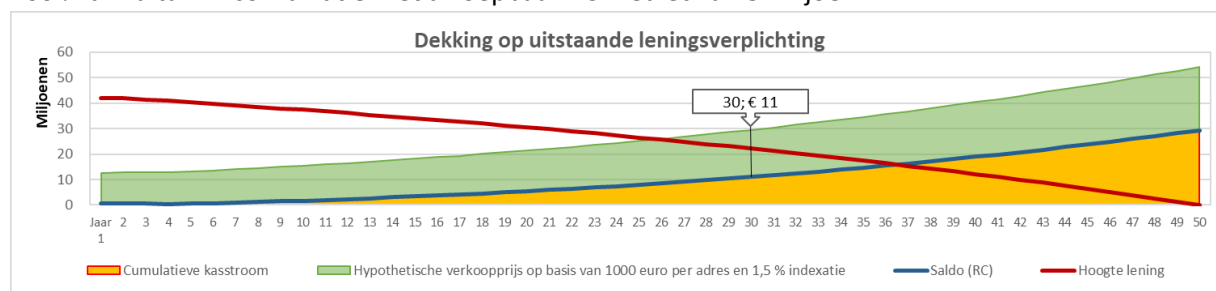
Figuur 14: Dekking op uitstaande leningsverplichting | Management scenario I

Rente risico na 30 jaar over een bedrag van : € 11.778.514

* Het afroepbare RC krediet is hier onderdeel van de financieringsmix van de genoemde 45 miljoen aan totale projectkosten. Initieel wordt er geen gebruik gemaakt van de RC faciliteit maar dient deze ter afdekking van de nog niet bekende impact van de geplande dijkverzwaring. In de financieringsmix

na aanbesteding zal worden bepaald wat de werkelijke hoogte moet zijn en wat het effect en risico is op de exploitatie.

100 % annuïtair in combinatie met afroepbaar RC krediet van 3 miljoen

Figuur 15: Dekking op uitstaande leningsverplichting | Management scenario II

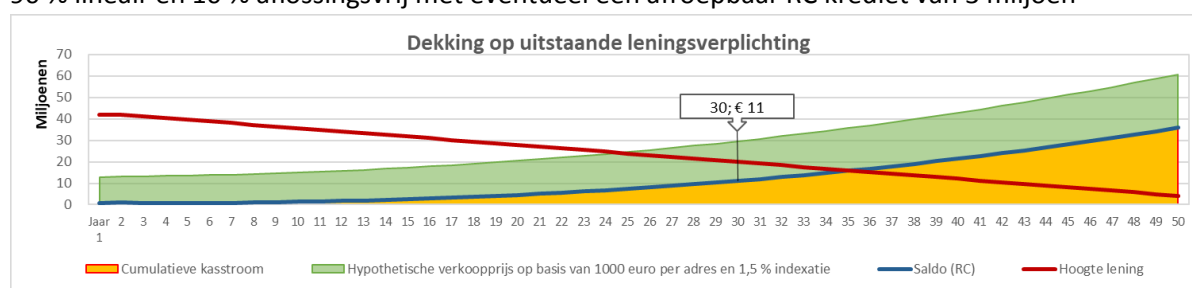
Rente risico na 30 jaar over een bedrag van : € 11.106.413

9.2.2 Het interesse peiling scenario

65 % deelname gelijk over de gehele looptijd

Optimale financieringsmix dan bijvoorbeeld:

90 % lineair en 10 % aflossingsvrij met eventueel een afroepbaar RC krediet van 3 miljoen

Figuur 16: Dekking op uitstaande leningsverplichting | Interesse Peilingsscenario

Rente risico na 30 jaar over een bedrag van : € 8.833.011

9.2.3 Impact financiering op garantstelling gemeenten

Zolang de entiteit aan haar verplichtingen kan voldoen wordt er geen beroep gedaan op de garantstelling. De jaarinkomsten dienen dus gelijk of bij voorkeur groter te zijn dan de totale jaarverplichtingen.

De verplichtingscategorieën van de GR voor de drie financieringsvormen staan hieronder weergegeven.

Verplichtingscategorie	Lineaire lening	Annuïtaire lening	Aflossingsvrije
Aflossing lening	Ja	Ja	N.V.T.
Te betalen rente over de lening	Ja	Ja	Ja
Opex	Ja	Ja	Ja

Tabel 20: Verplichtingscategorieën per financieringsvorm

Voor de financiering is het bedrag in kas (cumulatieve cashflow) de belangrijkste graadmeter. Voor

een vergelijk van de financieringsvormen is een tool ontwikkeld om diverse scenario's te simuleren en de financieringsmix te optimaliseren.

9.2.4 Risico impactanalyse op cashflow financiering

Onder het risico van de cashflow financiering verstaan we het risico dat er aanspraak wordt gemaakt op de afgegeven garantstelling. De belangrijkste graadmeter voor dit risico is dus het opgebouwde kapitaal in de GR. Hoe groter het opgebouwde kapitaal in de GR, hoe kleiner de kans dat er een beroep wordt gedaan op de afgegeven garantstelling.

Het risico op een beroep op de garantstelling is nihil indien de volledige lening is afgelost.

Dit aflossen kan:

- door het aflossen van de lening uit het opgebouwde kapitaal
- door het aflossen van de lening door verkoop van het netwerk aan de markt

Bij een deelname van minimaal 50% is het maximum bedrag van 45 miljoen voor het project en 216.000 (geïndexeerd) euro voor de operatie van de GR, zoals in dit document verwoord, afdoende om met de huidige rentestand het project met een positieve kasstroom en met een verantwoorde financieringsmix in te richten zonder een beroep te doen op garantstelling. Is er op enig moment een lagere deelname dan 50% dan ontstaat er een kastekort welke conform de voorgestelde verdeelsleutel over de deelnemende gemeente zal worden verdeeld. Bij een hogere deelname ontstaat er ruimte om te voorzien in een versnelde aflossing. De feitelijke financieringsmix zal na het doorlopen van de aanbestedingen begin 2019 ter besluitvorming worden voorgelegd inclusief een risico paragraaf voor de garantstelling.

Tot het moment dat in 2019 daadwerkelijk deze lening – met instemming van alle raden – wordt gesloten, bedraagt het financiële risico van het oprichten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam voor de deelnemende gemeenten slechts de aanloopkosten en de voorfinanciering van het gemeenschappelijk openbaar lichaam.

9.2.5 BTW aspecten

De BTW aspecten zijn onder de loep genomen door een externe specialist. De bevindingen van deze specialist zijn onderstaand weergegeven.

Voor de aanleg, het onderhoud en de exploitatie zal door de samenwerkende gemeenten – naast Regio Rivierenland – een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling (hierna: GR) worden opgericht. Deze GR legt de zogenoemde passieve eerste laag (dark fiber) aan en zal deze tegen het 'gereguleerde' tarief exclusief btw per eindgebruiker ter beschikking stellen aan een operator (laag 2). De operator zorgt voor de belichting en stelt het netwerk inclusief de belichting ter beschikking aan de provider (laag 3), die daarmee haar diensten aan een eindgebruiker kan verlenen. De GR zal geen kosten rechtstreeks in rekening gaan brengen bij de eindgebruikers. Ook zal de GR geen kosten in rekening brengen bij de samenwerkende gemeenten. De gemeenten staan wel garant en delen in de winst/verlies. Hierbij geldt een verdeling van gedeeltelijk (50%) naar rato (1/10) en gedeeltelijk (50%) aan de hand van het aantal adressen.

De kosten gemaakt voor het project zijn en worden tot de oprichting van de GR gedragen door Regio Rivierenland. Daarbij heeft de financiering in eerste instantie plaatsgevonden vanuit het Regiocontract. Als gevolg hiervan is de btw op de kosten als compensabele btw doorgeschoven naar de samenwerkende gemeenten. De kosten gemaakt vanaf medio 2016 zullen worden doorbelast aan de nieuwe GR, tenzij Regio Rivierenland hiervoor rechtstreeks een subsidie ontvangt van de provincie. De btw op deze kosten is tot op heden eveneens als compensabele btw doorgeschoven naar de deelnemende gemeenten.

De vraag is onder meer gerezen wat de btw-gevolgen zijn van het glasvezelproject.

Btw-positie GR

Btw-ondernemerschap

Voor de btw is een ieder die een bedrijf of een beroep zelfstandig uitoefent ondernemer. Een ieder kan een bv, stichting of maatschap zijn, maar ook een natuurlijk persoon of een samenwerkingsverband. Een bedrijf is een organisatie van kapitaal en arbeid die erop is gericht om in een duurzaam streven door deelneming aan het economisch verkeer behoeften te bevredigen. Korter gezegd: van btw-ondernemerschap is sprake indien prestaties worden verricht en daarvoor een rechtstreeks aanwijsbare vergoeding wordt ontvangen. Het resultaat (winst beogen of niet) is daarbij niet van belang.

Een uitzondering geldt voor overheidslichamen die handelen binnen een specifiek geldend juridisch regime en niet in concurrentie treden met private partijen. Ondanks dat de overheidslichamen een tegenprestatie (vergoeding, bijdrage, retributie etc.) ontvangen, treden zij in die omstandigheden toch niet op als btw-ondernemer, maar handelen zij als overheid.

De GR zal tegen vergoeding de passieve eerste laag ter beschikking gaan stellen aan operators. Daarbij handelt zij niet binnen een specifiek geldend juridisch regime, maar onder dezelfde voorwaarde als private partijen. Er is dan ook geen sprake van overheidshandelen en de prestaties in het economisch verkeer hebben voor de GR tot gevolg dat zij kwalificeert als btw-ondernemer. De GR zal aan de operators – ter zake van het gereguleerde tarief – 21% btw in rekening moeten brengen (De operators zullen deze btw als btw-ondernemer in aftrek kunnen brengen. De btw vormt derhalve geen kostenpost). Daar staat tegenover dat de GR alle toerekenbare inkoop-btw (op de aanleg, het onderhoud en de exploitatie van het netwerk) in aftrek kan brengen.

Voor zover de GR eventueel bijdragen van de samenwerkende gemeenten ontvangt in de vorm van een garantstelling of deling van het verlies, is geen btw verschuldigd. De GR verricht immers geen prestatie richting de samenwerkende gemeenten. Hetzelfde geldt voor de eventuele subsidie die vanuit de provincie wordt ontvangen.

Praktisch gezien zal de GR, om aan haar btw-verplichtingen te kunnen voldoen, zich bij oprichting dienen te melden bij de belastingdienst en te verzoeken om het uitreiken van een btw-nummer en btw-aangiften.

Kosten voorfase

Tot medio 2016

De kosten gemaakt voor het project zijn tot medio 2016 gefinancierd vanuit het Regiocontract en daarmee gedragen door de samenwerkende gemeenten. Nu de kosten in deze fase met name

betrekking hebben op de diverse onderzoeken naar de haalbaarheid van het project, lijkt het juist te zijn geweest dat de btw op deze kosten ter compensatie is doorgeschoven naar de samenwerkende gemeenten. De samenwerkende gemeenten hebben de kosten immers niet als btw-ondernemer gemaakt en aan een van de uitsluitingen van het Btw-compensatiefonds wordt niet toegekomen (Er worden geen goederen/diensten verstrekt aan een individuele derde en bij handelen als btw-ondernemer zou geen sprake zijn van btw-vrijgestelde prestaties).

Vanaf medio 2016

De gemaakte projectkosten vanaf medio 2016 zullen in beginsel door Regio Rivierenland na oprichting worden doorbelast aan de nieuwe GR. Voor de btw rijst daarbij de vraag of Regio Rivierenland een prestatie verricht, ter zake waarvan btw is verschuldigd. Om tot verschuldigdheid van btw te komen dient in de eerste plaats sprake te zijn van een levering en/of dienst. Daarnaast moet er een rechtstreeks verband zijn tussen de doorbelasting en de levering en/of dienst die wordt verricht.

- Aan de ene kant zou kunnen worden gesteld dat Regio Rivierenland geen prestatie verricht aan de nieuwe GR, waarvoor de doorbelasting een vergoeding vormt. Regio Rivierenland brengt weliswaar een bedrag in rekening, maar het lijkt erop dat hier geen specifieke diensten van Regio Rivierenland tegenover staan. De doorbelasting is in feite louter bedoeld om de kosten van het glasvezelproject in de nieuwe GR te laten landen.

- Anderzijds zou kunnen worden gesteld dat de nieuwe GR de kosten betaalt in ruil voor de 'inbreng' in de nieuwe GR van het projectplan, inclusief de opgestelde begroting, (concept) leningsovereenkomsten met de bank en de verkregen goedkeuring vanuit Brussel. Deze inbreng is dan btw-belast, tenzij de inbreng moet worden aangemerkt als de overdracht van een onderneming (overgang van algemeenheid van goederen). Bij overdracht van een onderneming wordt voor de btw namelijk geacht geen prestatie plaats te vinden. Alhoewel ik goede argumenten hiervoor zie, is het de vraag of de onderhavige inbreng als een dergelijke overdracht kan worden aangemerkt. Regio Rivierenland drijft zelf nog geen onderneming met hetgeen wordt ingebracht en er worden geen lichamelijke zaken ingebracht.

Nu de nieuwe GR volledig recht op aftrek heeft, zou uit voorzichtigheid kunnen worden gekozen om ter zake van de doorbelasting btw in rekening te brengen. De nieuwe GR kan de btw immers in aftrek brengen en Regio Rivierenland loopt zo geen risico ter zake van de eventuele verschuldigdheid. En mocht de belastingdienst stellen dat geen sprake is van een prestatie, dan wel van een overdracht van een onderneming, dan zal dit in de praktijk niet tot problemen leiden. De btw is in die situatie weliswaar ten onrechte in rekening gebracht, maar zolang Regio Rivierenland de btw op aangifte heeft voldaan zal de aftrek bij de nieuwe GR niet worden gecorrigeerd (Formeel komt ten onrechte in rekening gebrachte btw niet voor aftrek in aanmerking). Voor de zekerheid zouden partijen hier bij de oprichting van de nieuwe GR ook nog afspraken over kunnen maken.

De inkoop-btw op de gemaakte projectkosten wordt ook vanaf medio 2016 ter compensatie doorgeschoven naar de deelnemende gemeenten. Dit is in beginsel alleen juist wanneer Regio Rivierenland met de inbreng geen prestatie verricht aan de nieuwe GR. Indien er namelijk wel een prestatie wordt verricht, handelt Regio Rivierenland met betrekking tot de projectkosten als btw-ondernemer en komt de btw voor aftrek in aanmerking (Dit geldt naar onze mening zowel bij een btw-belaste prestatie als bij de overdracht van een onderneming). Door uit voorzichtigheid ter zake van de doorbelasting btw in rekening te brengen, neemt Regio Rivierenland in feite de stelling in dat zij als btw-ondernemer optreedt. Vanuit dat oogpunt zou de reeds doorgeschoven btw dan ook moeten worden gecorrigeerd naar aftrek. Om deze correctie – in ieder geval voor dit moment –

achterwege te kunnen laten, is het wellicht een idee om de doorbelasting toch zonder btw te laten plaatsvinden en daarbij het standpunt in te nemen dat geen sprake is van een prestatie.

De doorschuif kan zodoende in stand blijven. En om het risico dat Regio Rivierenland toch btw is verschuldigd ter zake van de doorbelasting weg te nemen, zouden partijen in de te maken afspraken een zogenoemde glijclausule kunnen opnemen. Op basis van een dergelijke glijclausule mag Regio Rivierenland dan de btw alsnog bij de nieuwe GR in rekening brengen, mocht de belastingdienst stellen dat btw is verschuldigd.

Resumé

Op grond van het bovenstaande komen we tot de conclusie dat:

- de nieuwe GR zal kwalificeren als btw-ondernemer, 21% btw in rekening dient te brengen aan de operators en volledig recht op aftrek heeft van inkoop-btw;
- bij oprichting de nieuwe GR zich dan ook zal dienen te melden bij de belastingdienst;
- over eventuele bijdragen van de samenwerkende gemeenten in de vorm van een garantstelling of deling van het verlies geen btw is verschuldigd;
- de btw op kosten voor het project tot medio 2016 terecht is doorgeschoven naar de samenwerkende gemeenten;
- om de doorschuif ook na medio 2016 veilig te stellen het raadzaam is om het standpunt in te nemen dat aan de (eventuele) doorbelasting aan de nieuwe GR geen prestatie ten grondslag ligt en derhalve buiten de btw-heffing kan blijven.

9.2.6 Vpb aspecten

In de opzet van de exploitatie door de beoogde GR zijn wij ervan uitgegaan dat deze entiteit Vpb plichtig zal zijn. In de notificatie procedure met de Europese Commissie zijn wij uitgegaan van een Vpb plichtige exploitatie.

Wij hebben deze stelling getoetst bij Deloitte Belastingadviseurs en zij komen tot de volgende conclusie:

Fiscaal kader

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen in werking getreden. Overheidslichamen zijn vanaf deze datum vennootschapsbelastingplichtig, voor zover zij een onderneming drijven. In deze paragraaf treft u in hoofdlijn een overzicht van de formele verplichtingen, gevolgen en voorwaarden waarmee een (nieuw) overheidslichaam mee te maken krijgt. Afhankelijk van de rechtspersoon werkt de vennootschapsbelasting anders uit. Een NV of BV worden geacht met hun gehele vermogen een onderneming te drijven, en zijn volledig belastingplichtig. Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven.

Om te bepalen of een gemeenschappelijke regeling een onderneming drijft, moet per activiteit worden beoordeeld of aan de volgende drie cumulatieve ondernemingsvoorwaarden wordt voldaan:

- er is een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;

- er is sprake van deelname aan het economisch verkeer; en
- er is een oogmerk winst te behalen, welke ook redelijkerwijs te verwachten valt (winstoogmerk).

Een organisatie van kapitaal en arbeid zal in nagenoeg alle omstandigheden aanwezig zijn. Dit is slechts anders als sprake is van 'normaal vermogensbeheer', omdat dan de factor arbeid niet aanwezig wordt geacht. In de jurisprudentie is normaal vermogensbeheer op de volgende wijze negatief geformuleerd: er is sprake van normaal vermogensbeheer als de arbeid naar aard en omvang niet ten doel heeft een hoger rendement te behalen dan het rendement waar een normale belegger naar streeft.

Op basis van jurisprudentie wordt een winstoogmerk ook aanwezig geacht, indien op fiscale grondslagen structureel overschotten worden behaald.

Het oogmerk om winst te behalen wordt aangenomen, indien structurele overschotten worden gerealiseerd⁴. Indien met een activiteit geen winst wordt behaald, maar wel feitelijk in concurrentie wordt getreden met private partijen, wordt in beginsel toch een winststreven aanwezig geacht ('concurrentie criterium'). Uit de opmerkingen van de Staatssecretaris tijdens de parlementaire behandeling leiden wij af dat niet in concurrentie wordt getreden, indien een particulier geen bescheiden bestaan kan ontleenen aan de opbrengsten uit die activiteit⁵.

Indien een activiteit een fiscale onderneming vormt, kunnen de resultaten mogelijk nog zijn vrijgesteld. De wetgever heeft met de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor de overheid ook een aantal specifieke vrijstellingen in de wet opgenomen. De bedoeling is bepaalde overheidshandelingen dan wel samenwerking buiten de belastingplicht te houden. De vrijstellingen zijn:

- interne prestatievrijstelling
- quasi-inbestedingsvrijstelling
- overheidstakenvrijstelling
- dienstverleningsovereenkomstvrijstelling voor overheidstaken
- samenwerkingsvrijstelling

Hoewel deze vrijstellingen ieder hun eigen voorwaarden hebben, ligt aan alle vrijstellingen dezelfde overweging ten grondslag. De wetgever heeft beoogd activiteiten die kwalificeren als overheidshandelingen, activiteiten die worden verricht in het kader van samenwerking en activiteiten binnen de eigen kring vrij te stellen. Gelet op de mogelijke toepassing op de te verrichten activiteit treft u onderstaand de voorwaarden van de dienstverleningsovereenkomstvrijstelling voor overheidstaken en de samenwerkingsvrijstelling.

De dienstverleningsovereenkomstvrijstelling voor overheidstaken is van toepassing, indien een rechtspersoon op grond van een overeenkomst van opdracht de uitvoering van een publiekrechtelijke bevoegdheid of een overheidshandelen verricht voor een publiekrechtelijke

⁴ Kamerstukken II 2014/15, 34 003, nr. 3, p.15

⁵ Kamerstukken II 2014/15, 34 003, nr. 3, p. 13

rechtspersoon, waarbij de opdrachtgever met deze activiteit niet in concurrentie treedt met andere ondernemers.

De samenwerkingsvrijstelling is van toepassing, indien:

- de activiteit wordt verricht voor twee of meer deelnemers
- de activiteit voor de deelnemers, indien zij deze zelf zouden uitvoeren, niet tot belastingplicht zou leiden
- de deelnemers bijdragen in de kosten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten.

Indien de gemeenschappelijke regeling één of meer ondernemingsactiviteiten dan wel vrijgestelde activiteiten uitvoert, moet een aangifte vennootschapsbelasting worden gedaan. Hierop heeft de Staatssecretaris een uitzondering gemaakt, indien een lichaam uitsluitend vrijgestelde ondernemingsactiviteiten verricht. In dat geval kan een aangifte achterwege blijven.

De aangifte moet in beginsel binnen vijf maanden na het einde van het boekjaar worden ingediend, tenzij uitstel is verkregen.

Over de te betalen vennootschapsbelasting kan door de Belastingdienst belastingrente worden berekend, indien zes maanden zijn verstreken na afloop van het belastingjaar. De belastingrente bedraagt 8%. De Belastingdienst vergoedt alleen nog rente, indien zij fouten heeft gemaakt of te lang heeft gewacht met het opleggen van een aanslag. Deze rente bedraagt 4%.

In 2018 is het vennootschapsbelastingtarief 20% over de eerste € 200.000 winst. Over het meerdere wordt 25% geheven. Het nieuwe kabinet heeft aangegeven de tarieven de komende jaren in stappen te willen verlagen naar 16% en 21%.

Een aangegeven verlies leidt niet tot een teruggaaf van vennootschapsbelasting, maar kan worden gesaldeerd met een positief resultaat uit een ander jaar. Het verlies kan één jaar achterwaarts en negen jaar voorwaarts verrekend worden.

Fiscale toetsing

Regio Rivierenland heeft ons gevraagd om de Vpb-positie van de nieuw op te richten gemeenschappelijke regeling met betrekking tot de voorgenomen werkzaamheden te beoordelen.

Op basis van bovenstaande feiten en uitgangspunten zijn wij van mening dat de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling bestaan uit het aanleggen en exploiteren van een glasvezelnetwerk. Ter bepaling van de Vpb-gevolgen hebben wij in de eerste plaats beoordeeld of sprake is van een fiscale onderneming. Vervolgens hebben wij getoetst of mogelijk een vrijstelling van toepassing is.

Fiscale onderneming

Zoals hierboven weergegeven, vormt een activiteit een fiscale onderneming, indien aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan. Wij beoordelen voor de activiteit aanleggen en exploiteren van een glasvezelnetwerk dit als volgt.

Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid

De gemeenschappelijke regeling zet vermogensbestanddelen en arbeid in ter realisatie van haar activiteit. In beginsel vormt dit een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid. Dit is slechts anders, indien sprake is van normaal vermogensbeheer. Tijdens de initiële bespreking hebben wij kort bij

deze mogelijkheid stilgestaan. Wij hebben hier verder onderzoek naar gedaan. Hoewel het niet volledig valt uit te sluiten, lijkt deze mogelijkheid niet waarschijnlijk. Naar onze mening vormt de aanleg en exploitatie van een netwerk meer dan het enkel ter beschikking stellen van een vermogensbestanddeel, zodat geen sprake is van normaal vermogensbeheer. Daarnaast merken wij in recente ervaringen met de Belastingdienst over de kwalificatie normaal vermogensbeheer dat de Belastingdienst de kwalificatie tot normaal vermogensbeheer zeker ter discussie zal stellen.

Naar onze mening is sprake van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid.

Deelname aan het economisch verkeer

De gemeenschappelijke regeling ontvangt een vergoeding van derden voor het open stellen van het netwerk, zodat deze derde glasvezelinternet kan leveren aan particulieren. Aan deze voorwaarde is dan voldaan.

Winstoogmerk

Hoewel wij begrijpen dat het streven van de gemeenschappelijke regeling is gericht op kostendekkendheid en niet op het behalen van winst, zal de Belastingdienst deze voorwaarde voornamelijk toetsen aan de behaalde resultaten. Deze toetsing vindt achteraf plaats. Daarnaast is van belang dat deze toetsing plaatsvindt op fiscale grondslagen. Commerciële resultaten kunnen hierbij als uitgangspunt dienen, maar moeten worden gecorrigeerd voor evidente verschillen tussen commerciële en fiscale cijfers.

Zoals geformuleerd in de uitgangspunten, is het uitgangspunt dat de exploitatie kostendekkend is. De annuitaire aflossing van de lening is hierbij inbegrepen. Vanuit fiscaal perspectief vormt de aflossing geen kosten. Om tot een juiste fiscale winstbepaling te komen moet deze worden gecorrigeerd. Hierdoor verwachten wij dat vanuit fiscale optiek sprake zal zijn van structurele overschotten. Door indexatie van de opbrengsten in latere jaren, terwijl de kosten gelijk blijven, zal het overschot dan nog toenemen.

Op basis van bovenstaande is dan sprake van een winstoogmerk.

Zoals blijkt uit bovenstaande, vormt de activiteit aanleg en exploitatie voor de gemeenschappelijke regeling een fiscale onderneming. Onderstaand gaan wij in op de mogelijke toepassing van een objectvrijstelling.

Objectvrijstellingen

Er zou sprake kunnen zijn van een vrijstelling, indien de activiteit kwalificeert als het uitvoeren van een overheidstaak dan wel sprake is van samenwerking tussen de deelnemende gemeenten.

Naar onze mening vormt de aanleg en exploitatie van een glasvezelnetwerk geen overheidstaak. Een belangrijke reden voor de gemeenten om deze activiteit op te zetten ligt in de omstandigheid dat de private aanbieders in deze markt verwachten dat het opzetten van een dergelijk netwerk op het grondgebied van de betreffende gemeenten niet rendabel is. Omdat de gemeenten hun inwoners snel en stabiel internet willen bieden, hebben de gemeenten besloten dit zelf op te zetten. Een vrijstelling voor het verrichten van overheidstaken is hierop niet van toepassing. Voor de volledigheid merken wij op dat in de wet uitdrukkelijk is bepaald dat 'het aanleggen of beheren van netten of leidingen ten behoeve van het transport van gas, elektriciteit of warmte' niet vrijgesteld wordt. Wij verwachten dat de exploitatie van een glasvezelnetwerk ook tot deze categorie behoort. Zeker is dit echter niet, omdat deze technologie nog niet bestond, toen de uitzondering in de wet is opgenomen.

Ook de toepassing van de samenwerkingsvrijstelling is naar onze mening niet mogelijk. Aan de voorwaarde dat het uitvoeren van de activiteit door de deelnemer niet tot belastingplicht mag leiden, wordt niet voldaan. Indien een deelnemende gemeente dit zelf zou doen, zal ook sprake zijn van een fiscale onderneming waarop geen objectvrijstelling van toepassing is.

Er is geen objectvrijstelling van toepassing op de activiteit aanleg en exploitatie van een glasvezelnetwerk.

Afsluiting

Op basis van de gehanteerde uitgangspunten zijn wij van mening dat sprake is van een fiscale onderneming, waarop geen objectvrijstelling van toepassing is. Omdat de aflossing fiscaal niet als kosten kwalificeren, worden fiscaal structureel overschotten behaald. Omdat de activiteit geen overheidstaak vormt en deze activiteit voor de gemeenten zelf ook tot belastingplicht zou leiden, is ook geen objectvrijstelling van toepassing.

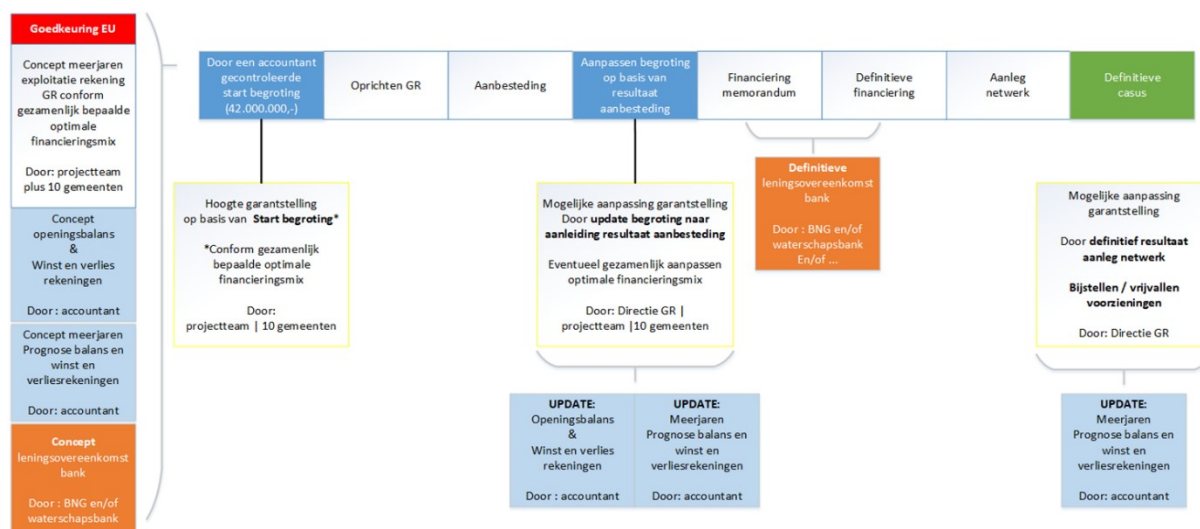
De nieuwe gemeenschappelijke regeling moet jaarlijks aangifte doen en vennootschapsbetaling betalen over de behaalde winst.

Wij adviseren een fiscale meerjarenplanning op te stellen, zodat de vennootschapsbelastinglast voor de komende jaren inzichtelijk wordt en kan worden opgenomen in de commerciële meerjarenbegroting.

9.2.7 Onafhankelijke doorrekening en verificatie door accountant

Alle in dit hoofdstuk beschreven financiële aspecten zullen worden voorgelegd aan een onafhankelijke accountant met het verzoek deze exploitatie scenario's en financieringsopzet door te rekenen en te verifiëren. Voorgaande op het moment dat alle kosten na de aanbesteding bekend zijn.

9.3 Roadmap financiering

Figuur 17: Roadmap financiering

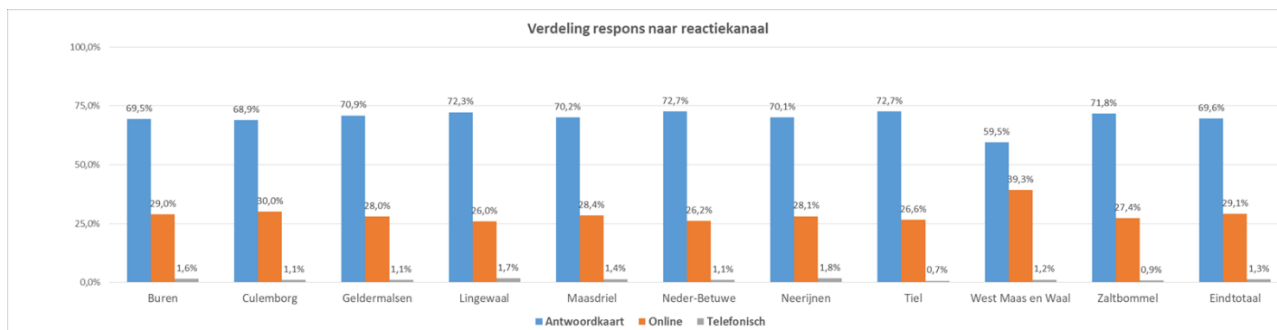
Op dit moment staat de oprichting van de GR gepland voor eind oktober 2018. Medio q4 2018 staat ook de afronding van het aanbestedingstraject gepland zodat het financieringsmemorandum kan worden gebaseerd op het resultaat van de aanbesteding.

Na goedkeuring van de gemeenteraden op de definitieve exploitatie opzet en voorgestelde financiering in Q1 2019 kan de definitieve financiering worden afgesloten en de een start worden gemaakt met de aanleg van het netwerk na het converteren van de onder voorwaarden gegunde opdracht naar aanleiding van de aanbesteding naar een definitieve opdracht.

Bijlage A: Interessepeiling resultaten

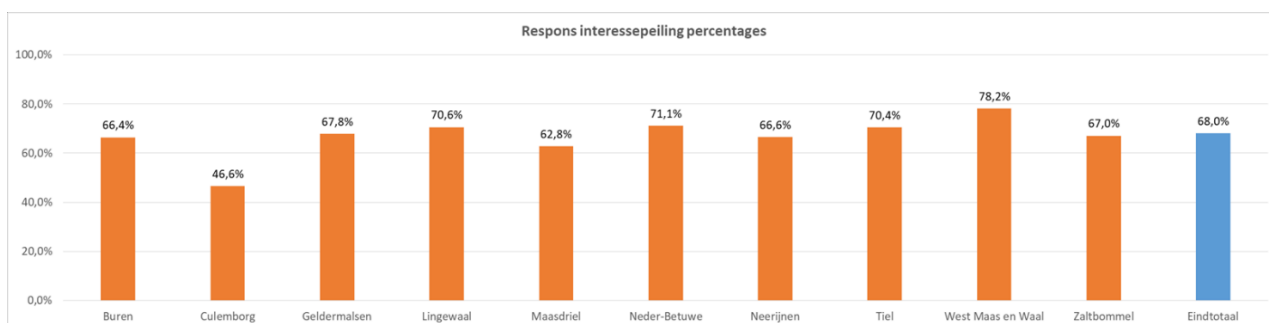
Cijfermatige toelichting grafieken resultaat interessepeiling.

AANTAL ONTVANGEN INZENDINGEN PER KANAAL

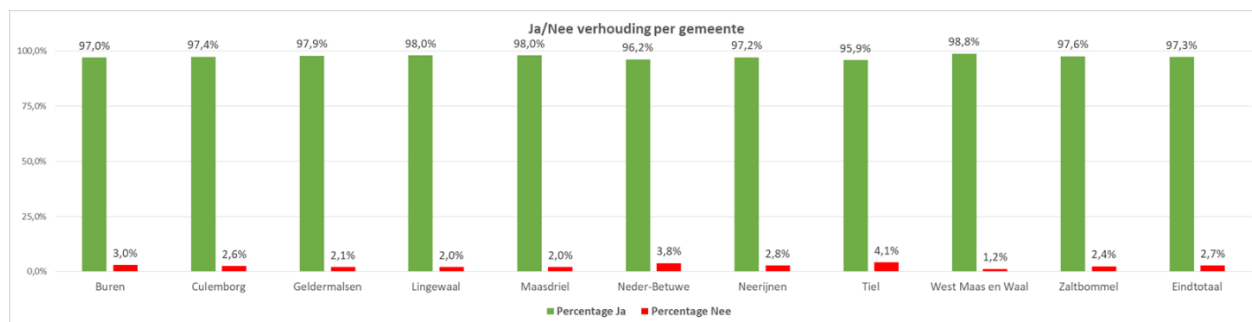
RESPONS PER GEMEENTE

Gemeente	Buren	Culemborg	Geldermalsen	Lingewaai	Maasdriel	Neder-Betuwe	Neerijnen	Tiel	West Maas en Waal	Zaltbommel	Eindtotaal
Aantal peiladressen	2.702	408	1.223	496	785	1.845	1.224	588	1.174	1.347	11.792
Ontvangen reacties	1.794	190	829	350	493	1.312	815	414	918	903	8.018
Respons percentage	66,4%	46,6%	67,8%	70,6%	62,8%	71,1%	66,6%	70,4%	78,2%	67,0%	68,0%

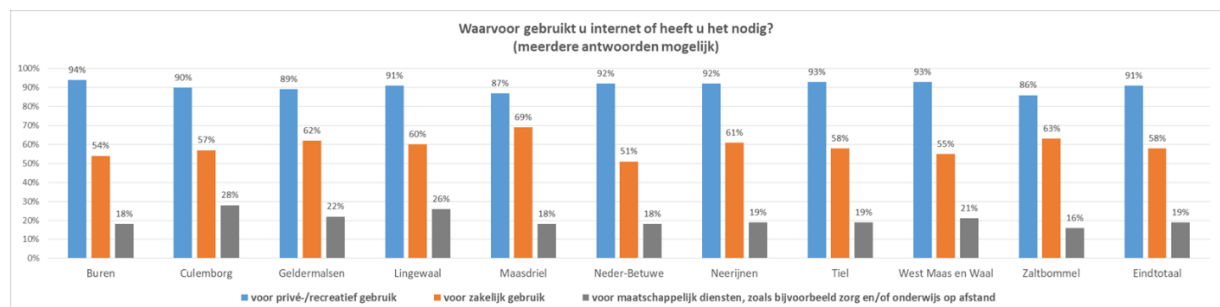
VERHOUDING JA - NEE PER GEMEENTE

Gemeente	Buren	Culemborg	Geldermalsen	Lingewaai	Maasdriel	Neder-Betuwe	Neerijnen	Tiel	West Maas en Waal	Zaltbommel	Eindtotaal
Aantal Ja	1.740	185	812	343	483	1.262	792	397	907	881	7.802
Aantal Nee	54	5	17	7	10	50	23	17	11	22	216
Totaal	1.794	190	829	350	493	1.312	815	414	918	903	8.018
Percentage Ja	97,0%	97,4%	97,9%	98,0%	98,0%	96,2%	97,2%	95,9%	98,8%	97,6%	97,3%
Percentage Nee	3,0%	2,6%	2,1%	2,0%	2,0%	3,8%	2,8%	4,1%	1,2%	2,4%	2,7%

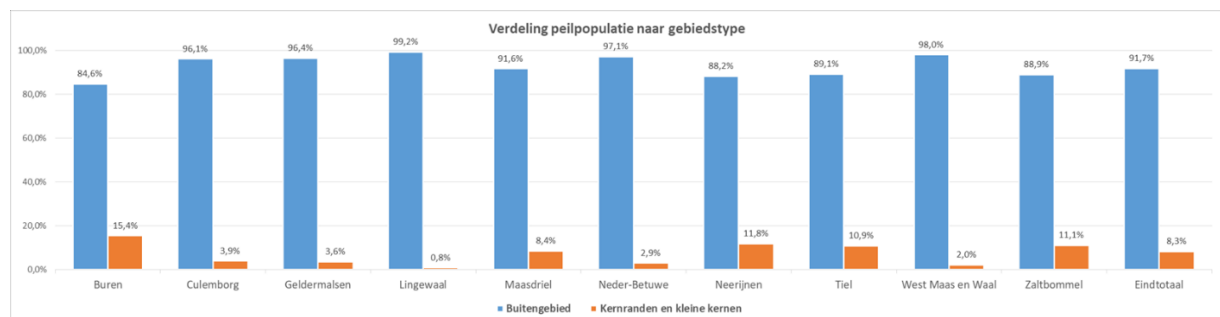
WAARVOOR GEBRUIKT U INTERNET?

Gemeente	Buren	Culemborg	Geldermalsen	Lingewaal	Maasdriel	Neder-Betuwe	Neerijnen	Tiel	West Maas en Waal	Zaltbommel	Eindtotaal
voor privé-/recreatief gebruik	1.692	171	738	319	429	1.211	747	385	858	781	7.331
voor zakelijk gebruik	963	109	518	209	338	668	495	240	509	572	4.621
voor maatschappelijk diensten, zoals bijvoorbeeld zorg en/of onderwijs op afstand	321	54	180	91	88	233	156	77	191	147	1.538
Totaal respondenten	1.794	190	829	350	493	1.312	815	414	918	903	8.018
voor privé-/recreatief gebruik %	94%	90%	89%	91%	87%	92%	92%	93%	93%	86%	91%
voor zakelijk gebruik %	54%	57%	62%	60%	69%	51%	61%	58%	55%	63%	58%
voor maatschappelijk diensten, zoals bijvoorbeeld zorg en/of onderwijs op afstand %	18%	28%	22%	26%	18%	18%	19%	19%	21%	16%	19%

VERDELING RESPONDENTEN NAAR GEBIEDSTYPE

Gemeente	Buren	Culemborg	Geldermalsen	Lingewaal	Maasdriel	Neder-Betuwe	Neerijnen	Tiel	West Maas en Waal	Zaltbommel	Eindtotaal
Buitengebied	2.286	392	1.179	492	719	1.791	1.079	524	1.150	1.198	10.810
Kernranden en kleine kernen	416	16	44	4	66	54	145	64	24	149	982
Post niet bezorgbaar	16	0	69	1	10	17	0	1	0	5	119
Peilpopulatie	2.702	408	1.223	496	785	1.845	1.224	588	1.0174	1.347	11.792
Buitengebied als percentage	84,6%	96,1%	96,4%	99,2%	91,6%	97,1%	88,2%	89,1%	98,0%	88,9%	91,7%
Kernranden en kleine kernen als percentage	15,4%	3,9%	3,6%	0,8%	8,4%	2,9%	11,8%	10,9%	2,0%	11,1%	8,3%

Bijlage B: Publieke versie EC besluit

Datum: 17 mei 2018

Onderwerp: Snel internet in het buitengebied van Regio Rivierenland

Geacht raadslid,

De projectgroep Regio Rivierenland, waarin ook uw gemeente vertegenwoordigd is, is al jarenlang actief om bewoners en bedrijven in het buitengebied te helpen met toegang tot snel internet. Een geweldig streven dat wij met u delen! Een moderne communicatie-infrastructuur draagt bij aan de leefbaarheid van het platteland. Onze organisatie, Glasvezel buitenaf, heeft als ambitie om alle adressen in de buitengebieden van Nederland te voorzien van snel internet. Inmiddels heeft Glasvezel buitenaf 27 succesvolle vraagbundelingen georganiseerd en bouwen we glasvezelnetwerken in zeven provincies. Bijna 100.000 adressen in het buitengebied hebben daardoor toegang gekregen tot snel internet zonder dat er gebruik is gemaakt van overheidssteun. Ook uw gemeente helpen wij graag bij de aanleg, het onderhoud en het exploiteren van een glasvezelnetwerk. Dit als mogelijk alternatief voor het traject met staatssteun waar uw gemeente op dit moment binnen de Regio Rivierenland mee bezig is.

Alle voordelen voor uw gemeente op een rij wanneer u samenwerkt met Glasvezel buitenaf;

1. Uw inwoners van het buitengebied hebben vóór 2020 allemaal toegang tot snel internet

Om in januari 2019 te starten met de bouw van het glasvezelnetwerk moet er nog veel gebeuren. De nieuw op te zetten gemeentelijke organisatie moet juridisch complexe contracten ontwikkelen en sluiten met ketenpartners zoals aannemers, serviceproviders en verkooppartners. Een noodzakelijke arbeids- en tijdsintensieve opdracht in een dynamische markt waarin de beschikbaarheid van partijen sterk onder druk staat. Daarnaast zijn verschillende IT- en netwerkanvullingen onmisbaar om het glasvezelnetwerk te kunnen faciliteren. Glasvezel buitenaf heeft dit allemaal klaar staan voor gebruik in Rivierenland. Inclusief een ingespeeld campagneteam om informatieavonden te organiseren, bewoners persoonlijk te informeren en vragen te beantwoorden via een klantenservice. Wanneer uw gemeente hiervan gebruikmaakt, betaalt uw gemeente geen enkele bijdrage en kent geen enkel financieel en operationeel risico. Wellicht nog belangrijker, u vermijdt ook grote risico's die een enorme impact kunnen hebben op de planning. Ook weet u zeker dat dit najaar een glasvezelcampagne kan starten. En wanneer 50 procent van de adressen zich aanmeldt, start de aanleg van het glasvezelnetwerk in het eerste kwartaal van 2019. Dit betekent dat alle adressen in de Regio Rivierenland gegarandeerd vóór 2020 kunnen beschikken over toegang tot snel internet.

2. Uw inwoners in het buitengebied krijgen allemaal hetzelfde aanbod

In de afgelopen drie jaar organiseerde Glasvezel buitenaf in samenwerking met meer dan honderd gemeenten al 27 succesvolle glasvezelcampagnes in plattelandsgeschiedenissen. Bijna 100.000 woningen in het buitengebied hebben toegang gekregen tot supersnel internet. Wanneer we in uw gemeente een campagne organiseren, kan ieder adres zich aanmelden dat op dit moment geen toegang heeft tot snel internet (coax of glasvezel). Ook de meest afgelegen en kostbare adressen. Het aanbod is dus voor iedereen gelijk. Zo zijn we solidair met ieder adres in het buitengebied. Bewoners kiezen uit een éénmalig bedrag of een vast laag bedrag per maand. Zij kunnen voor tv-, telefonie- en internetabonnementen een keuze maken uit meerdere landelijke dienstenaanbieders. Niemand valt daarom buiten de boot. Door onze ervaring met de 27 campagnes kunnen we bevestigen dat we een marktconform aanbod doen, waarvoor de bewoners van het buitengebied bereid zijn het extra maandbedrag te betalen. Door het succes van de campagnes tot nu toe kunnen we dat met zekerheid aangeven.

3. Uw gemeente hoeft geen gemeenschapsgeld beschikbaar te stellen

Voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied is een enorme investering noodzakelijk. Dit komt onder andere door de kilometerslange graafwerkzaamheden tussen woningen in het buitengebied en de vele natuurlijke en geografische obstakels. Desondanks heeft Glasvezel buitenaf met de hulp van institutionele beleggers een business model gevonden om het glasvezelnetwerk rendabel aan te leggen. Dit komt omdat onze lange termijn beleggers naast voldoende rendement, veel waarde hechten aan een investering met een laag risicoprofiel. Dit betekent ook dat wij geen gebruikmaken van overheidssteun in de vorm van subsidies, leningen of garantiestellingen. Uw gemeente hoeft daarom geen gemeenschapsgeld beschikbaar te stellen voor het bouwen van een glasvezelnetwerk. Uitgaande van de door de Regio Rivierenland geschatte 38 miljoen euro projectkosten, 12.000 aansluitingen en 60 procent deelname, investeert de gemeente gemiddeld bijna 5.300 euro per woning of loopt het financiële risico voor dit bedrag, via de gevraagde garantiestellingen aan de geldverstrekker(s). Wanneer de gemeente samenwerkt met Glasvezel buitenaf, kent de gemeente geen kosten en geen risico bij de bouw van een glasvezelnetwerk.

4. Uw gemeente loopt geen enkele financieel risico tijdens de aanleg

Onze organisatie heeft in Nederland 350.000 woningen aangesloten op glasvezel en richt zich inmiddels op het bouwen van glasvezelnetwerken in plattelandsregio's. We hebben daardoor een grote expertise opgebouwd. Hiervoor hebben wij echter wel veel leergeld betaald. Uit ervaring weten wij dat de investering die van tevoren is ingeschat in de praktijk vaak hoger uitvalt. Met name het buitengebied kent een hoger percentage onvoorziene kosten dan de dichtbebouwde kernen. Deze onvoorziene kosten kunnen van tevoren nooit helemaal worden uitgesloten. Hiervoor is een diepgaand onderzoek nodig, en zou ieder huis en het hele gebied tot op de meter nauwkeurig geanalyseerd moeten zijn. Hierbij heb je niet alleen te maken met gemeentegrond, maar ook met de vele dijklichamen van waterschappen. In het geval van Rivierenland kunt u zich voorstellen dat dit een hele grote impact heeft op de kosten en planning van het totale project. Daarnaast worden infrastructuurbouwers ook geconfronteerd met de sterk stijgende prijzen van aannemers die bijna niet meer beschikbaar zijn. De 38 miljoen die als prijskaartje wordt genoemd om het breedbandproject van de Regio Rivierenland is daarom niet realistisch en zal in de praktijk hoger uitvallen. De vraag is wie voor deze kosten gaan opdraaien. Voor marktpartijen betekenen hogere kosten simpelweg een lager rendement. Voor u als gemeente betekent dat de rekening wordt neergelegd bij inwoners en bedrijven. De investering moet immers linksom of rechtsom worden terugbetaald. Door onze ervaring en de contracten met de belangrijkste aannemers zijn wij op dit moment in staat om de risico's zodanig in te schatten dat er voor de bewoners een aanbod gedaan kan worden, wat vaststaat voordat we starten met de inschrijfperiode (vraagbundeling).

5. Uw gemeente loopt geen enkel financieel risico na de aanleg

Het verdienmodel van een hoogwaardig glasvezelnetwerk in het buitengebied is geen gemakkelijke. De investering moet uiteindelijk worden terugverdiend. Een hoge bezetting op het netwerk is hierbij cruciaal. Dit is een commerciële aangelegenheid die, zolang het netwerk gebruikt wordt, continue aandacht vraagt. Het is een spel van vraag en aanbod, waarbij netwerkbeheerders sterk afhankelijk zijn van serviceproviders. Zij verkopen uiteindelijk de abonnementen met TV-, internet- en telefoniediensten aan bewoners en bedrijven. Uit ervaring kunnen wij spreken dat het realiseren van voldoende bezetting op het netwerk niet altijd even gemakkelijk is. De vraag is of u als gemeente deze rol wil en kan vervullen. Als gemeente heeft u niet de mogelijkheid om te profiteren van de bestaande afspraken die wij als marktpartij reeds hebben met landelijke dienstaanbieders en zult u deze expertise moeten opbouwen om voor uw bewoners tot een marktconform aanbod te komen.

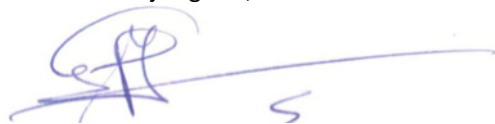
6. Uw gemeente heeft niet de verplichtingen van een telecombedrijf

Met alleen de aanleg van een passief glasvezelnetwerk bent u er niet als gemeente. Als eigenaar van dit netwerk wordt u automatisch gezien als een telecombedrijf. Hiervoor moeten veel extra werkzaamheden ingericht worden wat additionele kosten en tijd met zich mee zal brengen. Professionele marktpartijen, zoals Glasvezel buitenaf, hebben deze standaarden en processen zeer nauwkeurig ingeregeld in hun bedrijfsvoering. Dit houdt in dat er een klantenservice beschikbaar is, het netwerk wordt onderhouden en beheerd en er complexe IT-systemen en processen draaien. En zeker in de telecomwereld geldt dat een grote schaal noodzakelijk is om de kosten per gebruiker betaalbaar en controleerbaar te houden. Daarnaast krijgt een gemeente met een eigen breedbandnetwerk te maken met de strenge eisen van staatssteunregels. Hiervoor zijn grote investeringen nodig in IT en netwerk en moeten specialisten worden aangenomen om te voldoen aan de uitgebreide regulerings- en rapportages (informatieverplichtingen) van deze wet.

Glasvezel buitenaf reikt de Regio Rivierenland de hand uit

Ook u staat als één van de gemeenten van de Regio Rivierenland binnenkort voor de keuze om een definitief besluit te nemen om de adressen in uw gemeentelijke buitengebied van snel internet te voorzien. Meer dan honderd gemeenten in Nederland gingen u in de afgelopen drie jaar voor. Zij kozen vrijwel allemaal voor een marktpartij. Ook met ons bedrijf, Glasvezel buitenaf, werd door meer dan honderd gemeenten samengewerkt. Het moge duidelijk zijn dat wij graag als uw partner glasvezel mogelijk maken in het buitengebied van de gemeente Buren. Uiteraard zijn wij beschikbaar om ons plan van aanpak en het aanbod persoonlijk toe te lichten. Heeft u vragen, dan kunt u contact opnemen met Projectmanager Stefanie Wissenburg via 06 – 12 400 900.

Met vriendelijke groet,

Piet Grootenboer
Directeur Glasvezel buitenaf

gemeente
Buren

de Raad van de gemeente Buren

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: RI/18/03353/Z17-48838
behandeld door: M.J. van Olderen
bijlage(n):
onderwerp: Reactie op brief Glasvezel Buitenaf

Maurik, 7 juni 2018

verzonden: **14 JUNI 2018**

Geachte leden van de raad,

Recent heeft u een brief ontvangen van Glasvezel Buitenaf, waarin zij haar interesse toont om in Rivierenland haar (standaard) glasvezelpropositie bij inwoners onder de aandacht te brengen.

De brief die u nu leest, is bedoeld om u te helpen de door deze marktpartij getoonde interesse juridisch op waarde te schatten. Ook wordt hier gewezen op enkele belangrijke feitelijke onjuistheden in de brief van Glasvezel Buitenaf.

Vooropgesteld staat dat marktpartijen vrij zijn en vrij zullen blijven om in Regio Rivierenland initiatieven te ontplooien. De vraag is te stellen wat deze marktpartij nu met haar brief aan u wenst te bereiken.

Als raadslid zult u binnenkort een besluit nemen als u gevraagd wordt om toestemming te verlenen aan het college van B&W om over te gaan tot het gezamenlijk oprichten van een rechtspersoon, die tot taak heeft in een breedbandnetwerk te voorzien, daar waar de beschikbaarheid van snel internet niet reeds door marktpartijen is gegarandeerd.

Om daarover een goed geïnformeerd besluit te kunnen nemen, is het van belang om te begrijpen of deze marktpartij de beschikbaarheid van snel internet in Regio Rivierenland nu op enige manier garandeert. Dat is niet het geval!

Wie niet extra kan of wil betalen, wordt gegarandeerd niet aangesloten

Uit de brief van deze marktpartij blijkt één duidelijke garantie en zekerheid:

1. Wie het aanbod van deze marktpartij en de bijbehorende extra vergoedingen voor het buitengebied niet kan of wil betalen, wordt door deze marktpartij niet aangesloten.
2. De stelling dat "alle adressen in de Regio Rivierenland gegarandeerd vóór 2020 *kunnen* beschikken over toegang tot snel internet" (cursief toegevoegd), is uitdrukkelijk geen garantie dat zij daar ook over *zullen* beschikken.

Wie wel accepteert, is niet verzekerd van aansluiting

Het volgende garandeert deze marktpartij uitdrukkelijk ook niet:

1. Het is niet gegarandeerd dat deze marktpartij een glasvezelcampagne (vraagbundeling) *zal* starten in Regio Rivierenland.
2. *Als* een vraagbundeling wordt gestart, zijn zelfs inwoners die ja zeggen op het aanbod van deze marktpartij nog niet verzekerd van aanleg.

Als minder dan 50% zich aanmeldt, wordt niemand aangesloten

Als de marktpartij een vraagbundeling besluit te houden in Regio Rivierenland (wat momenteel niet zeker is), maar het door zichzelf of haar financiers vereiste resultaat van 50% inschrijvingen niet haalt, legt zij niets aan.

Dat wil zeggen dat als minder dan 50% van de adressen een contract sluit om diensten af te nemen (over het op dat moment in elk geval nog niet bestaande netwerk), niemand wordt aangesloten door deze marktpartij.

Aan de markt zijn alle kansen geboden, maar deze zijn niet benut

Onze gemeente werkt al jaren intensief samen met de negen andere gemeenten in Regio Rivierenland om zeker te stellen dat iedereen, ook in de buitengebieden, toegang heeft of krijgt tot snel internet.

Het is van belang voor u om te weten, dat alle 10 regiogemeenten - bij monde van Regio Rivierenland - al in 2016 aan Glasvezel Buitenaf formeel hebben gevraagd wat zij wil en kan doen om snel internet te garanderen. Helaas bleek zij toen, net als nu, geen zekerheid te kunnen of willen geven dat iedereen zal beschikken over snel internet. Wel werd door de betrokken marktpartij erop gewezen dat er geen opdrachtgever – opdrachtnemer relatie bestaat tussen haar en de overheid (lees gemeente). Dit impliceert onder meer dat deze marktpartij zelf bepaalt of er wordt aangelegd en wie er wel en niet wordt aangesloten.

Ook de mogelijkheid die vanuit Regio Rivierenland is geboden om het aan te geven als met behulp van enige vorm van steun wel een aansluiting voor iedereen kan worden gegarandeerd, werd niet benut. De marktpartij gaf aan hoe dan ook geen steun te willen ontvangen, óók niet als dat nodig zou zijn om een aansluiting voor iedereen zeker te kunnen stellen.

De Europese Commissie heeft bevestigd dat ingrijpen in Rivierenland nodig is

Op 10 april jongstleden heeft Regio Rivierenland goedkeuring ontvangen van de Europese Commissie (EC) in Brussel om over te gaan tot het aanleggen van een breedbandnetwerk in de buitengebieden. Dat is een unieke prestatie, omdat de EC hoge eisen stelt aan het bewijs en de procedure om aan te tonen dat een dergelijke maatregel noodzakelijk is en de concurrentie niet verstoort.

Marktfalen is structureel en al diverse malen bevestigd

In haar toestemmingsbesluit heeft de EC uitdrukkelijk bevestigd dat er in het buitengebied van Regio Rivierenland sprake is van marktfalen. Marktpartijen – dus ook Glasvezel Buitenaf – bleken desgevraagd namelijk niet bereid of in staat te zijn om snel internet voor iedereen te garanderen. Dit is vastgesteld in diverse formele en informele marktconsultaties, die aan de goedkeuring van de EC vooraf zijn gegaan.

Omdat uit de standaard propositie van Glasvezel Buitenaf (zoals recentelijk opnieuw verwoord in haar brief aan u) geen enkele garantie van aanleg volgt, vormt deze geen belemmering om als gemeente te besluiten om samen met andere gemeenten in een breedbandnetwerk te voorzien.

Waarom richt deze marktpartij nu haar pijlen op (de raadsleden in) Regio Rivierenland?

Of bij inwoners in Rivierenland op dit moment een grotere behoefte bestaat aan de propositie van deze marktpartij dan elders in het land, kan worden betwijfeld. Uit o.a. de door Regio Rivierenland gehouden interessepeiling blijkt namelijk dat veel inwoners in het buitengebied hier juist uitkijken naar een oplossing waarbij iedereen gegarandeerd wordt aangesloten, zonder extra kosten. (Ruim 64 procent van de inwoners reageerde, waarvan ruim 97 procent aangaf interesse te hebben in een glasvezelverbinding.)

Nu alle consultaties en onderzoeken zijn afgerond, de goedkeuring vanuit de EC in Brussel binnen is om zelf een netwerk aan te leggen en de besluitvorming daarover wordt voorbereid om deze gewilde oplossing in werking te zetten, heeft Glasvezel Buitenaf besloten u te benaderen met een brief. Het is opmerkelijk te noemen dat deze marktpartij u als raadslid nu ongevraagd benadert om een helpende hand te reiken. In eerdere stadia, toen daar wel om werd gevraagd, heeft zij daar immers steeds van afgezien.

Hoewel in de brief nu het woord 'gegarandeerd' is gebruikt, garandeert deze marktpartij nog altijd geenszins dat iedereen, of zelfs maar een enkel persoon, daadwerkelijk wordt aangesloten. Deze loutere blijk van interesse van de marktpartij in het gebied heeft geen juridische waarde en is van geen invloed op de toestemming die de EC al heeft verleend.

Gezien er andere gemeenten in Nederland zijn waar een dringender behoefte kan bestaan aan de propositie van deze marktpartij, kan worden afgevraagd of zij in dit stadium haar middelen en energie niet beter op andere gebieden kan richten.

Over het besluit dat binnenkort van u wordt gevraagd

Omdat marktpartijen tot op de dag van vandaag geen zekerheid kunnen of willen bieden dat iedereen wordt aangesloten, is in Regio Rivierenland namens de deelnemende gemeenten inmiddels een oplossing uitgewerkt. Deze oplossing, die door de EC is goedgekeurd, heeft o.a. de volgende belangrijke kenmerken.

1. Alle inwoners worden gegarandeerd aangesloten, ook wie eerst nog geen abonnement afneemt;
2. Er worden geen toeslagen of extra kosten aan inwoners gerekend;
3. Het netwerk is volledig open voor alle aanbieders, om concurrentie en keuzevrijheid te maximaliseren.

Uiteraard zult u voordat het zover is nog alle verdere informatie ontvangen die u nodig heeft om een goed afgewogen besluit te nemen.

In het vervolg van deze brief worden nog enkele belangrijke feitelijke onjuistheden uit te brief van Glasvezel Buitenaf gecorrigeerd.

Correcties van feitelijke onjuistheden

Stelling

"Uw inwoners van het buitengebied hebben vóór 2020 allemaal toegang tot snel internet."

Correctie

Dit wordt op geen enkele manier gegarandeerd door Glasvezel Buitenaf. Zij is van harte uitgenodigd om deze belofte waar te maken, óók als minder dan 50% van de adressen een abonnement afsluiten.

Stelling

"Uitgaande van de door de Regio Rivierenland geschatte 38 miljoen euro projectkosten, 12.000 aansluitingen en 60 procent deelname, investeert de gemeente gemiddeld bijna 5.300 euro per woning"

Correctie

"38 miljoen gedeeld door 12.000 is 3167 euro per woning. Er is geen reden om in deze som rekening te houden met een (geschat) deelnamepercentage. De initiële deelname is immers niet relevant voor de beslissing om een woning aan te sluiten. Iedere woning waar snel internet niet is gegarandeerd, zoals vastgesteld in diverse formele marktconsultaties, wordt aangesloten.

Het bedrag van 38 miljoen betreft overigens ook niet de projectkosten. De geschatte projectkosten zijn vooralsnog vertrouwelijk. Pas nadat een aanbesteding is gehouden, kunnen de projectkosten definitief worden begroot. Tegen die tijd zal u daarover worden geïnformeerd."

Stelling

"De 38 miljoen die als prijskaartje wordt genoemd om het breedbandproject van de Regio Rivierenland is daarom niet realistisch en zal in de praktijk hoger uitvallen."

Correctie

38 miljoen wordt niet als prijskaartje genoemd (zie boven). Wat is het prijskaartje waarmee Glasvezel Buitenaf zelf rekent om 12.000 adressen aan te sluiten? Meer of minder dan 3167 euro per adres?

Stelling

Voor marktpartijen betekenen hogere kosten simpelweg een lager rendement. Voor u als gemeente betekent dat de rekening wordt neergelegd bij inwoners en bedrijven.

Correctie

Hogere kosten betekenen voor de gemeenten (of het op te richten gemeenschappelijk openbaar lichaam) een langere termijn om het netwerk af te betalen. In tegenstelling tot een marktpartij hoeft de overheid geheel geen rendement of winst te behalen. De winst voor de overheid zit hem in de positieve gevolgen die de beschikbaarheid van een essentiële basisvoorziening voor alle inwoners teweeg zal brengen.

Stelling

"Uit ervaring kunnen wij spreken dat het realiseren van voldoende bezetting op het netwerk niet altijd even gemakkelijk is. De vraag is of u als gemeente deze rol wil en kan vervullen.

Correctie

Volgens de oplossing, die is uitgewerkt door Regio Rivierenland, is dit uitdrukkelijk niet de rol en taak van de gemeente. Volgens deze oplossing wordt vanuit de overheid alleen een passief netwerk aangelegd (d.w.z. de fysieke infrastructuur). Het leveren van diensten wordt juist aan marktpartijen overgelaten. Het van overheidswege aan te

leggen netwerk is volledig open (in tegenstelling tot de netwerken van Glasvezel Buitenaf). Dat betekent dat alle aanbieders – zowel de bekende A-merken als relatief onbekende of nieuwe spelers – vrij zijn om diensten te leveren.

Tenslotte

Op 6 juni was er overleg tussen de regionaal portefeuillehouder breedband en Glasvezel Buitenaf (dhr. P. Grooteboer en mevr. S. Wissenburg). Het overleg vond plaats binnen het kader van de brief die Glasvezel Buitenaf recent stuurde naar raadsleden in Regio Rivierenland

Tijdens dit overleg is bij monde van dhr. Grooteboer aangegeven dat:

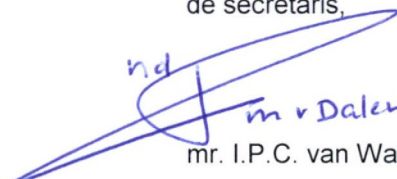
- Glasvezel Buitenaf een direct commercieel doel en belang voor ogen heeft om het overheidsmodel van Regio Rivierenland - waar goedkeuring op is verkregen door de Europese Unie - "te torpederen" (letterlijk citaat) middels het commerciële alternatief van Glasvezel Buitenaf.
- Daarnaast is door dhr. Grooteboer aangegeven dat dit commerciële alternatief:
 - geen 100% dekking kan garanderen voor alle witte adressen in het doelgebied van de 10 gemeenten.
 - geen open netwerk is voor alle witte adressen in het doelgebied van de tien gemeenten en dat dit commerciële model werkt met buitengebied toeslagen voor de eindgebruikers van de witte adressen in het doelgebied van de tien gemeenten.

Naar aanleiding van dit overleg is (nogmaals) geconcludeerd dat het model van Glasvezel Buitenaf geen alternatief is voor het overheidsmodel van Regio Rivierenland.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Buren,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. I.P.C. van Wamel-Geene

J.A. de Boer MSc